karl may

DE PE TRON LA ESAFOD

Castelul Rodriganda

EDITURA PALLAS

Consilier editorial
NICULAE GHERAN

KARL MAY

SCHLOSS RODRIGANDA

Volumul de față deschide ciclul de romane apărute în foileton, sub genericul *De pe tron la eșafod*, în *Revista publicațiilor istorice* și *Victoria*, ambele din București, ian.-apr. 1933 (a se vedea *Nota asupra ediției*). Drepturile de folosință asupra versiunii de față revin Editurii Pallas și îngrijitorului de ediție (N.G.).

KARL MAY

Opere — 1

CASTELUL RODRIGANDA

din ciclul

„De pe tron la eşafod"

*

Roman

EDITURA PALLAS
Bucureşti, 1994

Coperta de
SERGIU GEORGESCU

Tehnoredactare de
CRISTINA GHERAN

I.S.B.N. 973—96430—0—0
973—96430—1—9

NOTĂ ASUPRA EDIȚIEI

Prozator prodigios, cu o fantastică audiență în rândurile tinerilor de pretutindeni, Karl May (1842—1912) a intrat relativ târziu în circuitul cărții românești. Afirmat la sfârșitul secolului trecut, îndeosebi prin romanele sale de coloratură exotică — traduse, tipărite și reeditate în numeroase țări —, scriitorul german avea să fie descoperit de cititorii români abia după încetarea sa din viață. Și asta în condițiile în care, între 1890 și 1912, într-un timp record, el publicase zeci de volume, între care și marile sale capodopere: *De la Bagdad la Istanbul* (1892), *Winnetou* (1893—1910), *Comoara din Lacul de Argint* (1894), *Old Shurehand* (1894). Monumentala *Bibliografie românească modernă* (1989) — cuprinzând cărțile originale și traduse dintre 1831 și 1918 — nu-i semnalează opera în nici o versiune autohtonă. Și mai surprinzător este că o altă sinteză bibliografică, *Calendare și almanahuri românești* (1981), nu-i consemnează, de asemenea, prezența pe meleagurile noastre, în limitele cercetării propuse (1731—1918). Surprinzător, căci, la el acasă și aiurea, opera lui Karl May a circulat și în periodice de tipul amintit. (Postmortem, avea să se tipărească chiar și un anuar special, *Karl May — Jahrbuch*, consacrat vieții și operei sale, după împlinirea a trei decenii de la trecerea lui în neființă.) Există însă dovezi suficiente că, în versiuni străine, această creație a intrat în contact cu cititorul român, dovadă, între altele, excerptarea ei de către un scriitor ca Liviu Rebreanu, după cum ne relevă caietele sale de lectură, alcătuite în jurul anului 1908, în perioada debutului său

literar. Autorul lui *Ion* avea în acea vreme doar 23 de ani, fiind atras nu numai de imensa forță imaginativă a romancierului german, dar și de valoarea aforistică a unor pagini. Căci iată ce reține în urma lecturilor sale, în deplină concordanță cu propria-i personalitate: „Suferința însoțește fericirea; fericirea poate fi dobândită doar prin suferință!" sau: „Pesimismul cu orice preț este tot atât de naiv ca și optimismul nechibzuit"[1].

În Germania, forma predilectă de difuzare a romanelor lui Karl May a fost foiletonul, sau fragmentarea în fascicule de sine stătătoare. Poate așa se și explică de ce Lia Hârsu (1875—1964), scriitoare care se numără printre primii săi traducători notabili, va prefera să-l prezinte, la rândul ei, în foileton. Numai că niciodată nu a găsit de cuviință să furnizeze cele mai elementare date bibliografice asupra surselor folosite, de altfel ca mai toți confrații ei din perioada interbelică, angajați în tălmăcirea operei.

De aici și numeroasele ezitări pe care actualul editor le are în fața diverselor traduceri existente. Dificultăți de reproducere a textelor sunt semnalate și în țara de obârșie a romancierului, unde au circulat și continuă să circule versiuni diferite, varietatea lor fiind reflexul variantelor primare (fascicule și volume de sine stătătoare, care, comparate, nu se suprapun întocmai), dar și a multor reeditări revăzute, nu totdeauna de autor. Karl May însuși s-a prins în capcana propriilor plăsmuiri, fiind adesea tentat să reia teme și personaje din scrierile sale anterioare, dezvoltându-le pe alte coordonate, nu totdeauna subordonate unor proiecte prestabilite, de largă respirație epică.

Așa se explică, poate, libertatea viitorilor săi editori de a-i reproduce întocmai vechile sale variante sau, la polul opus, a le „concentra", pentru a nu se suprapune, inutil, cu acțiunea altor volume.

Compararea textelor, pornindu-se de la traducerile deja efectuate — de cele mai multe ori simple *adaptări*, despovărate de grija respectării integrale a originalului — scoate în evidență nedumerirea editorului român în fața unei realități bibliografice atât de contradictorii. Din nou, spre

[1]. Cf. Liviu Rebreanu, *Caiete*, prezentate de Niculae Gheran, Editura Dacia, Clu 1974, p. 79, 477.

liniștea lui, confrații săi germani s-au aflat în fața aceluiași fenomen, îndeosebi după încetarea din viață a lui Karl May. Este relevantă existența mai multor ediții, cu structuri și redactări diferite, variind între 59 și 74 volume, după cum urmează:

— *Karl May's Gesammelte Werke*, „Karl May Verlag", 59 Bände, Radebeule bei Dresden, 1921—1926;

— Karl May, *Gesammelte Werke*, „Karl May Verlag", 74 Bände, Bamberg, 1945—1955;

— Karl May, *Reiseerzählungen in Einzelausgaben*, „Pawlak Verlag", 74 Bände, [1984].

Deși arbitrară în privința criteriilor de transcriere a textelor — din pricina marilor libertăți îngăduite la reproducerea lor — prima ediție din cele amintite mai sus s-a dovedit a fi mai aproape de intențiile noastre. Realizată în perioada interbelică, este mai apropiată în timp și de traducerea Liei Hârsu, chiar dacă nu se suprapune întocmai, oferind repere bibliografice utile în valorificarea fondului existent.

Este și cazul serialului de față, „De pe tron la eșafod", titlu generic folosit la tipărirea romanului în foileton, sub egida a două periodice: *Revista publicațiilor istorice* (primele 64 numere, nedatate) și *Victoria* (următoarele 50, apărute între 21 februarie și 23 aprilie 1933). Seria întâi — subintitulată „Mare tragedie istorică" — s-a realizat cu concursul Liei Hârsu; a doua, majoritară ca volum, este rodul unei colaborări anonime. De presupus, ritmul aparițiilor, precizat chiar de subtitlul gazetei ce găzduiește tălmăcirea operei („cotidian cu ultimele noutăți și știri literare"), a impus folosirea mai multor traducători.

Încercând să identificăm locul acestui roman-fluviu în ediția germană de *Opere alese*, îl aflăm (parțial) în următoarea suită:

1. *Schloss Rodriganda* [*Castelul Rodriganda*], vol. 51;
2. *Vom Rhein zur Mapimi* [*De la Rin la Mapimi*], vol. 52;
3. *Benito Juarez*, vol. 53;
4. *Trapper Geierschnabel*, [*Vânătorul Plisc-de-uliu*], vol. 54;
5. *Der sterbende Kaiser*, *(Împăratul muribund)*, vol. 55.

În linii mari, sumarele acestor volume au un corespondent real în structura versiunii românești (mai puțin ultimul tom). Cercetările noastre bibliografice vor trebui însă extinse, căci încă nu dispunem de toate datele asupra modului în care s-a realizat întregul serial, versiunea românească fiind mai dilatată. În mod sigur, la alcătuirea ei, traducătorii s-au servit de o ediție (ediții) diferită(e), ceea ce încă nu poate explica întru totul diferențele existente. Cert este că, după 1918, sub impulsul unor factori conjuncturali, editorii din epocă, străini sau români, au intervenit în textul original, încercând să-l „potrivească" noilor realități istorice. Așa se explică de ce obârșia unor personaje pozitive ale romanului nu mai este *germană*, ci *norvegiană*, considerându-se inoportune, de asemenea, unele comentarii defavorabile francezilor, învingători, după cum se știe, în primul război mondial (cu toate că autorul operei nici nu se mai găsea în viață la data izbucnirii conflictului dintre forțele Antantei și ale Puterilor Centrale). Alături de învinși, vor fi deci socotiți și germanii din paginile romanului său, astfel încât, în versiunea Liei Hârsu, nu vom mai avea de-a face cu binecunoscuții Sternau, Kurt Unger, Rodenstein sau Ludwig, ci cu norvegienii Sunders, Hendrik Nielsen, Brand, Stransund și Larsen. La rândul lor, unele denumiri geografice — precum Germania, Prusia, Berlin, Mainz sau Magdeburg — sunt îndepărtate, fiind înlocuite cu altele din Peninsula Scandinavă (Norvegia, cu vechea sa capitală Cristiania etc.). Uneori, schimbările onomastice au dus și la regretabile confuzii, acordându-se, de pildă, acela și nume, Maria, unor personaje diferite (Maria Hermoies și spioana, cu același prenume, aflată în slujba lui Benito Juarez). Astfel de „adaptări" nu puteau rămâne nesancționate și, ca atare, ediția de față revine la onomastica și toponimia originară. Cu prilejul confruntării generale a textelor românești și germane — operațiune efectuată cu concursul confratelui Gheorghe Doru — au fost semnalate și numeroase omisiuni (fraze, scene, chiar și un capitol), inadvertențe care, prin strădania aceluiași colaborator, au fost corectate.

De altfel, întreaga geneză a operei originale ne invita să-i respectăm forma definitivă, rezultat al unui îndelungat proces de alegere şi de stabilire a textului. În această privinţă sunt semnificative câteva date de istorie literară privind editarea celor cinci volume. Toate la un loc au ca punct de plecare o mai veche scriere a lui Karl May, *Waldröschen*[2].

La stabilirea textului, Dr. A. Schmid şi Franz Randolf declară că au îndepărtat „corpurile străine" (cf. vol. 51—55, p. 4), la această operaţiune, de mare acribie filologică, aducându-şi contribuţia Dr. Rudolf Baissel din Berlin, Otto Gottstein din Leipzig, Ad. Stüs din Erfurt, Adolf Wolck din Radebeul şi Max Weis din Bamberg.

Mulţumirile aduse de A. Schmid şi Franz Randolf unui colectiv atât de larg sunt de natură să sugereze editorilor de profesie („născuţi iar nu făcuţi") că, la stabilirea textelor încredinţate tiparului, au fost luate în dezbatere, comparate şi selectate *mai multe versiuni* (manuscrise, periodice, fascicule, ediţii princeps, reeditări), de unde şi îngăduinţa celor doi coordonatori amintiţi de a interveni cu „modificări cosmetice", din perspectiva reproducerii integrale a operei.

În acest ansamblu textologic este mai mult decât dificil să fixăm reperele bibliografice ale versiunii româneşti din paginile celor două gazete româneşti ale anului 1933. Deosebirile sunt evidente, după cum se remarcă, de la început, din confruntarea sumarelor. Căci dacă cele cinci volume din „Gesammelte Werke" au un cuprins de 78 capitole, versiunea românească are un sumar aproape dublu, de 142 (plus o *Încheiere*). Nu excludem ca, tentat de succesul operei publicate în foileton, vechiul editor să-i fi adăugat şi alte fragmente „tari", părţi ale unor cărţi de sine stătătoare, conferind serialului un caracter antologic, cu o deschidere mai largă spre scrierile lui Karl May. Este ceea ce ne sugerează numeroase pagini abandonate de noi, care, prin fabulaţie, personaje şi atmosferă, ne trimit la *Winnetou*, *Valea morţii*, *Comoara din Lacul de Argint* etc.

[2]. Pentru informaţii suplimentare, a se consulta, la nevoie, volumul 34 din „Karl May's Gesammelte Werke", intitulat *Ich*, pag. 461 şi urm., 535 şi urm., precum şi *Karl May Jahrbuch*, pag. 238 şi urm.

Unele nu au fost încă identificate, operaţiune pe care sperăm să o realizăm şi cu sprijinul celor mai autorizaţi cititori ai operei karl-mayene. Investigaţia nu este deloc uşoară, câtă vreme unele titluri revin în diverse opere, ca şi numeroase personaje care le susţin acţiunea. Este de presupus că doar suita titlurilor, într-o formă cât de cât apropiată, ne va ajuta să le descifrăm tâlcul. (În cazul când nu vom avea de-a face, surprinzător, cu o versiune „globală", confecţionată pe alte meleaguri, după care să se fi tradus în românește.) Oricum, disocierile se impuneau.

Versiunea actuală, apropiată de cuprinsul ediţiei germane, tinde, pe de o parte, să-i respecte structurile, pe de alta să lase liberă publicarea celorlalte opere, evitându-se suprapuneri nedorite. În acelaşi spirit ne-am distanţat şi de unele stângăcii ale primei versiuni românești, aproape inevitabile în cazul folosirii mai multor traducători. Diferenţele de tonalitate, ca şi existenţa mai multor particularităţi stilistice, în diferite componente ale aceleiaşi ediţii, ne-au stimulat râvna unei redactări finale, pentru eliminarea (atenuarea) lor. Aşa se explică de ce, concomitent cu modernizarea ortografiei, actualul editor a simţit nevoia să intervină în versiunea încredinţată tiparului, în încercarea de a-i asigura o şi mai pronunţată unitate redacţională.

NICULAE GHERAN

Era în toamna anului 1847.

Pe Rio Grande del Norte aluneca încet o luntre ușoară, în care se aflau doi oameni de rase diferite. Unul din ei stătea la cârmă, pe când celălalt făcea din hârtie și pulbere gloanțe pentru pușca lui cu două cocoașe. Cel de la cârmă avea ochiul ager și chipul îndrăzneț al indianului. Dar și altminteri se putea cunoaște lămurit, după îmbrăcăminte, că făcea parte din rasa roșie. Purta o cămașă de piele de vânătoare, pantaloni de piele împodobiți cu ciucuri din părul dușmanilor biruiți de el și era încălțat cu mocasini cu talpa dublă. Celălalt, care stătea în partea din față a luntrei, era un alb. Înalt și mlădios, deși voinic și bine legat, purta o barbă mare, blondă, care-il prindea de minune; și el era îmbrăcat cu pantnaloni de piele vârâți în cizme cu carâmb înalt și o haină de vânătoare; gâtul gol și capul acoperit cu o pălărie de pâslă, cu borurile late, care nu mai avea nici formă, nici culoare. Amândoi bărbații păreau să fie de aceeași vârstă — cel mult douăzeci și opt de ani. Aveau la încălțăminte un fel de pinteni, semn că veniseră călări până la malul

apei unde își întocmiseră luntrea ca să coboare râul numit Rio Grande. Pe când se lăsau ei duși la vale de curent, auziră deodată un nechezat de cal. Efectul asupra lor fu fulgerător căci, până a nu se sfârși nechezatul, se lăsară într-o clipită pe fundul luntrei, ca să nu poată fi văzuți de pe mal.

— Sli, un cal! șopti indianul în limba apașilor jicarilla.

— E departe de aici, fu de părere albul.

Mânară luntrea spre uscat; indianul coborî pe mal, iar albul rămase să-l aștepte.

Nu trecură decât vreo câteva minute și-l văzu întorcându-se fățiș, în picioare, semn că nu exista nici o primejdie.

— Ei? întrebă albul.

— Am văzut un alb dormind după un tufiș.

— Da? Un vânător, probabil.

— N-avea decât un cuțit la brâu.

— Și nimeni altul prin apropiere?

— N-am văzut pe nimeni.

— Bine, să mergem într-acolo.

Albul sări din luntre și o priponi de mal. Își luă pe urmă pușca, trase mai la vedere cele două revolvere de la brâu, ca să-i fie mai la-îndemână, și porni după indian. Ajunseră repede la locul unde dormea omul. Văzură lângă el un cal priponit, înșeuat după chipul american. Individul purta niște pantaloni lungi, un pulover, o cămașă albă și un surtuc albastru. În jurul mijlocului era încins cu un brâu galben în care stătea înfipt un cuțit; altă armă n-avea asupra lui. Își pusese pălăria lui mare de soare pe față ca să se apere de

arșiță. Omul dormea atât de adânc, încât nu simți apropierea celor doi oameni.

— Scoală băiete, îi strigă albul zgâlțâindu-l de umăr.

Omul se trezi, sări iute în picioare și trase cuțitul de la brâu.

— Ce dracu' vreți de la mine? zbieră el buimăcit de somn.

— Mai întâi și-ntâi să ne spui cine ești.

— De ce?

— Hm! Pare-mi-se că ți-e frică de indianul de colea. N-ai de ce te teme, băiatule. Eu sunt un european care colindă lumea, și mă numesc Unger, iar dumnealui Shosh-in-liett, căpetenia apașilor-jicarilla.

— Shosh-in-liett*! se minună străinul. O, atunci n-are de ce să-mi fie frică. Pe cât știu eu, acest viteaz războinic al apașilor e un prieten al albilor.

— Dar tu cine ești? întrebă Unger.

— Păi... eu sunt un *vaquero***, răspunse omul.

— La cine?

— Dincolo de râu, pe moșia contelui Rodriganda.

— Și cum de-ai ajuns aici?

— Dracu' să mă ia! Spuneți-mi mai bine cum să fac să ajung iar de unde am plecat. Sunt fugărit de comanși.

— Zău! Cum adică, ești urmărit de comanși și te așezi aici fără să-ți pese?

---

* *Shosh-in-liett* înseamnă în limba apașilor: inimă de urs.

** Văcar, păstor de vite, sau argat pe moșie.

— Cum dracu să mă mai odihnesc, când pic de oboseală?

— Unde zici că te-ai întâlnit cu comanșii?

— Hăt, colo, departe, la miazănoapte, înspre Rio Pecos. Eram doisprezece bărbați și două femei, iar ei erau peste șaizeci.

— Nu mai spune! Și v-ați luat la luptă cu ei?

— Da. Au dat năvală peste noi fără să-i simțim. Au doborât pe mai toți ai noștri și au luat pe femei cu ei. În afară de mine nu știu dac-o mai fi scăpat vreunul dintr-ai noștri.

— De unde veneați și încotro vă duceați?

Argatul nu era vorbăreț din fire și de-abia îi scoteai vorba cu cleștele. Răspunse:

— Ne duceam călări la Fortul Guadalupe să luăm pe cineva care se afla acolo la niște neamuri.

— Bine, bine, dar Rio Pecos nici nu vă era în drum.

— Așa e, dar înainte de-a ne întoarce la *hacienda** noastră pornisem să facem o vânătoare la Rio Pecos. Atunci s-a întâmplat ce v-am spus.

— Și cucoanele cine erau?

— Seniorita Arbellez și Karja, indiana.

— Cine e seniorita Arbellez?

— Fata arendașului nostru, Pedro Arbellez.

— Și Karja?

— E sora lui Tecalto, căpetenia mixtecașilor.

Indianul ascultă acum cu luare-aminte.

— Sora lui Tecalto? întrebă el. Mi-e bun prieten. Am fumat împreună pipa-păcii. Nu se cuvine ca sora lui să rămână prizonieră. Vor

* Moșie cu conac.

prietenii mei albi să meargă cu mine s-o scoatem din mâinile comanșilor?

— Păi... n-aveți cai, spuse omul uitându-se în juru-i.

Indianul îi aruncă o privire dispreţuitoare.

— Inimă-de-urs are oricând îi trebuie câți cai vrea, răspunse el. Nici un ceas n-o să treacă și o să ia unul chiar de la câinii de comanși.

— Ei drăcia dracului! Asta ar fi ceva grozav, zise uluit văcarul.

Inimă-de-urs se întoarse la mal și se urcă în luntre.

Argatul fu ospătat din belșug și, după ce se sătură, Unger îl cercetă mai de aproape; află că omul era văcar la una din moșiile contelui Fernando de Rodriganda, moșie care se întindea de la Rio Grande del Norte, râul care hotărnicește Mexicul cu Texas, până la cordilierele de la Coahinta.

Unger se urcă apoi pe o ridicătură a malului, dar de-abia ajunse în vârf și scoase un strigăt de uimire.

— Uite-i că vin! Era cât p-aci să dea peste noi fără să prindem de veste, zise el.

Indianul fu într-o clipă lângă el.

— Șase călăreți, rosti el iscodind cu privirea.

— Adică trei pe șaua fiecăruia, adăugă Unger, fără măcar să socotească o clipă că argatul i-ar putea fi de folos.

— Cine ia calul mexicanului? întrebă indianul.

— Eu! răspunse Unger.

— Bine. Din acești șase comanși nu trebuie să ne scape nici unul, răspunse Inimă-de-urs.

— Fiindcă n-ai altă armă decât cuțitul de la brâu, zise europeanul argatului, rămâi deocamdată pitulat în luntre, și eu o să iau calul tău.

— Dar dacă mi-l împușcă? zise omul, speriat.

— Prostule! O s-avem șase în locul lui.

Mexicanul se supuse. Se ascunse în fundul luntrei, pe când ceilalți doi se duseră unde știau că acesta își lăsase calul, și se ascunseră în tufiș.

Călăreții se apropiau. Se zărea acum deslușit îmbrăcămintea și armele lor.

— Ăștia sunt câinii de comanși, zise Inimă-de-urs.

— S-au zugrăvit pe față cu semnele de război, deci vor fi fără îndurare, răspunse argatul.

— Tot așa vom fi și noi, rosti indianul încruntat.

— De asta se vor încredința cei doi de la urmă, căci pe cei dintâi îi dăm repede gata.

— Bine, încuviință Unger.

Comanșii se aflau acum la vreo jumătate de kilometru de ei. Veneau în galopul cailor. Peste un minut vor fi în bătaia puștilor.

— Comanșii ăștia sunt niște neghiobi, zise indianul.

— Ar fi trebuit să-și închipuie că argatul se va fi ascuns pe-aici pe undeva; vor fi crezând însă că a trecut pe malul celălalt al râului.

— Uff! zise indianul, ca să atragă atenția tovarășului său că a sosit momentul, și duse pușca la ochi. Europeanul făcu la fel și două împușcături porniră în același timp, apoi alte două, și patru din comanși se prăvăliră în țărână.

Într-o clipă Unger sări în spinarea calului argatului și se năpusti spre comanși. Aceștia nici n-avură vreme să-și dea seama ce se petrece, și nici s-o ia la fugă, căci europeanul fu lângă ei. Ridicară tomahawkurile să izbească, dar fură fulgerați de gloanțe la pământ. Totul se petrecuse în mai puțin de două minute. Caii celor uciși fură prinși cu mare ușurință. Argatul, care văzuse totul de unde era ascuns, se apropie și zise entuziasmat :

— Halal să vă fie ! Așa biruință zic și eu !

— Nu e cine știe ce ispravă, râse Unger, șase comanși mai puțin, atâta tot... Eu nu sunt bucuros să vărs sânge omenesc, dar cu tâlharii ăștia de comanși nu merge altfel.

Luară armele celor uciși și aruncară cadavrele în râu, după ce indianul scalpă mai întâi pe cei omorâți de el, ca să-și atârne scalpurile* la brâu.

— Ei, și-acu, întrebă neamțul, ce facem ? Plecăm ?

— Da, răspunse Inimă-de-urs, sora prietenului meu trebuie să tânjească amarnic după ajutor.

— Să-l luăm și pe argat cu noi ?

Indianul măsură lung din ochi pe argat, apoi răspunse :

— Fă după cum crezi, eu nu mă împotrivesc.

— Merg și eu cu voi, zise acesta cu hotărâre.

— Nu prea cred că o să ne fii de vreun folos, răspunse Unger râzând, pari să fii cam fricos, flăcăule !

— Fricos nu sunt, dar ce vroiați să fac dacă n-aveam arme la mine ?... răspunse omul rușinat.

---

* Pielea capului cu păr cu tot.

Aleseră trei cai din cei mai iuți, încălecară și porniră la drum.

O luară spre Rio Pecos. Drumul ducea la început prin câmpie, pe urmă intrară într-o sierra cu munți împăduriți. Străbătură văi și văgăuni și ajunseră pe înserate pe o înălțime de unde se zărea o mică savană.

— Uf! rosti apașul care călărea în frunte. Ia te uită! și arătă cu mâna în vale.

Se vedea aci o tabără de indieni în mijlocul căreia se aflau prizonierii. Germanul scoase din buzunar un binoclu și privi încordat.

— Sunt și femei printre ei?

— Da, două. Le vom elibera chiar în astă seară. Indianul încuviință din cap. Acești patruzeci și nouă de comanși nu pot pune atâția oameni de pază cât să ne împiedice să facem ce-avem de gând, urmă europeanul; totuși, sunt de părere ca, deocamdată, să ne ascundem, ca să nu ne simtă. Poate că vor mai fi scăpat și alți argați care au fost puși în urmărire și, dacă se vor întoarce urmăritorii și ne vor zări, vor da de veste și celorlalți. Ține caii! adăugă el întorcându-se spre argat. Eu și cu tovarășul meu vom căuta mai întâi să ștergem urmele copitelor, ca să nu fim descoperiți.

Unger, împreună cu Inimă-de-urs, o luară înapoi pe unde veniseră, împrăștiară țărâna peste urme și căutară un ascunziș în tufe dese, unde se aciuiră împreună cu caii lor. Soarele asfinți, și se întunecă. Așteptau în beznă clipa prielnică pentru atac.

— Te-ai gândit bine cum să procedezi? întrebă neamțul pe indian.

— Da, răspunse acesta. Știu că fratele meu alb poate să ucidă o santinelă cu atâta repeziciune încât omul să n-aibă timp să scoată un sunet. Ne vom furișa până în lagăr, înlăturăm santinelele, tăiem legăturile prizonierilor și fugim cu ei.

— Atunci e momentul să pornim căci ne trebuie timp.

— Dar cu argatul ce facem? întrebă indianul.

— Îl lăsăm să stea de pază la cai.

— Și unde să ne aștepte?

— Pe locul de unde am văzut mai întâi pe comanși. Trebuie să ne întoarcem tot pe acolo, fiindcă nu avem alt drum înapoi spre Rio Grande.

— Dacă-i așa, să începem.

Își luară armele și porniră la drum, după ce dădură mai întâi argatului instrucțiunile trebuincioase.

Jos în vale ardea un singur foc în lagăr, în jurul căruia dormeau comanșii împreună cu prizonierii ferecați. Santinelele trebuie să fi stat de pază în afara lagărului. Când ajunseră în vale, Inimă-de-urs șopti tovarășului său:

— Eu o iau la stânga și tu la dreapta.

— Bine. În orice caz, să dezlegăm întâi pe femei, răspunse acesta, apoi se despărțiră.

Unger înconjură lagărul prin dreapta, bineînțeles nu în picioare, ci târându-se încet pe pântece — după cum fac indienii, căutând să nu fie zărit de cineva. Făcu mai întâi un ocol mare, apoi se apropie din ce în ce mai mult, până ce văzu o umbră care se plimba cu pași rari în sus și în jos. Era o santinelă. Neamțul se târa tot mai cu băgare de seamă. Noroc că noaptea era întunecoasă

și focul potolit, astfel că izbuti să se apropie de santinelă fără să fie simțit. Când fu numai la cinci pași de indian, sări în picioare, îl apucă de grumaz cu stânga, iar cu dreapta îi înfipse pumnalul în piept. Omul se prăbuși grămadă.

În felul acesta Unger reuși, după un sfert de ceas, să mai omoare una din santinele, apoi se întâlni cu tovarășul său, care ucisese în același chip alți doi comanși.

— Acum să dezlegăm femeile, șopti apașul.

— Fii cu băgare de seamă, îl rugă Unger.

— Nu-ți fie frică, apașii sunt curajoși, dar și prevăzători, răspunse indianul.

Păsiră încetișor prin iarba înaltă spre foc. După rochiile lor de culoare deschisă, ei putură deslușì bine pe femei: zăceau alături una de cealaltă, fiind legate de mâini și de picioare. Europeanul fu cel dintâi lîngă ele și-și apropie gura de urechea uneia din ele, căci văzuse, deși era întuneric, că fata ținea ochii deschiși și-l zărise.

— Nu te sperla și taci! îi șopti el. După ce vei vedea că am tăiat legăturile și prietenei tale, dați fuga la cai!

Fata îl înțelese. Tânărul tăie curelele care îi pătrunseseră în carne, fără să fie observat de cineva. Când apașul văzu că tovarășul său se îndeletnicea cu salvarea femeilor, se apropie și el de ceilalți prizonieri. Erau cinci bărbați care zăceau nu departe de el. Se târî până aproape de ei și văzu că oamenii erau treji. Luă cuțitul de la brâu și se apucă să le taie legăturile. Când fu la cel de-al doilea prizonier, unul din indieni îl simți și vru să se scoale. N-avu când, căci apașul îi

înfipse într-o clipită cuțitul în piept. Omul apucase însă să scoată un strigăt de alarmă.

— Înainte! După mine și pe cai! răcni apașul tăind la iuțeală legăturile celorlalți doi prizonieri.

Săriră toți în picioare și se repeziră la cai.

— Repede, repede, pentru Dumnezeu! strigă și Unger și apucă pe una din femei de mână, trăgând-o după el.

Încheieturile fetei fuseseră însă atât de strâns legate, încât sărmana de-abia se putea mișca.

— Inimă-de-urs! răcni germanul cu deznădejde.

— Aici sunt! răspunse apașul.

— Vino încoa!

Într-o clipă indianul fu lângă el. Luă pe una din femei în brațe și alergă cu ea spre cai, pe când tovarășul său făcea același lucru. Săriră în spinarea cailor, traseră pe femei după ei, tăiară la iuțeală lasourile care priponeau caii și o luară la galop.

Totul se petrecuse cu atâta repeziciune, încât comanșii de-abia avură timp să se dezmeticească. Nu se așteptaseră la vreun atac, de aceea dormeau fără grijă. Acum săriseră toți speriați din somn și se produse o învălmășeală care dădu răgaz prizonierilor să scape. Gloanțele slobozite de ei pe urma fugarilor erau fără de nici un folos. Dacă văzură că împușcăturile lor erau zadarnice, încălecară și se luară după ei.

Unger și apașul călăreau în frunte. Drumul îl cunoșteau. Fiecare din ei ținea pe una din fete față în față. Sus în deal îi aștepta argatul. Când îi văzu

venind, coborî în vale și apucă de căpăstru ceilalți doi cai aduși de ei.

După noi! îi striga apașul.

Și începu o goană nebună prin beznă înapoi devale, în cap cu fugarii urmăriți de comanși, care trăgeau neâncetat fără să nimerească pe vreunul din ei. În sfârșit ajunseră la câmp deschis, unde se puteau gândi la apărare.

— Știi să călărești, seniorita? întrebă europeanul pe fata din fața lui.

— Da.

— Poftim frâul. Ia-o drept înainte — zise el, sărind pe de cal și încălecând pe calul dus de argat.

Apașul făcu la fel. Alcătuiau astfel paza fetelor și țineau cu armele lor minunate pe indieni la distanță. Goniră până când văzură că urmăritorii rămăseseră cu mult în urmă, unii de teamă, alții ca să-și cruțe caii și să nu-i obosească prea tare.

— N-ar fi bine să călărim mai încet? întrebă argatul.

— Nici gând! Cât putem mai repede, ca să punem stavilă între noi și comanși, răspunse europeanul.

Germanul putea vedea acum bine chipul celor două fete. Una era spaniolă iar cealaltă indiană, amândouă de o frumusețe uluitoare.

— N-ați obosit încă, seniorita? Ați mai putea călări încă o vreme oarecare? întrebă el pe spaniolă.

— Oricât de mult, răspunse ea.

— Aș putea ști cum vă numiți?

— Mă cheamă Emma Arbellez. Dar pe d-ta?

— Anton Unger.

— Nu e un nume de pe la noi.

— Sunt german. Vrei să ai încredere în mine, un străin pentru d-ta?

— Din toată inima.

— Trebuie să trecem pe malul celălalt al râului. Din nefericire numai trei din noi avem arme; pe mal se află însă armele luate ieri de noi de la comanșii uciși.

— Cum, ați avut și ieri de luptat cu ei?

— Da. Argatul ne-a povestit cele întâmplate. Atunci am omorât pe urmăritorii lui și am hotărât să venim să vă scăpăm.

— Doi împotriva atâtora?

O privire de-a ei îl făcu să înțeleagă că fata se uita cu oarecare admirație la el, așa că nu mai zise nimic.

Când fugarii ajunseră la malul lui Rio Grande, urmăritorii nu se mai zăreau. Găsiră aici armele lăsate din ajun și le împărțiră între ei.

Din cei patru prizonieri trei erau argați pe moșie iar al patrulea, majordomul, administratorul sau intendentul conacului. Intendentul se așeză la lopeți, pe când ceilalți bărbați trecură călări pe malul celălalt. Când se văzură dincolo, scufundară luntrea, apoi o luară în galop peste câmp. Călăriră astfel fără întrerupere vreme de câteva ceasuri; de-abia pe urmă lăsară caii la pas, ceea ce le îngădui să poată sta puțin de vorbă. Ca și până acum, Inimă-de-urs se ținea alături de frumoasa indiană, pe când europeanul nu se îndepărta de spaniolă.

— Suntem de atâtea ceasuri împreună și încă n-am făcut cunoștință mai de-aproape unii cu alții, zise el fetei.

— Dimpotrivă, eu cred că ne cunoaștem foarte bine, răspunse ea zâmbind. Știu, de pildă, despre d-ta că-ți pui viața în primejdie pentru alții și că ești un vânător îndrăzneț și iscusit.

— E și asta ceva, însă nu îndeajuns. Dă-mi voie, domnișoară, să mă prezint. Mă numesc Anton Unger; sunt cel mai tânăr dintre frați. Eu și fratele meu am fi vrut să studiem dar n-am avut mijloace și, după moartea tatei, frate-meu s-a făcut marinar iar eu am pornit să cutreier lumea, statornicindu-mă în cele din urmă în prerii, unde hoinăresc de ani de zile ca să cunosc obiceiurile indienilor.

— Bine, dar cum ai ajuns până la Rio Grande?

— Hm, asta e o poveste despre care n-ar trebui să vorbesc.

— Așadar o taină?

— Poate să fie o taină sau o mare copilărie din partea mea.

— Știi că m-ai făcut curioasă?

— Da? Atunci hai să-ți satisfac curiozitatea, răspunse neamțul râzând. E vorba despre o comoară — lucru serios, după cum vezi.

— Ce fel de comoară?

— O comoară adevărată din pietre scumpe și metale prețioase care a rămas din vremurile străvechi de la strămoșii indienilor.

— Și unde se găsește această comoară?

— Nu știu încă.

— A, vezi, tocmai ce e mai important! Dar de unde ai aflat de existența ei?

— Pe când mă găseam departe de aci, la Nord, am avut norocul să fac un mare bine unui bătrân indian care, drept mulțumire, mi-a încredințat taina pe patul morții.

— Da, dar tocmai ce era mai important, adică unde se găsește comoara, nu ți-a spus.

— Nu, atât mi-a spus: că trebuie să mă duc s-o caut în Mexic, în provincia Coahuila, și mi-a dat o hartă cu planul general al ținutului.

— Și care e ținutul însemnat pe hartă?

— Nu știu. Văd pe hartă dealuri și văi, ape și câmpii, dar toate fără nume.

— Ciudat, foarte ciudat. Știe și Shosh-in-liett, căpetenia apașilor, despre acest lucru?

— Nu i-am spus nimic.

— Cu toate acestea pare să-ți fie bun prieten.

— Îmi și e, într-adevăr.

— Și mie, o străină, îmi împărtășești această taină? Doar de-abia astăzi ne-am cunoscut.

Unger o privi drept în ochi și-i răspunse fără șovăire:

— Există ființe care îți inspiră, de la început, atâta încredere, încât nu poți păstra nici cea mai mică taină față de ele.

— Și eu sunt una dintre aceste ființe?

— Da.

Fata roși și lăsă ochii în jos.

— Ai dreptate, zise ea apoi cu hotărâre, și-ți voi dovedi că nu te-ai înșelat. Voi fi deci tot atât de sinceră ca și d-ta și-ți voi da oarecare relații

privitoare la taina d-tale. Îmi îngădui s-o fac, serios?

— Te rog chiar, răspunse neamțul pe măsură de mirat.

— Cunosc pe cineva care râvnește la comoara indienilor.

— Da? Cine?

— Contele Alfonso de Rodriganda, nepotul și moștenitorul contelui Fernando, proprietarul moșiei pe care o avem noi în arendă. Îl avem de câtva timp la conac, venit să facă serioase cercetări în ce privește comoara.

— Și ce anume știe el despre comoară?

— Ceea ce știe aici toată lumea, adică zvonul că stăpânitorii de odinioară ai țării și-au ascuns averile când au năvălit spaniolii în Mexic. De altminteri se mai știe că există terenuri bogate în aur și argint. Indienii le cunosc, dar preferă să-și dea viața decât să afle vreun alb aceste locuri tăinuite.

— Și totuși acest Alfonso de Rodriganda a reușit să le cunoască?

— Nu. Noi locuim la hacienda del Erina și circulă zvonul că în apropiere s-ar afla o peșteră în care stăpânitorii mixtecașilor își ascundeau acolo averile. Mulți au venit s-o caute, chiar și contele Alfonso a depus multă osteneală, dar de găsit n-a găsit-o încă nimeni.

— Unde e hacienda del Erina, moșia contelui?

— Cale de o zi de aci, la poalele munților din Coahuila. O s-o vezi d-ta, căci nădăjduiesc că ne vei însoți până acolo.

— Fii sigură, seniorita, că nu vă voi părăsi până ce nu vă voi vedea pe toți în siguranță.

— Sper că vei primi pe urmă să fii câtva timp musafirul nostru, nu-i așa?

— Nu, domnișoară. Tocmai siguranța dv. impune să plec numaidecât. Am ucis comanși și sunt încredințat că au fost trimise iscoade pe urmele noastre și că vom fi atacați de comanși ca să răzbune moartea oamenilor lor. De aceea, îndată ce vom ajunge la hacienda, mă voi înapoia cu tovarășul meu ca să dau de urmele lor.

— Nu crezi că vom fi atacați de ei chiar înainte de a ajunge la conac?

— Nu, nu cred. Ei nu ne vor putea urmări decât peste zi, luându-se după urmele copitelor cailor, pe cînd noi putem călări prin întuneric, ceea ce ne poate fi de mare folos. Dar să revenim la comoară. Nu știe, zici, nimeni unde se află peștera?

— În orice caz nici un alb.

— Dar indienii?

— Da. E unul care știe cu siguranță locul, poate chiar doi. Tecalto e singurul urmaș al foștilor domnitori ai mixtecașilor care i-au lăsat moștenire taina. Karja, fata pe care o vezi colo alături de căpetenia apașilor, e sora lui și se prea poate să-i fi spus și ei despre ea.

Unger se uită acum mai cu atenție la indiană.

— E în stare să păstreze un secret? întrebă el.

— Așa cred, răspunse mexicana, deși, adăugă ea zâmbind, se zice că femeile nu se pricep la așa ceva, afară de un singur caz.

— Și aceasta ar fi, seniorita?

— Dragostea.

— Ah! se poate să ai dreptate, glumi el, nu cumva Karja e în situația asta?

— Așa mi se pare.

— Da? Și cine e fericitul?

— Ia ghicește! Nu e greu de fel.

Vânătorul se gândi puțin apoi zise:

— Bănuiesc cine poate să fie: contele Alfonso, care încearcă să afle pe calea aceasta taina.

— Ai ghicit, senior.

— Și d-ta crezi că va reuși?

— Știu și eu! După cum înțeleg, tânărul îi e drag.

— Așa? Ce spune fratele ei, urmașul mixtecașilor, de dragostea asta?

— Poate că nici nu știe despre ea. E cel mai renumit *cibolero* (vânători) de bivoli și vine rareori pe la conacul moșiei.

— Cel mai renumit cibolero? Ar trebui să-l știu și eu, dar numele de Tecalto îmi e cu desăvârșire necunoscut.

— Vânătorii nu-i spun Tecalto ci Mocași-Tajiss.

— A! Ucigătorul-de-bivoli? făcu Unger mirat. Pe acesta îl cunosc cât se poate de bine din auzite, e cel mai dibaci vânător de bivoli dintre Red-River și pustiul Mapimi. M-aș bucura foarte mult să-l văd și eu. Așadar, Karja e sora acestui celebru vânător? Trebuie atunci să mă uit cu mai multă atenție la ea.

— Nu cumva vrei să-i faci și d-ta curte?

Tânărul râse.

— Eu? Un hoinar ca mine nu se pricepe la așa ceva. Și-apoi cum aș putea rivaliza cu un conte

de Rodriganda? Dacă ar fi să fac curte cuiva, apoi știu eu cui aș face.

— Și anume?

— D-tale, seniorita, răspunse el, cinstit.

Ochii ei îl priveau iluminați de fericire.

— Dar, adăugă ea imediat, să știți că de la mine nu puteți afla nimic despre faimoasa dvs. comoară.

— Oh, seniorita, există comori ce valorează infinit mai mult decât o întreagă peșteră plină de aur și argint. În acest sens îmi doresc succes în calitate de căutător de aur.

— Insistați, poate veți găsi ce căutați!

Ea îi întinse mâna pe care el o apucă și i-o strânse cu căldură.

În cursul cavalcadei, Unger află că cele două tinere ajunseseră pe meleagurile lui Rio Grande del Norte pentru a vizita o mătușă grav bolnavă a tinerei mexicane. Îngrijirea acordată de cele două tinere nu a putut decât amâna decesul bătrânei. După ce tristul eveniment s-a produs, Arbellez l-a trimis pe intendentul său, împreună cu câteva slugi, să o aducă acasă pe fiica sa. Pe drumul de întoarcere au fost atacați de comanși.

Pe când cei doi sporovăiau astfel, în spatele lor avea loc o altă discuție. Inimă-de-urs călărea alături de tânăra indiană. Privirile sale, pline de admirație, învăluiau frumoasa siluetă a însoțitoarei sale care călărea un cal pe jumătate sălbatic, de parcă toată viața nu ar fi stat decât într-o șa indiană bărbătească.

Taciturna căpetenie nu era obișnuit să vorbească fără rost și, atunci când o făcea, fiecare din si-

labele pronunțate cântărea dublu. Karja cunoștea acest fel de a fi al indienilor și de aceea nu se arăta mirată de tăcerile însoțitorului său. În schimb, simțea privirea pătrunzătoare cu care era cercetată. Totuși tresări speriată, când el i se adresă brusc:

— Cărui popor îi aparține tânăra mea soră?

— Poporului mixtecașilor, îi răspunse ea.

— Acesta a fost odinioară un trib mare; chiar și acum este vestit pentru frumusețea femeilor sale. Este tânăra mea soră o *squaw** sau o fată?

— Nu am bărbat.

— Inima ei îi mai aparține?

La această întrebare — pe care nici un alb n-ar fi pus-o așa, netam, nesam — fața fetei se împurpură; dar răspunsul sună imperturbabil:

— Nu.

Știa bine, pentru că îi cunoștea pe apași, că în asemenea cazuri sinceritatea este cea mai bună tactică.

Fața indianului rămase impasibilă pe când continua cu întrebările:

— Bărbatul căruia îi aparține inima sorei mele face parte din poporul ei?

— Nu, este un alb.

— Inimă-de-urs o plânge pe sora sa. Ea să facă bine și să-i spună dacă albul o înșală.

— Nu o să mă înșele, răspunse fata pe un ton mândru și categoric.

---

* Squaw: femeie măritată, în limba indiană (n. ed.).

Pe buzele indianului apăru un zâmbet ușor. El își scutură capul, spunând:

— Culoarea albă este înșelătoare și se murdărește ușor. Sora mea ar face bine să fie prevăzătoare!

Călăreții își continuau drumul spre miazăzi. Cu o oră înainte de înserare se opriră pentru un scurt popas; atât oamenii cât și caii aveau nevoie să-și refacă puterile. După o jumătate de ceas, își reluară drumul cu forțe noi. Unger era uimit de puterea și de rezistența pe care le dovedea însoțitoarea sa albă față de greutățile unui drum atât de anevoios și de îndelungat; și chiar îi și declară acest lucru. Emma îi replică, zâmbind:

— Trebuie să știți că eu, încă din copilărie, trăiesc aici, la țară. Noi trăim de o veșnicie în această semisălbăticie.

— Nu vă este niciodată dor de civilizație și de comunicarea cu cei deopotrivă cu dumneavoastră?

— Defel. Am aici, pe hacienda noastră, tot ceea ce îmi trebuie și chiar ceva mai mult decât atât; prefer comunicarea cu acești copii ai naturii, față de cei din lumea sus-pusă, în care mai totul este lipsit de conținut și contrafăcut. N-am dreptate?

— Parcă mi-ați fi citit gândurile. Și eu am găsit printre așa-zișii sălbatici mai mult devotament și cinste decât la persoanele „bine educate". Uitați-vă numai la prietenul meu apaș! El este cel mai vrednic, mai cinstit și mai credincios om pe care îl cunosc; am mai multă încredere în el decât într-o duzină sau chiar o sută de albi, a căror piele,

ce-i drept, este mai deschisă la culoare, dar a căror inimă este cu atât mai întunecată.

— Bine! Atunci să avem încredere în el și încă în cineva. Și acela ești dumneata!

— Într-adevăr? întrebă el cu o licărire veselă în ochi.

— Din toată inima! îi răspunse ea. Îl lauzi numai pe apaș, dar uiți să spui că și în dumneata se poate avea aceeași încredere.

— Deci vă bizuiți pe mine cu adevărat?

— Da. V-am observat. Nu sunteți un vânător obișnuit și sunt sigură că ceilalți vânători și indienii v-au supranumit în vreun fel.

El dădu din cap afirmativ.

— Ați ghicit.

— Și care este numele de vânător ce vi s-a acordat?

— Oh, vă rog să-mi spuneți doar Antonio sau Unger.

— Nu vreți să mi-l spuneți?

— Acum nu. Doar dacă, din întâmplare, o să mi se adreseze cineva cu acel nume, am să răspund, bineînțeles.

— Ah, sunteți vanitos, vreți să rămâneți incognito, ca un prinț.

— Da, râse el. Un vânător bun trebuie să fie puțin vanitos, iar prinți suntem cu toții, prinți ai pădurii și ai preriei.

— Prinți! Acum îmi trece prin minte unul dintre aceste nume celebre: Matava-se.

— Da, acesta este unul dintre cei mai vestiți. Ați auzit de el?

— Multe. Se spune că ar fi fost pe aici, prin Munții Stâncoși.

— În mod sigur; de aceea îl și numesc indienii Matava-se; vânătorii englezi îi spun *Rock prince*, iar cei francezi *Prince du roc*. Toate aceste trei denumiri înseamnă același lucru, adică Stăpânul sau Prințul stâncilor.

— Este un alb?

— Da.

— L-ați văzut vreodată?

— Nu, dar am auzit că îmi este compatriot, adică german. Numele lui este Karl Sternau și este de fapt medic. A călătorit prin toată America și a cutreierat împreună cu bravul nostru Inimă-de-urs cele mai periculoase locuri din Munții Stâncoși. Acum se află de mai multă vreme în Europa.

— O să te duci și dumneata în Europa?

— Da, atunci când o să dispun de mijloacele care să-mi permită să asigur familiei mele o viață tihnită.

După aceste cuvinte între cei doi se așternu o vreme tăcerea. Amândoi se gândeau la același lucru și anume că timpul petrecut împreună nu va putea dura prea mult. Unger a fost primul care întrerupse tăcerea.

— Nu ați avut niciodată dorința de a vedea lumea, de a călători? De exemplu, să cunoașteți Lumea Veche, Europa?

— Nu, niciodată! Hacienda noastră este patria mea, pe care nu am dorit niciodată să o părăsesc.

— Nu vă e teamă, în izolarea în care vă aflați, de un atac al pieilor roșii?

— Oh, nu, hacienda noastră este și o mică fortăreață.

— Cunosc acest gen de ferme. Sunt construite din piatră și, în mod obișnuit, înconjurate de un șanț. Dar la ce poate ajuta asta împotriva unui dușman al cărui atac este imprevizibil?

— Vom veghea și dumneata împreună cu noi. Sper că o să fii oaspetele nostru!

— Trebuie să văd ce părere are în legătură cu aceasta Inimă-de-urs. Nu mă pot despărți de el.

— O să vrea să rămână și el.

— Este un adept al libertății, nu rezistă să stea mult timp într-o clădire.

— Oh, râse tânăra fată, am impresia că va rezista.

— Pe ce vă bazați când faceți această afirmație?

— Pe privirile cu care o învăluie pe Karja.

— Hm, văd că aveți un ascuțit spirit de observație.

— Da, așa e. Dar mi-ar părea rău dacă Inimă-de-urs s-ar îndrăgosti de Karja.

— Ei, nu cred. E făcut dintr-un material tare ca fierul. Nu o să cerșească iubirea și nici nu o să se plângă prea tare din cauza unei înclinații care nu e reciprocă.

— Dar dumneata din ce material ești făcut? îl întrebă ea, ca să-l întărâte.

— Poate dintr-unul la fel.

— Asta înseamnă că nici dumneata nu te-ai văita?

— Niciodată!

— Cu toate acestea am auzit că germanul are o inimă ca nimeni altul, atât de mare și de gingașă. Se spune că în limba germană ar exista chiar un cuvânt special pentru a exprima acest lucru, pe care nu îl posedă nici o altă limbă.

— Vă referiți la cuvântul *Gemüt*?

— Într-adevăr, acest cuvânt nu are echivalent la alte popoare. Germanii au însă, în afară de *Gemüt*, și caracter. Iar un om al preriei, indiferent din ce neam s-ar trage, niciodată nu s-ar milogi, nici măcar pentru iubire.

— Asta e ceea ce aș numi eu mândrie!

— Dar este și un lucru bun. Nu cer decât ca femeia pe care o iubesc să mă și stimeze. Dar hai să ne grăbim, vă rog. Am rămas în urmă. Apașul vrea să folosească răstimpul care a mai rămas înainte de căderea serii ca să parcurgă cât mai mult din drum și noi nu vrem, desigur, să-l împiedicăm.

Se înnoptase. Merseră totuși încă vreo două ceasuri prin întuneric până ce ajunseră la un râuleț. O luară în lungul malului și se opriră de-abia la un cot unde își făcură lagărul. Aprinseră focul și rânduiră ca santinela să se schimbe din ceas în ceas. Inimă-de-urs și neamțul hotărâră să vegheze în zori, căci acesta e timpul când pieileroșii obișnuiesc să dea asaltul.

Totuși nu se întâmplă nimic, și de cum se lumină de ziuă porniră la drum. Pe măsură ce înaintau, dădeau de așezări omenești, și spre seară ajunseră la țintă.

2. HACIENDA DEL ERINA

Haciendele mexicane sunt moșii întinse cu conacuri impunătoare clădite din piatră și împrejmuite cu șanțuri de apărare. Hacienda del Erina era o astfel de așezare gospodărească; avea încăperi mari, care puteau adăposti sute de inși; împrejurul conacului se întindea o grădină plină cu plante tropicale și fel de fel de flori, care își răspândeau mireasma lor îmbătătoare. De aici pornea, de o parte o pădure deasă, iar în cealaltă pășuni întinse pe care păsteau mii de capete de vite. Când fugarii noștri ajunseră la locurile de pășune, o mulțime de argați veniră în fugă scoțând strigăte de bucurie. Dar strigătele acestea se prefăcură în răcnete de furie, când aflară că mulți din ai lor fuseseră uciși de comanși, vroind să pornească numaidecât în urmărirea lor. Administratorul o luase înaintea celorlalți călători ca să le anunțe sosirea. Bătrânul arendaș Pedro Arbellez le ieși în poartă: lacrimi de bucurie i se prelingeau pe față când își văzu copila.

— Bine-ai venit, draga tatii, îi zise el sărutând-o. Mult trebuie să fi suferit în drum, căci te văd galbenă și trasă la față.

— Da, tată, răspunse ea cuprinzându-l de gât, prin mari primejdii am trecut.

— Primejdii? întrebă bătrânul mirat.

— Am fost prinse de comanși.

— Sfinte Dumnezeule! Au și ajuns până la Rio Grande? întrebă el înspăimântat.

— Nu, făcurăm însă un ocol pe la Rio Pecos și ne-am pomenit cu ei peste noi. Acești doi tineri ne-au salvat din ghearele lor.

Emma luă pe european și pe indian de mână și-i duse în fața tatălui ei.

— Dumnealui e domnul Anton Unger, german, iar acesta Shosh-in-liett, o căpetenie a apașilor. Dacă nu erau ei, aș fi acum nevasta unui comanș, iar oamenii noștri legați de stâlp și chinuiți de moarte.

— Doamne, ce nenorocire și ce fericire în același timp! strigă bătrânul. Fiți bineveniți, seniori, în casa mea! Îmi veți povesti toată întâmplarea și voi vedea în urmă recunoștința pe care v-o datorez. Poftiți înăuntru și fiți oaspeții mei!

Primirea era cât se poate de călduroasă și bătrânul părea să fie un om tare cumsecade. Oamenii dădură caii în seama argaților și intrară în casă, pe când administratorul rămase afară cu ceilalți.

— Sfântă Fecioară! strigă arendașul după ce fiică-sa îi povesti cele întâmplate, prin ce-ați trecut sărmanele de voi. Dar Cel Atotputernic v-a trimis pe acești doi viteji ca să vă salveze. Să-i mulțumim și Lui și lor. Ce vor spune contele și Tecalto când vor auzi?

— Tecalto? întrebă Karja. E Ucigătorul-de-bivoli, fratele meu, aici?

— Da, a sosit ieri.

— Și contele?

— E de-o săptămână la noi. A, uite-l!

Ușa camerei de alături se deschise și în prag se ivi contele Alfonso.

— Am auzit pronunțându-se numele meu, zise el. A, frumoasele domnișoare! V-ați întors cu bine?

La vederea lui indiana se făcu roșie ca focul, ceea ce nu scăpă agerei priviri a apașului. Emma rămase însă nepăsătoare și răspunse rece, deși politicos:

— După cum vezi, domnule conte. Era cât p-aci să nu ne mai întoarcem, fiindcă ne luaseră prizoniere comanșii.

— Ei drăcia dracului! O să dau ordin să fie pedepsiți după cum merită.

— Nu mai e nevoie, făcu Emma ironic. De altminteri am scăpat cu bine. Îți prezint pe salvatorii noștri.

Contele se dădu câțiva pași înapoi, măsură pe cei doi străini din cap până-n picioare, apoi întrebă:

— Mă rog, cine sunt oamenii aceștia?

— Domnul e un german, iar celălalt e Inimă-de-urs, căpetenie a apașilor.

— Hm, așa? Se potrivesc de minune! Și când au de gând domnii să plece? Sper că imediat, nu-i așa?

— Sunt oaspeții mei și vor sta aici cât vor avea plăcere, răspunse arendașul.

— Ce vorbești, Arbellez? Eu sub același acoperământ cu ei? Ia te uită la mutrele lor: put a nămol și murdărie cale de-o poștă! Dacă nu pleacă ei, plec eu...

Spaniolul se ridică în picioare. Ochii lui fulgerau de mânie.

— După cum vă este voia, domnule conte! zise el. Domnii aceștia mi-au salvat copila și sunt bineveniți în casa mea.

— A, mă contrazici? întrebă înfuriat contele.

— Da! răspunse Arbellez dârz.

— D-ta știi ori nu că eu sunt aci stăpân?

— Nu, nu știu.

— Nu? șuieră Alfonso. Atunci cine?

— Contele Fernando. D-ta ești numai musafir. De altfel sunt sigur că adevăratul stăpân, contele Fernando, nu mi-ar putea porunci în chestia aceasta. Sunt arendaș pe viață. Cine mă poate opri să primesc pe cine-mi place?

— Zău? Mergi cam departe, moșule!

— Nu eu, ci d-ta, care ești nepoliticos cu oaspeții mei. Dacă d-tale nu-ți place mirosul lor de nămol, pe care eu nu-l simt defel, cred că nici dumnealor nu le place mirosul d-tale de parfum care te trăznește. Acum îmi voi pofti musafirii la masă; dumneata hotărăști dacă mănânci împreună cu noi sau nu.

Zicând acestea, arendașul deschise ușa sufrageriei și rugă pe cei doi străini să intre.

Indianul privise nepăsător la scena care se desfășurase sub ochii lui fără măcar să-și arunce ochii la conte, ca și când nici n-ar fi înțeles ce se vorbea. Păși mândru și semeț înainte, pe când Unger zise contelui:

— D-ta ești contele Alfonso de Rodriganda?

— Da, răspunse acesta, mirat de îndrăzneala vânătorului.

— Așa? Senior Arbellez a uitat să te prezinte. Te provoc la duel: sabie, pistol sau pușcă, alege!

— Cum? Vrei să te bați cu mine? întrebă contele încremenit.

— Se înțelege! Dacă m-ai fi insultat în altă parte decât în casa aceasta, te-aș fi ucis ca pe un neghiob, dar fiindcă faptul s-a petrecut sub acoperișul gazdei noastre, nu pot s-o fac, din considerație pentru dânsul și pentru doamnele aici de față. Auzind însă că nu prețuiești nici cât o ceapă degerată, te rog s-alegi arma care-ți convine.

— Eu să mă bat cu unul ca d-ta? Cine poți fi decât un vânător, o haimana, un fluieră-vânt...!

— Așadar, nu vrei? Atunci ești un laș, o secătură, o lichea, asta ești! Dacă te lași astfel insultat fără să ripostezi, nu mai ești vrednic de stima oamenilor. Ți-am spus ce-aveam de spus, acum fă ce crezi de cuviință, încheie neamțul și păși pe urma tovarășului său.

— Arbellez, îngădui d-ta să mi se vorbească astfel? strigă contele indignat.

— Dacă îngădui d-ta, de ce nu? răspunse arendașul. Hai Emma, și tu, Karja, locul nostru nu e aici, ci dincolo, lângă oamenii aceia de onoare.

— Ce josnicie! strigă contele. Lasă că o să vă învăț eu minte pe toți!

— Încearcă! răspunse cu dispreț bătrânul și trecu înainte.

Rămas singur, Alfonso șuieră printre dinți, bătând din picior:

— O să mi-o plătiți voi, ticăloșilor, și în curând, fiți pe pace!

Cine l-ar fi văzut în clipa aceea, cu ochi fulgerători, cu chipul schimonosit de furie, l-ar fi crezut în stare de orice.

Contele Alfonso nu era urât; în clipe de liniște putea trece drept un bărbat frumos, acum însă era respingător la vedere. Furia îl făcea să semene cu un diavol, un geniu al răului. Ieși trântind ușa în urma lui, pe când ceilalți se așezară liniștiți la masă.

După ce sfârșiră de mâncat, arendașul conduse pe oaspeți în camerele lor ca să se odihnească.

Camerele celor doi prieteni erau alături una de alta. Germanul nu se simțea însă bine între patru pereți și ieși în grădină la aer liber. Pe când se plimba el așa, îmbătat de mireasma florilor, ajunse la gardul grădinii. Deodată se pomeni în fața lui cu un bărbat înalt și voinic, a cărui aparență îl făcu să se oprească în loc. Omul era îmbrăcat în haine din piele de bivol și pe cap purta un fel de căciulă făcută dintr-o țeastă de urs. La brâu îi sclipeau plăselele unor pumnale și alte arme de vânătoare. De la umărul drept până la șoldul stâng avea încolăcit peste piept un lasou gros de curea din cinci împletituri, iar în mână ținea o pușcă după moda de-acum un veac, și atât de grea, încât numai un om foarte puternic o putea mânui.

— Cine ești? întrebă europeanul uimit.

— Sunt Ucigătorul-de-bivoli din neamul mixteca, răspunse omul.

— Tu ești Tecalto, Mocași-Tajiss, vânătorul de bivoli? zise Unger nevenindu-i să creadă.

— Da. Mă cunoști?

— De văzut nu te-am văzut niciodată, am auzit însă vorbindu-se despre tine.

— Dar pe tine cum te cheamă?

— Unger, sunt din Germania de peste ocean.

Chipul aspru al indianului se lumină.

— Așadar, tu ești acela care a salvat pe Karja, sora mea, din mâinile comanșilor?

— Norocul m-a ajutat, atâta tot.

— Nu, n-a fost norocul, ci vitejia ta. Ucigătorul-de-bivoli ți-e dator recunoștință. Ești tot atât de viteaz ca și Matava-se, pe care apașii și comanșii l-au poreclit Itinti-Ka, Săgeata-trăsnetului.

— Tu nu l-ai văzut niciodată până acum?

— Nu, dar știu că i se zice așa fiindcă e iute ca fulgerul și puternic și năprasnic ca trăsnetul. Glonțul lui nu dă nicicând greș și ochiul său ager nu scapă urma dușmanului. Multe am auzit despre el, dar de văzut nu l-am văzut până în clipa de față.

— Unde? întrebă mirat neamțul.

— Aici, înaintea mea, căci tu ești acela.

— Eu? După ce mă recunoști?

— După crestătura din obraz pe care o știu toți ce au auzit despre el. Ei, am ghicit ori nu?

Unger dădu din cap.

— Ai dreptate, mi se zice Itinti-Ka, adică Săgeata-trăsnetului.

— Atunci mulțumesc lui Wahkonda* că mi-a îngăduit să te pot cunoaște. Ești bărbat viteaz, dă-mi mâna și să fim frați de-aci înainte.

Își strânseră mâinile, apoi germanul adăugă:

---

* Zeitatea supremă a indienilor nord-americani.

— Mâna mea fie a ta și piciorul meu fie al tău. Vai numai de dușmanul tău, căci el e și dușmanul meu, și vai și-amar de dușmanul meu, căci el e și al tău. Eu sunt tu, tu ești eu, și amândoi suntem unul singur.

Acest Ucigător-de-bivoli nu era un indian ca pieile-roșii de la nord. Era mai vorbăreț și prietenos, totuși nu mai puțin grozav decât semenii săi care vorbesc foarte puțin și socot o rușine să-și dea în vileag sentimentele.

— Locuiești la conac? îl întrebă europeanul.

— Nu, răspunse indianul. Cine poate locui într-o casă ca într-o închisoare? Aici mi-e sălașul, și arătă iarba de sub picioarele lui.

— Bine zici, nici eu nu-mi pot găsi odihnă în casă, de aceea am ieșit în grădină.

— Și Inimă-de-urs, prietenul tău, se plimbă pe afară. M-am întâlnit cu el și ne-am jurat prietenie pe veci, după ce i-am mulțumit că a scăpat-o pe Karja din mâinile comanșilor. Acum stă și ascultă pe argați povestind cum s-au petrecut lucrurile.

— Să mergem la el.

Indianul stătea mai la o parte și nu zicea un cuvânt, deși ar fi fost mai în măsură ca oricine să spună ce s-a petrecut. Tăcea numai și asculta.

Deodată se auzi un sforăit și un nechezat sălbatic.

— Ce-a fost asta? întrebă Unger pe unul din argați.

— A nechezat armăsarul, răspunse argatul. Avem poruncă să-l lăsăm flămând, dacă nu se dă pe brazdă.

— Cum, flămând? Și pentru ce?

— Nu-l putem îmblânzi de fel.

— Ei aș?

— Să nu zici așa, senior! Ce ne-am mai căznit cu el, dar degeaba. E sălbatic ca o fiară și nu se poate apropia nimeni de el. Ne pricepem și noi nițeluș la călărie, dar pe toți ne-a azvârlit la pământ, numai pe unul nu.

— Și cine e acela?

— Ucigătorul-de-bivoli, uite-l colo, dar nu e vorbă, de călărit nu s-a lăsat nici de el.

— Cu neputință! Odată ce nu l-a aruncat jos din spinare era ușor de călărit.

— Așa ziceam și noi, dar tot l-a azvârlit la pământ în cele din urmă.

— Are dreptate omul, zise indianul. Mi-e rușine s-o spun, dar așa s-a întâmplat, deși mulți armăsari sălbatici am îmblânzit până acum în viața mea.

Argatul urmă:

— Au venit mulți călăreți și vânători aci la moșie, pentru ca să-și încerce iscusința, dar n-a fost chip. Ziceau că numai unul singur ar putea să îmblânzească armăsarul.

— Cine ar fi acela?

— Un vânător străin de pe la Red-River; cică ăsta ar putea călări și pe spinarea diavolului, atât e de dibaci.

Neamțul zâmbi.

— Nu știi cum îl cheamă?

— Numele lui adevărat nu i-l cunosc, nimeni nu-l știe, indienii îi zic însă Itinti-Ka, adică Săgeata-trăsnetului. Toți vânătorii care vin de pe

la miazănoapte povestesc prăpăstii despre isprăvile lui.

Cei doi indieni se prefăcură că nu știu că e vorba de Unger și însuși acesta nu se dădu pe față. Zise doar atât:

— Unde e armăsarul?

— Colo, după movila aceea, e legat cobză, răspunse argatul.

— Săracul!

— Lasă-l, că așa i se cuvine, îndrăcitul! Senior Arbellez ține la caii lui ca la ochii din cap, dar de data asta e neînduplecat, zice că ori se dă pe brazdă armăsarul, ori îl lasă să moară de foame.

— Nu cumva i-ați pus și botniță?

— Ba bine că nu!

— Ia să-l văd și eu.

— Bine, senior, să te duc la el.

În clipa aceea arendașul venea cu Emma și Karja spre el. Când văzu armăsarul cu spume la gură, lui Unger i se făcu milă.

— Dar bine, zise el, ceea ce faceți cu bietul animal e monstruos.

— De, domnule, dacă nu se poate altfel... zise argatul nepăsător.

În vremea aceasta se apropiase și Arbellez cu fetele.

— Ce e, domnule Unger, de ce ești atât de enervat? întrebă arendașul pe neamț.

— Prăpădiți armăsarul, și e păcat de el, răspunse acesta.

— Lasă-l să crape, dacă e atât de îndărătnic, rosti bătrânul cu ciudă.

— Trebuie luat altfel, dacă vrei să scoți ceva din el.

— Degeaba!

— Îmi dai voie să încerc eu?

— Nu.

— De ce? întrebă mirat tânărul.

— Fiindcă nu vreau să-ți pierzi viața.

— N-are a face. Mai bine să mor, decât să văd un animal ca acesta chinuindu-se. Un bun cunoscător de cai nu poate îndura așa ceva. Așadar, îmi îngădui să-l încerc și eu?

— Tată, nu-l lăsa... interveni Emma.

Deși cuvintele ei dovedeau că nu-i era indiferent, tânărul răspunse cu gravitate:

— Te rog, seniorita, nu mă jigni atât de adânc. Îți spun, și vreau să fii încredințată că nu mi-e frică de armăsarul acesta sălbatic.

— D-ta nu știi ce îndrăcit e, zise Arbellez. S-au perindat mulți pe aici, și mai toți au spus că numai Itinti-Ka, supranumit Săgeata-trăsnetului, l-ar putea îmblânzi.

— D-ta îl cunoști pe acest Itinti-Ka?

— Nu, știu însă că e unul din cei mai buni vânători din lume.

— Și totuși, stărui în rugămintea mea.

— Bine, trebuie să mă învoiesc, fiindcă ești oaspetele meu, îmi pare însă rău de urmări. Te rog să nu-mi faci imputări mai târziu.

Tânărul se apropie de armăsar, îi scoase botnița, trase pumnalul de la brâu și lăsă botul calului legat numai de o curea. Apucă apoi cureaua, o înfășură pe mâna stîngă, iar cu dreapta tăie mai întâi piedica de la picioarele dinapoi, apoi

de la cele dinainte, și până să se ridice calul el deja îi sări în spinare. Armăsarul se zbătea, azvârlea, se trântea la pământ, se scula iar, dar călărețul stătea neclintit. Fu o luptă grozavă între sălbăticia animalului și îndărătnicia omului. Calul năduşea, făcea spume la gură, se zbătea, dar omul nu se lăsa. Pulpele lui se strângeau ca niște cercuri de oțel de flancurile animalului care de-abia își mai putea trage sufletul. Armăsarul se ridică atunci cu o ultimă sforțare pe picioarele dinapoi și porni ca o săgeată peste bolovani, gropi și tufe, și cal și călăreț pieriră ca o nălucă în depărtări.

— Ei drace, așa ceva n-am mai văzut de când sunt! zise entuziasmat Arbellez.

— O să-și frângă gâtul, spuse unul din argați.

— Acum nu mai e primejdie, omul a biruit, fu de părere un altul.

— Vai, ce frică mi-a fost! zise Emma, dar cred și eu că acum nu mai e nici o primejdie. Nu-i așa, tată?

— Fii fără grijă, dragă, cine are atâta putere ca să se ție neclintit pe cal, acela merge la sigur. Era ca și când s-ar fi dat o luptă dârză între doi diavoli. Gândește-te că nici Itinti-Ka nu l-ar putea întrece.

— Ai dreptate, senior, zise atunci Ucigătorul-de-bivoli, fiindcă acest senior Unger e însuși Itinti-Ka, zis Săgeata-trăsnetului.

— Ce, strigă Arbellez, el e?

— Da, întreabă și pe căpetenia apașilor, dacă nu mă crezi.

Arbellez se uită întrebătoi la Inimă-de-urs.

— Da, așa e, încuviință acesta.

— Dacă aș fi știut mai dinainte, n-aș fi fost atât de îngrijorat. Mi-era ca și când aș fi fost chiar eu în spinarea armăsarului.

Așteptau toți cu înfrigurare cele ce aveau să vină. După un sfert de ceas, germanul se întoarse. Armăsarul era zdrobit de oboseală, dar călărețul zâmbea.

— Ei, ce zici senior Arbellez, așa-i că pot și eu ce poate Itinti-Ka? întrebă tânărul.

— Păi fiindcă ești chiar d-ta, răspunse bătrânul zâmbind.

— Aha, după cum văd, taina mea a fost descoperită! râse el.

— Și misterul prințului savanelor s-a sfârșit, adăugă Emma.

— Și acum, zise tânărul arendașului, îmi dai voie să te însoțesc în inspecția d-tale călare, senior Arbellez?

— Oare nu e prea obosit calul?

— Chiar dacă, trebuie, fiindcă așa vreau eu.

— Bine, vino.

Înconjurară călare pășunile unde păștea caii, vacile, catârii, boii, oile și caprele moșiei și se întoarseră acasă. Când tânăra indiană se duse spre camera ei și trecu prin fața ușii contelui Alfonso, acesta îi ieși în prag.

— Karja, pot să-ți vorbesc ceva în astă seară? întrebă el.

— La ce ceas și unde? întrebă la rândul ei.

— Două ore înainte de miezul nopții, sub copacul de lângă pârâu.

— Bine, vin.

După ce se înseră, se adunară cu toții la masă în sufragerie; numai contele Alfonso lipsea. El o aștepta pe Karja la locul hotărât. Când aceasta veni, Alfonso băgă de seamă că fata e mai tăcută ca de obicei.

— Ce ai, Karja, oare nu mă mai iubești? o întrebă el.

— Ba da, deși n-ar trebui să te mai iubesc. Nu pari de fel bucuros că am scăpat din ghearele comanșilor.

— Ce fel de vorbe sunt astea?

— Altminteri n-ai fi insultat pe salvatorii mei.

— Ăștia-s oameni care n-au ce căuta în conac, locul lor e afară, lângă vite.

— Nu ești mărinimos, Alfonso, zise fata clătinând capul ei frumos.

— Ba da, draga mea, dar nu pot să sufăr oameni urâți.

— Nu cumva găsești că Săgeata-trăsnetului, vânătorul, e urât?

— Care, cercetașul și călărețul acela renumit? Nu l-am văzut doar niciodată în viața mea.

— Ba l-ai văzut, e străinul pe care l-ai insultat astăzi.

— Zău! Abia acum înțeleg provocarea la duel.

— Și o să te bați cu el?

— Nici prin gând nu-mi trece! Nu e de neam nobil ca mine.

Indiana îl iubea pe Alfonso și se temea pentru viața lui.

— Bine faci, zise ea, altfel ai fi pierdut.

— Te cred, dragă. M-ai văzut tu vreodată trăgând cu pușca?

— Nu.

— Atunci n-ai cum să știi ce pot. Un nobil, un conte trebuie să învețe să mânuiască spada și pistolul mai bine ca un vânător. Ai să vezi tu după ce vei fi soția mea câte știu eu.

— O, cât nădăjduiesc că o să vie și vremea aceea, deși mi-ești drag și am fi foarte fericiți împreună... oftă ea.

— O să fim, drăguță, mai curând sau mai târziu, n-are importanță. Cunoști doar condițiile pe care ți le-am pus.

— O, sunt aspre, căci va trebui să-mi calc jurământul și să-mi trădez neamul...

— Jurământul n-are nici un preț, căci l-ai făcut pe când erai încă un copil și neamul tău nu mai există ca popor. Dacă îți sunt drag într-adevăr, și vrei să fii soția mea, poporul meu va fi și al tău. De aceea am venit acum la hacienda del Erina, ca să te hotărăști. Dacă trebuie să plec și de data asta fără tine, mă întorc în Spania și nu mă mai vezi în viața ta.

— O, zise Karja cuprinzându-l de gât, mi-ești atât de drag... Crede-mă!

— Dacă e așa, dovedește-mi-o. Avem nevoie de comoara din peșteră pentru a da un nou rege patriei, și cea dintâi grijă a acestui rege va fi să-ți dea un titlu de noblețe, ca să poți deveni contesă de Rodriganda.

— Crezi?

— Ți-o jur, după cum ți-am jurat de atâtea ori.

— Și nu ai să te dai de gol față de fratele meu că eu am fost aceea care ți-am destăinuit secretul?

— Niciodată. N-o să afle niciodată cine a luat comoara.

Alfonso își dădea seama că indiana începe să cedeze și nu mai putea de bucurie. Se prefăcea doar că o iubește ca să-i smulgă secretul, fiind gata să-i promită orice numai ca să o determine să-i spună ceea ce vroia să afle.

— Bine, zise indiana cu hotărâre, îți voi dezvălui taina, dar de-abia în ziua logodnei noastre.

— Nu se poate, dragă, nu merge cum crezi tu. Titlul de noblețe nu-l poți obține decât după ce vom avea comoara, și numai după aceea ne putem logodi după legile țării mele.

— E-adevărat ce spui?

— Cât se poate de adevărat, Karja, crede-mă. Știi doar foarte bine că nu pot trăi fără tine. Tu ești într-adevăr copil de domnitor, totuși, după legea spaniolă, obârșia ta regească n-are valoare. Mie îmi ești mai scumpă ca toate reginele de pe lume, dar în fața oamenilor e altceva. N-ai încredere în mine, iubito? zise el sărutând-o.

— O, dragul meu, cum te poți îndoi de simțămintele mele? spuse ea convinsă. Îți pun însă o condiție neînsemnată: să-mi dai în scris că te vei căsători cu mine îndată ce vei pune mâna pe comoară.

— Cu plăcere, drăguță! Tot așa aveam și eu de gând să fac. Și-acum s-auzim: unde se află comoara?

— Mai întâi înscrisul.

— Bine, îl vei avea mâine dimineață.

— Cu iscălitura și pecetea ta?

— Bineînțeles.

— Atunci, mâine seară îți voi descrie locul.

— De ce tocmai seara? Eu voi avea înscrisul gata pe la amiază. Pot veni la vremea prânzului la tine?

— Nu, căci s-ar putea să te vadă cineva.

— Atunci vino tu la mine.

Contele o mai sărută o dată, deși cam în silă, căci pe cât era el de afemeiat, indiencele nu erau pe gustul lui.

În vremea aceasta, Unger se plimba prin grădină. Se așeză pe o bancă vrând să mai respire puțin aer înainte de a se duce la culcare, când auzi pași prin apropiere și o văzu pe Emma venind. Fata nu-l zărise încă și, când dădu cu ochii de el, vru să se dea îndărăt.

— Mă rog, seniorita, zise tânărul sculându-se de pe bancă, poftim de șezi că eu tocmai plecam.

— A, d-ta erai? spuse ea recunoscându-l. Credeam că te-ai culcat de mult. Găsesc însă că venirea mea nu trebuie să te pună pe fugă.

— Atunci îmi îngădui să stăm puțin de vorbă?

— Cu plăcere.

Pe când vorbeau, căpetenia apașilor stătea pe iarbă și privea îngândurat la stele... Auzind vorbă, crezu că e Karja și, fiindcă îl știa pe conte că dă târcoale mereu surorii sale și că fata nu-l privește cu ochi răi, își închipui că sunt ei. Se dădu binișor mai aproape.

— Taina, zicea tânărul german, va rămâne totuși o taină pentru mine.

— Ce te face să crezi? îl întrebă Emma.

— Din conformația munților. Nu voi găsi niciodată peștera comorilor, deși știu că mă aflu în preajma ei.

— De unde știi?

— După însemnările de pe hartă.

— Atunci ai găsit un punct de plecare, ia-te după el și caută mai departe.

— Mă întreb dacă sunt îndreptățit s-o fac.

— Ai însă dreptul s-o descoperi, chiar dacă nu și acela de a te folosi de ea. Nu prețuiesc nici eu valoarea aurului, știu însă că mulți aleargă după el. Eu zic să cauți comoara, senior; mi-ar pare bine s-o găsești.

— Da, da, puterea aurului e mare... zise tânărul îngândurat. Oare cui va fi aparținând comoara? Probabil urmașilor acelora care au ascuns-o.

— De la cine ai d-ta harta? întrebă Emma curioasă.

— De la un indian, după cum ți-am mai spus. Fusese rănit și a murit înainte de a-mi putea da prin viu grai lămuririle necesare.

— Și nu scrie nici un nume pe ea?

— Nu, doar într-un colț o însemnare ciudată pe care n-o înțeleg. Ai dreptate, domnișoară, voi căuta mai departe comoara și, dacă o voi găsi, nici nu mă ating de ea; o voi da celor ce li se cuvine de drept.

— Ești un om de onoare, domnule, spuse cu căldură spaniola.

— Sunt un om cinstit, atâta tot, răspunse el cu simplitate.

— Un om ca dumneata e mai bogat decât omul cel mai avut.

— Aș fi, seniorita, dacă o altă comoară, un suflet ales, mi-ar îngădui vreodată să sper că va fi al meu, zise el cu tremur în glas.

— Și cine poate fi? întrebă Emma emoționată.

— D-ta, seniora, răspunse el apucându-i mâna.

— Atunci speră, răspunse ea plecând ochii.

— Adevărat? strigă el plin de fericire.

— Da, Antonio. Mi-ai fost drag din clipa în care te-am văzut.

El o cuprinse pe după mijloc și o sărută blând.

A doua zi dimineața, de-abia deschisese ochii și se pomeni cu arendașul la el în cameră.

— Am la d-ta o rugăminte, zise bătrânul.

— Pe care o voi îndeplini dacă îmi stă în putință, răspunse tânărul zâmbind.

— Uite ce e: d-ta te afli aci într-un pustiu unde nu poți avea de nici unele, pe când eu am de toate din belșug, iar nevoile casei și ale mele... Dacă vrei să-ți cumperi ceva, chiar și haine, ți le pot vinde eu foarte ieftin.

— Bine, primesc propunerea d-tale, cu o condiție însă: să nu-mi ceri prea mult, fiindcă sunt ceea ce se cheamă un vânător și n-am de ce cheltui mult.

— Ceva ceva tot trebuie să câștig și eu, măcar că nu țin numaidecât. Vino să-ți arăt cămara.

Peste un ceas, când tânărul se privi în oglindă nu se recunoscu nici el singur. Era îmbrăcat în pantaloni negri, avea cizme cu carâmbi înalți, cu pinteni mari, o cămașă albă ca zăpada și un surtuc scurt cu nasturi poleiți; pe cap avea o pălărie cu marginile late. Era tuns scurt și barba retezată. Când intră în sufragerie, Emma roși toată, iar Karja de-abia acum își dădea seama ce bărbat frumos era tânărul neamț. Cei doi indieni părură că nici nu bagă de seamă schimbarea. Con-

tele însă turba de mânie. Totuși gândul că în curând avea să pună mâna pe comoară îl făcea mai îngăduitor. Dar la vederea tânărului fu cât p-aci să se scoale de la masă. După ce sfârșiră, Emma rugă pe tânăr și pe tatăl ei să mai rămână.

— Tată, zise fata bătrânului, știi că ieri ne-am gândit mult cum ne-am putea arăta recunoștința față de domnul Unger.

— Da, draga mea, m-am gândit și eu cum aș putea s-o fac mai bine.

— Să-ți spun eu atunci.

— Chiar te rog.

— Ei bine, află atunci că ne-am logodit aseară.

Bătrânului i se umplură ochii de lacrimi.

— Și vrei d-ta, domnule Unger, într-adevăr să devii fiul unui om simplu? spune, întrebă el mișcat.

— Din toată inima! Dar vezi că eu sunt sărac, foarte sărac, senior...

— Nu-i nimic, sunt eu suficient de bogat ca să ajungă pentru amândoi. Veniți să vă îmbrățișez, dragi copii! Dumnezeu să ne binecuvinteze pe toți, pentru ca ziua asta să fie începutul unei vieți fericite.

Erau încă îmbrățișați când ușa se deschise și intră contele.

Acesta, văzând scena, rămase uimit în prag. Înțelegând apoi cele întâmplate, se făcu alb la față de ciudă.

— Văd că vă deranjez, se scuză el.

— Nu vă retrageți, îi spuse Arbellez, înainte de a afla că fiica mea s-a logodit cu domnul Unger.

— Le doresc mult noroc!

Și cu aceste cuvinte, rostite cu mânie ascunsă, contele dispăru.

Pedro Arbellez se grăbi să-i convoace pe toți cei prezenți în conac pentru a le declara că este zi de sărbătoare, deoarece se va celebra logodna senioritei Emma. Toată hacienda și împrejurimile ei răsunau de chiotele și cântecele vaqueros-ilor și indienilor aflați în slujba lui don Pedro. Cu toții se simțeau apropiați de stăpânul lor și recunoșteau în vânător un logodnic demn de frumoasa fiică a lui don Pedro.

Când mai târziu Unger ieși în livadă, căpetenia mixtecașilor îl întâmpină cu aceste cuvinte:

— Ești un adevărat viteaz, fratele meu de inimă, îl învingi pe dușman și o cucerești pe cea mai frumoasă seniora din toată țara. Wahkonda să-ți dea binecuvântarea sa, iată ce-ți dorește fratele și prietenul tău.

— Adevărat, a dat norocul peste mine. Dintr-un biet vânător hoinar și sărac, o să ajung un arendaș avut.

— Nu, zise indianul grav, bogat ai fost fiindcă ai în mâna ta harta care te îndrumă la peștera comorilor regilor noștri.

Tânărul tresări.

— De unde știi tu?

— Vezi că știu. Vrei să-mi arăți și mie harta?

— Da.

— Chiar acum?

— Bine, vino cu mine.

Unger îl duse în camera lui și-i puse înainte documentul zdrențuit. Tecalto aruncă o privire la semnul din colțul hârtiei și zise:

— Așa e, acesta e semnul făcut de Toxertes, care a fost tatăl tatălui meu. A trebuit să plece din ținuturile acestea și nu s-a mai înapoiat niciodată. Zici că ești sărac, dar nu ești. Vrei să vezi comoara regilor noștri?

— Poți tu să mă duci la ea?

— Da.

— Cui aparține comoara?

— Mie și surorii mele Karja. Noi suntem singurii urmași ai regilor mixtecașilor. Vrei să te duc în peșteră?

— Da.

— Atunci fii gata la miezul nopții. Drumul acesta nu se poate încredința decât întunericului nopții. Nimeni nu trebuie să afle de el. Numai femeii aleasă de tine i-o poți spune, căci ea știe de strădania ta pentru găsirea comorii.

— Cine ți-a spus?

— Am auzit tot ce-ați vorbit azi-noapte în grădină. Ai planul în stăpânirea ta și totuși nu vroiai să iei nimic din bogății. Doreai mai întâi să cercetezi dacă mai există moștenitori. Ești un om cinstit, cum se găsesc prea puțini printre albi, semenii tăi, de aceea îți va fi îngăduit să vezi comoara.

După vreun ceas, pe când ceilalți se aflau în grădină, indiana se furișă în camera contelui.

— E gata înscrisul? întrebă ea.

— Știi să citești?

— Da, răspunse fata cu mândrie.

— Uite-l.

Alfonso întinse Karjei o foaie de hârtie, pe care scria următoarele:

„Mă oblig prin aceasta, ca îndată după primirea comorii rămasă de la regii mixtecaşilor, să mă căsătoresc cu Karja, urmaşa şi moştenitoarea acestora.

ALFONSO

Conte de Rodriganda y Sevila".

— E bine aşa? întrebă el.

— Cuvintele sunt cum trebuie, lipseşte însă pecetea.

— Nu e numaidecât de trebuinţă.

— Aşa mi-ai făgăduit.

— Bine, fie, zise contele stăpânindu-şi nemulţumirea.

Picură ceară roşie şi apăsă pecetea peste ea, sub iscălitură.

— Gata, Karja mea dragă. Şi-acum, îţi cer să te ţii şi tu de cuvânt.

— Mă voi ţine. Ştii tu unde se află muntele El Reparo?

— Da, la vreo patru ore de drum de-aci, spre răsărit.

— Se aseamănă foarte mult cu un stăvilar înalt; din vârf pornesc trei pârâuri devale. Cel mijlociu e mai important. Izvorăşte dintr-o dată cu putere din pământ. Cum te apleci şi păşeşti prin apă până la locul de unde ţâşneşte, ajungi târându-te la gura peşterii.

— După cum spui, e ceva foarte lesne.

— Cât se poate de lesne.

— E nevoie de lumină?

— Vei găsi facle pe dreapta, la intrarea în peșteră.

— Asta e tot ce aveai să-mi spui?

— Da, tot.

— Și comoara se află cu adevărat acolo?

— Da.

— Îți mulțumesc, drăguță. De acum încolo socotește-te logodnica mea și în curând soția contelui Alfonso de Rodriganda. Acum du-te, ca să nu dea cineva peste tine.

Karja plecă. Jertfa pe care o adusese pe altarul dragostei o apăsa ca o grea povară pe suflet. Trebui să ia parte în ziua aceea la logodna prietenei ei Emma, pe când inima îi sângera.

Contele nici nu se urni în ziua aceea din camera lui. După-amiaza veni o ștafetă călare care îi aduse o scrisoare din capitala țării, Mexic. După ce o citi rămase câtva timp pe gânduri, privind încruntat înaintea lui, apoi murmură:

— O crimă...? fie! Dar prin ea voi câștiga o coroană de conte. Ce bine s-a nimerit că mă și pregătisem de plecare! Voi duce cu mine o bogăție pentru care mă vor invidia mulți regi și împărați...

Scrisoarea conținea următoarele:

„Dragă nepoate,

Am primit câteva rânduri de la tatăl tău. Scrisoarea a sosit la o săptămână după plecarea ta. Trebuie neapărat să pleci în Spania la moșia Rodriganda, după ce va muri mai întâi bătrânul Fernando. Vino! Între timp, căpitanul Landola va sosi la Veracruz.

Unchiul tău Pablo Cortejo"

3. COMOARA MIXTECAȘILOR

Peste zi contele porunci celor doi servitori ai săi să-i facă bagajele, și seara la cină spuse lui Arbellez că e silit să plece chiar în noaptea aceea. Oricât ar fi părut de ciudată această plecare, arendașul nici nu-l întrebă pentru ce și nici nu căută să-l oprească.

Când Alfonso ieși mai târziu din casă, o găsi pe Karja în grădină. Încredințat că și-a ajuns scopul, făcu imprudența să-i spună:

— I-am spus adineauri lui Arbellez că plec.

— Unde? îl întrebă ea mirată.

— La Mexic.

— Și comoara?

— O voi lua cu mine, adică o parte din ea. Servitorii mei vor lua câțiva catâri cu ei și vom porni chiar acum la muntele El Reparo să încărcăm cât vom putea mai mult. De acolo ne ducem de-a dreptul la Mexic.

— Și când te întorci?

— Nu știu încă.

— Vei veni să mă iei de aici?

— Da, îndată ce-mi voi putea ține cuvântul.

— Dacă voi vedea că nu te întorci, voi veni după tine la oraș.

— Mă rog, mă rog... îți interzic să întreprinzi ceva. Trebuie să mă aștepți aci, m-ai înțeles?

Îi vorbea răstit și semeț.

— Cum, așa-mi vorbești? îl întrebă ea îndurerată. Nu mi-aș fi închipuit niciodată că un conte de Rodriganda se poate purta astfel cu soția lui.

— Tu ești de vină. Dacă vei urma să fii atât de arogantă pe viitor nu te voi putea introduce în cercurile noastre aristocratice.

Fata îl privi încremenită, apoi bâigui înspăimântată:

— Simt că... m-ai... înșelat. Voiai numai să știi unde se află comoara.

— Un conte nu înșală niciodată, am fost însă ceva mai șiret decât tine. Comoara e acum a mea, și dacă ai să te împotrivești dorințelor mele, mă consider dezlegat de cuvântul dat.

Karja scoase un țipăt de groază.

— Mincinosule! Trădătorule! răcni ea.

Contele se înspăimântă de nesocotința lui.

Auzi pași apropiindu-se. I se făcu frică și o porni în grabă spre locul unde știa că-l așteptau servitorii săi. Karja se târî împleticindu-se până în casă, și căzu leșinată în brațele lui Arbellez. Alergară toți încoace și-ncolo. În zăpăceala care se produsese, nimeni nu băgă de seamă lipsa lui Unger și a Ucigătorului-de-bivoli. Emma îngenunchease lângă fată și o mângâia dezmierdând-o. Indiana se trezi din leșin, și cu ochii fulgerând de mânie începu să strige:

— Uf! Care din voi merge cu mine să-l prindă și să-l ucidă pe conte, pe acest mincinos și trădător? Vrea să ia comoara regilor din peșteră și a plecat împreună cu doi servitori la muntele El Reparo...

— Doamne! Doamne! Și vânătorul, și Tecalto tot într-acolo s-au dus! N-ar fi trebuit să o spun, dar lucrurile au luat o astfel de întorsătură încât n-am ce face.

— O primejdie, mare primejdie! strigă îngrozită indiana. Contele îi va găsi în peșteră și-i va ucide. Senior Arbellez, suflă în corn să se-adune argații, să plece cu toții la peșteră ca să-i scape de la moarte.

Se produse o învălmășeală de nedescris, numai apașul își păstra toată liniștea. Privirea lui se ațintise spre Karja, care, în furia ce o cuprinsese, redevenise o adevărată indiană.

— Cine știe unde se află peștera? întrebă el.

— Eu, răspunse Karja, vă pot conduce la ea.

— Se poate merge călare?

— Da.

— Atunci dați-ne un argat să mă duc numai cu el. Nu e trebuință de mai mulți, fiindcă avem de-a face doar cu trei inși.

— Merg și eu, strigă Arbellez.

— Nu se poate, hotărî apașul, trebuie să rămâi la conac. Dați-mi un om, ceilalți să apere conacul.

Înainte cu vreo câteva ceasuri, curând după ce se terminase petrecerea logodnei, Inimă-de-urs intră în camera lui Unger și-l întrebă numai atât:

— Ești gata?

— Da.

— Atunci, haidem.

Tânărul se înarmă și porni după indian. Afară stăteau trei cai înșeuați, dintre care unul de povară.

— Ce rost au desagii aceștia? întrebă el pe indian.

— Ți-am spus doar că nu ești sărac. Tu n-ai vrut să jefuiești comoara regilor, de aceea vei lua din ea cât poate duce un cal în spinare.

— Ce-ți trece prin gând, omule! spuse neamțul înmărmurit.

— Va fi așa cum am spus: încalecă și urmează-mă.

Indianul se sui pe cal, apucă de căpăstru calul de povară și porni alături de Unger. Era întuneric beznă, dar Tecalto cunoștea bine drumul și caii mexicani, pe jumătate sălbatici, vedeau noaptea ca pisicile. Ucigătorul-de-bivoli nu vorbea. În tăcerea nopții nu se-auzea decât tropotul cailor. Merseră astfel vreme de trei ceasuri. Deodată se auzi murmur de apă. Ajunseseră la un pârâu. O ținură în lungul malului și se pomeniră înaintea lor cu un munte împădurit. Indianul descălecă.

— S-așteptăm până ce se va lumina de ziuă, zise el.

— Peștera e aproape de aci? întrebă europeanul.

— Da. Colo, unde izvorăște pârâul intri în apă și te târăști prin gaură înăuntru, într-o peșteră mare cu multe despărțituri, peșteră pe care n-o cunoaște nimeni în afară de mine și de Karja.

— Nu va fi spus ea nimănui de peșteră?

— Nu. Karja știe să păstreze o taină.

Tânărul își aminti de ce-i spusese Emma și zise:

— Totuși există cineva care stăruie să afle de la ea taina: contele Alfonso.

— Uf!

— Ești prietenul meu, de aceea trebuie să-ți spun ce știu: Karja îl iubește.

— Știu și eu.

— Dar dacă îi dezvăluie taina?

— Mai sunt și eu pe-aici! Contele nu va pune mâna nici pe cea mai mică părticică din comoară.

— Comoara e mare?

— Ai s-o vezi. Dacă ai socoti aurul pe care-l posedă întregul Mexic, n-ar ajunge nici măcar să egaleze a zecea parte a acestei comori. A existat un singur alb care a reușit să o vadă și...

— L-ați omorât?

— Nu. Nu a fost nevoie să-l omorâm, pentru că și-a pierdut mințile de emoție și bucurie. Albii nu rezistă la vederea unor mari bogății. Numai indienii sunt destul de stăpâni pe sine pentru a le face față.

— Și mie vrei să mi-o arăți?

— Nu pe toată. Vei vedea numai o parte din ea...

Tăcură. Germanul se simțea impresionat fără să știe de ce. La răsărit se ivi o geană de lumină și lucrurile începură încetul cu încetul să se deslușească în jurul lor. Unger zări acum bine muntele El Reparo cu povârnișul său abrupt. Din vârf se prăvălea o apă lată de vreun metru și adâncă de vreun metru și jumătate.

— Aceasta e intrarea? întrebă el.

— Da, răspunse Ucigătorul-de-bivoli. Dar deocamdată nu intrăm. Trebuie să ascundem mai întâi caii. Posesorul unei comori trebuie să fie prevăzător.

Cei doi își duseră caii mai în sus pe munte, până ce indianul se opri lângă un tufiș mare, în spatele căruia se afla o vâlcea adâncă, unde caii puteau rămâne fără să fie observați. Se întoarseră apoi la râu, având grijă să-și șteargă urmele, ale lor și ale cailor. Ajunși la stânca prin a cărei spărtură curgea râul, Ucigătorul-de-bivoli glăsui:

— Acum vino după mine! Și intrând în apa râului înaintă, cufundându-se în ea până la umeri. Deasupra capului atârna stânca. După un drum destul de obositor ajunseră la un fel de boltă sub care, spre surprinderea lui Unger, aerul era uscat.

— Întinde-mi mâna, îi spuse indianul vânătorului, și-l călăuzi în interiorul unei peșteri. Apoi îl părăsi pentru câteva clipe, îndepărtându-se câțiva pași de el. Deodată Unger văzu strălucind o lumină. Se aprinsese o făclie.

În clipa următoare se aprinseră parcă alte zeci și zeci de alte făclii, iluminând feeric întreaga peșteră, spre surprinderea și încântarea sa.

— Aceasta e peștera comorii regilor, zise indianul. Fii tare și nu te lăsa impresionat de ele.

Trecu o bucată de vreme până ce germanul să-și poată obișnui ochii cu minunățiile din fața lui. Peștera, înaltă și încăpătoare, pardosită cu lespezi de piatră, era plină toată cu pietre prețioase și aurării.

— Aceasta e peștera comorilor, repetă indianul, și tot ce vezi aici îmi aparține mie și surorii mele Karja, cei din urmă din neamul mixteca.

— Atunci ești mai bogat decât mulți regi și împărați de pe pământ, răspunse Unger.

— Te înșeli. Sunt mai sărac decât tine sau oricare altul. Sau îl invidiezi pe nepotul unui monarh a cărui putere s-a spulberat și a cărui țară zace în ruine. Războinicii care au purtat acele podoabe erau iubiți și stimați de neamul lor. Un cuvânt grăit de ei însemna viață sau moarte. Comorile lor s-au păstrat, dar locurile sfinte în care li s-au îngropat osemintele au fost profanate și călcate în picioare de către albi, iar cenușa lor a fost răspândită în cele patru colțuri ale orizontului. Nepoții lor rătăcesc prin păduri și câmpii ca să vâneze bivoli. A venit albul; el mințea și înșela, ucidea și izbea din toate părțile în neamul meu, ca să-i smulgă comorile. Pământul îi mai aparține, dar este pustiit și indianul și-a ascuns comorile în adâncurile pământului, ca să nu cadă în mâinile tâlharilor. Dar tu nu ești ca ceilalți, inima ta e curată, nu e pătată de crime. Tu ai salvat-o pe sora mea din mâinile comanșilor, tu ești fratele meu. Și de aceea vreau să iei din aceste comori atât cât poate duce un cal. Te rog însă să ții seama că poți alege numai două feluri de lucruri. Aici sunt pepite de aur și dincolo sunt podoabe de preț — coliere, inele și alte obiecte prețioase. Alege-ți din ele ce-ți place. Celelalte însă sunt obiecte de cult, sfinte. Pe ele lumina soarelui nu trebuie să le mai vadă, soarele care a putut privi nepăsător prăbușirea mixtecașilor.

Unger privea la pepitele de aur și la podoabele scânteietoare și simțea o ușoară amețeală.

Dar aici, spuse el, sunt valori de sute și sute de mii de dolari, pe care tu mi le dăruiești!

— Nu, te înșeli. De milioane de dolari.

— Dar eu nu pot primi asemenea valori uriașe.

— De ce? Disprețuiești darul prietenului tău?

— Nu, dar nu pot accepta ca pentru mine să te lipsești de atâtea bogății.

Indianul își scutură capul.

— Nu ai dreptate. Nu mă lipsesc de nimic. Ceea ce vezi tu aici e numai o parte a comorii pe care muntele El Reparo o ascunde în adâncurile sale. Mai există aici multe peșteri despre care nici măcar Karja, sora mea, nu știe. Numai eu le cunosc și atunci când am să mor eu, nu o să mai știe nimeni de ele. Acum plec să verific și celelalte locuri de taină. Între timp uită-te la bogățiile de aici și pune la o parte pe acelea pe care le alegi. După ce mă întorc, le punem în desagă și le încărcăm pe spinarea calului, apoi ne întoarcem acasă, la Estancia.

Ucigătorul-de-bivoli înfipse făclia în pământ și se îndreptă spre capătul peșterii, unde dispăru după câteva clipe.

Unger stătea acum singur în mijlocul comorilor imense. Câtă încredere are indianul în mine, gândi el în sinea sa. Îl cuprinse iarăși amețeala la gândul că putea să ia atâtea bogății.

În vremea aceasta, contele Alfonso ajunse pe alt drum la peșteră. Nu vroia însă ca servitorii să știe la ce-a venit, de aceea, când zări pârâul, le zise:

— Voi să m-așteptați aci, mă-ntorc numaidecât.

— Ce ziceați c-avem de încărcat?

— Nu e treaba voastră. Să stați aici până ce vin eu înapoi.

— Și contele porni singur spre gura peșterii. Când intră înăuntru se miră văzând lumină. Totuși nu se dădu îndărăt, ci pași în vârful degetelor mai departe. Deodată rămase încremenit. Colo, la câțiva pași de el, văzu un om îngenuncheat care alegea giuvaeruri de preț și le punea alături, pe o lespede de lângă el. Cine să fie omul acesta? Omul întoarse o clipă capul într-o parte și contele îi zări fața.

— A, neamțul, murmură el printre dinți. Cine să-i fi arătat peștera? E singur, sau însoțit de cineva?

Privi în juru-i. Nu văzu pe nimeni. Nu bănuia că indianul se afla într-o încăpere de alături.

— Așadar, nu e decât el aici, își zise contele zâmbind sinistru. Am cel mai bun prilej să mă răzbun. Omul acesta trebuie să moară!

Văzu aproape de el o măciucă de lemn tare, încrustată cu bucăți tari de sticlă, a cărei lovitură trebuia să fie mortală. Apucă măciuca și se apropie tiptil de tânăr. Cu o izbitură îl culcă grămadă. Scoase apoi un urlet de triumf.

— A mea! A mea e întreaga comoară! răcni el ca scos din minți.

Dar ce fu asta? Rămase încremenit. Se îngălbeni și ochii lui se căscară mari de spaimă, ca și când ar fi avut în fața lui o stafie. Dintr-un ungher se desprinse o făptură omenească, care-l privea încruntat. Era indianul. Dintr-o săritură Ucigătorul-de-bivoli fu lângă el și-l apucă de umeri.

— Ce cauți aici, câine? strigă indianul.

Contele nu putu scoate nici un cuvânt, în fața acestuia se simțea neputincios. Își dădea seama că e pierdut, vedea moartea cu ochii. Se cutremură.

— L-ai ucis? șuieră indianul arătând spre tânărul doborât.

— Da, răspunse contele tremurând de spaimă.

— Pentru ce?

— Comoara... comoara e de vină.

— Minți! îl urai ... Îi hotărâseși mai de mult moartea. Vai și-amar de tine, ticălosule!

Indianul se aplecă asupra prietenului său care zăcea nemișcat. Contelui i-ar fi fost acum lesne să apuce măciuca și să-l izbească și pe el în cap, dar teama de acest vestit cibolero îi paraliza mișcările.

— E mort! zise indianul ridicându-se. Te voi judeca îndată și osânda ta va fi cea mai grozavă din câte au fost până acum. Te voi face să mori de mii și mii de ori...

Indianul încrucișă mâinile pe piept și privi întunecat pe ucigaș.

— Ah! tremuri! rosti el cu dispreț. Vierme! Cine ți-a arătat drumul care duce la peșteră?

Contele tăcu. I se părea că a sosit ziua de apoi și se afla în fața judecătorului suprem.

— Răspunde! tună indianul.

— Karja, șopti contele.

Ochii indianului aruncau fulgere.

— Spui adevărul sau mă minți? Vrei astfel să scapi de osândă?

— Nu mint, ți-am spus adevărul.

— Atunci trebuie să fi întrebuințat mijloace drăcești ca să-i smulgi taina peșterii. Te-ai prefăcut că o iubești, nu-i așa?

Contele nu răspunse.

— Vorbește! Numai o mărturisire îți poate îmblânzi soarta! Știi ce moarte te așteaptă? Se află acolo, în vârful muntelui, o baltă, și în ea cei zece crocodili sfinți, în pântecele cărora se mistuiau odinioară criminalii acestui ținut. Acești crocodili sunt bătrâni de peste un veac și flămânzesc de multă vreme. Te voi lega de un copac de la marginea bălții, ca să plutești viu deasupra ei, amenințat în fiecare clipă să te apuce crocodilii de picioare. Neputându-te ajunge, căci funia va fi scurtă, se vor sfâșia de ciudă între ei, vei sta așa zile și nopți întregi în arșiță, în putoarea stârvurilor lor, flămând și însetat, și numai după ce leșul tău va cădea putrezit de pe frânghie, vei fi mâncat de aligatori.

Alfonso asculta înfiorat aceste cuvinte. Amuțise de groază și nu putea scoate un cuvânt.

— Numai o mărturisire onestă îți poate îmbunătăți soarta, repetă indianul. Așadar, i-ai spus surorii mele că o iubești?

— Da, murmură ticălosul.

— Și totuși nu era adevărat?

— Nu.

— Dar ea te iubește? cercetă indianul mai departe.

Alfonso confirmă.

— I-ai făgăduit s-o iei de nevastă?

— Da.

— Și când ți-a dezvăluit taina?

— Aseară.

— Ai venit singur?

— Nu, cu doi servitori de-ai mei.

— Unde sunt acum?

— Ceva mai departe de aci.

— Bine. Mortul rămâne deocamdată pe loc, iar tu vei veni cu mine. Nu te leg, căci e cu neputință să-mi scapi. Ești un vierme pe care-l pot strivi cu o singură lovitură. Urmează-mă!

Indianul îl apucă de braț și-l trase spre ieșire. Când simți răceala apei, contele se dezmetici. Răsuflă adânc și-și zicea că totuși s-ar putea să scape din mâna care îl ținea încleștat.

— Unde ți-e calul? întrebă căpetenia mixtecașilor.

— Colo, legat de un copac.

— Și servitorii tăi?

— După movila aceea.

— Bine, du-mă unde ți-ai legat calul!

Când ajunseră la locul acela, Ucigătorul-de-bivoli legă contelui mâinile la spate, îi prinse bine gleznele într-o curea și-i vârî un căluș în gură. Alfonso nu făcea nici o mișcare, i se părea că visează. Indianul se îndreptă apoi spre locul unde bănuia că sunt servitorii — după ce luase mai întâi pușca lui Alfonso — și-i văzu vorbind cu însuflețire între ei. Se furișă pe nesimțite până acolo.

— Uf! exclamă indianul, chipurile albe sunt mult prea aproape de peștera comorilor, și eu țin să-mi păstrez taina. Oamenii aceștia trebuie să moară.

Îndreptă pușca, ochi, și trase. Se auziră două detunături și oamenii se prăbușiră la pământ cu fruntea găurită.

4. LACUL CROCODILILOR

În timpul acesta, apașul, însoțit de Karja și un argat, se apropia pe alt drum de peșteră. Ar fi trebuit să ajungă de mult, dar se rătăciseră din pricina întunericului.

— Aici e pârâul, zise fata. În curând vom fi la gura peșterii.

— Uf! rosti deodată apașul, arătând urme de copite. Contele cu oamenii săi au trecut pe aici. Să înaintăm cu băgare de seamă.

Nu merse însă mult și se opri. Zărise catârii, care păsteau printre tufe. Făcu un semn cu mâna ca și ceilalți să stea pe loc, iar el dispăru în tufiș; peste puțin însă se auzi chemarea sa uimită. Karja și cu argatul alergară într-acolo și săriră de pe cai. Văzură pe cei doi servitori zăcând morți într-o baltă de sânge.

— Uf! izbucni indiana îngrozită. Oamenii contelui! Oare cine să-i fi împușcat?

— Ucigătorul-de-bivoli, zise scurt apașul, și încălecă iar.

Porni mai departe, urmat de Karja și argat.

După câtva timp tufele se răriră și ajunseră la al doilea pârâu. Nu-l văzuseră încă pe conte,

când un om le ieși înainte. Era Ucigătorul-de-bivoli, care auzise tropot de cai și venise să vadă cine poate să fie.

— Unde e Matava-se? întrebă apașul.

— Mort!

— Cine l-a omorât?

— Contele Alfonso.

— Unde?

— Nu ți-o pot spune acum, răspunse Ucigătorul-de-bivoli arătând cu ochiul la argat. Să vă duc acolo. Contele zace legat la loc sigur. Eu l-am prins.

În ochii lui Alfonso se citea groaza. Dar nici Inimă-de-urs și nici Karja nu-l învredniciră cu o privire. Căpetenia mixtecașilor zise apașului când fură lângă el:

— Fratele meu să păzească bine pe acest ticălos până ce mă voi întoarce.

După ce spuse aceste cuvinte, el plecă ca să cerceteze din nou peștera. Când ajunse acolo găsi făclia stinsă. Aprinse alta și se apropie de Unger. Observă deîndată că acesta nu se afla în poziția în care îl lăsase și se grăbi să-l cerceteze din nou. Constată, spre marea lui bucurie, că pulsul germanului bătea normal. Vânătorul își revenise probabil de curând și se mișcase inconștient. Acuma însă zăcea lipsit complet de cunoștință. Indianul îl luă cu grijă în brațe și-l transportă afară, la aer. După ce îl așeză lin pe iarbă, apașul, lovind cu putere în țeava puștii sale, ca și cum ar fi jurat pe ea, strigă:

— Dacă prietenul meu alb moare, atunci vai și amar de ucigașul lui! Sălbăticiunile pădurii să-i smulgă și să-i devoreze pieptul. Shosh-in-Liett, căpetenia apașilor, a spus aceasta!

După aceea se aplecă peste el și zise după ce-l examină mai cu de-amănuntul:

— Lovitura de măciucă i-a sfărâmat țeasta. Faceți o targă din crengi și așezați-o pe cei doi cai ca să-l duceți la conac; eu o să mă duc să caut buruiana oregano care vindecă orice rană și împiedică fierbințeala.

În timp ce argatul se ducea să pregătească targa și Inimă-de-urs după buruiana de leac, Ucigătorul-de-bivoli rămase singur cu sora lui.

— Ești supărat pe mine? întrebă ea.

— Duhul cel bun a părăsit pe fiica mixtecașilor, răspunse el fără să o privească.

— Numai pentru scurtă vreme, frate.

— Dar în vremea aceasta s-au întâmplat multe nenorociri. Iubeai pe conte?

— Da.

— Și credeai că și el te iubește?

— Da.

— Ți-ai făgăduit că te va face soția lui și tu l-ai crezut?

— Da. Mi-a dat înscris prin care se leagă să se țină de cuvânt.

— Uf! Unde e înscrisul?

— În camera mea.

— Vrei să-l încredințezi fratelui tău?

— Ia-l. Mă vei putea ierta vreodată?

— Numai dacă vei da ascultare vorbelor mele.

— Așa voi face. Ce-mi ceri?

— Vei afla-o mai târziu. Acum încalecă și întoarce-te la hacienda, adună pe toți fiii neamului mixteca aflați acolo și trimite-i aici. Le vei spune

că Tecalto, căpetenia lor, are trebuință de ei și ei vor alerga fără zăbavă.

După un sfert de ceas se întoarse indianul cu buruiana tămăduitoare și o puse pe rana tânărului. Argatul era și el gata cu targa. Așezară binișor pe rănit.

— Și ce va fi cu contele? întrebă argatul.

— Ăsta îmi aparține mie! Tu du-l pe alb la conac, Inimă-de-urs rămâne aci cu mine.

Omul îl ascultă și plecă cu rănitul. Cele două căpetenii stătură tăcute încă puțin timp, după care Ucigătorul-de-bivoli dezlegă picioarele prizonierului pentru ca acesta să poată sta în capul oaselor, apoi îl legă cu o curea de coada calului său. Odată terminată această treabă, el se adresă apașului:

— Fratele meu să mă urmeze! Se suiră în șa și porniră la trap. Fără îndoială, contelui nu-i era prea plăcută situația în care fusese pus, deoarece trebuia să se țină după călăreți. Își zicea în sinea sa că acesta va fi cel mai cumplit drum din viața sa.

Ucigătorul-de-bivoli călărea în față. El cârmi mai întâi de-a lungul poalelor muntelui abrupt, pentru ca, la un moment dat, să o ia pieptiș. După un drum de mai bine de un ceas, ajunseră pe culmea muntelui. Înaintau acum printr-o pădure seculară deasă. În mijlocul acesteia se ridicau, înconjurate de un zid de plante aproape de nepătruns, ruinele unui vechi templu aztec. Acesta fusese odinioară o piramidă, cu vârful acum teșit, înconjurată de curți interioare de jur împrejurul cărora se ridica pe vremuri un zid înalt. Acum era doar un morman de ruine și resturi de construcții. Într-una din multele curți împrejmuitoare se făcuse cu timpul

o baltă mare, în jurul căreia copacii crescuseră în voie. Aci aduseră cei doi indieni pe conte. Îl dezlegară și-l dădură jos de pe cal.

Indienii tăcură o bucată de vreme, apoi Ucigătorul-de-bivoli întrebă pe tovarășul său:

— Fratelui meu îi e drag Săgeata-trăsnetului?

— Da, mi-e drag, răspunse apașul.

— Albul acesta a vroit să-l omoare. Ce pedeapsă se cuvine unui ucigaș?

— Moartea.

— Atunci să moară.

După ce tăcură câtva timp, indianul întrebă iar:

— Cunoaște fratele meu neamul mixtecașilor?

— Da.

— A fost odinioară poporul cel mai bogat din țara Mexicului.

— Așa e, comorile lui erau nenumărate.

— Știe fratele meu ce s-au făcut aceste comori?

— Nu.

— Căpetenia apașilor va ști să păstreze o taină?

— Gura mea e ca peretele de stâncă.

— Atunci află că sunt paznicul acestor comori.

— Atunci să le distrugi. În aur domnește duhul răului.

— În mintea fratelui meu sălășluiește înțelepciunea vechilor strămoși. Altora însă le e drag aurul. Contele acesta vroia să pună stăpânire pe comorile mixtecașilor.

— Cine i-a arătat calea?

— Karja, fiica neamului mixteca.

— Cum? Karja, sora Ucigătorului-de-bivoli?

— Da, răspunse cu amărăciune indianul. Întunericul se lăsase peste sufletul ei, căci îl iubea pe albul mincinos. Îi făgăduise s-o facă soția lui, ar fi părăsit-o însă după ce ar fi jefuit peștera.

— E un trădător.

— Ce pedeapsă se cuvine unui trădător?

— Moartea.

— Fratele meu a spus adevărul.

— Știe fratele meu unde se află moartea cea mai cumplită?

— Unde?

— Colo.

Apașul privi unde arăta indianul.

— În apa aceea sălășluiesc crocodilii?

— Da. Ți-i voi arăta îndată.

Se apropie de baltă; întinse brațele și strigă:

— Nikan! Tiatlaka! Veniți încoa!

Apa începu să se tulbure; zece crocodili se apropiară de mal și scoaseră hidoasele lor capete afară. Erau groaznici la vedere.

Alfonso scoase un strigăt de groază.

Cele două căpetenii îi aruncară o privire plină de dispreț. Indianul nu tresare măcar nici în cele mai groaznice chinuri. El consideră că acela care scoate un singur sunet de văicăreală când este legat la stâlpul de tortură, n-o să ajungă pe câmpurile veșnice de vânătoare, care reprezintă raiul pieilor roșii. De aceea, din copilărie micii indieni sunt obișnuiți dinadins să suporte orice durere fără să crâcnească. Albii sunt, de cele mai multe ori, disprețuiți și pentru că sunt mai sensibili la durere.

Îi vezi? întrebă Ucigătorul-de-bivoli. Sunt animale puternice, dintre care nici unul nu numără

mai puțin de zece ori zece veri. Și vezi și frânghiile pe care le-am luat cu mine? Le-am luat de la slujitorii pe care i-am ucis.

— Îl înțeleg pe fratele meu, îi răspunse scurt apașul.

— Ce crezi, cât de sus poate sări din apă un crocodil?

— Nu reușește să-și ridice botul mai sus de un metru deasupra apei, în cazul când fundul lacului este mai adânc și nu are cum să-și sprijine coada când sare.

— Și dacă poate atinge cu coada fundul lacului?

— Atunci se ridică încă o dată mai sus decât în primul caz.

— Așadar e bine. Fundul lacului fiind adânc, picioarele acestui individ trebuie deci să atârne la cam un metru și jumătate deasupra oglinzii apei. Cine se cațără pe acest arbore? Tu sau eu?

— Mă sui eu în copac! răspunse apașul.

Amândoi se ridicară, se îndreptară spre Alfonso și-i legară mâinile la spate, apoi îi trecură niște curele duble pe sub brațe. De ele au fixat alte două curele. Apașul apucă de capetele acestora și începu să se cațere pe trunchiul arborelui de la marginea apei.

A fost clipa în care contele și-a dat seama că cei doi aveau de gând într-adevăr să-și pună planul în aplicare. Pe fruntea sa apărură stropi de sudoare, iar în urechi îi vuia ca un vânt de furtună.

— Îndurare! Îndurare! răcni el deznădăjduit. Fac tot, tot ce-mi veți cere, numai să nu mă dați pradă acestor animale înfiorătoare. Vă dau averea

mea, toată moșia Rodriganda, renunț la tot, numai dăruiți-mi viața!

— Ce prețuiesc moșiile tale pe lângă avuțiile din peșteră! Ochii tăi au văzut comoara mixtecașilor, trebuie să mori!

— Îndurare! Îndurare! gemu contele cu disperare adâncă.

— Dar avut-ai tu îndurare când ai doborât cu măciuca pe prietenul nostru? Avut-ai tu îndurare zdrobind inima unei fete din neamul nostru? Și câte alte fapte urâte vei mai fi făcut în viața ta ticăloasă!

Și zicând aceste cuvinte, indianul împingea pe conte tot mai aproape de baltă. Îl trase legat de curele sus într-un copac bătrân de la marginea apei și-l legă de o cracă groasă.

— Dați-mi drumul... Iertare! se rugă nenorocitul. Vă voi sluji ca un rob toată viața... Voi fi sluga voastră.

— Numai conții au slugi, un indian liber niciodată, fu răspunsul.

Vederea aligatorilor era înfiorătoare. Legară pe Alfonso cu picioarele în jos, în așa fel ca să nu fie ajuns de crocodili și vederea lui să-i atâțe numai.

— Așa, acum să mergem, zise apașul după ce coborî din copac, și porniră călări; în urma lor se auzeau răcnetele deznădăjduite ale nenorocitului.

Când ajunseră în vale, găsiră adunați pe malul pârâului o mulțime de indieni. Erau mixtecașii trimiși de Karja. Inimă-de-urs plecă înapoi spre conac, lăsându-i singuri cu șeful lor. Acesta privi grav în juru-i, apoi le vorbi astfel:

— Suntem urmașii unui neam menit să dispară. Ne ucid albii. Năzuiesc la comorile noastre, dar nu le vor avea. Părinții noștri au ajutat pe ai mei să ascundă aceste comori și nici unul din ei n-a dezvăluit taina. Veți fi și voi asemenea lor?

Cel mai bătrân dintre ei luă cuvântul în numele tuturor:

— Blestemat fie acela care va spune unui alb locul unde se află comoara!

— Jurați?

— Jurăm!

— Bine. O parte din comoară trebuie luată de aci. Să vină unul din voi cu mine, iar ceilalți să pregătească îndată caii.

Așa făcură. Ucigătorul-de-bivoli se duse în peșteră și încărcă într-o pătură atâta avuție cât socoti el că s-ar cuveni lui Săgeata-trăsnetului, se apropie apoi de un ungher unde se afla un fitil, îl aprinse, apoi se îndepărtă repede. Pe malul pârâului îl așteptau ceilalți.

Se auzi o bubuitură înăbușită, pământul de sub picioarele lor se cutremură. Un fum gros țâșni din munte, stâncile crăpară, iar intrarea de deasupra peșterii se nărui.

Apele râulețului acoperiră locul unde se aflase intrarea în peșteră; după câtva timp își croiră drum spre albia veche. Comoara regilor mixtecași era îngropată pentru totdeauna.

— Dați-vă mâinile și jurați încă o dată că veți păstra secretul până la moarte, le porunci Ucigătorul-de-bivoli oamenilor săi.

Indienii jurară și pe chipurile lor era întipărită hotărârea de a-și ține cu orice preț jurământul.

Ei mai priviră încă o dată locurile unde fuseseră, în ultimele douăzeci și patru de ore, martorii atâtor întâmplări neobișnuite; după care se răspândiră care încotro.

Când apașul se întoarse la conac de la muntele El Reparo unde lăsase pe indieni, îi găsi pe toți foarte triști. Emma stătea la căpătâiul rănitului și Karja căuta s-o mângâie cât putea.

— Unde e Tecalto? întrebă arendașul văzându-l singur.

— A rămas la munte.

— Pentru ce?

— Nu știu, nu mi-a spus.

Arendașul murmură necăjit:

— „Nu știu", „nu mi-a spus", „nu pot să spun", astfel de răspunsuri n-au nici un înțeles.

— Fratele meu n-are decât să nu mă întrebe lucruri care nu mi-e îngăduit să le spun. Căpeteniei apașilor nu-i plac vorbe de prisos ci fapte.

— Totuși aș vrea să știu ce s-a petrecut sus la munte.

— Ți-o va spune fiica mixtecașilor.

— Și ea tace.

— Atunci o va face Ucigătorul-de-bivoli când se va înapoia.

— Fratele meu să mă călăuzească până la Săgeata-trăsnetului, ca să-i pot examina rana!

— Bine, vino!

Când oamenii ajunseră în odaia lui Unger, găsiră lângă el pe cele două fete. Emma plângea, iar indiana stătea tristă și tăcută. Rănitul, cu ochii închiși, se zvârcolea de durere, dar nu scotea nici un

sunet. Când indianul îi pipăi capul, fața tânărului se contractă, dar nu se auzi nici un geamăt.

— Ei? întrebă arendașul.

— Va trăi. Puneți-i însă mereu buruiana de leac pe rană.

— Mâine va veni și medicul.

— Buruiana oregano face mai mult decât el. Are fratele meu vreun argat bun călăreț și vânător?

— Da, bătrânul Francisco.

— Să i se dea un cal din cei mai buni ca să mă însoțească.

— Unde?

— La comanși.

— La comanși? Sfinte Dumnezeule! Ce faci acolo?

— Nu cunoaște fratele meu pe acești nemernici? Le-am luat prizonierii și am ucis vreo câțiva dintr-ai lor. Vor veni să se răzbune.

— Cum? Aici la conac? Atât de departe?

— Indienilor nu le pasă de asta când vor să se răzbune și să ia scalpurile dușmanilor lor. Comanșii vor veni cu siguranță.

— Și de ce vrei să le ieși înainte?

— Ca să-i văd și să aflu când și pe unde vor veni.

— N-ar fi mai cuminte să rămâi aici și să punem oameni de pază?

— Căpetenia apașilor găsește mai nimerit să vadă cu ochii lui decât cu ai altora. Săgeata-trăsnetului, prietenul meu, avea de gând s-o facă; acum, fiindcă el zace bolnav, trebuie să fac eu pentru el aceasta.

— Atunci du-te cu Dumnezeu! Voi trimite să-l cheme pe Francisco.

Când fetele fură singure cu bolnavul, Emma se porni tare pe plâns Era într-adevăr de mirare influența pe care o avea apropierea ei asupra bolnavului. Cum îi apuca mâna, suferințele care se citeau pe chipul lui păreau că se alină.

— Vezi că mă recunoaște? zicea Emma prietenei.

— Dar nici nu te vede, răspundea aceasta.

— O, nu mă vede, dar sufletul lui mă simte, sărmanul! Ce bine era dacă nu se ducea cu Tecalto la peșteră...

— Fratele meu i-a vrut binele. Avea de gând să-i arate comoara și să-i dăruiască o parte din ea.

— Și comoara aceasta voiai tu să i-o dai contelui, nesocotito!

— Iartă-mă, Emma...

— Te iert, fiindcă știu că iubirea e mai puternică decât orice pe lume. O, Doamne, numai de s-ar tămădui ființa asta care mi-e atât de dragă...

— Emma, zise indiana după câteva clipe de tăcere, n-ai vrea să vedem ce se află în geanta asta?

Și arătă prietenei o geantă plină, găsită de servitorii contelui, uciși lângă pârâu.

— Nu, uită-te tu singură.

Karja se îndepărtă de pat, deschise geanta și găsi printre alte lucruri neînsemnate scrisoarea pe care o primise în ajun contele. O citi pe furiș, apoi o băgă în sân. În vremea asta Inimă-de-urs și cu bătrânul Francisco goneau călări spre miazănoapte. Ajunseră încă înainte de-a se înnopta la locul unde

poposiseră, ultima oară, după ce-i salvaseră pe prizonieri.

Se înserase când Inimă-de-urs opri brusc calul și se uită în jos.

— Acestea sunt urme de copite, zise apașul.

— Călăreți venind dinspre miazănoapte, adăugă argatul.

— Și-au luat-o spre apus, adăugă Inimă-de-urs.

— Să cercetăm mai de-aproape urmele.

— Sunt mulți la număr, mormăi îngrijorat apașul după ce se uită cu luare-aminte.

— Cam la vreo două sute, își dădu cu părerea Francisco.

Apașul dădu din cap și arătă o urmă proaspătă care se deslușea lămurit.

— Mare noroc am avut, adăugă argatul. Nu e nici un sfert de ceas de când au trecut p-aci.

Apașul se ridică de jos și încălecă.

— Trebuie să-i văd cu ochii mei, spuse el hotărât.

Porniră mai departe, luându-se după urme.

Urmele duceau în inima pădurii și, când se stinseră cele din urmă licăriri de lumină, zăriră în vârful unui deal un șir lung de călăreți.

— Comanșii! zise apașul.

— Așa e. Să știi că ticăloșii ăștia se îndreaptă spre conac, răcni necăjit argatul.

— Au să stea ascunși în munți până spre ziuă, zise apașul. Fratele meu ar face bine să se întoarcă îndată la conac și să vestească apropierea dușmanului. Eu mă iau după ei ca să aflu ce-au de gând să facă.

Argatul porni în goana calului, și pe la miezul nopții ajunse la conac. Toți dormeau, numai Emma

veghea la căpătâiul bolnavului, de aceea argatul se duse de-a dreptul la ea. Fata deșteptă pe arendaș, care întrebă înspăimântat pe argat:

— E-adevărat că vin comanșii?

— Da, senior.

— Când? Doar n-or sosi chiar astăzi?

— Nu cred, astăzi vom avea încă pace.

— Sunt mulți?

— Peste două sute.

— Sfântă Fecioară, ce nenorocire! Au să pustiască moșia și conacul...!

— Nu prea cred, senior, răspunse curajosul bătrân, avem doar și noi brațe și arme destule...

— Cam cât de departe să fie locul unde i-ați zărit?

— Vreo șase ceasuri în trapul cailor.

— Veneau de-a dreptul spre conac?

— Nu, s-au dus în munți și au să stea ascunși acolo până mâine.

— Cu toate acestea, noi să luăm măsuri de apărare. Ce nenorocire că bietul domn Unger zace rănit...

— Ne putem bizui tot atât de bine pe căpetenia apașilor și pe Ucigătorul-de-bivoli.

— Acesta se află deocamdată la muntele El Reparo. Voi trimite îndată să-l aducă.

— Mă duc eu.

Nu trecu nici un sfert de ceas și bătrânul Francisco gonea iar calul spre El Reparo, pe când în jurul conacului se aprindeau focuri mari care luminau împrejurimile ca ziua, așa că nici un indian n-ar fi cutezat să se apropie de casă. Ucigătorul-

de-bivoli tocmai pornise cu oamenii săi de la peșteră, când se întâlni cu bătrânul argat.

— Ce s-a întâmplat? întrebă el.

— Vin comanșii! strigă Francisco.

Ochii indianului luciră de bucurie.

— Cum? Atât de repede? Cine ți-a spus?

— I-am văzut cu ochii mei.

— Da? Unde?

Francisco povesti cele ce știa.

— Atunci, zise indianul, mai avem timp. Comanșii își vor lăsa câteva scalpuri la conac. Dacă Inimă-de-urs e pe urma lor, să fim fără grijă, nu se poate să ne scape.

Porniră în galop spre conac, unde-i găsiră pe toți alergând de colo până colo. Ucigătorul-de-bivoli se uită nemulțumit în jurul lui și clătină capul necăjit când văzu pregătirile acestea de război.

— La ce bun toate acestea? îl întrebă el pe arendaș. Comanșii nu sunt proști cum îi crezi tu.

— Cum adică, să nu ne apărăm? întrebă bătrânul indignat.

— Ba să ne apărăm, dar în alt chip. Comanșii vor trimite iscoade ca să spioneze. Nu ne vor ataca peste zi și, dacă vrem să-i respingem, trebuie să facem așa ca ei să nu bănuiască cum că noi am aflat de sosirea lor.

— Bine zici.

— Trebuie deci să ne facem pregătirile în ascuns. Câți oameni ai la conac?

— Patruzeci.

— Ajunge. Sunt arme pentru toți?

— Da. Sunt și muniții îndeajuns. Ba am și tunuri.

— Tunuri? întrebă indianul mirat.

— Da, patru.

— Nici nu știam. De unde le ai?

— Le-a făcut fierarul nostru când lipseai tu.

Indianul clătină capul cu îndoială.

— Fierarul? Și crezi că sunt bune de ceva?

— Le-am încercat. Sunt foarte trainice.

— Bine. Le vom umple cu sticlă, cuie și bucăți de fier; efectul e grozav. Apoi ne trebuie și câteva focuri. Atacul va fi dat probabil peste noapte. Până atunci să rămână totul în întuneric, să ne creadă comanșii adormiți. Când îi vom simți apropiindu-se, aprindem focurile ca să luminăm împrejurimile și să-i vedem. Vom nimeri astfel în plin.

— Vom aprinde focurile pe acoperișul casei.

— Bună idee. Să se așeze în fiecare colț câte un rug stropit cu ulei. Va fi de-ajuns.

— Și unde punem tunurile?

— Jos în curte. Ah!

Exclamația era datorită apropierii unui călăreț ce venea în goana calului. Era apașul.

— Inimă-de-urs! strigă arendașul. De unde vii omule?

— De la comanși, răspunse el sărind de pe cal.

— Unde sunt acum?

— Pe muntele El Reparo. I-am urmărit. Au ajuns acolo de-abia după miezul nopții.

— Pe ce parte a muntelui și-au făcut lagărul?

— La miazănoapte.

— Uf! Numai de n-ar...

Indianul își curmă vorba și adăugă încet, așa ca să-l audă numai apașul:

— Numai de n-ar da peste conte...

— Îl vor fi și mâncat crocodilii de mult, răspunse apașul tot în șoaptă.

Comanșii erau într-adevăr două sute la număr, conduși de unul din cei mai renumiți șefi ai lor, Arika-tugh, adică Cerbul-negru. Alături de el călăreau două iscoade care cunoșteau foarte bine conacul și ținutul, așa că nu se puteau rătăci. Veneau peste munți, unul în urma altuia, după moda indiană, fără să bănuiască măcar că sunt urmăriți. Când ajunseră la poalele muntelui, căpetenia întrebă pe unul din conducători:

— Știe fratele meu un loc sigur unde să ne putem ascunde peste zi?

— Da, răspunse omul, în vârful muntelui.

— Ce fel de loc e acolo?

— Acolo se află ruinele unui templu ale cărui curți pot cuprinde o mie de oameni.

— Cunoaște fratele meu exact locul?

— Da.

— Și crede fratele meu că e nevoie să trimitem mai întâi iscoade?

— N-ar fi rău.

— Atunci să mergem amândoi, iar ceilalți să rămână aici.

Descălecară, își luară armele și intrară în pădure. Ajunseră la templu, cercetând cu deamănuntul dar nu găsiră nici o urmă care să le arate că mai fusese cineva pe acolo. Deodată auziră un răcnet care nu părea să semene a glas omenesc.

— Cine să fi țipat așa? se întrebă cu mirare Cerbul-negru.

— N-am auzit de când sunt un astfel de strigăt, răspunse tovarășul său.

Răcnetul se auzi iar, prelung și groaznic.

— Un om! zise căpetenia comanșilor.

— Așa e, pare glas de om, adăugă celălalt.

— E în primejdie de moarte. Oare dincotro vine?

— Nu știu, ecoul e înșelător.

— Să plecăm.

Păsiră peste ruine, ieșiră în aer liber și auziră iar răcnetul. Înțeleseră dincotro venea.

— Drept înaintea noastră, zise iscoada.

— Așa e, să mergem să vedem ce e.

Se strecurară binișor în jurul bălții și se apropiară de locul de unde se auzea răcnetul.

— Aici în apă trebuie să fie cineva, zise iscoada.

— Nu în apă ci deasupra ei, răspunse celălalt. Ascultă!

Apa sclipea tulburată de crocodili.

— Sunt crocodili! Îi vezi? întrebă șeful.

— Și un om printre ei. Cu neputință!

— Nu printre ei, ci deasupra lor, colo în copac.

— Atunci trebuie să fie legat de vreo cracă. Cine e acolo? întrebă comanșul cu glas tare.

— Ajutor! răspunse un glas deznădăjduit.

— Unde ești?

— Atârnat în copac.

— Cine ești?

— Un spaniol.

— Un spaniol, un alb, acolo să rămâi... șopti Cerbul-negru, apoi tare: Cine te-a legat acolo?

— Doi indieni.

— Din ce neam fac parte?

— Unul e mixteca, iar celălalt apaș. Veniți de mă scăpați!... nu mai pot... au să mă sfâșie crocodilii!

— Un mixteca și un apaș... dușmani de-ai noștri... atunci poate că-l vom salva... Mai întâi însă vreau să-i văd fața.

Adunară în grabă vreascuri uscate și aprinseră focul. Flacăra izbucni și lumină locul. Văzură un alb atârnat de o cracă și crocodilii roind sub el. De câte ori unul din ei se repezea să-l apuce, nenorocitul trăgea repede picioarele în sus.

— Grozavă răzbunare! zise Cerbul-negru înfiorându-se.

Se cățără apoi în copac și trase pe conte sus pe o cracă.

— Pentru ce te-au adus aici? întrebă el iar.

— Fiindcă m-am luptat cu ei și am vrut să-i omor, răspunse Alfonso, care recunoscuse la lumina focului, după chipurile lor zugrăvite, că avea de-a face cu comanși porniți la război.

— Și de ce nu i-ai omorât? Apașii sunt lași, mixtecașii de asemenea.

— Era Inimă-de-urs, căpetenia apașilor, și Ucigătorul-de-bivoli, prietenul său, căpetenia mixtecașilor.

— Aceștia doi? strigă comanșul plin de bucurie. Unde se află acum? Spune repede!

— Scapă-mă de aici și-ți voi spune.

— Bine, te voi scăpa.

Când se văzu liber, jos pe mal, la bună depărtare de crocodili, contele începu să răcnească nebun de bucurie.

— Liber! Liber! Şi acum răzbunare... vreau o răzbunare grozavă! Cât voi trăi nu voi uita noaptea asta fioroasă.

— Nici nu trebuie s-o uiţi. Acum vino cu mine, răzbunarea va veni pe urmă. Şezi aici lângă foc şi răspunde la ce te voi întreba: Cunoşti tu hacienda del Erina?

— Da.

— Cum se numeşte stăpânul care locuieşte acolo?

— Pedro Arbellez.

— Are vreo fată?

— Da.

— Şi o prietenă din neamul mixteca?

— Da, Karja, sora lui Tecalto.

— Sora Ucigaşului-de-bivoli? repetă indianul uimit. Uf! Fiii comanşilor n-au ştiut aceasta, altminteri le-ar fi păzit mai bine pe fete. Au fost amândouă prizonierele noastre.

— Ştiu.

— De unde ştii?

— Fiindcă locuiesc în casa mea.

— Vorbeşti în cimilituri. După cât ştiu, ele locuiesc în hacienda.

— Foarte adevărat, dar moşia e a mea.

— A ta? Aşadar tu eşti Pedro Arbellez?

— Nu, sunt contele Alfonso de Rodriganda, iar Arbellez e doar arendaşul moşiei.

— Aşa? Atunci te voi atârna iar în copac ca să te mănânce aligatorii, zise cu răceală indianul.

— Pentru ce?

— Fiindcă ești ocrotitorul celor două femei.

— Ia șezi aici lângă mine și ascultă ce-am să-ți spun, zise foarte calm contele. Eu nu sunt ocrotitorul, ci dușmanul lor și prietenul tău. Din pricina acestor două femei am fost eu dat pradă crocodililor, tu însă m-ai salvat. Drept mulțumire, îți voi da în mână pe cei trei dușmani neîmpăcați ai comanșilor: Ucigătorul-de-bivoli, Inimă-de-urs și Săgeata-trăsnetului.

— Itinti-Ka? Vestitul vânător? întrebă indianul tresărind. Unde se află acum?

— Îți voi spune după ce-mi vei făgădui mai întâi ceea ce-ți voi cere. Ai venit să ataci hacienda, nu-i așa?

— Da, mărturisi indianul.

— Câți oameni ai cu tine?

— De zece ori câte douăzeci.

— Adică două sute. Bine, ajunge. Vei avea deci în mâinile tale pe cele trei căpetenii și scalpurile tuturor oamenilor care locuiesc în conac, însă cu o singură condiție: să cruți clădirea, care e proprietatea mea.

— Fie după voia ta, răspunse indianul după ce se gândi nițel. Unde sunt acum cei trei?

— Chiar în conac, răspunse contele zâmbind mulțumit.

— Ah, m-ai tras pe sfoară... răcni Cerbul-negru cu ciudă.

— Mi-ai dat însă cuvântul, răspunse contele sigur de sine.

— Căpetenia comanșilor nu-și va călca niciodată cuvântul. Au arme?

— Au destule, dar nu vor avea răgaz să se slujească de ele.

— Câți oameni se află în conac?

— Vreo patruzeci.

— De patru ori câte zece? Adică de șapte ori câte zece, fiindcă fiecare din cei trei șefi face cât zece.

— Pe Săgeata-trăsnetului nu-l mai pune la socoteală. Zace rănit, poate că a și murit. L-am izbit cu o măciucă în cap.

— Și crezi că bănuiesc venirea noastră?

— Nu. N-am simțit nimic în privința asta.

— Eu tot am să trimit o iscoadă.

— Numai să nu simtă ei.

— Ba o să intre de-a dreptul în conac.

— Atunci e pierdut.

— Te înșeli. Nu e un comanș, ci un indian creștin din tribul mexican al opatosilor. Nu vor avea nici o bănuială cu privire la el, omul va vedea dacă se pregătește ceva. Acum știu tot ce vroiam să aflu. Fiul meu comanș îi va conduce pe luptătorii noștri sus la ruinele de pe munte. Eu plec împreună repede cu acest alb, care pare să fie o căpetenie de-a albilor, încheie indianul adresându-se omului care-i slujea de iscoadă.

A doua zi dimineața, căpetenia comanșilor porni împreună cu Alfonso și iscoada să cerceteze pădurea. Din vârful muntelui puteau vedea bine jos în vale până în depărtare. Deodată auziră o bubuitură înăbușită.

— Oare ce-a fost asta? întrebă Cerbul-negru mirat.

— O detunătură, răspunse iscoada.

— Da, dar nu de armă ci de explozibil, îi lămuri contele, care își dăduse imediat seama ce se petrece la peșteră.

Se apropiară de prăpastie și priviră devale. Zăriră pe Ucigătorul-de-bivoli pornind în goana calului, urmat de oamenii săi. Alfonso văzu păturile pline legate de oblâncurile calului de povară și ghici pe dată că în ele se afla o parte din comoară.

— Cine să fie oamenii aceia? întrebă căpetenia comanșilor.

— Sunt din neamul mixtecașilor, răspunse contele.

— Neam care merge spre pieire, zise disprețuitor comanșul.

După ce se înapoiară la ruine, iscoada fu trimisă în cercetare, după ce i se dădu mai întâi o mârțoagă de cal și o pușcă ruginită, cu porunca să facă un ocol până la conac. Ucigătorul-de-bivoli stătea la fereastră împreună cu Inimă-de-urs și arendașul, când omul intră în curtea conacului. Arendașul coborî în curte. Iscoada, care tocmai se îndrepta spre odaia slugilor, îi dete bună-ziua zicându-i apoi:

— Aici e, rogu-mă, hacienda del Erino, unde e stăpân senior Arbellez?

— Da.

— Dar seniorul unde e?

— Eu sunt! Ce poftești?

— O, mă rog de iertare, don Arbellez... Mi-ți îngădui să poposesc la dv.?

— Cum să nu! Oricine intră în casa mea e binevenit. D-ta dincotro vii?

— Tocmai de la Durango. Am luat-o peste munți ca să mai scurtez din cale.

— Lung drum, omule...

— Așa e, am stat vreo câțiva ani da' m-au gonit frigurile de prin meleagurile acelea. Aci parcă ar fi mai binișor. Oare nu vă trebuie un om în curte, un argat ori văcar?

— Nu, am destui oameni pe moșie, dar poți rămâne la noi cât poftești. Odihnește-te nițel, căci pare să fii tare ostenit.

— Mulțumesc, senior. Oi pleca mai încolo, poate oi găsi pe undeva un loc de cibolero. Drumul ar fi el cum ar fi, dacă n-ai da, când și când, de păcătoșii de sălbatici care-s mai răi ca fiarele.

— Și ți-e frică tare de ei, după cum văd.

— Păi de unul singur nu prea mi-ar fi, da' vezi că umblă în gloată, câte zece, douăzeci, la un loc. Am auzit că au de gând să dea năvală dincoace de hotar.

— Aș! Nu cutează ei așa ceva, fiindcă l-ar vedea pe dracu! Acum du-te omule la argații mei să-ți dea ceva de băut și de mâncat, și stai aci la mine cât poftești, că loc e destul, slavă Domnului!

Omul rămase încredințat că arendașul habar n-avea de ceea ce i se pregătea. Dânsul nu părea să fie atât de ostenit pe cât spunea, căci după prânz încălecă și plecă p-aci încolo.

Comanșii îl așteptau cu nerăbdare. Când povesti că la conac e liniște deplină, Cerbul-negru, căpetenia comanșilor, zâmbi crunt și zise:

— Grozavă are să fie deșteptarea lor, căci fiii comanșilor se vor întoarce la wigwamurile lor încărcați de prăzi și sumedenie de scalpuri.

Se ținu sfat și hotărâră să pornească de cum se va înserа. Pe la miezul nopții să ajungă în preajma conacului, pe care vroiau să-l împresoare din toate părțile, apoi, la un semn al șefului, să sară gardul și să dea năvală în curte, în timp ce cincizeci de comanși să pătrundă prin ferestre în casă. Pe urmă... să înceapă măcelul.

Pe când se luau aceste hotărâri în ruinele vechiului templu, la conac se făceau de zor pregătirile de luptă. Deși aveau de gând să facă meterezele de-abia după ce se va înnopta, găsiră cu cale să o facă mai devreme, deoarece erau siguri că altă iscoadă nu va mai veni.

Cu vreun ceas înainte de miezul nopții, când totul fu gata, apașul porni la drum, în recunoaștere.

Luă cu el doi argați bine înarmați, care duceau o grămadă de rachete — căci erau destule la conac, pentru serbări —, care să ajungă pentru a speria caii comanșilor, apoi se întoarse singur la conac.

— I-ai văzut? îl întrebă arendașul.

— Da.

— Unde sunt?

— Au descălecat. Împresoară gardul; și-au lăsat caii lângă pârâu.

— Au mulți oameni de pază la cai?

— Numai trei.

— Oamenii noștri, deși nu sunt decât doi, au să știe ce le rămâne de făcut.

Arendașul se duse în camera rănitului, unde fetele îl vegheau.

— Vin? întrebă Emma.

— Da. Bolnavul doarme?

— Adânc de tot.

— Atunci duceți-vă la posturile voastre și luați cu voi fitilurile.

Fetele le aprinseră și se urcară pe acoperișul neted al casei, unde erau așezate câte un rug de bușteni, îmbibat cu ulei. Se mai găseau de asemenea pe acoperiș și câteva pușți încărcate de care să se poată sluji la nevoie.

Noaptea era liniștită, nu se auzea decât murmurul pârâului sau câte un nechezat de cal venit de pe câmp. Deodată se auzi un țipăt ca de bufniță. În alte împrejurări, nimeni nu l-ar fi luat în seamă, atât de bine se asemăna cu al unei bufnițe, dar locuitorii conacului știau că e semnalul atacului.

Bătrânul argat Francisco ceruse să-l lase pe el la tunul care apăra frontul casei. Îl umpluse cu

sfărâmături de sticlă, cuie și bucăți de fier. La fereastra din dreapta a catului de jos al clădirii stătea apașul, iar la cea din stânga mixtecașul. Amândoi, cu pușca în mână, scrutau întunericul cu ochii lor ageri. Se auzi iar țipătul bufniței, și în aceeași clipă se văzu o mișcare în jurul gardului. Două sute de capete se zăriră deasupra lui și două sute de trupuri negre săriră în curte. Cei cincizeci, hotărâți să pătrundă în casă prin ferestre, își strânseră rândurile, când apașul întinse pușca lui cu două cocoașe și strigă:

— *Ankhuan selkhi no-khi!**

Detunătura armei lui făcu minuni. Fetele vârâră fitilurile aprinse în pulberea din rug și, într-o clipită, izbucniră pe acoperiș pale mari de foc care luminară ca ziua împrejurimile. Indienii rămaseră încremeniți. Bătrânul Francisco îi zărise. Erau la vreo cincisprezece metri de el. Slobozi tunul și de la depărtarea aceasta efectul fu înspăimântător. Comanșii căzură tăvălindu-se la pământ. Urmă o învălmășeală grozavă. Din toate colțișoarele conacului, de pe acoperiș, de prin ferestre, ploua gloanțele ca grindina, pe când tunurile bubuiau ucigător. Deodată izbucniră, pârâind, rachetele aruncate de argați în mijlocul cailor, care o luară la fugă peste câmp înnebuniți, pe când pământul duduia sub copitele lor.

Comanșii scoaseră urlete de furie. Ei erau toți în plină lumină, pe când cei ascunși în conac nu se vedeau defel și trăgeau în plin. Nu se așteptaseră la o astfel de întâmpinare, așa că, în câteva minute, nu mai rămăseseră decât jumătate din ei

* Dați imediat foc!

teferi, și aceștia o rupseră îngroziți la fugă. Unul singur rămăsese dârz; acesta era căpetenia lor. Cerbul-negru îi îmbărbăta pe ceilalți, îi amenința, dar degeaba. Până atunci se ținuse mai la o parte, acum trecu în fața casei să vadă cum merge lupta. Se înspăimântă: Francisco măturase locul cu tunul lui care nu dădea greș, leșurile de indieni zăcând grămadă unele peste altele. Își dădu seama că totul e pierdut și vru să sară gardul, dar în clipa aceea fu zărit de apaș, care strigă:

— *Arika-tugh*, Cerbul-negru!

Recunoscuse numaidecât pe căpetenia comanșilor, nu-l putu însă ucide, căci nu mai avea nici un glonte, iar arma îi era descărcată.

— Cerbul-negru! răcni el și aruncă pușca, trase tomahawkul de la brâu, sări pe fereastră și strigă batjocoritor: După cum văd, Cerbul-negru o ia la sănătoasa în fața dușmanului. Eu sunt Inimă-de-urs, căpetenia apașilor. Așadar, căpetenia comanșilor fuge de mine?

Când fugarul auzi aceste cuvinte se opri în loc.

— Tu ești Inimă-de-urs? Atunci vino-ncoa dacă-ți dă mâna... O să-ți dau mațele hrană corbilor, ticălosule!

Cei doi indieni se luară la luptă cu pumnalele. Apașul era mai îndemânatic decât comanșul și l-ar fi biruit cu siguranță, dar deodată se ivi o umbră neagră în fața lor. Era Alfonso. Se ferise până atunci să se-arate; ținea la viață și n-avea poftă să fie străpuns de gloanțe. Se ținuse la adăpost în dosul gardului, privind numai desfășurarea luptei. Când văzu însă pe comanși luând-o la fugă și pe Inimă-de-urs sărind peste gard, se apropie de ei

și izbi din spate cu patul puștii pe apaș în cap cu atâta putere, încât acesta se prăbuși la pământ. Căpetenia comanșilor vru să-l ucidă ca să-i jupoaie pielea capului — scalpul fiind cel mai glorios trofeu de război la indieni — dar Alfonso îl opri.

— Nu, strigă el, omul acesta merită altă moarte!

— Bine zici, răspunse comanșul, repede pe cal și să-l luăm cu noi.

— Pe cai? Au fugit toți.

— Ce-ai spus? zise înspăimântat indianul.

— Au fost împrăștiați cu focuri de artificii.

— Să fugim îndată, altminteri va fi prea târziu.

Apucară pe apașul leșinat de picioare și-l târâră după ei.

Era și timpul. Ucigătorul-de-bivoli văzuse de pe fereastră că apașul se luase după dușman și înțelesese că primejdia era mare. Adună în grabă pe toți ai casei și alergară afară pe câmp. Se mai dădură și aici cîteva lupte scurte, ucigând ce mai rămăsese din comanși, apoi cercetară de jur împrejur, dar apașul nicăieri.

După câteva ceasuri, căpetenia apașilor se trezi din leșin. Deschise ochii. Zări un foc potolit; în jurul lui o mulțime de chipuri sălbatice și pe Cerbul-negru lângă el, alături de Alfonso.

Acesta zise comanșului:

— Se trezește!

Privirile tuturor se îndreptară spre prizonierul care zăcea legat de mâini și de picioare. Într-o clipă apașul își aminti ce se petrecuse cu el, deși capul îl durea grozav.

— Broasca râioasă a apașilor e în mâinile noastre, zise Cerbul-negru batjocoritor.

Inimă-de-urs râse cu dispreț. Își dădea seama că o tăcere mândră ar fi fost aici nelalocul ei.

— Viteazul și lăudărosul comanș a luat-o totuși la sănătoasa de frica acestei broaște râioase, răspunse el în bătaie de joc.

— Nu-i adevărat, câine! Inimă-de-urs s-a lăsat biruit de Cerbul-negru!

— Minți! Nu tu m-ai învins și nici altcineva, ci m-ați doborât prin viclesug. Atâta aveam de spus, de acum încolo nici un alt cuvânt nu va mai ieși de pe buzele mele. Căpetenia apașilor disprețuiește pe războinicii care fug ca puricii din fața vitejilor luptători.

— Lasă că o să vorbești tu când vei fi pus la chinuri...

Apașul tăcu. Spusese ce avea de spus și acum privea semeț și disprețuitor în jurul lui.

— Se face ziuă, zise căpetenia comanșilor, trebuie să plecăm de-aici. Acum să ținem judecată asupra acestui om care își zice căpetenia apașilor.

Se făcu un cerc în jurul prizonierului și, după ce șeful comanșilor vorbi câtăva vreme arătând crimele apașului, încheie:

— Omul acesta merită moartea.

Toți încuviințară osânda.

— De ce moarte să aibă parte? întrebă căpetenia comanșilor.

Se sfătuiră îndelung, căci părerile erau împărțite. Deodată Alfonso, care tăcuse până atunci, se ridică în picioare și zise:

— Mi-e îngăduit să spun și eu un cuvânt?

— Da, răspunse Cerbul-negru.

— Am și eu dreptul la acest apaș sau nu?

— Nu, ne-ai făgăduit să ni-l dai pe mână.

— Dar cine l-a culcat la pământ?

— Tu.

— Ați îndeplinit ceea ce mi-ați făgăduit?

— Nu, fiindcă nu s-a putut.

— Atunci înțelegerea avută cade de la sine și prizonierul aparține aceluia care l-a biruit. Va îndura deci soarta pe care mi-o hărăzise mie. Îl vom lega de copacul de la malul bălții cu crocodili și va îndura chinurile pe care le-am îndurat eu.

Se auziră răcnete de bucurie, scoase din zeci de piepturi, și privirile comanșilor se ațintiră asupra apașului, vrând să citească impresia pe care o făcuse asupra lui această hotărâre. Dar chipul lui părea turnat în bronz; nici un mușchi al feței nu se mișcă.

— Avem destule lasouri? întrebă contele.

— Da, chiar acelea cu care ai fost legat tu.

— Bine, atunci să-l legăm întocmai cum m-a legat el pe mine.

Așa și făcură.

— Ei, mai are căpetenia apașilor vreo dorință? întrebă Cerbul-negru în bătaie de joc.

Acesta privi la rând pe toți cei adunați acolo. Erau vreo cincisprezece la număr.

— Căpetenia apașilor nu se umilește în fața nimănui. Pe toți aci de față îi va mânca tăișul cuțitului; Inimă-de-urs atât a avut de spus. El nu va plânge și nu se va ruga cum a făcut contele albilor. *Howgh!*

Un comanș voinic se cățără în copac și peste două minute apașul atârna spânzurat deasupra crocodililor care se repezeau lacomi să-l apuce

de picioare. Comanșii priviră câtva timp la înfiorătorul spectacol pe care-l aveau înaintea ochilor, apoi se înapoiară la treburile lor.

— Se întorc frații mei iar pe meleagurile lor? întrebă Alfonso pe căpetenia comanșilor.

— Mai întâi trebuie să se răzbune, pe urmă vor vedea ce e de făcut.

— Mă vor urma ei, ca să le dau prilej de răzbunare?

— Unde?

— O voi spune numai după ce voi vedea că noi cei de-aici suntem singurii supraviețuitori.

— Trebuie să știu de pe acum, fu de părere șeful, fiindcă n-am prea avut noroc după povața fratelui meu alb.

— Nici eu cu voi. Să se caute acum cei care au mai rămas din ai voștri, și după ce vor fi adunați toți aci, le voi spune pe ce cale să se răzbune.

— Bine, să încercăm, poate că de data asta vom avea mai mult noroc.

Plecară să-și caute oamenii. Contele rămase câtva timp singur cu prizonierul, ca să se bucure de răzbunarea lui. Pe urmă plecă și el. Vroia să vadă cam ce făcuse ieri Ucigătorul-de-bivoli cu oamenii săi la peșteră. De aceea căutase să îndepărteze pe comanși.

Cum îl văzu plecat, chipul apașului se înseninâ. Fiindcă lasoul îi era legat pe subsuori, îi fu lesne să-și facă vânt, ca și când ar fi fost la trapez, și se lăsă cu capul în jos, ca să nu-l poată ajunge crocodilii. Nu era însă de-ajuns. Făcu ce făcu și reuși, după mari sforțări, să încalece pe o cracă. Pentru moment, primejdia de a fi sfâșiat de crocodili era

înlăturată, totuși situația lui era încă destul de gravă. Dacă vreunul din comanși s-ar fi întors, sau n-ar fi izbutit să-și desfacă legăturile, era pierdut. Se târî deci săltându-se mereu până la trunchiul copacului, își încolăci picioarele în jurul lui și se lăsă binișor la vale.

A fost o muncă neînchipuit de obositoare, dar se simți salvat când ajunse cu picioarele la pământ.

— Uf! exclamă el și nimic mai mult. Mai aruncă o privire crocodililor care clămpăneau din gura lor enormă, apoi o luă în grabă spre pădure, unde ar fi fost mai la adăpost.

Acum era vorba cum să-și dezlege mîinile, legate strâns la spate. Zări un colț ascuțit de stâncă; se apropie de el și frecă atâta timp curelele, până ce le roase. Acum era cu desăvârșire liber.

Lupta dusă în curtea conacului continuă și afară pe câmp, piept la piept, și ținu peste un ceas. Ucigătorul-de-bivoli adună pe urmă pe toți oamenii conacului. Indienii căzuți în luptă zăceau până departe în jurul conacului și se putea vedea chiar prin întuneric, căci trebuie să fi fost peste o sută.

— Le-am dat o învățătură de minte strașnică și cred că s-au săturat pentru o bună bucată de vreme, zise Arbellez bucuros de izbândă.

— Totuși n-am sfârșit încă, trebuie să-i ucidem și pe ceilalți comanși rămași în viață, fu de părere Ucigătorul-de-bivoli. Eu cred că aveau ordin să se retragă iar pe muntele El Reparo după ce se va sfârși lupta. Într-acolo gândesc să mă duc

și eu. Vrei să-mi dai douăzeci din argații tăi să meargă cu mine?

— Cum să nu!

— Dar unde o fi apașul? întrebă deodată Francisco.

— A fost luat prizonier, răspunse căpetenia mixtecașilor.

— Vai de mine! zise speriat arendașul. De unde știi tu?

— Fiindcă văd că lipsește dintre noi.

— Poate că o fi urmărind pe indieni?!

— Nu cred. Știe el prea bine că peste zi îi poate avea mai bine în palmă decât acum prin întuneric.

— Atunci ori e mort, ori rănit.

— Nu, căci l-am fi găsit. Știu că s-a luat după Cerbul-negru. Comanșii văzându-și probabil șeful în primejdie, vor fi pus mâna pe el și l-au luat cu ei.

— Trebuie să-l scăpăm cu orice chip, zise bătrânul Francisco.

— Și-l vom scăpa, n-avea grijă, răspunse indianul. Să-i ducem și pușca, va avea astfel cu ce să se apere. Încălecați!

Într-o clipă douăzeci de călăreți porniră în goana cailor. Făcură un ocol ca să nu întâlnească vreun comanș în cale, și în zori ajunseră la poalele muntelui.

— Descălecați! porunci indianul.

— De ce? întrebă Francisco.

— Fiindcă ar fi mai greu să ne strecurăm nesimțiți călări decât pe jos. Unul din argați să rămână de pază la cai.

Porniră cu băgare de seamă să urce muntele. Ajunseră la un luminiș, când auziră deodată un strigăt. Se uitară înspre locul de unde venea strigătul și văzură un indian, neînarmat, apropiindu-se de ei.

— Inimă-de-urs! strigă unul din argați.

— El e! E apașul, zise vesel Ucigătorul-de-bivoli.

— Așadar n-a fost prins!

— Ba da, nu vedeți că n-are nici o armă asupra lui? A fost prins, dar a reușit să scape.

Apașul venea ca o săgeată prin luminiș.

— Ah! îl întâmpină mixtecașul. Fratele meu Inimă-de-urs a fost luat prizonier?

— Întocmai, răspunse apașul.

— Mulți dușmani trebuie să fi fost, ca să poată pune mâna pe el.

— Nu, unul singur. Mă luptam piept la piept cu Cerbul-negru, și l-aș fi biruit, dacă n-aș fi fost lovit mișelește pe la spate. Când mi-am venit în fire, am văzut un alb printre comanși. Era un trădător.

— Și-l cunoști pe acest alb?

— Da.

— Cine e?

— Contele Alfonso.

— Ah! Ticălosul acesta trăiește, n-a fost mâncat de crocodili? întrebă uimit Ucigătorul-de-bivoli.

— Trăiește. Câinii de comanși l-au scăpat de la moarte. El a fost acela care i-a călăuzit la conac și a luptat alături de ei împotriva noastră.

— Cum? Împotriva avutului său, a oamenilor lui? Trebuie neapărat să-l scalpăm, să-l jupuim de viu. Unde-i acum?

— În munți. Se va întoarce iar la balta crocodililor, ca să se întâlnească acolo cu comanșii.

— Așadar am ghicit eu bine, aci e locul unde se adună ei.

— Au și fost acolo; acum sunt duși ca să-și caute oamenii împrăștiați prin pădure, dar se vor întoarce iar la ruine.

— Știe fratele meu acest lucru cu siguranță?

— Da, fiindcă am auzit ce vorbeau pe când eram atârnat de copac deasupra crocodililor, răspunse fără să se tulbure apașul.

Ucigătorul-de-bivoli făcu un gest de groază.

— Cum, Inimă-de-urs a fost atârnat deasupra crocodililor? întrebă el. La fel ca și contele?

— La fel. Contele a pronunțat sentința și eu am fost imediat atârnat de copac, deasupra lor.

— Dar cum a reușit fratele meu să se elibereze?

Inimă-de-urs îi răspunse pe un ton cât se poate de modest:

— Căpeteniei apașilor nu-i este teamă de comanși și nici de crocodili. A așteptat până ce dușmanii săi s-au îndepărtat și apoi a reușit să scape.

— Inimă-de-urs este, de bună seamă, favoritul marelui Manitu, spuse Ucigătorul-de-bivoli. El este un luptător puternic și înțelept. Un altul nu ar fi reușit să se elibereze singur. Când se vor întoarce comanșii la locul cu pricina?

— Nu au spus. O să ne ascundem acolo și o să-i așteptăm.

— Atunci trebuie să avem grijă să nu lăsăm urme. Uite, aici este arma fratelui meu. I-am adus-o.

— Celelalte arme le-a luat Cerbul-negru, mormăi apașul. O să mi le dea înapoi și pe deasupra și pe cele care-i aparțin. Frații mei să-mi dea și praf de pușcă și gloanțe și atunci am să-i conduc la luptă.

După ce i se dădu tot ce ceruse, Inimă-de-urs și ceilalți luptători porniră prin pădure, având grijă să nu facă nici un zgomot și să nu lase în urma lor nimic care să le trădeze prezența. În curând ajunseră la liziera pădurii care înconjura lacul. Constatară că nu apăruse încă nici un comanș și se ascunseră bine într-un loc de unde puteau ține sub observație lacul, fără să fie văzuți.

După ce dădură ordine precise pentru ca fiecare luptător să tragă cât mai țintit și fără greș, cele două căpetenii schimbară câteva vorbe.

— Și acum, ce facem? întrebă Ucigătorul-de-bivoli. Comanșii vor prinde de veste că fratele meu, căpetenia apașilor, le-a scăpat din gheare și că s-a dus s-aducă oameni de la conac.

— Nu vor avea cum, răspunse apașul. Luă un bolovan, îl legă bine cu lasoul de copacul unde fusese el spânzurat, îl lăsă în jos, apoi rupse cureaua la jumătate ca să se creadă că apașul a fost sfâșiat de crocodili.

Stăteau tupilați astfel de o bucată de vreme, când auziră tropotul a doi cai și zăriră invindu-se doi comanși călări.

— Oh! strigă unul din ei, când văzu că apașul nu se mai afla atârnat de copac.

— A fugit! răcni celălalt.

— Nu, văd cureaua ruptă. Să știi că l-au sfâșiat crocodilii.

— Omul acesta e blestemat de-acum pururi să nu se mai întoarcă pe veșnicele meleaguri ale vânătorilor, căci a fost mâncat de fiare și n-a murit ca un vrednic luptător, zise comanșul pătruns de credință.

— Să descălecăm și s-așteptăm pe frații noștri, fu de părere tovarășul său.

Săriră din șa și vrură să-i priponească.

— Să-i ucidem? întrebă apașul în șoaptă.

— Da, dar n-avem pumnalele la noi.

— Ei și! O să mă slujesc chiar de al comanșului.

Rezemă pușca de un pom și înaintă tiptil urmat de Ucigătorul-de-bivoli. Când ajunseră la marginea tufișului, săriră ca două pantere asupra celor doi comanși, îi apucară de beregată, le smulseră cuțitele de la brâu, și li le înfipseră în inimă; pe urmă le jupuiră pielea capului la iuțeală.

— Și-acum ce facem cu leșurile? întrebă mixtecașul.

— Le dăm de mâncat crocodililor.

Ceea ce și făcură, apoi se întoarseră iar la ascunzișul lor.

N-așteptară mult și auziră tropot de cai. Era o trupă de vreo treizeci de războinici, în frunte cu Cerbul-negru. Când acesta văzu că Inimă-de-urs a dispărut, intră la bănuială, dar văzând cureaua ruptă fu încredințat că apașul a fost mâncat de crocodili.

— Acum, zise el, s-a dus în împărăția întunericului și nici unul din dușmanii uciși de el nu va mai veni să-l slujească.

Descălecară cu toții și-și făcură lagărul la malul lacului. Treptat veniră și alți comanși, și în curând fură peste cincizeci.

— L-a văzut careva din voi pe alb? întrebă deodată Cerbul-negru.

Nimeni însă nu-l văzuse. Porniră câțiva să-l caute prin pădure.

— Lucrul începe să devină primejdios, șopti apașul.

— Adevărat. Aici am șters noi urmele pașilor, dar mai departe vor da de ele, de aceea trebuie să începem. Dau semnalul, răspunse tovarășul său.

Tuși. Nu era o nesocotință din partea lui. Scopul era mai întâi ca argații să înțeleagă că a sosit momentul, apoi să atragă pe comanși și să-i aibă mai la îndemână.

Așa se și întâmplă. Cei douăzeci de argați își puseră puștile la ochi, în timp ce comanșii se ridicară în picioare, oprindu-se în loc și ascultând.

— Foc! strigă mixtecașul.

Răsunară douăzeci de împușcături în același timp și încă alte patru trase de cele două căpetenii indiene din puștile lor cu două cocoașe. Comanșii, tot atâția câte fuseseră și împușcăturile, căzură grămadă la pământ. Cei scăpați cu viață alergară înnebuniți la cai, dar în vremea aceasta argații își încărcaseră iar armele și traseră din nou.

Câțiva comanși rămași teferi, crezând că albii se află în număr mare, vrură s-o ia la fugă. În învălmășeală, fiecare din fugari căuta să încalece calul cel mai bun; se luară la ceartă, ceea ce dădu răgaz albilor să mai tragă o rafală. Inimă-de-urs își pusese în gând să-l ia pe Cerbul-negru pe seama

lui, de aceea nu trăsese nimeni în el. Acesta încălecă la repezeală și porni în goană după ceilalți care mai rămăseseră. Apașul ieși însă din tufiș, și fiindcă vroia să-l aibă viu pe căpetenia comanșilor, ținti calul, care se prăbuși mort la pământ. Dintr-o săritură apașul fu lângă el. Nici unul din comanși n-apucase să tragă, așa că pușca șefului lor era încărcată. Acesta o smuci de pe umăr și ochi pe apaș răcnind:

— Tot mai trăiești, câine! Na, ține!

Dar Inimă-de-urs sărise într-o parte și glonțul dădu greș.

— Căpetenia apașilor nu va muri de mâna unui comanș nemernic și laș! zise el. Eu însă îți voi lua astfel sufletul, încât să-mi slujească pururi în veșnicele meleaguri vânătorești, rosti el izbind cu patul puștii pe comanș în cap, încât îl ameți, apoi îl târî în tufișul unde stătuseră adăpostiți argații.

Așteptă aci să-l vadă dezmeticindu-se, în vreme ce argații luau armele comanșilor uciși. Când căpetenia comanșilor, legat cobză, își veni în simțiri, Inimă-de-urs îl întrebă:

— Vrea Cerbul-negru să-și cânte cântecul de moarte înainte de a-și da sufletul? Îi încuviințăm această milostivire.

Comanșul nu răspunse.

— Comanșii cântă întocmai ca broaștele și ciorile, de aceea nu le place să-i audă și alții, zise în bătaie de joc Ucigătorul-de-bivoli.

Comanșul tăcu și de astă dată.

— Atunci căpetenia comanșilor va muri fără prohod, hotărî apașul.

De-abia acum Cerbul-negru se hotărî să vorbească.

— Mă veți spânzura de copacul de la malul bălții? întrebă el.

— Nu, răspunse Inimă-de-urs, nu vreau să te chinuiesc, totuși vei fi mâncat de crocodili, fiindcă soarta aceasta mi-o hărăziseși mie. Mai întâi însă îți voi lua scalpul, ca să arăt vitejilor fii ai apașilor ce nemernic și laș a fost Cerbul-negru, căpetenia comanșilor. Dă-mi îndărăt cuțitul și tomahawkul pe care mi le-ai luat.

— Vrei într-adevăr să mă scalpezi? întrebă înspăimântat comanșul.

— Da, pielea ta mi se cuvine numai mie.

— Cum, de viu?

— Se înțelege! Nu cumva o să-ți iau pielea capului din pântecele unui crocodil după ce te va înghiți?

— Omoară-mă mai întâi... se rugă căpetenia.

— Aha, comanșului îi e frică! Atunci nu mai e îndurare pentru el!

Inimă-de-urs apucă pe comanș de păr cu mâna stângă, cu dreapta făcu trei crestături cuvenite, și trase dintr-o smucitură părul cu piele cu tot. Rămase cu scalpul în mână.

Cerbul-negru scoase un urlet de durere.

— Ah! Comanșul e un laș! Zbiară! râse disprețuitor apașul.

— Zvârle-l în apă, zise Ucigătorul-de-bivoli; apucă-l însă de picior, fiindcă nu e vrednic ca mâna ta să se atingă de mâna lui.

Inimă-de-urs îl împinse cu piciorul în apă, unde aligatorii se năpustiră lacomi asupra lui.

Știm că, după ce părăsise balta crocodililor, contele Alfonso se dusese să vadă ce s-a petrecut la peșteră. Găsi însă aci un morman de ruine; rătăci zadarnic ceasuri întregi printre ele căutând să dea de urma comorii, și-și închipui în cele din urmă că fusese luată de acolo.

Porni să se întoarcă la comanși.

Pe când urca dealul, auzi tropot de cai și zări vreo opt comanși coborând.

— Încotro vă duceți? îi întrebă el.

— Vai, frate alb, coborâm în vale.

— De ce? Ai voștri sunt doar sus pe munte.

— Nu mai sunt, au murit toți!

— Morți! strigă contele încremenit. Nu se poate!

— Albii au năvălit peste noi și au ucis de patru ori câte zece dintr-ai noștri.

— Ei drăcia dracului!

— Și pe căpetenia noastră, Cerbul-negru, l-au mâncat crocodilii, după ce apașul i-a luat mai întâi scalpul.

— Apașul? Care apaș?

— Inimă-de-urs.

— Cu neputință. Era doar spânzurat de copac...

— A scăpat de-acolo, pesemne că albii, aceia care își zic argați, îl vor fi dezlegat. Dacă nu plecai tu de acolo, nu se întâmpla ce s-a întâmplat.

— Atunci... nu ne mai rămâne nimic de făcut...!

— Ba ne mai rămâne ceva: răzbunarea!

— Da, da, răzbunarea... zise Alfonso dus pe gânduri. Și-acum, ce-aveți de gând?

— Să ne întoarcem pe meleagurile noastre, ca să venim cu alți războinici.

— Ce-ați zice dacă v-aș da eu prilej să câștigați de pe acum o mulțime de lucruri frumoase și folositoare, ca să le duceți acasă?

— De unde? Tu n-ai nici măcar un cal al tău.

— Cal o să-mi iau eu de pe moșie. După aceea mă voi întoarce la oraș, la Mexic, și voi o să mă însoțiți.

— La Mexic? Ce nevoie ai de noi?

— Ca să mă apărați. E primejdioasă pentru unul singur o astfel de călătorie. Dacă mă însoțiți până acolo și ajungem cu bine la oraș, vă voi da o mulțime de daruri.

— Ce fel de daruri?

— Alegeți ce vreți. Eu sunt conte, adică o căpetenie din cele mai de seamă ale albilor și am de toate din belșug.

— Bine, atunci te însoțim, dar ne vei da pe urmă la fiecare din noi câte o pușcă, un tomahawk, două cuțite și atâta pulbere și gloanțe cât vom putea duce?

— Cât vreți.

— Și podoabe pentru nevestele noastre?

— Vă voi da inele, lănțișoare și mărgele, mai mult decât vă trebuie.

— *Howgh!* Mergem cu tine. Gândește-te bine, dacă nu te vei ține de cuvânt, te ucidem. Doi din noi însă trebuie să se întoarcă pe meleagurile noastre ca să aducă alți războinici care să răzbune pe frații noștri.

— Asta se poate face mai târziu.

— Nu, răzbunarea nu trebuie să întârzie, ea n-are răgaz să doarmă.

— Bine, alegeți doi din voi, șase oameni îmi sunt de-ajuns.

Traseră la sorți, căci nici unul nu se ducea de bunăvoie. Le era mai plăcut să plece la Mexico, ca să vie înapoi încărcați cu bogății, decât să se întoarcă rușinați și învinși la comanși. Ceilalți șase își aleseră un conducător dintre ei, prinseră de pe câmp un cal pentru conte, și se despărțiră de cei doi tovarăși. Aceștia vrură să facă un ocol ca să nu mai treacă pe la locul de luptă unde fuseseră înfrânți atât de lesne, dar o nimeriră rău de tot. Argații, după ce luaseră comanșilor armele și zvârliseră apoi crocodililor leșurile, porniseră cu apașul și mixtecașul în frunte, îndărăt spre conac. Când ieșiră din pădure și vrură s-o ia la șes, apașul își opri calul. Zăriră doi indieni călări. Se întoarseră iar în pădure și se ascunseră pe după copaci.

— Sunt comanși, zise Ucigătorul-de-bivoli, care îi văzuse și el.

— Îi vom prinde lesne, adăugă apașul.

— Și încă vii, adăugă tovarășul său. Puneți mâna pe lasouri.

Când cei doi călăreți fură aproape, argații ieșiră din ascunzătoare și-i înconjurară. Comanșii puseră mâna pe arme hotărâți să-și apere cu îndârjire viața. Reușiră chiar să rănească pe unul din argați, dar într-o clipă lasourile li se încolăciră în jurul trupului și fură trași jos de pe cai.

Apașul se apropie de ei și le zise:

— Puțini din voi au mai rămas, și aceștia vor fi și ei dați pradă crocodililor. Voi, de asemenea, veți fi mâncați de vii de aligatori, după ce vă vom

scalpa mai întâi. Îndurare veți găsi numai dacă veți răspunde la întrebările noastre.

Comanșii se înfiorară, căci își aduseră aminte de moartea cumplită a căpeteniei lor, și unul din ei întrebă:

— Ce vrei să afli?

— Câți din voi au rămas în viață?

— Opt.

— Unde sunt ceilalți șase?

— Cu contele.

— În ce loc?

— Nu știm.

Apașul trase de la brâu cuțitul și zise răstit:

— Dacă nu-mi spuneți, vă jupoi pielea capului de vii, ați înțeles?

— Și dacă mărturisim?

— Veți muri de moarte ușoară.

— Unde e contele? începu iar apașul.

— S-a dus pe moșie ca să-și prindă un cal de pe câmp și să se întoarcă la Mexic, însoțit de cei șase comanși care să-l apere pe drum.

— Și ce le-a făgăduit în schimb?

— Arme, cuțite, pulbere, gloanțe și podoabe pentru neveste.

Apașul clătină capul.

— N-are el trebuință de astfel de ocrotitori, ar putea găsi destui albi. Sau e mai laș decât îl credeam, sau uneltește ceva.

— Noi nu mințim.

— Încotro a luat-o?

— De-a dreptul spre răsărit.

— Voi unde v-ați despărțit de el?

— La poalele muntelui.

— Unde l-ați întâlnit când v-a oprit?

— Venea dinspr pâraie.

— Atunci știu de unde venea. O să-i găsesc eu urma. Și-acum, fiindcă mi-ați răspuns cinstit la ce v-am întrebat, veți muri de moarte fără chinuri.

Cu aceste cuvinte, indianul ochi pe comanși la cap și trase. Aceștia nici măcar nu clipiseră când văzuseră țeava puștii îndreptată spre ei. Totuși muriră ca niște trădători.

— Sanchez și Juanito vor rămâne aici ca să acopere cu pietre trupurile comanșilor; vom împlini făgăduiala, zise apașul. Noi să ne luăm pe urmele contelui, poate vom reuși să-l ajungem.

Privirea ageră a celor două căpetenii indiene descoperi lesne urmele fugarilor. Se luară după ele, dar după vreun ceas de umblat, Ucigătorul-de-bivoli se opri și zise:

— De prisos să mergem mai departe. Ne-am încredințat pe deplin că, într-adevăr, contele s-a îndreptat spre Mexic. Acum să ne întoarcem la conac, unde poate e nevoie de noi. Oricum, contele nu poate să ne scape.

La conac găsiră totul ca la plecare. Argații rămași la curte cărau cadavrele comanșilor pe câmp.

— Slavă ție Doamne că v-ați întors! zise arendașul bucuros când îi văzu. Începusem să ne îngrijorăm serios de zăbava voastră. Ei, spuneți-mi și mie ce s-a mai întâmplat?

— Cerbul-negru e mort. Fratele meu Inimă-de-urs i-a luat scalpul, răspunse Ucigătorul-de-bivoli.

— Și ceilalți?

— Morți ei ei, n-au scăpat decât șase.

— Și credeți că acum vom avea liniște? întrebă iar Arbellez. Dar unde să îngropăm cadavrele?

Chipul indianului se întunecă.

— Nu le putem lăsa pe câmp; cel mai bun lucru ar fi să-i ducem la muntele El Reparo și să-i îngropăm acolo. Ai nevoie de cei douăzeci de argați care au fost cu mine?

— Dacă nu crezi că e primejdie de vreo năvală de-a comanșilor poți să-i iei.

— Ce e cu Săgeata-trăsnetului?

— Nu și-a venit încă în simțiri.

— Mă duc să-l văd.

Mixtecașul intră mai întâi cu apașul în camera surorii sale, unde dusese aurul și giuvaerurile hărăzite lui Unger. Găsiră aici pe Karja privind dusă pe gânduri în gol. Când îi văzu, strigă sălbatic:

— V-ați întors, în sfârșit?! Ați biruit? Și pe el l-au sfâșiat crocodilii, nu-i așa?

— Nu, răspunse Ucigătorul-de-bivoli, privind-o cu atenție.

— Nu? Chipul ei se întunecă. Așadar l-ați lăsat să scape! Și răzbunarea mea?

Ucigătorul-de-bivoli era mulțumit văzând că fata nu-l mai iubea pe conte și că se gândea numai la răzbunare.

— Câinii de comanși l-au scăpat și au legat pe fratele meu, apașul, în locul lui ca să-l sfâșie crocodilii, răspunse el.

Indiana se uită înmărmurită la apaș. Văzu câteva scalpuri noi la cingătoarea lui. De-abia acum

vedea ea ce bărbat chipeș era și la gândul că ar fi putut fi mâncat de crocodili avu un sentiment ciudat pe care nu-l avusese până atunci. Păli.

— Căpetenia apașilor? Îl văd teafăr doar, aici în fața mea, răspunse ea.

— S-a eliberat singur și după aceea i-a învins pe comanși, răspunse simplu fratele ei.

Indiana înțelese ce cuprindeau aceste cuvinte.

— E un viteaz! zise ea uitându-se cu admirație la el. Așadar contele a scăpat?

— Da, și a plecat la Mexico, la unchiul său, însoțit de șase comanși.

Atunci indiana se ridică în picioare cu ochii fulgerători.

— Șu tu l-ai lăsat să plece nestingherit? Dați-mi un cal, mă voi duce eu după el și-l voi ucide ca pe un câine ce e!

Ucigătorul-de-bivoli zâmbi. Așa o vroia el pe Karja.

— Și-l vei ucide oriunde îl vei găsi?

— Da. A insultat pe o fiică a mixtecașilor și trebuie să moară de mâna mea.

— Sau de a mea, zise grav apașul.

— Fratele meu vroiește să mă însoțească la Mexico? întrebă Ucigătorul-de-bivoli mirat.

Acesta privi adânc în ochii indianei și răspunse:

— Karja e sora apașului; va fi răzbunată.

Luară pătura în care erau legate lucrurile de preț luate din peșteră și se duseră în camera bolnavului. Emma îl veghea ca întotdeauna. Era palidă la față și cu ochii plânși.

— Nu plânge, seniora, îi zise mixtecașul, eu îl voi tămădui.

Examină rana, o pansă și spuse cu hotărâre:

— Fratele nostru alb nu va muri.

Chipul fetei se însenină.

— Dar va trebui să treacă mult până se va însănătoși? întrebă ea.

— Asta nu pot să știu, în orice caz e sigur că va trăi. Si-acum, seniorita, pot să-ți pun o întrebare?

— Cum să nu!

— Ți-a vorbit senior Unger despre comoara neamului mixteca? Ți-a spus și că îl luasem cu mine la peșteră?

— Da. Contele s-a dus după el acolo ca să-l omoare.

— Comoara a dispărut, dar urmașii mixtecașilor au hotărât să-i dea fratelui lor Săgeata-trăsnetului o amintire despre această comoară. Acum, tânărul e bolnav. N-ai vrea să iei d-ta lucrurile acestea și să i le păstrezi până ce se va însănătoși?

— Cu plăcere. Dar ce-aveți în legătura asta?

— Poftim, uită-te și d-ta.

Când Emma văzu toate acele minunății, rămase încremenită.

— O, Sfântă Fecioară! se minună ea, el e acum mult mai bogat ca mine!

Apașul se uită cu adâncă seriozitate la ea și-i zise:

— Nu e așa, seniorita, că Săgeata-trăsnetului va fi soțul d-tale?

— Da, răspunse ea roșind.

— Și orice s-ar întâmpla, nu-l vei părăsi niciodată?

— Niciodată cât voi trăi! Dar de ce mă întrebi?

— Fiindcă se poate să aibă întotdeauna nevoie de d-ta. Ți-a vorbit el vreodată despre țara lui? Știi de unde e?

— Da, din regiunea Mainzului, din Germania.

— Are rude?

— Un frate, care e cârmaci.

— Dacă Săgeata-trăsnetului nu vrea acest aur, atunci doresc ca fratele lui să-l primească. Vreți să aveți grijă de asta?

— Cu plăcere. Este vorba de o mare bogăție, dar pe mine nu mă orbește. Tatăl meu este destul de bogat ca să ne facă, pe mine și pe senior Unger, fericiți și lipsiți de griji. Fratele din Germania va primi comoara. De altminteri și logodnicul meu se va strădui să trimeată aceste obiecte în Germania.

Ucigătorul-de-bivoli privi din nou la bolnav și spuse:

— Sunt sigur că va face tot posibilul ca ele să ajungă acolo.

— Doctorul după care ați trimis n-a venit încă?

— Nu.

— Sunt curios să știu ce are să spună.

Indianul se apropie din nou de bolnav, în timp ce Emma se aplecă și luă în mână un lanț de aur ca să-l privească mai de-aproape. La sunetul metalic pe care-l produse lanțul, lovindu-se de celelalte giuvaeruri, bolnavul tresări, deschise ochii și se uită în jurul lui. Privirea îi era limpede, dar

nespus de tristă. Părea că vede pe cei din cameră, dar că nu recunoaște pe nimeni.

— M-a ucis.

— O, vorbește! strigă Emma apropiindu-se de pat. Ce-ai spus, dragul meu? întrebă ea cu glas tremurat.

Bolnavul o privi blând și zise:

— M-a ucis... murmură el.

— Aiurează, sopti ea îngrijorată. Mă cunoști, Antonio?

— Te cunosc, murmură el.

— Știi cum mă cheamă?

— Nu știu.

— O, Doamne! Nu mai recunoști tu pe Emma ta?

— Ba da, dar m-au ucis.

Fata începu să plângă și-l întrebă iar, arătând spre cei doi indieni:

— Dar pe ei îi cunoști?

— Da, dar m-au ucis...

— Vorbește aiurea... crede că a murit, se tângui fata deznădăjduită.

— Seniorita, zise Ucigătorul-de-bivoli punându-i mâna pe braț, vrei să-mi răspunzi la o întrebare, ca și când ai fi în fața Marelui Spirit?

— Da.

— Ce-ai face dacă prietenul nostru, Săgeata-trăsnetului, ar rămâne pururi în starea de acum?

— O, nu l-aș părăsi niciodată! Dar își va reveni, nu-i așa?

— Se prea poate ca rana să se tămăduiască, dar mintea să nu i se mai întoarcă niciodată. Făgăduiește-ne că nu-l vei părăsi orice s-ar întâmpla.

Tânăra fată întinse mâna și zise cu hotărâre:

— Jur că voi fi soția lui, orice s-ar întâmpla! Doresc însă ca acela care l-a adus în starea aceasta să-și primească pedeapsa.

— Și-o va primi, fii pe pace, răspunse grav apașul.

În momentul acela sosi și doctorul. I se spuse cum se petrecuseră lucrurile și el se apropie de pat să examineze pe bolnav. Acesta, deși suferea dureri cumplite, nu scoase nici un geamăt măcar; deși cu mintea rătăcită, rămânea la credința că durerea trebuie stăpânită.

Când doctorul îl întrebă:

— Cine sunteți senior? el îi răspunse pe un ton trist:

— Nu știu.

— Și care e numele dumneavoastră?

— Nu știu. Nu mi-l amintesc.

— Îl cunoașteți pe senior Unger?

— Îl cunosc; dar am fost ucis.

— Unde se găsește el acum?

— Nu știu.

— Dar cine v-a omorât?

— Nu știu.

— Unde s-a întâmplat? Nici asta nu știți?

— Ba da, dar am fost omorât.

În felul acesta răspundea bolnavul la toate întrebările ce i se puneau. El afirma că-i cunoaște pe toți și că știe toate. Dar nu, de fapt nu recunoștea pe nimeni și nu știa în realitate decât un singur lucru, și anume că fusese ucis. Medicul își clătină capul, nedumerit.

— E o fractură a craniului, zise în cele din urmă doctorul, și nu-i pot face nimic. Buruiana de

leac pe care i-ați aplicat-o e singura care îi poate tămădui rana. Poate că în urmă să-și revină, de aceea nu trebuie să socotiți totul pierdut.

După ce doctorul, urmat de ceilalți, ieși din cameră, Emma îngenunche lângă pat și începu să plângă cu amar.

— Antonio, Antonio, suspină ea, nu mă mai cunoști tu pe mine?...

— Ba te cunosc, șopti el.

— Atunci spune-mi pe nume... o singură dată numai...

— Nu-ți știu numele.

— Îți sunt dragă, Antonio al meu?

— Da, îmi ești dragă... spuse el cu glas adânc și trist.

— Nu te voi părăsi niciodată, Antonio... șopti ea printre lacrimi. Așa bolnav cum ești, al meu vei rămâne totdeauna.

— Nu sunt bolnav, am fost ucis, repetă el în neștire.

În vremea asta, trupurile comanșilor uciși erau legate pe cai și transportate la muntele El Reparo. Din toți comanșii veniți să prade conacul, nu mai rămăseseră în viață decât șase, și aceștia în drum spre Mexico împreună cu contele Alfonso.

Trupurile celor morți fuseseră date de sălbaticul mixteca hrană crocodililor din ruinele vechiului templu aztec. Acesta era mormântul pe care-l hărăzise Ucigătorul-de-bivoli cruzilor săi dușmani.

Capitala vechii împărății aztece, reședința de odinioară a nefericitului stăpânitor Montezuma, se numește ca și țara însăși, Mexico. Aci se află, pe frumosul *paseo**, un mândru palat, proprietatea contelui Fernando de Rodriganda y Sevilla, stăpân al mai multor moșii întinse și rodnice.

Acesta stătea în ziua aceea la biroul său și cerceta niște hârtii pe care i le adusese Pablo Cortejo, secretarul și administratorul averilor sale. Secretarul părea îngrijorat și în privirile pe care le arunca pe furiș contelui se citea ură și teamă.

— Nu-mi place defel purtarea nepotului meu, zise nemulțumit contele. Auzi! să piardă într-o singură noapte douăzeci de mii de pesos la cărți! E nemaiauzit!

— S-a întâmplat să câștige sume și mai mari... îngână Cortejo.

— Așa? Atunci înseamnă că joacă foarte des... e, deci, jucător de meserie... Bine că știu... trebuie să-l țin mai din scurt, adăugă contele răsfoind mai departe hârtiile. A, dar asta e? Credeam afacerea încheiată.

---

* Bulevard.

— Don Alfonso a fost nevoit să întrebuințeze suma aceasta pentru altceva... murmură cu teamă Cortejo. Nu e dator să-mi dea mie socoteală de ce face cu banii.

— Socoteală nu, cred însă că ți-ar fi putut spune măcar în treacăt. Pare să fie foarte intim cu d-ta, aș putea zice chiar că mai mult decât cu mine. De altfel, cred că nu mă înșel când susțin că o mare parte din vină pentru purtările lui o ai d-ta. Ai căutat totdeauna să-i acoperi slăbiciunile și să-i încuviințezi toate nesocotințele. De pildă, patima lui pentru joc.

— Toți tinerii de-neam fac la fel.

— Nu e un motiv ca să-mi facă jaf din avere. Și unde e acum?

— La hacienda del Erina.

— Ce caută acolo?

— Nu știu, domnule conte.

— Dar ce e cu duelul?

— Care duel? întrebă secretarul cu o mutră nevinovată.

— Cortejo! se răsti contele.

— Zău că nu știu de nici un duel, domnule conte.

— Bine. Dacă nu-mi spui adevărul, ești concediat imediat. Scurt!

Cortejo n-avu încotro și răspunse cu glasul umil:

— Vedeți că don Alfonso mi-a poruncit să nu spun nimănui nimic despre duel. A plecat la moșie ca să evite o ceartă.

— Fii ceva mai lămurit. Uite ce-mi scrie contele Embarez:

„Don Fernando,

Vă rog să binevoiți a comunica nepotului dv. că data duelului, fixată pentru acum trei săptămâni, a expirat de mult și-l somez ca de astăzi în trei zile să se afle la întâlnire. Știut e că astfel de afaceri de onoare nu suferă amânare. Dacă la data hotărâtă nu va fi exact, îl voi descalifica prin ziare. Nădăjduiesc că puneți mai mult preț pe onoarea numelui dv. decât pe o zgârietură a nepotului dv.

Contele Almanzo Embarez".

— Văd deci din rândurile acestea că e vorba de un duel.

— Contele a insultat pe don Alfonso.

— Așa? Și Alfonso l-a provocat?

— Nu, ci contele.

— Atunci nu contele l-a insultat, ci nepotul meu. Și a primit el provocarea?

— A trebuit.

— A, a trebuit, adică ar fi fost destul de laș ca să n-o primească! Ce rușine! Și pentru ce nu s-a prezentat nepotul meu la întâlnire?

— Pentru că... pentru că... don Embarez e cunoscut ca unul dintre cei mai buni spadasini.

— Așadar, nepotul meu a fugit de duel ca un laș... Mi-a pătat numele... m-a făcut de râs... Sfinte Dumnezeule! Ce ocară!

Don Fernando se plimba agitat prin cameră, pradă unei furii pe care cu greu și-o putea stăpâni. Deodată se opri în fața secretarului și-i spuse cu glas poruncitor:

— Ascultă, Cortejo, trimite imediat doi oameni călări la hacienda să-i spună nepotului meu să se întoarcă numaidecât la oraș.

— Dar... până să vină va trebui să treacă cel puțin trei săptămâni.

— Știu. De aceea mă voi duce îndată la conte să-i spun că mă voi bate eu în locul lui Alfonso. Ce armă a fost aleasă?

— Spada, răspunse Cortejo cu o sclipire de bucurie în ochi.

— Bine, acum poți să pleci și să-mi trimiți pe Maria încoace.

După câteva minute, o femeie bătrână, de o aparență demnă, se opri în prag.

— Vino mai aproape, Maria, și șezi, am să-ți vorbesc.

Maria Hermoyes era o slugă veche și credincioasă a casei și contele ținea foarte mult la ea.

— Maria, începu contele cu glas blând, știu că m-ai ajutat întotdeauna cu credință, vrei să-mi spui adevărul la ce te voi întreba?

— Nu v-am mințit niciodată, stăpâne.

— De asta sunt sigur, dar mai sunt lucruri pe care o slugă credincioasă nu le spune stăpânului, ca să-l ferească de supărări. Eu îți cer însă acum să-mi spui adevărul și numai adevărul, vrei?

— Voi spune totul, ca în fața duhovnicului, stăpâne.

— Bine. Tu ai fost aceea care mi-ai adus de mult, cu ani în urmă, pe Alfonso aici. Spune-mi cinstit: e el cu adevărat nepotul meu?

Femeia tresări speriată.

— Doamne, Dumnezeule! Ce vă face să-mi puneți o astfel de întrebare? strigă ea.

— Un singur cuvânt îți cer: da sau nu?

— Nu pot, stăpâne. E ceva la care nici nu m-am gândit la început, cu timpul însă bănuiala s-a trezit și a crescut treptat în sufletul meu.

— Ce bănuială?

— Mi s-a părut ciudat că don Alfonso seamănă cu senior Pablo Cortejo din ce în ce mai mult.

— Așa e, am băgat și eu de seamă, și gândul acesta mi s-a înfipt adânc în creier.

— Pe urmă, prea aveau multe secrete, don Alfonso cu Pablo Cortejo.

— Știu, dar în curând lucrurile se vor schimba...

— Și-apoi... femeia se codi o clipă, apoi urmă: trebuie să vă spun că fratele seniorului Pablo...

Se opri iar.

— Spune mai departe, știi doar bine că rămâne între noi. Vrei să vorbești despre administratorul fratelui meu, avocatul Gasparino Cortejo din Spania?

— Da. În tinerețe îmi cam da târcoale, și mi-a dăruit o fotografie de a lui pe care o am și acum...

— Și?

— Seamănă în fotografie leit cu don Alfonso.

— Da? Vrei să mi-o arăți și mie?

— Mă duc s-o aduc.

Când văzu contele fotografia, strigă peste măsură de uimit:

— E Alfonso întreg!

— Așa e, stăpâne. Asta mi-a stat de mult pe suflet, dar nu cutezam s-o spun.

— Tu ai fost doica micului Alfonso?

— Da, dar după vreo șase luni l-am înțărcat. Era vorba să rămân dădaca lui, dar a venit un tâmplar de m-a cerut în căsătorie și m-am măritat cu el. Omul meu însă a murit după puțin timp și am rămas singură. Asta a fost pe vremea când ați cerut dv. copilul de suflet, și fiindcă stăpânu-meu mai avea un băiat — care s-a prăpădit în urmă — vi l-a dat. M-au întrebat dacă vreau să plec cu băiatul în Mexic. Cum nu mai aveam pe nimeni pe lume și mi-era drag copilul, am primit.

— Și până la plecare n-ai mai fost la castel?

— Nu, fiindcă nici n-am mai avut când. Vaporul era gata de plecare și m-am dus în dimineața aceea la castel, unde am găsit pe domnul conte și pe doamna contesă împreună cu copilul în trăsura care ne-a dus la Barcelona. Aici am găsit pe senior Pedro Arbellez, care e acum arendașul moșiei dv., pe atunci numai inspector, și care ne-a luat cu el în Mexic.

— Cine v-a dus pe vapor? Contele și contesa?

— Nu, dumnealor s-au întors chiar în seara aceea la castel, fiindcă li se rupea inima să-și dea copilul de lângă ei. A doua zi dimineața mi s-a părut că parcă nu mai era același copil, ci altul. Să nu spun nimănui nimic despre ce-am vorbit cu dv., don Fernando?

— Se-nțelege! Altminteri vor prinde de veste că știu totul. Dar unde să fie adevăratul Alfonso?

— Îl vor fi luat oamenii aceia la hanul din Barcelona.

— Poate că îl vor fi și omorât.

— O, Doamne!

— O voi afla... trebuie s-o aflu! zise plin de mânie contele. Așadar, de aceea a ieșit Alfon-

so o pramatie și mi-l simțeam străin de suflet. Dar în fața ochilor trece drept nepotul meu și trebuie să-i iau apărarea. Du-te, Mario, și spune vizitiului să înhame caii la trăsură.

Bătrâna plecă. Peste câteva minute trăsura era trasă la scară și don Fernando se duse la contele Embarez, un om tânăr, care-l primi foarte politicos, deși rece.

— Am primit astăzi o scrisoare de la d-ta, începu don Fernando, scrisoare al cărei ton m-a mirat foarte mult.

— Era cât se poate de firesc să fie așa, răspunse contele.

— Poate pentru d-ta, dar nu și pentru mine. Eu sunt totdeauna cuviincios cu toată lumea.

— Eu de asemenea, cu aceia care merită.

Don Fernando se dădu cu un pas înapoi.

— Vrei să spui că eu nu o merit? întrebă el cu sinceritate.

— Dar nici nu era vorba de d-ta.

— Totuși scrisoarea mi-era adresată mie.

— Era însă vorba de nepotul d-tale.

— Mă rog, o lămurire: ce-ai d-ta cu el?

— E vorba de o afacere de onoare. A insultat pe sora mea și l-am provocat la duel, provocare pe care a primit-o.

— Și când era vorba să aibă loc duelul?

— După trei zile. Deoarece nu s-a prezentat, bănuiesc că onoarea lui nu merită o lovitură de spadă. Sau poate e laș. Cel puțin așa trebuie să cred.

— Te înșeli, conte, și trebuie să-ți atrag atenția că nu e demn din partea d-tale să mă jignești pe mine, care n-am nici o vină în această afacere.

Îți fac cunoscut că nepotul meu a fost nevoit să plece pe neașteptate la o moșie de-a mea, foarte îndepărtată, de aceea, și numai de aceea a fost împiedicat să se prezinte la timp.

Cuvintele acestea impresionară pe conte.

— Cele ce am scris îl priveau pe nepotul d-tale, răspunse el puțin cam rușinat.

— Nu e o scuză. Deoarece cuvintele adresate nepotului meu mi le-ai scris mie, îți cer ca lovitura de spadă hărăzită lui s-o primesc eu.

— Ce vrei să spui...?

— Că primesc provocarea.

— Domnule conte, nu asta a fost intenția mea, te rog să mă crezi... și-ți cer să renunți... zise repede Embarez.

— Și eu îți cer să primești! strigă contele aproape amenințător.

— Bine, dacă stăruiești, sunt nevoit să primesc. Când dorești să aibă loc duelul?

— Chiar mâine.

Ajuns acasă, don Fernando se închise în biroul lui și scrise până seara. Chemă apoi pe bătrână, și-i zise:

— Vreau să-ți încredințez un secret, Mario, pe care trebuie să-l păstrezi cu sfințenie. Știi tu ce e un duel?

— Da.

— Atunci află că eu trebuie să mă bat mâine în duel.

— Vai de mine! don Fernando! Să nu faceți una ca asta! strigă ea speriată.

— Trebuie. Acest Alfonso a fost provocat și a fugit ca un laș. Ca să salvez onoarea numelui meu, trebuie să mă bat eu în locul lui.

— Doamne, Doamne! E e ucigașul unchiului său... se tângui bătrâna.

— Nu te teme, mânuiesc încă destul de bine spada, deși sunt un om în vârstă, și nădăjduiesc că voi scăpa teafăr. Totuși mi-am făcut testamentul.

— Credeam că l-ați făcut mai de mult.

— Da, făcusem unul prin care îl lăsam pe Alfonso moștenitorul întregii mele averi. Acum însă am căpătat bănuieli și am hotărât altfel. Uite, testamentul cel nou ți-l dau ție spre păstrare.

— Mie? Ah, stăpâne, o biată femeie bătrână, zise ea și începu să plângă.

— Mi-ești credincioasă și singura ființă pe care mă pot bizui. Mă întorc mâine teafăr, mi-l dai înapoi; dacă nu, îl predai guvernatorului, care va ști ce are de făcut. Noapte bună!

După ce Pablo Cortejo plecase de la conte și expediase oamenii după Alfonso, se duse acasă, unde îl aștepta fata lui — soția îi murise de mult — pe care o adora. Înaltă, uscată și urâtă foc, avea o privire rea și sfredelitoare.

— Ce-a vrut contele de la tine așa de dimineață? îl întrebă ea când îl văzu.

— Parcă mi-a dat cu măciuca în cap, mormăi el mânios.

— Despre ce-a fost vorba?

— Despre Alfonso, despre cine vrei să fie?...

— Hm! E doar nepotu-său.

— Așa crede. Dacă ar ști bătrânul cum stau lucrurile! Mai întâi chestia cu datoria la cărți, pe urmă afacerea cu duelul în care numai tu ești de vină.

— Eu? ! întrebă ea mirată. De unde până unde?

— Fiindcă nu l-ai lăsat să se bată. Ți-era că-ți pierzi odorul... Nu-i vorbă, n-avea nici el poftă să-și pună viața în primejdie.

— Ce-are a face una cu alta?

— Are, pentru că Embarez i-a scris lui don Fernando, care m-a amenințat că mă dă afară și câte altele.

— N-o să îndrăznească, nu-l lasă Alfonso, zise ea cu dispreț.

— Ei aș! Contele zicea că o să-l ție din scurt de-acum încolo; cică eu aș fi de vină... îi stric odorul de nepot.

— Nu tu, ci eu, zise ea cu fudulie.

— Aici ai dreptate. De altfel, scrisoarea contelui Embarez a avut un efect la care nu m-aș fi așteptat și care poate fi spre norocul nostru: don Fernando vrea să se bată în locul lui Alfonso.

— Când? întrebă fata sărind drept în picioare.

— Nu știu, cred însă că în curând; contele n-are obicei să tărăgăneze astfel de lucruri.

— Ce-ar fi să-l împușt?

— Adică să-l înjunghie. E vorba de un duel cu spada, ceea ce e și mai primejdios.

— Și mai bine, am scăpa mai repede.

— Testamentul e făcut și Alfonso e moștenitorul întregii averi.

— Și eu împreună cu el, râse ea cu răutate.

— Așa e. O, fratele meu Gasparino e un pișicher și jumătate.... A știut cum să pună lucrurile la cale... Vrea totul pentru el și pentru fecioru-său, iar nouă să ne arunce, ia acolo, un ciolan de ros. Dar noi suntem tot atât de șireți ca și el. Moștenești și tu în rând cu el.

— Tare sunt curioasă să știu ce-o să zică Alfonso când o auzi planul nostru.

— „Da" n-o să zică în nici un caz.

— Adică de ce nu? Oare nu sunt destul de frumoasă? întrebă ea înțepat.

— N-o lua așa, fata tatei, vreau să spun că un conte nu se însoară decât cu o contesă.

— Parcă eu ce vreau? Dacă mă ia, sunt și eu contesă.

— Hm! nu zic că n-ai dreptate, cred însă că n-o să se învoiască atât de lesne.

— Trebuie, dacă nu din dragoste, de nevoie.

— Dar dacă don Fernando scapă teafăr?

Fiica domnului Cortejo se uită câtăva vreme în pământ, apoi zise cu înțeles:

— Ce slabi de înger sunteți voi bărbații!

Cortejo o privi iscoditor, apoi întrebă:

— Vrei să spui că *trebuie* să... moară?

— Da.

— Dacă nu de spadă...

— ...de altceva. Cât o să mai așteptăm?

— Da, da, s-așteptăm... ca în vremea asta să fiu dat afară... zise Cortejo îngândurat.

— Atunci, ce mai stai? Vrei să te ajut?

— Poate, răspunse el cu înțeles.

— A, după cum înțeleg ai și luat o hotărâre. Care?

— Vroiam tocmai să-ți spun când am fost chemat la conte. Ai citit scrisoarea lui Gasparino, nu-i așa?

— Da. Contele trebuie să dispară.

— Încuviințezi și tu planul meu?

— Nu tocmai. Eu nu sunt de părere să moară contele. Dacă îl lăsăm în viață vom avea oricând

o armă împotriva lui Alfonso și a fratelui tău. Nu se știe dacă dragostea lor pentru tine e de-ajuns ca să te pună la adăpost.

— Poate că ai dreptate. Ar trebui să-l dăm pe conte căpitanului pirat Landola, care sosește zilele astea aici să-l ia cu el. Și-apoi, parcă tot nu mă lasă inima să ucid pe omul căruia îi datorez recunoștință.

— Recunoștință? râse batjocoritor Josefa. Dar tu n-ai muncit pentru el? Sunt totuși de părere să-l lăsăm în viață, dar din motivele pe care ți le-am spus. Dacă nu e omorât în duel, trebuie să-i dăm ceva ca să cadă în catalepsie. O moarte aparentă ne-ar fi de mare folos. Nu cunoști pe cineva care să se priceapă la astfel de doctorii?

— Ba da, e un indian, Basilio, care locuiește la San Anita, o să mă duc să vorbesc cu el.

— Bine, dar după ce vom vedea rezultatul duelului. Cum stai cu Alfonso?

— L-am anunțat încă de acum trei săptămâni de ceea ce pun la cale, așa că oamenii trimiși de conte au să-l întâlnească probabil în drum. Trebuie să sosească peste câteva zile.

Ochii fetei luciră de bucurie. Se vedea bine că Alfonso îi era cu adevărat drag și în pieptul ei clocotea un vulcan de patimi. Vai de el dacă nu-i va împărtăși această dragoste.

A doua zi, dis-de-dimineață, contele Fernando de Rodriganda, împreună cu secundantul său, părăseau călare capitala, pentru a ajunge la timp la lacul Tescuco, unde urma să se desfășoare duelul. Amândoi seniorii purtau costume tradiționale mexicane, iar pe cap aveau faimoasele *sombrero*, pălării

cu boruri late, împodobite cu șnururi aurite ce le coborau mai jos de umeri. Erau îmbrăcați în veste închise la culoare, prevăzute cu numeroși năsturei de argint. Șeile aveau ornamente de aur și argint, ca și zăbala și căpăstrul cailor ce-i purtau în șa.

Cei doi călăreau tăcuți. Tot ce era de discutat fusese rezolvat înainte de plecarea lor. Secundantul bănuia ce se petrece în sufletul și mintea contelui, așa că se ferea să-i tulbure gândurile printr-o conversație facilă.

Când au ajuns la locul stabilit, ceilalți îi așteptau. Era prezent și un medic, adus tot de ei. Cei doi potrivnici au declarat că refuză orice posibilitate de împăcare, astfel că, la un semnal al arbitrilor, duelul începu.

Dacă Embarez și-a închipuit că va termina repede cu Rodriganda, atunci el se înșelase. Don Fernando era un spadasin încercat. Din primele încrucișări de spadă el reuși să-și rănească adversarul, ceea ce însă îl făcu pe acesta și mai agresiv; așa că în minutele ce au urmat, folosind toată forța și agilitatea sa, el reuși să-și înfigă spada în pieptul partenerului său mai vârstnic.

Înainte de a se prăbuși, don Fernando reuși să spună:

— M-a rănit!

După ce cercetă rana, medicul declară că ea nu-i amenință viața, dar e destul de gravă pentru a pune capăt duelului. Contele Embarez se declară satisfăcut și părăsi locul înfruntării. Don Fernando primi îngrijirile de rigoare, i se bandajă provizoriu rana și fu dus acasă cu o trăsură.

Cortejo și fiica sa încercară să se arate consternați de cele întâmplate, dar la un semn al doctorului se văzură poftiți afară din camera bolnavului. Acesta își manifestă dorința să o aibă alături de el numai pe bătrâna Maria. Aceasta apăru de îndată și i se încredință îngrijirea rănitului. După ce medicul a făcut ultimele recomandări și a plecat, Maria îi spuse contelui:

— Am testamentul la mine, stăpâne.

— Bine, ia cheile și încuie-l colo, în sertarul de mijloc al biroului.

În locuința d-lui Cortejo cei doi ticăloși, tatăl și fiica, turbau de mânie.

— Ai văzut? zise fata, ne-a dat afară. Afurisita aceea de babă s-a priceput să intre pe sub pielea contelui fără să știm.

— Și contele Embarez e un neghiob. Nu putea să înfigă spada ceva mai adânc? adăugă Cortejo cu ciudă. Mă duc imediat la San Anita.

— Da, de fapt nici nu suntem doriți aici.

— Iar rana ne oferă cea mai bună acoperire.

— Da, ia-o înainte călare! Fiecare oră pe care o petrecem aici e o pierdere pentru noi.

— De fapt, voiam să aștept mai întâi întoarcerea lui Alfonso.

— Dar otrava poți foarte bine s-o comanzi!

— Asta-i adevărat. Deci plec repede!

Pablo Cortejo dădu ordin să i se înșeueze calul și porni în jos pe lungul Paseo de Bucareli, tot înainte, până ce ajunse în sudul orașului, pe Paseo de la Viga. De aici putea să ajungă în cele două sate indiene, San Anita și Ixtacalco.

Locuitorii acestora aduceau la oraș, în bărcile lor plate, pe canalul Chalco, fructe și flori, porumb

și fân. Femei în fuste roșu aprins ședeau în fața produselor lor, având alături copii și câini. O pătură prinsă în două colțuri le proteja de arșița soarelui.

La stânga se întindeau faimoasele Chinampas, grădinile plutitoare ale indienilor. Cândva oglinda lacului Chalco fusese limpede, dar indienii au acoperit-o cu plute și saltele de paie, pe care au pus straturi de pământ, ca să poată cultiva pe ele legume și flori. Acestea au prins rădăcini pe fundul apei, astfel că plutele nu mai puteau fi mânate de valuri, constituind adevărate insulițe cultivate.

Indienii de aici sunt de religie catolică, pentru care motiv sunt numiți *Indios fideles*, spre deosebire de *Indios bravos*, care au rămas atașați credințelor străbune. Desigur că primii au păstrat multe din elementele, credințele și obiceiurile vechi, pe care le-au transplantat în creștinismul adoptat acum. De altminteri nu sunt puțini la număr aceia dintre ei care pot fi mai de temut decât comanșii sau apașii, așa-ziși sălbatici.

Un astfel de indian creștinat era Basilio, vraciul meșter în otrăvuri care se îndeletnicea cu meseria de doctor clandestin și era renumit pentru cunoștințele lui în tot felul de buruieni otrăvitoare vîndute la preț mare. Omorâse pe calea asta mai mulți oameni decât Ucigătorul-de-bivoli și Inimă-de-urs în luptă dreaptă cu dușmanii. Coliba lui era cunoscută de toți. O știa și Cortejo. Când ajunse la casa doctorului, descălecă și bătu în ușă.

O zgripțuroaică bătrână și colțată veni să-i deschidă.

— Ce poftești? îl întrebă ea.

— E acasă Basilio?

— Nu, nu știu nici unde e și nici când se întoarce.

Cortejo bägă mâna în buzunar, scoase un pesos, i-l arătă și întrebă iar:

— E acasă Basilio?

— Poate să fie. Dă banu' încoa și mă duc să văd.

— Dacă e acasă ți-l dau, dacă nu, nu.

— E acasă, dă-l încoa, zise ea repede.

— Pot să-i vorbesc?

— Da, intră.

Îl duse într-o cocioabă care semăna mai mult a cocină de porci decât a locuință omenească.

Așteptă multă vreme până să vină indianul. Acesta era un omuleț mărunțel, cu ochi vicleni și un nas ca ciocul de vultur, pe care stătea încălecată o pereche de ochelari cât toate zilele.

— Ce vrei? îl întrebă el.

— Pot vorbi deschis cu d-ta?

— Da.

— Bune și rele?

— Toate sunt bune.

— Vreau să spun otrăvitoare și neotrăvitoare.

— Vrei să vorbești despre cele otrăvitoare? Ar trebui mai întâi să știu cine ești.

— Asta nu pot să ți-o spun, te asigur însă că nu sunt de la poliție.

— Bine. Ai parale? Cine vrea să vorbească despre otrăvuri cu mine trebuie să plătească zece pesos. Îi dai?

— Poftim.

— Bine, acum întreabă.

— Există vreo otravă care să dea o moarte aparentă?

— Da, chiar mai multe. Pentru cine?

— Pentru un om de vreo cincizeci de ani dar foarte voinic.

— Să se trezească după cât timp?

— După o săptămână.

— Când îți trebuie otrava?

— Chiar acum. Plătesc cât ceri.

— Costă o sută de pesos.

— Ți-i dau.

— Așteaptă puțin până ți-o aduc.

După câteva minute Basilio se întoarse și îi înmână lui Cortejo un pliculeț.

— Nu e primejdios să umbli cu ea? întrebă cu frică secretarul contelui Fernando.

— Nu, n-are efect decât după ce a pătruns în stomac. Dizolvi praful în puțină apă și o torni în mâncare sau în băutură.

— Dar, la un om în stare de catalepsie, apar semne de descompunere ca la cadavre?

— Nu.

— În cazul meu însă e nevoie să apară. Ai cumva o buruiană pentru așa ceva?

— Am, dar costă încă cincizeci de pesos.

— Bine.

Basilio veni cu o sticluță în care era un lichid verde.

— Cu apa asta ungi locul unde vrei să apară petele, zise el. Dă banii și ține sticluța.

Cortejo vârî sticluța în buzunar, plăti, încălecă și plecă, după ce mai întâi se încredință că nu-l văzuse nimeni ieșind din coliba otrăvitorului.

7. O FAPTĂ MIȘELEASCĂ

În vreme ce se întorcea acasă pe Paseo de la Viga, Cortejo întâlni un călăreț care, după câte i se păru, nu prea era obișnuit să stea în șa ; acesta purta o îmbrăcăminte ușoară, de vară, iar pe cap un sombrero uriaș. Uimit, Cortejo își opri calul. Îi păru cunoscut omul, dar nu se aștepta să-l întâlnească aici. După o clipă își dădu seama că era căpitanul Henrico Landola. Buzele strânse, colțurile gurii coborâte într-o grimasă disprețuitoare, nasul puternic coroiat, privirea pătrunzătoare, ascuțită a ochilor săi cenușii, convingeau de îndată pe cei care-l întâlneau că nu au de-a face cu un om obișnuit.

Și, într-adevăr, căpitanul Landola nu era un om obișnuit ; asta o știau toți cei care-l cunoșteau. Aceștia erau unanimi în a spune că, în ciuda numelui său spaniol, era un adevărat yankeu, căruia nici de dracu' nu-i era frică și dacă ar fi fost nevoie să-l întâlnească pe acesta din urmă, ar fi intrat și ieșit din iad, fără să trebuiască să forțeze sau să îndoaie vreo bară de la intrare. Căpitanul cunoștea toate mările și porturile lumii și era considerat drept un om care ia la bord orice marfă,

dacă îi aduce vreun câștig. Da, se spunea despre el că nu se dă în lături nici de la transportul de negri, deși sclavajul, traficul de sclavi era, cel puțin pe hârtie, de mult abolit și trebuia să te păzești, nu glumă, de navele militare care-i vânau pe traficanți.

— Este oare cu putință?! Sunteți cumva senior Henrico de Landola? se încumetă Cortejo să-l întrebe pe călăreț.

— Da, eu sunt acela, răspunse cel interpelat.

— Dar ce faceți aici, pe Paseo?

— Vă vin în întâmpinare.

— Mie? întrebă Cortejo uimit.

— Da, nu știați că am debarcat la Veracruz? Nu ați primit scrisoarea fratelui dumneavoastră?

— Ba da, am primit-o.

— Ei, atunci totul este în regulă. Am traversat călare toată această blestemată țară de tâlhari și de boli, ca să tratez cu dumneata afacerea. Te-am căutat acasă, dar acolo am găsit-o numai pe fiica dumitale, care mi-a spus că am să te întâlnesc cu siguranță aici, pe Paseo. Lucru care s-a și întâmplat.

-- Hm, ce lipsă de prevedere!

-- Lipsă de prevedere? Adică de ce?

-- Păi dumneata nu trebuie să fii văzut. Deși aici nu te cunoaște nimeni, uneori dracul își vâră coada. Doi oameni, care trebuie să încheie o afacere ca a noastră, nu e cazul să fie văzuți de nimeni împreună.

— De acord, asta îmi convine și mie!

— Călăriți mai departe, plimbați-vă unde vă place și veniți seara, la ora zece, pe jos, tot aici, în locul acesta în care ne-am întâlnit acum!

— Bine, am să fiu aici la ora convenită.

Landola se îndepărtă, iar Cortejo porni spre casă. Odată ajuns aici, fiica sa îl întâmpină îngrijorată:

— L-ai găsit pe om și ai obținut chestia?

— Bineînțeles. Dar ce mult a costat!

— Povestește!

Tatăl îi povesti Josefei cum decursese vizita sa la Basilio și adăugă imediat:

— Dar cum ai putut să faci o atare greșeală și să mi-l trimiți în întâmpinare pe căpitan?

— O greșeală? Adică de ce?

— Nimeni nu trebuie să ne vadă împreună cu el.

— Ar fi fost o greșeală și mai mare dacă i-aș fi permis să te aștepte aici, la noi acasă.

— Dar ce, vroia el așa ceva? Ce individ neprevăzător. Ți-a spus ceva despre afacerea noastră?

— Nu, nici un cuvânt.

— Și nici tu?

Josefa păru puțin jenată și spuse:

— Am încercat să-i vorbesc, dar el nu s-a lăsat antrenat în discuție.

— Asta cred și eu. Un om ca Henrico Landola nu discută cu o femeie asemenea probleme. I-ai spus unde m-am dus?

— Nu. I-am spus numai că te poate întâlni pe Paseo. Deci ești în posesia substanței? Ce este de fapt? Un praf sau un lichid?

— Un praf.

— Arată-mi-l!

Cortejo deschise cutiuța și-i arătă conținutul.

— Când ai de gând să i-o administrezi? Încă azi?

— Trebuie să mai aștept, Alfonso încă nu e aici.

— Nu trebuie neapărat să fie și el prezent.

— Trebuie cel puțin să discut mai întâi cu Landola.

— Atunci, s-ar putea ca don Fernando să primească praful chiar mâine?

— Posibil.

— Dar cum? Bătrâna asta, mă refer la Maria, nu lasă pe nimeni în preajma lui. Îl păzește ca un balaur.

— Trebuie să existe un mijloc.

— Cum acționează substanța?

— Își face efectul în cursul unei nopți, iar acțiunea ei durează o săptămână întreagă.

— Cum este și rănit, poate chiar să moară.

— Asta n-ar mai fi din vina mea. Eu vreau numai să-i produc o moarte aparentă; dacă moare, conștiința mea este curată!

Seara, Cortejo plecă de acasă spre a se duce pe Paseo, la întâlnire. Îl găsi pe căpitan așteptându-l.

— Tii, da' punctual mai ești, îi spuse acesta. Asta-i bine. Îmi place.

— Și mie îmi place. Unde v-ați petrecut timpul senior Landola?

— Păi există multe localuri în care te poți simți bine, îi răspunse acesta. Dați-mi brațul, ca să putem trece la problema noastră.

Braț la braț, cei doi își începură plimbarea pe Paseo, șușotind, ca să nu-i audă nimeni.

— Deci ați primit scrisoarea fratelui Gasparino? începu căpitanul.

— Da.

— Senior Gasparino Cortejo mi-a spus că ai o însărcinare pentru mine.

— Care anume?

— Ar fi vorba de transportat un om, răspunse cu nepăsare Landola.

— Viu sau mort?

— După cât mi s-a spus, mort.

— Dar dacă eu n-aș fi de părerea fratelui meu?

— Atârnă de preț. Cât dai?

— Te mulțumești cu o mie de duros?

— Da. Și ce să fac cu el?

— Să-l faci să dispară.

— Cum adică?

— Să-l debarci undeva.

— Unde?

— Treaba d-tale!

— Bine. Când pot să iau „marfa"?

— Până când rămâi în port?

— Până se termină afacerea.

— Știi despre cine e vorba?

— Știe dracu! La urma urmei nici nu vreau să știu, îmi încarc „marfa" și plec.

Dacă ar fi fost ziua în amiaza mare, Cortejo ar fi putut vedea pe chipul căpitanului că acesta mințea. Landola își dăduse seama de esența planurilor celor doi frați Cortejo și hotărâse de mult, în ascuns, să-și asigure o parte serioasă din câștigul operațiunilor.

— O să-ți spună el singur cine e.

— N-o să-l cred.

— Au să audă și marinarii.

— N-au să aibă cum, fiindcă n-o să dea nimeni cu ochii de el.

— O să aflăm mai târziu unde l-ai dus?

— Poate. Deocamdată nu știu nici eu.

— Să presupunem că omul moare mâine.

— Atunci o să-l îngroape.

— De-abia după două zile, fiindcă nepotu-său nu e aici.

— O să-l îngroape și fără el.

— Nu se poate.

— Așa! Atunci e un om de seamă... Te pomenești că doctorul o să ceară să-l îmbălsămeze.

— Nu o să las eu. O să pretextez că mortul avea oroare de asta sau că nu e în obiceiul familiei lui.

— Toate bune, dar cum îl ducem pe corabie?

— Hm... în coșciug în nici un caz.

— Cred și eu!

— Atunci într-o ladă.

— Nu se poate, se înăbușe.

— Facem găuri în scânduri.

— Nu merge, se văd. Ce-ar fi să-l vârâm într-un coș?

— S-ar putea. Dar cum duci coșul în port?

— Pe catâri.

— Ideea nu e rea. Trebuie însă să descarci coșul undeva pe mal, departe de port, ca să nu atragă atenția.

— Am înțeles.

— Noapte bună, senior.

— Noapte bună.

Cei doi ticăloși își strânseră mâinile și Landola plecă.

Contele, care zăcea rănit în patul său, habar n-avea că se punea la cale înmormântarea lui.

Norocul, sau mai bine zis diavolul, îl sluji de minune pe Cortejo. Când intră în curtea palatului o întâlni pe bătrâna Maria Hermoyes cu un pahar de apă în mână.

— Ce face don Fernando? o întrebă el.

— Nici rău, nici bine. Nu se plânge de dureri, dar îl chinuie o sete grozavă. La fiecare sfert de ceas trebuie să-i aduc un pahar cu apă rece de la fântână.

— Ce spune doctorul?

— Zice că nu există nici o primejdie, doar dacă nu s-ar putea ivi ceva neașteptat.

— Să dea Dumnezeu să nu se ivească nimic, dar într-o țară călduroasă ca asta te poți aștepta la orice, și cea mai mică rană poate pune viața omului în primejdie.

— Așa e, ai dreptate. Acum mă duc, noapte bună, senior.

— Noapte bună.

Tot vorbind, se apropiaseră de ușa care ducea la odaia bătrânei. Aceasta avea ceva de luat din cameră, puse paharul pe o firidă și intră în odaie. Atât îi fu de ajuns lui Cortejo. Scoase repede pachețelul cu otravă din buzunar, scutură praful în paharul cu apă, apoi se îndepărtă în grabă.

Josefa nu se culcase încă. Când află de isprava tatălui ei, bătu veselă din palme.

— Admirabil! strigă ea. Acum sunt sigură că voi fi contesă. Pe când crezi că va sosi Alfonso?

— Dacă nu s-a oprit în drum, ar putea fi aici chiar mâine.

— N-am să pot închide ochii de bucurie la noapte.

— Oricum, ar fi mai nimerit să te duci să te culci. Dacă se întâmplă ceva contelui peste noapte, au să ne scoale pe toți, și nu trebuie să te găsească îmbrăcată. Se cere să fim prevăzători și să luăm seama la cel mai neînsemnat lucru.

— Bine zici. Să presupunem că don Fernando cade în catalepsie, ai de gând s-o lași pe bătrână lângă el?

— Ei aș!

— Tocmai vroiam să-ți spun. După cât bănuiesc eu, contele a făcut un nou testament.

Cortejo sări în sus ca mușcat de șarpe.

— De unde știi?

— Mi-a spus un servitor că a scris ceasuri întregi închis în birou în ajunul duelului.

— N-ar fi un motiv.

— Mai am și altele. De ce a tăinuit ce a scris? Și de ce n-a încuiat hârtia în biroul lui ci a dat-o Mariei s-o păstreze.

— Ei drăcia dracului! Ești sigură de ce spui? întrebă Cortejo îngrijorat.

— Da. A fost văzută ieșind de la conte cu un plic mare în mână, sigilat, plic pe care l-a dus înapoi contelui, după duel.

— Știi că e foarte serios ce spui tu?! Probabil că și-a schimbat dispozițiile testamentare. Dar cum? Alfonso rămâne în orice caz moștenitorul lui.

— Poate da, poate nu. Ceea ce dă de bănuit e faptul că don Fernando și-a pus toată încrederea în bătrână.

— Ea e aceea care l-a adus pe Alfonso din Spania și s-ar putea să aibă vreo bănuială.

— Să-i fi spus și contelui despre bănuielile ei?

— Atunci trebuie să ne descotorosim și de ea. Unde crezi tu că-și va fi pus contele testamentul?

— Probabil în sertarul din mijloc al biroului, unde își ține hârtiile mai importante.

— Așadar, cel dintâi lucru pe care va trebui să-l faci, dacă se întâmplă ceva cu contele, e să sterpelești testamentul.

— O să încerc. Acum du-te la culcare, fetițo.

Josefa se duse în camera ei dar, după cum prevăzuse, somnul nu se lipi de ea. Nu doar pentru că era viața unui om în joc, ci splendorile care o așteptau îi răpeau somnul.

— Ceasurile treceau și toți la palat dormeau adânc, când Cortejo auzi bătându-se în ușă.

— Cine e? întrebă el.

— Eu, Arnoldo, servitorul domnului conte. Deschideți repede!

— Ce s-a întâmplat? zise Cortejo sărind jos din pat.

— Domnul conte... Stăteam în sală pe scaun... tocmai ațipisem când am auzit un țipăt, pe urmă pe Maria bocindu-se. Ușa era încuiată pe dinăuntru și nu puteam să intru. Atunci am alergat încoa' să vă spun și dv.

— Bine ai făcut. Mă duc de-ndată să văd ce e.

Găsiră ușa tot încuiată.

— Deschideți! se răsti Cortejo bătând cu pumnul în ușă.

Bătrâna se dezmetici și veni să deschidă.

— Ce s-a întâmplat? întrebă secretarul.

— O, sărmanul meu stăpân... a murit... se bocea Maria.

Contele părea într-adevăr mort. Cortejo aruncă o privire spre birou și văzu că cheia sertarului din mijloc e în broască. Trimise pe Maria afară ca să se ducă un servitor după doctor, iar el în vremea asta trase sertarul, luă repede plicul sigilat, pe urmă încuie sertarul la loc.

Toate acestea s-au petrecut atât de repede, încât doica nu apucase să ajungă până la ușa anticamerei. Cortejo o prinse din urmă și-i spuse:

— Stai Maria, așa-i că don Fernando avea încredere în tine?

— Oh, mai multă decât în oricine altcineva, îi răspunse ea plângând.

— Bine, în acest caz tu trebuie să stai acum în preajma sa, până ce vor veni autoritățile. Trebuie să ai grijă să nu se întâmple nimic pe aici; du-te înăuntru; o să-i trezesc eu pe oameni ca să le anunț trista veste.

Bătrânei îi căzură bine cele spuse de intendent. Se întoarse în camera în care se afla contele și își reluă bocitul.

La chemarea lui Cortejo s-au trezit toți ai casei și s-au grăbit să vină să se convingă că stăpânul lor murise într-adevăr pe neașteptate. Când vestea s-a confirmat, s-a dezlănțuit un val de plânsete și de vaiete care încetă numai abia la sosirea medicului.

Acesta s-a arătat deosebit de surprins de evenimentul tragic, petrecut atât de subit, și primul lucru făcut a fost să gonească femeile care boceau, precum și pe celelalte slugi ce se îngrămădiseră lângă camera bolnavului. Numai lui Cortejo, doicii și unei slugi le-a permis să rămână în încăpere.

După care a trecut la examinarea decedatului. După puțin timp, clătinând din cap a mirare, declară:

— Tetanos, catalepsie. Mai este cald. Trebuie să mai așteptăm.

Cortejo era îngrijorat. Dacă medicului îi vine ideea să-i ia sânge contelui?! Spre satisfacția secretarului, acesta nu-și propuse să facă așa ceva. În schimb, doctorul s-a hotărât să vegheze până a doua zi lângă trupul contelui. Secretarul și sluga au plecat. Numai doica Maria urma să rămână alături de medic.

Când Cortejo s-a întors în camera sa a găsit-o acolo pe fiica sa Josefa, care-l aștepta cu nerăbdare.

— Ai luat plicul? îl întrebă ea repede.

— Da, dar nu e nici o adresă pe el. Să vedem ce-i înăuntru.

Cortejo rupse plicul, scoase din el câteva coli de hârtie scrise și începu să citească. Se îngălbeni la față.

— Ce scrie? întrebă Josefa.

— Na, citește și tu singură.

Pe măsură ce citea, fata păleа.

— M-așteptam, zise ea după ce sfârși de citit. Dezmoștenit!

— Nouă nu ne lasă nici un gologan...

— Și Mariei o avere... bombăni Josefa.

— Ba ne mai bagă și într-o încurcătură afurisită însărcinând tribunalul să dovedească dacă Alfonso e cu adevărat conte de Rodriganda.

— Noroc că am pus mâna pe testament.

— Să-l ardem.

— Nu te-a văzut nimeni când te-ai apropiat de birou?

— Nimeni.

— Foarte bine. Acum lipsește numai Alfonso.

— Voi lucra eu în numele lui. Autoritățile mi se vor adresa mie, ca unul care am fost secretarul răposatului.

— Dar cu petele care să dovedească putrefacția cadavrului ce te faci?

— Voi găsi eu un prilej.

— Tu ori eu? rânji ea.

— Eu mă pricep, cred, mai bine.

— Îl lasă pe conte în camera unde a murit?

— Nu, îl vor așeza pe catafalc în salonul cel mare. S-au și luat măsurile trebuincioase. Toată camera trebuie să fie îmbrăcată în negru. Camera lui va fi sigilată până la deschiderea testamentului, ca să se vadă cine vine moștenitor. Tu ce faci cu hârtiile?

— O să le arunc în foc.

— Foarte bine. Eu mă duc acum fiindcă am o grămadă de treabă. La revedere.

— La revedere, răspunse Josefa zâmbind cu răutate.

Câteva ceasuri mai târziu, Cortejo era chemat la medic.

— Sunteți secretarul lui don Fernando? îl întrebă acesta. V-ați ocupat de toate problemele contelui?

— Da, desigur.

— Atunci vă aduc la cunoștință că, într-adevăr, contele a decedat.

Cortejo luă o înfățișare îndurerată.

— E oare posibil? Spuse el pe un ton întristat.

— Şi eu m-am îndoit de acest lucru, dar până la urmă m-am convins că aşa este.

— Aţi spus că boala care l-a doborât a fost tetanosul?

— Da. În condiţiile climei noastre sudice, cea mai mică rană poate provoca o asemenea stare de catalepsie şi moartea.

— Groaznic, senior. O să-mi permiteţi să scot de aici trupul neînsufleţit al contelui? Într-o jumătate de oră o să vină şi reprezentanţii autorităţilor, pentru a rezolva problemele legate de succesiune.

— Cine o să fie moştenitorul?

— Don Alfonso, presupun.

— Aţi fost prezent, ca martor, atunci când contele, acum decedat, şi-a redactat testamentul?

— Da.

— Atunci pot să iau drept o certitudine presupunerea dumneavoastră. În cazul acesta, vreţi să aveţi amabilitatea să mă prezentaţi lui don Alfonso? Eu m-am bucurat tot timpul de încrederea lui don Fernando.

— Am să fac tot ce este posibil, senior, îi răspunse Cortejo.

— Bine, atunci am să întocmesc, pentru domnii care vor veni din partea autorităţilor, certificatul de deces; rezervându-mi însă o nouă examinare a corpului, înainte de a fi înhumat.

— Vă rog chiar să procedaţi la această examinare, senior.

Cu aceasta, ce era mai important pentru ca înmormântarea să poată avea loc era rezolvat.

Mortul încă nu fusese scos din încăperea în care decedase, când au și sosit reprezentanții autorităților. Bătrâna doică a fost îndepărtată și numai Cortejo fu autorizat să rămână, ca persoană care în timpul vieții contelui avusese dreptul să-l reprezinte în diferite împrejurări.

Don Fernando își depusese din timp primul testament la autoritățile competente; acest exemplar fu acum deschis. Din conținutul său rezulta clar că don Alfonso era singurul moștenitor. Mai era menționat faptul că acestuia din urmă i se recomanda menținerea în serviciu a secretarului, plus obligația de a i se acorda, tot lui, o sumă considerabilă de bani.

— Da unde se află contele Alfonso? întrebă cel care oficiase deschiderea testamentului.

— Pe o hacienda îndepărtată.

— Și când se întoarce?

— Poate astăzi, cel mai târziu peste câteva zile.

— O să vă rog, senior, să-mi comunicați de îndată sosirea sa. Am să-i fac o vizită, ca să discut cu domnia sa cele necesare. Pentru moment vă acord depline puteri pentru a organiza înmormântarea conform celor stabilite în testament și ca să vă ocupați de problemele curente ale administrației domeniului. Unde se găsesc documentele decedatului?

— În bibliotecă și, în parte, aici.

— Dar banii, obiectele de valoare?

— În biroul de colo.

— Atunci mă văd nevoit să-l sigilez, ca și tot apartamentul lui don Fernando. Vă rog să aveți grijă ca să fie respectată integritatea sigiliilor.

Cortejo dădu afirmativ din cap și adăugă:

— Vă rog însă ca mai înainte de sigilare să-mi permiteți să preiau o sumă de bani necesară pentru achitarea cheltuielilor de înmormântare. Bineînțeles că am să decontez totul după aceea.

— De acord. Veți avea suma necesară.

Acestea fiind spuse, încăperile contelui fură sigilate, după ce, în prealabil, trupul fu dus în marea sală a castelului.

8. FALSUL MOȘTENITOR

În decursul zilei s-a răspândit în întregul oraș vestea morții contelui Fernando, persoană îndrăgită de toată lumea. S-a aflat, de asemenea, că rana care-i pricinuise moartea fusese căpătată într-un duel. Mai toate familiile alese au trimis mesaje de condoleanțe.

Încă în timpul acelei după-amieze, Cortejo se aranjă în așa fel încât să petreacă un timp mai îndelungat în preajma trupului celui decedat, ceea ce i-a permis să aplice pe fața contelui răposat, fără să fie văzut, un lichid care să determine apariția unor pete, accentuând astfel aparența de cadavru. Operația i-a reușit atât de bine, încât putea induce în eroare chiar și un specialist în acest domeniu. Astfel că a doua zi, când a vent medicul ca să mai examineze o ultimă dată trupul neînsuflețit al contelui, văzând petele caracteristice, a eliberat fără să mai stea pe gânduri autorizația de înhumare.

Dar această a doua zi i-a rezervat nemernicului și o altă bucurie. În cursul după-amiezii, stând aplecat asupra unor hârțoage, Cortejo auzi tropotul unui cal, al cărui călăreț se oprise în fața porții. Pe moment nu dădu nici o importanță noului sosit, lăsându-l în seama slugilor. În curând, însă, auzi

pași grăbiți prin fața ușii care se deschise brusc. Când îl văzu pe cel ce sosise, sări în sus de pe scaun.

— Alfonso! Oh, cât de mult te-am așteptat!

— Și mie, unchiule, mi-a fost dor de Mexico și de voi!

— Ai aflat de moartea contelui?

— Da, râse Alfonso.

— De ce râzi?

— De intuiția preacinstitului meu unchi! Îmi scrii că don Fernando va muri. Descalec, dau servitorului frâul, și primul lucru pe care-l aflu e că a murit contele.

— Și nici nu mă-ntrebi cine-l moștenește?

— Cum cine? Eu!

— De, nu se știe!

Alfonso se îngălbeni.

— Ce vrei să spui...?

— Ei, liniștește-te, îl calmă unchiul său. Tu ești moștenitorul, dar nu a lipsit mult ca în locul tău să fie bătrânul conte Manuel, cel din castelul Rodriganda, din Spania, pe al cărui fiu îl înlocuiești tu.

— Dracu' să-l ia! Cum de s-a întâmplat asta?

— Ai să afli imediat. Dar bine omule, uită-te cum arăți!

Noul sosit își aruncă privirea pe costumul său zdrențuit:

— Da. Arăt așa cum și sunt: venit direct din sălbăticie. Dar această situație poate fi ușor îndreptată. Mă duc imediat în camera mea să mă schimb.

În clipa aceea se deschise ușa și Josefa se repezi ca o nebună de gâtul lui Alfonso.

— Alfonso! Scumpul meu Alfonso! Vino să te sărut, verișorule!

— Dă-mi pace! se răsti el, respingând-o. Îți interzic astfel de scene. Dacă te-ar auzi cineva zicându-mi verișor am putea fi pierduți.

— O, ce fericită sunt că te văd iar...!

— Asta nu e un motiv să-ți înfigi singurul colț pe care-l mai ai în gură în buzele mele.

Ochii ei de bufniță scăpărau fulgere. Zise cu trufie:

— Insulta asta o să mi-o plătești tu scump, n-avea grijă...

— Astăzi, nu! replică el râzând.

— Dar mâine ai s-o faci!

— Niciodată!

— Așteaptă puțin! Nu mă las insultată, fără ca acel ce o face să rămână nepedepsit.

— Scutește-mă de vorbăria ta! Cortejo, unde sunt cheile locuinței mele?

Acesta din urmă asistase îngrijorat la discuția celor doi. El îi indică contelui, cu o privire întunecată în ochi, un panou de scândură negru, fixat pe perete, unde erau agățate o sumedenie de chei.

— Acolo sunt! mormăi el.

Alfonso îl privi surprins.

— Dar ce te-a apucat? întrebă el.

— Nimic!

— Ei, atunci secretarul poate să-și dea osteneala să-i ofere stăpânului său cheile pe care acesta i le cere.

Fața lui Cortejo se întunecă și mai mult. El îi răspunse:

— Sau nepotul ar putea să aibă atâta respect față de unchiul său, ca să-l scutească de această treabă.

Alfonso începu să râdă.

— Ia nu mai tot juca comedia asta! Nu sunt bun nici de actor, nici de spectator!

— Până acum ai avut de jucat numai un rol secundar; este posibil ca să fii obligat să cobori de pe scenă. Ia-ți cheile, du-te în camera ta și schimbă-ți hainele. Când ești gata, anunță-mă să vin la tine.

Toate astea au fost spuse pe un ton atât de ferm, încât ușuraticul tânăr nu avu curajul să se opună. El se execută și plecă.

Cortejo se întoarse spre fiica sa și-i spuse amărât:

— Josefa, ai făcut o mare prostie când ai ars ieri cel de-al doilea testament. Acolo, în cămin, mai zace încă cenușa lui.

La auzul acestor cuvinte, în ochii fetei se zări o tresărire, dar ea răspunse pe un ton plin de regret:

— Da, într-adevăr. Dar, de fapt, de ce a fost o prostie?

— Pentru că l-am fi avut la mână pe Alfonso, dacă ar mai fi existat testamentul.

— Păi, nu-l avem oricum în mâinile noastre? Trebuie să încercăm totuși.

Cortejo continuă să-și vadă de treburi, în timp ce Josefa se duse să se întindă puțin în camera ei. Ajunsă acolo, ea descuie un sertăraș ascuns dintr-un dulap și scoase din el mai multe coli de hârtie. Ele

conţineau... testamentul adevărat, redactat de conte în ziua precedentă.

— Oh, cât de bine şi de înţelept a fost din partea mea că am făcut această mică şmecherie şi am ars o gazetă în locul testamentului. Acum actul acesta e în mâinile mele şi nimeni nu mi-l va putea smulge.

După ce se spălă şi-şi schimbă hainele prăfuite, Alfonso sună servitorul şi-i ceru să poftească pe domnul secretar.

— Te-au găsit oamenii trimişi acum în urmă să te cheme acasă? îl întrebă Cortejo când intră.

— Nu, dar de ce i-ai trimis?

— Mi-a poruncit contele. Era în chestia duelului.

— Ei, şi cum s-au aplanat lucrurile?

— S-a bătut el pentru tine.

— Zău? Atunci asta e pricina morţii lui?

— Aşa crede toată lumea. Dar ia citeşte scrisoarea asta, zise Cortejo, şi-i arătă scrisoarea fratelui său.

— Aşadar scrisoarea a hotărât moartea lui?

— Nu moartea, căci don Fernando trăieşte.

— Ce, ai înnebunit? întrebă Alfonso sărind drept în picioare.

— N-am înnebunit defel, ci e aşa precum îţi spun.

— Atunci ai făcut o mare prostie lăsându-l în viaţă.

— Contele Fernando nu ne mai poate fi o piedică, deoarece îl vom înlătura din cale. Deocamdată e în somn cataleptic.

— Şi ce vrei să faci cu el?

Cortejo povesti nepotului său tot ce pusese la cale cu Landola. Greutatea era acum de unde să ia oamenii care să-l transporte pe conte pe corabie.

— Am eu ce-ți trebuie, zise Alfonso. Sunt indieni în care pot avea toată încrederea. Oamenii aceștia m-au scăpat de la o moarte îngrozitoare.

În câteva cuvinte Alfonso îi descrie scena cu crocodilii și afacerea cu comoara mixtecașilor.

Cortejo îl asculta cu gura căscată.

— Și ce s-a făcut cu comoara? întreabă el cu lăcomie.

— Nu poate ști nimeni decât afurisitul acela căruia îi zic ei Ucigătorul-de-bivoli.

— Trebuie căutată cu orice preț.

— Ceea ce voi și face îndată ce voi lua în stăpânire hacienda del Erino. Mă voi duce cu un escadron de lăncieri și mă voi răzbuna pe toată șleahta de acolo, fii pe pace. Acum ai grijă să li se dea indienilor mei tot ce le-am făgăduit, și ce-ți voi însemna eu pe hârtie. Dar cu moștenirea mea cum stăm?

— Ești moștenitor universal al întregii averi a contelui.

— Testamentul a fost deschis?

— Voi trimite după președintele tribunalului ca să te pună în posesia moștenirii. Dar știi că era cât p-aci să-ți scape? Don Fernando făcuse un al doilea testament.

— Lua-l-ar dracu! De ce?

Cortejo povesti lui Alfonso cele ce știm.

— Doica trebuie izgonită de la castel! zise Alfonso când Cortejo isprăvi.

— Nu sunt de părere, fiindcă ar spune ce știe și am da de bucluc. Mai bine ar fi să-i astupăm gura cu bani sau pe altă cale.

— Eu n-am defel poftă să mai cheltuiesc și bani cu ea.

— Atunci s-o facem să dispară. Acum ai o datorie sfântă de împlinit.

— Care?

— Auzi întrebare! râse Cortejo. Ești doar nepotul contelui și nici măcar nu te-ai dus să-l vezi cum zace întins pe catafalc.

— Bine, o să fac și corvoada asta. Mai înainte însă aș vrea să-ți mai spun ceva. E vorba de Josefa.

— S-auzim, zise Cotejo nerăbdător.

— Mi se pare că fata și-a cam pierdut capul după mine.

— Așa mi se pare și mie, răspunse cu răceală Cortejo.

— Nu cumva crezi că o s-o iau de nevastă?

— Tot ce se poate.

— Ba nu se poate defel! se răsti Alfonso indignat. Nu e din nobilime.

— Nici tu.

— Dar e mai bătrână decât mine și urâtă foc.

— Cu atât mai bine pentru tine, o să te lase să-ți faci mendrele.

— Lua-v-ar dracu! strigă cu ciudă Alfonso.

— Dacă ne ia pe noi, te ia și pe tine, fiindcă toți trei suntem vinovați în fața legii pentru diferite crime, și crima leagă pe criminali mai mult decât orice altceva. Află că niciodată cât voi trăi nu te vei putea descotorosi de noi. Ține minte ce-ți spun!

— Şi dacă totuşi o voi face?

— Eşti pierdut.

— Nu cred.

— Dacă ţi-ai da osteneala să judeci niţel, ai înţelege că suntem mai deştepţi decât tine. Ceea ce eşti, eşti numai datorită nouă. De altminteri, nu e acum timpul să discutăm; du-te în camera mortuară şi vezi de-ţi joacă bine rolul.

Primul cuvânt în legătură cu Josefa fusese deci rostit. Alfonso era acum avertizat. El ştia din acest moment ce se aştepta de la el şi că de el depinde alegerea unei căi sau alteia.

În faţa sicriului contelui, Alfonso îşi jucă atât de bine rolul, vărsând atâtea lacrimi, că le impresionă pînă şi pe slugi. Nu avu însă nevoie să prelungească prea mult comedia, deoarece se prezentă un mare număr de oameni care vroiau să se încline în faţa celui decedat şi să prezinte condoleanţe. În Mexic este obiceiul ca în asemenea ocazii să aibă acces la ceremonie oricine, chiar şi cei care nu l-au cunoscut personal pe răposat.

Cortejo se pregătea tocmai să se amestece prin mulţimea celor care veniseră când, deodată, zări un om a cărui vedere îl făcu să se cutremure de groază. Era un indian cu un nas imens, încovoiat ca un cioc de uliu, pe care tronau nişte ochelari uriaşi. Era Basilio, vraciul de la care luase otrava. Acesta îl observă şi el pe Cortejo şi se îndreptă grăbit spre el.

— Ei, spuse el, v-am înşelat aşteptările, senior?

Secretarul îl trase repede într-o altă încăpere, în care nu se afla nimeni.

— Nenorocitule, ce cauţi aici?

— Nimic, îmi place să privesc cadavre, îi răspunse indianul flegmatic.

— Dar cum ai ajuns aici?

— Păi, eu vă cunoșteam de mult. Bănuiam cui îi era destinată otrava și am venit ca să văd dacă și-a făcut efectul.

— Ei și? Ce-ai constatat?

— A fost bună.

— Când o să-și revină?

— În vreo săptămână. Dar la ora asta este deja conștient.

— Dumnezeule! Asta înseamnă că aude tot ce se spune în preajma lui?

— Da. Poate chiar să și vadă cu ochii, pe care nu v-ați îngrijit să-i închideți bine.

— Toate astea sunt periculoase.

— Asta vă privește, senior. Eu nu mă uit în cărțile dumneavoastră de joc, dar dacă o să vă meargă odată bine, să nu uitați de bietul Basilio! Indianul însoți aceste cuvinte cu un semn semnificativ din ochi și plecă. Cortejo îl urmă. Pe afară tocmai trecea Alfonso.

— Cine a fost individul? Ce ai avut cu el? întrebă, profitând de faptul că nu mai era nimeni prin apropiere.

— Fir-ar să fie, prin ce spaimă am trecut! îi răspunse Cortejo. Era Basilio.

— Basilio? Care Basilio?

Secretarul nu-și revenise încă bine. El șușoti, după ce aruncă o privire iscoditoare în jur:

— Este omul care mi-a procurat otrava.

— Ei, pe dracu'! Păi cum? I-ai spus cine ești?

— Nu, mă cunoștea dinainte.

— Bănuiește cui i-a fost destinată otrava?

— Știe precis.

— Asta e foarte rău. Știe să tacă?

— Cine poate conta pe tăcerea unui asemenea individ?!

— Ăsta o să se agațe de tine ca o lipitoare.

— Am să-l scutur eu de pe mine.

— Trebuie să-l scuturi și să-l calci în picioare, e singura soluție.

— Am aflat de la el ceva care mă îngrijorează foarte mult. La ora asta contele este conștient.

— Nu se poate!

— Aude și vede totul.

— Asta-i groaznic, spuse Alfonso. Peste câteva clipe, însă, pe fața sa apăru un zâmbet disprețuitor.

— În acest caz tare aș vrea să știu ce-a gândit el când m-a văzut plângând și văitându-mă la picioarele lui.

O slugă se apropie de el și-l anunță că notarul dorește să-i vorbească. Alfonso îl primi imediat și-l chemă pe Cortejo ca să asiste și el. Actele privitoare la succesiune erau gata semnate, deci valabile. Din această clipă, Alfonso era posesorul unei averi de milioane.

Seara, când toată lumea se retrăsese la culcare, una din porțile din spate ale castelului se deschise, lăsând să iasă trei cai, dintre care doi înșeuați și unul încărcat zdravăn cu arme și diferite alte obiecte. Alfonso și Cortejo au încălecat și au părăsit orașul, călărind pe niște drumuri lăturalnice. S-au îndreptat mai întâi spre munții ce se înălțau spre miază-noapte, pentru ca după circa o oră de galop să ajungă într-o vâlcea îngustă unde ardea un foc

molcom, în jurul căruia, însă, nu se vedea nici ţipenie de om.

Prevăzători, indienii se ascunseseră ca să-i poată vedea ei primii pe cei ce se apropiau de tabăra lor. Îndată însă ce-l recunoscură pe Alfonso, ieşiră la vedere.

— Fratele meu alb se ţine de cuvânt, spuse conducătorul lor.

— Cu tot ce am promis, îi răspunse mândru Alfonso.

— Cine este celălalt alb?

— Prietenul meu.

— Atunci să fumeze cu noi pipa păcii.

— Ne-am putea lipsi de asta, suntem grăbiţi.

— Pentru pipa păcii trebuie să fie totdeauna timp. Cine nu vrea să o fumeze împreună cu noi ne este duşman.

Nu le rămânea celor doi nici o altă ieşire, aşa că trebuiră să ţină seama de vechiul obicei indian.

Se aşezară cu toţii pe jos, pipa fu aprinsă şi ea trecu din mână în mână. Abia atunci începu conducătorul indienilor să vorbească.

— Fraţii noştri ne-au adus toate cele stabilite? Arme, cuţite, plumb şi praf de puşcă?

— Am adus de toate, şi perle şi podoabe pentru femeile voastre.

— Şi în cantităţile de care vorbisem?

— Da. Atâtea câte am stabilit împreună.

— Bine. Le vom descărca. Mai au ceva de spus fraţii mei albi?

— Ar vroi fraţii mei roşii, înainte de a se reîntoarce, să câştige şi mai multe arme şi podoabe?

— Şi ce trebuie să facem pentru asta?

— Să-l apăraţi pe omul cu care tocmai aţi fumat pipa păcii!

— Se află el în pericol, de este nevoit să apeleze la ajutorul prietenilor săi roşii?

— Nu. Vrea să coboare călare, de aici din munţi, până pe coasta mării...

— Acolo unde e marea apă?

— Da. De-a lungul acestui drum se află mulţi oameni răi, de aceea e nevoie ca fraţii mei să-l întovărăşească şi să-l apere.

— Câte zile sunt necesare pentru a ajunge călare pînă la marea apă pe care plutesc vapoare?

— Cinci zile.

— Vor fraţii mei albi să-i dea fiecăruia dintre noi câte două cuţite şi două oglinzi, în care poţi să-ţi vezi faţa?

— Da.

— O pipă din lemn pentru fumat tutun şi un pachet de tutun, mare cât capul unui bărbat?

— De acord şi cu asta.

— Atunci o să-l însoţim pe fratele alb până la apa cea mare. Când vrea să pornească?

— În două sau trei zile.

— Atunci să-l aşteptăm aici? În cazul acesta trebuie ca fraţii noştri albi să dea şi ceva argint rotund, pe care ei îl numesc bani, ca să nu flămânzim, să ne putem cumpăra de-ale gurii în casele albilor.

— Iată, aveţi şi bani. Aici sunt zece pesos.

— Ajung pentru a cumpăra mâncare la şase bărbaţi?

— Da, ajung.

— Atunci totul este în regulă. *Howgh.*

Comanșii primiră banii și tot ce pretinseseră. Au arătat mare bucurie; și când au primit, pe deasupra, și câte un pachet mare de țigări, mulțumirea lor a fost fără margini.

După ce au mai stat puțin, unchiul și nepotul au pornit călare spre oraș.

Ajunși acasă, pe când se pregăteau să se culce, Cortejo mai aruncă o privire în sala în care era expus, pe catafalc, contele decedat. Lângă catafalc se aflau doica Maria și bocitoarele. Când l-a văzut pe secretar, bătrâna s-a ridicat și i-a venit în întâmpinare.

— Iertați-mă, senior. Nu e timpul cel mai potrivit, dar dați-mi voie să vă întreb ceva. Testamentul a fost deschis ieri, imediat după ce s-a constatat moartea domnului conte. A fost vorba de testamentul care se găsea încuiat în sertarul din mijloc al biroului?

— Păi, acesta trebuie să fi fost. Notarul a preluat totul și a sigilat documentele.

— Aud că don Alfonso este moștenitorul principal și că mulți alții au primit diferite donații. Mi-a lăsat și mie ceva răposatul conte?

— Da. Ai primit 1000 de pesos și îngrijire gratuită cât vrei trăi.

Maria se arătă uimită.

— Așa era trecut în testament? Dacă da, atunci nu era testamentul cel bun.

— Dar de ce îți închipui una ca asta?

— Pentru că don Fernando mi-a promis altceva și a trecut asta în testamentul său. Mi se dădea voie să mă întorc acasă, în Spania, urmând

să primesc atât cât îmi va fi necesar ca să duc până la moarte o viață fără griji.

— Și toate astea le-a trecut în scris în testamentul său? Când?

— În seara dinaintea duelului. El a scris un testament nou, l-a sigilat și mi l-a dat să-l păstrez. După întoarcerea sa de la duel, mi l-a cerut înapoi.

— Și unde a pus acel testament?

- În sertarul din mijloc al biroului.

— Atunci trebuie să mai discut cu notarul, să văd dacă lucrurile de care vorbești sunt cuprinse în testamentul pe care l-a deschis.

— Da vă rog, senior, vorbiți cu el! Acum că a murit stăpânul meu, n-aș mai vrea să rămân aici mai departe.

— Dar dacă cele spuse de dumneata nu sunt cuprinse în testament?

— Atunci înseamnă că a fost deschis un testament fals.

— Dar ce, au existat două testamente? De unde știi asta?

— Don Fernando mi-a spus-o, atunci când l-a scris pe al doilea.

— Dar de ce a mai făcut un altul?

— Asta nu vă pot spune eu; ar trebui să vorbesc cu domnul notar ca să caute testamentul cel bun.

— Lasă-mă mai întâi pe mine să vorbesc cu el. O să-ți spun ce a zis.

Cortejo plecă, mormăind printre dinți un blestem la adresa bătrânei. Baba asta poate să ne mai dea mult de lucru.

A doua zi avu loc înmormântarea contelui Fernando de Rodriganda y Sevilla, la care luă parte toată înalta societate a orașului. Contele fu dus cu mare alai la cimitir și depus în cavoul familiei.

După înmormântare domni o tăcere adâncă în palat. Alfonso stătea întins pe divan în camera lui și se gândea cum să se bucure mai bine de averea moștenită. Deodată ușa se deschise încet și în prag apăru Josefa.

Alfonso sări în picioare și întrebă cu mojicie:

— Ce vrei?

— Să-ți vorbesc, răspunse ea dârz.

— De ce n-ai trimis să te anunțe? Ce-o să spună servitorii când vor vedea că vii pe furiș la mine?

— Au să spună că suntem rude, zise ea cu ironie.

— Glumești?

— N-am poftă de glume, fiindcă sunt prost dispusă.

— N-ai vrea să ai bunătatea să-mi spui și mie de ce ești rău dispusă?

— Mai întâi pentru faptul că nici n-ai avut bunul-simț să-mi oferi un scaun.

— Poftim, șezi. Al doilea?

— Al doilea fiindcă m-ai insultat.

— Zău? Prin ce anume?

— N-ai vrea să ai bunătatea să recunoști că m-ai făcut urâtă și bătrână?

— Da, am zis.

— A, altă insultă! strigă ea îngălbenindu-se.

— Nu cumva vrei să mă provoci la duel? râse Alfonso.

— Nu, pentru că ai fi atât de laș să nu te prezinți, ai mai făcut-o și altă dată. Dar eu nu sunt ca tine, nu-mi lipsește curajul. Vrei să ți-o dovedesc?

— S-auzim.

— Mai întâi vreau să-ți fac o rugăminte: te iubesc, Alfonso, și cer să mă iubești și tu.

— Ceea ce vrei tu, scumpă verișoară, e cu neputință.

— Așa? N-ai auzit tu niciodată că poți forța pe cineva să te iubească?

— Știi că mă faci curios?

— Dacă nu mă iei de nevastă, s-a dus pe copcă toată fudulia ta și cu ea împreună titlul de conte.

Alfonso se înfioră.

— Ascultă-mă, Josefa, începu el, nu se poate iubi la comandă. Ce vrei să-ți fac dacă nu te pot iubi?

— Da? Bine! Tata pleacă la Veracruz să ducă acolo cadavrul contelui. Se întoarce peste o săptămână. Îți dau răgaz până atunci să te hotărăști.

— De mi-ai da și o mie de ani, tot degeaba. Nu te pot iubi și pace! Acum du-te, și vezi să nu te mai furișezi altă dată în camera mea ca să mă faci de râsul slugilor.

Josefa plecă și Alfonso se trânti pe divan râzând. Avea impresia că asistase la o farsă și nu bănuia că farsa se putea preschimba atât de lesne într-o dramă.

După ce se înnoptă, doi inși șușoteau în dosul palatului: erau Alfonso și secretarul.

— Cât crezi că o să zăbovești? îl întrebă Alfonso pe unchiul său.

— Vreo opt, nouă zile, răspunse acesta.

— În Veracruz n-ai de gând să intri?

— Până nu scap de „pachet" nu calc în oraș. Zici că mă pot bizui pe cei șase comanși ai tăi?

— Fii fără grijă, numai vezi să nu te vadă cineva.

După câteva minute patru cai ieșeau pe poarta din dos a palatului, doi de călărie și doi de povară, unul cu provizii iar celălalt cu un coș lung în spinare.

Mica trupă porni spre cimitir. Aci caii fură legați de gardul cimitirului, pe când oamenii se îndreptară spre cavoul familiei Rodriganda. Alfonso descuie. Coborâră treptele și deschiseră prin întuneric coșciugul. Ridicară apoi trupul, îl băgară în coș și plecară cu el.

Se luminase de ziuă când Alfonso intră pe poarta palatului. Se duse în camera lui și încercă să doarmă, ceea ce reuși destul de greu după o noapte agitată. Când se trezi, ceru să mănânce, apoi intră în biroul contelui și se apucă să cerceteze hârtiile. Cel dintâi lucru care îi atrase atenția fu un act legalizat de tribunal. Sări în sus ca ars. Iată ce conținea actul:

„Eu, contele de Rodriganda y Sevilla, certific prin aceasta că: senior Pedro Arbellez, arendașul haciendei del Erina, va deveni proprietar de drept al haciendei la moartea mea. Un duplicat al actului de față se află în mâinile arendașului."

Urma iscălitura, data și confirmarea tribunalului.

— *Caramba!* strigă Alfonso înfuriat, vulpoiul de Arbellez a știut să se asigure. Așadar mi-a scăpat

din mână răzbunarea, trebuie să o amân pentru mai târziu.

Cineva bătu la uşă şi Maria Hermoyes păşi pragul.

— Ce vrei? se răsti Alfonso.

Bătrâna îngăimă cu sfială:

— Stăpâne... v-aş ruga să... să-mi daţi drumul...

Tânărul conte o privi bănuitor. Dacă bătrâna vroia să plece numai ca să poată avea mână liberă să lucreze împotrivă-i? Totuşi se prefăcu mirat.

— Pentru ce, Maria? Nu-ţi mai place la noi?

— Ba da, stăpâne, dar sunt bătrână şi o să-mi fie greu să mă deprind cu viaţa nouă care o să urmeze la palat.

— Şi unde vrei să te duci?

— La Pedro Arbellez. Sunt sigură că o să mă primească să-mi sfârşesc zilele în casa lui.

Alfonso de-abia îşi putu stăpâni bucuria. „Las-o să se ducă la moşie, îşi zise el, cu cât va fi mai departe de aici, cu atât mai bine."

— Bine, Maria, dacă aşa te-ai hotărât, eu nu vreau să te împiedic. O să-ţi dau o pesie ca să nu duci lipsă de nimic. Vreau să pleci mulţumită de la casa mea.

De astă dată Alfonso s-a ţinut de cuvânt. Da, în dorinţa sa de a scăpa cât mai grabnic de bătrâna doică, el îi oferi chiar mai mult. O aprovizionă cu toate cele necesare călătoriei, în primul rând cu un catâr pentru transportul bagajelor, şi îi dădu o slugă ca însoţitor până la haciendă. Două

zile mai târziu, Maria Hermoyes părăsea casa în care slujise cu devotament atâta amar de vreme.

Alfonso folosi timpul până la sosirea unchiului său pentru a lua în primire cât mai temeinic bunurile moştenite. Mai primea şi diverse vizite în cursul cărora reuşea, manifestându-şi îndurerarea, să câştige încrederea şi să stârnească compasiunea vizitatorilor. Într-una din zile primi însă o scrisoare din Spania, care-i dădu peste cap planurile imediate, punându-l în faţa unor obiective mult mai importante. Acum număra cu nerbădare zilele care-l despărţeau de întoarcerea lui Pablo Cortejo.

Când după o săptămână Pablo Cortejo se întoarse de la Veracruz, Alfonso trimise imediat să-l cheme.

— Ei, cum a mers? îl întrebă el.

— Cât se poate de bine, răspunse secretarul.

— Parcă mi-ai luat o piatră de pe inimă! Nu e doar o glumă să transporţi un om în catalepsie de-aici până la coastă. Nu v-a văzut nimeni când l-aţi dus pe corabie?

— Nu.

— Şi unde sunt indienii mei?

— I-am dat ce li s-a cuvenit la Veracruz şi i-am trimis acasă la ei. De altminteri, e-adevărat ce-am auzit?

— Ce?

— Că vrei să pleci în Spania?

— Da, am primit o scrisoare de la „tata" prin care mă cheamă în ţară.

— Aşa? Aş putea s-o văd şi eu?

— Poftim.

Alfonso îi întinse scrisoarea, în care scria următoarele:

„Dragul meu Alfonso,

Ți-am comunicat prin senior Cortejo că te aștept cu mare bucurie aici la Rodriganda. De atunci boala mea de ochi s-a agravat și am pierdut orice speranță că-mi voi recăpăta vederea. Ba a mai survenit și altceva. De aceea, te rog — tu fiind singurul meu sprijin bărbătesc — să vii cât mai curând, căci am nevoie de tine.

Tatăl tău

Manuel, conte de Rodriganda y Sevilla"

— Pare să fie într-adevăr ceva serios, zise Cortejo. Ce ai de gând să faci?

— Să plec, și cât mai curând posibil. Mi-am și făcut pregătirile.

— Te sfătuiesc și eu să pleci. Situația noastră devine din ce în ce mai bună. Aici ai și pus mâna pe moștenire și acolo vei lua pe seama ta conducerea averii. Orbirea lui don Manuelo e un noroc pentru noi.

— Drept să-ți spun, mă gândeam de multe ori cu grijă la clipa când voi fi față în față cu el. Asemănarea mea cu fratele tău sare în ochi. Acum am scăpat și de grija asta.

— Hm... ar trebui luate măsuri ca nu cumva să se vindece.

— N-avea nici o grijă, voi face tot ce-mi va sta în putință.

— Și Rosa, „sora" ta? Ea va băga îndată de seamă asemănarea.

— Aș! Nu mi-e mie frică de fată.

— Atunci sunt de părere să pleci imediat. Afacerile tale sunt în mâini bune, mă voi îngriji eu de ele. Dar cu Josefa cum stai? V-ați înțeles? adăugă Cortejo privindu-l iscoditor.

— Ce să mă înțeleg? N-am nimic de împărțit cu ea.

— Hm... Vii să-ți iei rămas-bun de la noi înainte de plecare?

— Desigur, răspunse după o clipă de șovăire Alfonso.

— Bine. Acum mă duc să-mi sărut fata, n-am văzut-o încă de când am sosit.

— Te-am văzut sosind, îi zise Josefa când Cortejo intră în camera ei. Vii de la Alfonso? Ai vorbit cu el despre mine?

— Așa, în treacăt. Tu nu l-ai văzut defel în lipsa mea?

— M-a ocolit, se ferea să dea ochii cu mine. Știi că pleacă în Spania?

— Da, zicea că o să vină să-și ia rămas-bun.

— Nu prea cred. Părerea mea e să mergem noi la el.

— Bine, să mergem.

Îl găsiră pe Alfonso împachetând.

— Ce poftiți? îi întrebă el posomorât.

— Am venit, începu Josefa, să-ți amintesc ce-am vorbit după plecarea tatei.

— Nu-mi amintesc de nimic, răspunse el răstit.

— Atunci va trebui să-ți împrospătez memoria. Ți-am spus, deschis și cinstit, că te iubesc și de aceea doresc să devin contesă de Rodriganda y Sevilla.

La auzul acestor cuvinte, pe fața contelui se așternu un dispreț ucigător.

— Fir-ar să fie, acum îmi dau seama ce idee nebunească ți-ai băgat în cap. Speram totuși ca în cele din urmă să fi renunțat la ea.

— Să renunț? Nici nu-mi trece prin minte. Ți-am mai acordat un termen de gândire ca să-mi răspunzi la întrebare, până la întoarcerea tatălui meu. Termenul a trecut. Care-i răspunsul tău?

— Ei, atunci n-ai decât să-l auzi: o să mă însor când voi dori, dar cu tine niciodată, niciodată!

Alfonso se așteptase ca Josefa să sară în sus, dar acest lucru nu se întâmplă. Ea răspunse cu un calm deplin, arborând un zâmbet hotărât:

— Și totuși ai să te însori cu mine!

— Nu fi caraghioasă! Îți ghicesc intențiile și motivele. Ele nu au nici o valoare.

— Te înșeli, sunt cele mai bune din câte pot exista.

Alfonso privi cu superioritate fața ascuțită și ochii ca de cucuvea.

— Vrei să mă obligi să fac din tine o contesă de Rodriganda, sub amenințarea că altfel vei trăda că nu sunt un Rodriganda?

— Da, îi replică ea liniștită.

— Atunci te mai rog o dată să nu te faci de râs! Această armă mă face să râd pentru că o întorci, de fapt, împotriva ta însăți și a tatălui tău. Îmi sunteți doar complici!

— Asta va trebui s-o dovedești. Ți-ar fi foarte greu. Ce ai face în cazul când al doilea testament ar mai exista?

Alfonso râse ironic.

— Acela a fost ars.

— Nu. Există și e în perfectă stare, îi replică Josefa. Cuvintele ei erau spuse cu atâta seriozitate, vocea îi suna atât de convingător, încât tânărul conte începu să se simtă nesigur pe el.

Și secretarul se arătă uimit.

— Cum, Josefa, într-adevăr, nu l-ai ars? întrebă el.

— Nu!

— Doar te-am văzut cu ochii mei!

— Ai văzut arzând o foaie de ziar, spuse ea râzând. Oh, voi bărbați înțelepți ce sunteți! Tată, ai vrut să distrugi testamentul fără să te gândești ce armă extraordinară reprezintă el împotriva acestui așa-zis conte de Rodriganda y Sevilla.

— Ah, ești dibace, nu glumă! Lovitură de maestru, strigă Cortejo.

— Minte! afirmă Alfonso.

— Spun adevărul adevărat! răspunse ea.

— Unde se află?

— Aici, în buzunarul meu!

Josefa se bătu cu mâna peste buzunarul rochiei.

Ochii contelui avură o scânteiere vicleană. El îi spuse:

— Arată-mi-l. Altminteri nu te cred!

— Uite-l, privește! strigă Josefa. Și își băgă mâinile în ambele buzunare ale rochiei. În clipa în care Alfonso văzu documentul în mâna ei stângă, sări să i-l smulgă. Dar tot atunci zări în mâna ei

dreaptă un pumnal îndreptat spre el. Speriat se dădu înapoi strigând:

— Fir-ar al dracului, vrei să mă înjunghii?

— Nu, râse ea, dar cred că nu o să mi-o iei în nume de rău dacă-mi apăr ceea ce îmi aparţine.

— Îţi aparţine? strigă el mâniat. Acest testament mi se cuvine!

— Nu. El trebuie să ajungă în mâinile judecătorului. Şi jur pe toţi sfinţii că i-l voi încredinţa, dacă nu-mi dai în scris, înaintea plecării tale, că te logodeşti cu mine.

— Asta-i curată nerușinare! declară el furios.

— Nerușinare a fost când m-ai făcut bătrână şi urâtă!

— N-ai să duci lucrurile până la capăt.

— Ba am să fac acest lucru. Te asigur că pentru împlinirea acestui gând voi avea şi sprijinul tatălui meu.

— Bineînţeles, confirmă acesta. Testamentul aflat în mâinile noastre reprezintă o armă împotriva căreia nu poţi face nimic. Tu ne-ai fost trimis de peste mări ca fiind odrasla contelui de Rodriganda, iar eu aveam cunoştinţă de faptul că, în realitate, era vorba de o înlocuire. Voi arde toate scrisorile aflate în mâinile mele şi aş vrea să văd cum vei întoarce această armă împotriva mea!

— Amândoi sunteţi nişte fiinţe scelerate! strigă Alfonso.

— Tot ce se poate. Dar nu am nici o poftă să conlucrez cu un nerecunoscător. Trebuie ca şi noi să fim recompensaţi pentru ceea ce am izbutit să facem. Tu obţii din mâinile mele averea imensă a Rodriganzilor în Mexic. Se înţelege de la sine

că am dreptul unei participări la ea și aceasta prin căsătoria ta cu Josefa.

— Pe dracu'! Nu voi face așa ceva!

În acel moment Josefa intră tare în el.

— Acesta este ultimul tău cuvânt?

— Da!

— Bine!

Rosti acest singur cuvânt, după care se întoarse și păși spre ușă. El își dădu seama că fata este hotărâtă să ia o decizie capitală. I se făcu frică și strigă după ea:

— Stai! Unde te duci?

— La judecător, spuse ea, oprindu-se din drum.

— Ești dată dracului! Dar tu chiar îți închipui că ai putea fi fericită alături de mine?

— Vei avea mână liberă în toate privințele, dar țin neapărat să fiu contesă de Rodriganda.

— Asta nu se poate! Ce o să spună contele Manuel dacă am să mă însor, fără permisiunea lui, cu fiica secretarului meu?

— Nu-ți cer asta deocamdată. Putem aștepta cu căsătoria până după moartea lui, dar acum îmi dai o declarație scrisă, din care să reiasă că sunt logodnica ta.

Alfonso stătu și chibzui puțin.

— Dar vrei să-mi dai testamentul în schimbul declarației?

— Nu. Testamentul ți-l dau numai în ziua nunții noastre. Dar, în schimbul acestei promisiuni, îți obții libertatea și poți călători unde poftești.

Alfonso dădu din cap, cu un aer prefăcut.

— Bine, vei avea declarația.

— În sfârșit, ai devenit mai înțelept, dar să nu crezi cumva că acum totul e în regulă și că poți să-ți întorci vorba după ce vei pleca de aici. Voi ști să mă răzbun, dacă nu te ții de cuvânt.

Alfonso se strâmbă, dar semnă declarația întocmită de ea. Peste puțin timp ieșea din oraș călare, pe drumul care ducea spre coastă, ca să se îmbarce pentru Spania.

În clipa în care vasul părăsea portul, pătrundeau în el doi călăreți cu caii în spume. Erau Inimă-de-urs și Ucigătorul-de-bivoli. Ei întârziaseră mult din cauza bolii prietenului lor, Săgeata-trăsnetului. Când au ajuns la Mexico și s-au interesat de conte, au aflat că părăsise orașul cu o zi înainte. Și-au forțat caii până peste poate, ca să-l ajungă din urmă, înainte ca el să atingă coasta, pe omul care scăpase până atunci de răzbunarea lor. Ajunseseră în fine aici, dar numai ca să vadă vaporul ieșind din port.

Din nou, dușmanul le scăpase printre degete!

9. MEDICUL GERMAN

Trecuseră aproape șase luni de la cele povestite de noi. Într-una din zile, un călăreț voinic se îndrepta în trapul calului spre vechiul și vestitul oraș Manresa, din provincia Barcelona. Omul era înalt și lat în spate, iar pe chipul lui se citea bunătatea. Părul său blond și trăsăturile feței arătau că nu era de prin partea locului ci dintr-o țară nordică, deși pielea arsă de soare și de vânt te făcea să cunoști îndată că aveai de-a face cu un vânător de câmpii întinse, cu un cercetător al ținuturilor bântuite de vânturi și arșiță. Era tânăr, să fi avut cel mult treizeci de ani, dar viața zbuciumată pe care o dusese îl făcea să pară puțin mai în vârstă.

Când ajunse la Manresa, începuse să se înserereze. Drumețul își opri calul în fața unei clădiri frumoase, cu o tablă atârnată deasupra ușii, pe care scria cu litere aurite: „Hotel Rodriganda". Sări de pe cal, aruncă frâul în mâna unui servitor și intră înăuntru. În încăperea mare care slujea de restaurant, un om stătea singur la o masă.

— *Buenas tardes** — zise drumețul.

---

* Bună seara (în spaniolă).

— *Buenas tardes!* răspunse omul, sculându-se în picioare. Eu sunt hotelierul. Doriți o cameră, senior?

— Nu, numai o gustare și o sticlă cu vin, răspunse cu glas blând străinul.

Birtașul îi aduse cele cerute, apoi întrebă:

— Așadar nu rămâneți peste noapte la Manresa?

— Nu, mă duc la Rodriganda. Mai e mult până acolo?

— O fugă de cal, senior. Într-un ceas sunteți la castel. Mi s-a părut mie, ori parcă la început nici n-aveați de gând să vă opriți la restaurantul meu?

— Așa e, dragul meu, dar am văzut scris pe tablă numele Rodriganda, de aceea am intrat. Ce te-a făcut să dai numele ăsta hotelului d-tale?

— Fiindcă l-am ridicat din mila contelui de Rodriganda.

— Cum așa?

— Păi, să vedeți: eu am slujit multă vreme la castel, și cu banii pe care i-am adunat acolo am putut clădi hotelul.

— Atunci cunoști bine castelul și pe cei care locuiesc acolo?

— Foarte bine.

— Eu sunt medic și am fost chemat la Rodriganda pentru conte. Te-aș ruga să-mi spui cine se află acolo în momentul de față.

— Cum să nu! S-ar putea însă, senior, să nici nu-l găsiți pe conte în viață. De câtva timp a orbit, și după cum spun doctorii, fără nădejde de lecuire. Nu asta însă i-ar pune viața în primejdie, ci o altă boală. Se zice că ar avea piatră la

rinichi, și pe lângă durerile cumplite pe care le îndură, bietul conte trebuie să fie operat fără întârziere. A chemat vreo câțiva chirurgi să-i facă operație, contesa Roseta însă, unica lui copilă, se împotrivește. Am auzit totuși că operația trebuie să aibă loc astăzi.

— Vai de mine! Atunci am sosit prea târziu! strigă străinul sărind în picioare. O să plec îndată, poate mai e timp!

— Nu cred, senior. O astfel de operație nu se face pe întuneric. Dacă au făcut-o, apoi au făcut-o azi-dimineață. Se prea poate însă ca să mai fi așteptat, fiindcă domnișoara Rosa, fiica domnului conte, amâna din zi în zi, măcar că fiul contelui nu vroia să audă de așa ceva.

— Contele Manuel de Rodriganda are și un fiu?

— Da, unul singur, care a fost înfiat de un frate al contelui din Mexic și a trăit din frageda copilărie acolo. A fost însă chemat de curând la castel fiindcă starea bătrânului s-a înrăutățit.

— Cunoști d-ta pe unul Mindrello?

— O, pe ăsta îl cunosc și copiii! E un pârlit pe care toată lumea îl bănuiește că ar face din când în când pe contrabandistul, altminteri e un om tare de ispravă și nu l-aș da pe mulți alții care fac pe cinstiții.

— Mulțumesc, senior; după cele ce-am auzit, trebuie să mă grăbesc. *Buenas noches**.

— *Buenas noches*, senior, doresc din tot sufletul să nu sosiți prea târziu.

---

* Noapte bună (în spaniolă).

Doctorul Sternau plăti, încălecă şi porni în galop.

Ziua era pe sfârşite, aşa că Rodriganda cu greu putea fi ajunsă înainte de căderea întunericului. În timp ce catârul tropăia de-a lungul străzii, călăreţul scoase din buzunar o foaie de hârtie împăturită. Starea ei lăsa să se întrevadă că Sternau citise de multe ori rândurile pe care le conţinea. Cu toate acestea el despături din nou hârtia şi citi, pentru a suta oară, cuvintele scrise de o mână de femeie:

„Domnului doctor Sternau, str. Vaugirard 24, Paris

Dragă prietene,

La despărţire ne-am luat rămas-bun pentru totdeauna, au survenit însă împrejurări care mă silesc să te rog să vii cât mai neântârziat la Rodriganda ca să salvezi viaţa contelui. Vino imediat ce vei primi rândurile mele şi ia-ţi şi instrumentele cu d-ta. Trage la Mindrello, contrabandistul, şi întreabă de mine. Te rog, te implor, nu zăbovi nici o clipă.

Roseta".

Drumul ducea acum printr-o pădure de stejari, el însă nu vedea nimic din ce era în juru-i. Gândurile i se duceau înapoi la Paris, unde o cunoscuse, printr-o simplă întâmplare, în grădina zoologică, pe această Roseta, o făptură încântătoare. Zicea că e domnişoara de companie a contesei de Rodriganda, în trecere, împreună cu stăpâna ei, prin Franţa. Atât era tot ce ştia despre ea. O îndrăgise din primul moment, dar nu nădăjduia s-o mai vadă vreodată.

Şi acum... scrisoarea. Fără o clipă de şovăire alerga la chemarea ei.

Când soarele asfinţi pe după dealuri, ajunse la Rodriganda. Satul era frumos şi curat, căsuţele împrejmuite cu grădini înflorite.

Întrebă pe un om întâlnit în cale unde locuieşte Mindrello. Omul îl îndreptă la o căsuţă sărăcăcioasă, tocmai din marginea satului. Găsi pe ai casei la cină.

— Locuieşte aici unul Mindrello? întrebă Sternau după ce-şi legă calul de gard.

— Eu sunt, răspunse un bărbat mărunţel, dar bine legat, ridicându-se de la masă.

— Cunoşti d-ta pe domnişoara de companie a contesei de Rodriganda?

— Cum o cheamă? cercetă omul privindu-l iscoditor.

— Roseta.

— Sfântă Fecioară din Cordova! Nu cumva sunteţi senior Sternau din Paris?

— Chiar eu.

— Aţi venit la timp, senior! Contesa, vreau să spun bună seniorită Roseta, era tare îngrijorată. Trimit îndată s-o cheme.

— Contele a fost operat astăzi?

— Nu, biata contesă atât a plâns şi s-a rugat până ce au amânat operaţia pentru mâine. Contesa era sigură că veţi veni, senior doctor.

— Atunci, ştie despre scrisoarea pe care mi-a scris-o domnişoara de companie?

— Păi... ştie, cum să nu ştie! zise spaniolul cam încurcat. Dv. rămâneţi peste noapte la mine — de, om face şi noi cum om putea, ca omul sărac...

și mâine dimineață îți vedea dv. ce e de făcut. Acum mă duc să trimit după seniorita.

Contrabandistul duse pe doctor într-o cămăruță sărăcăcioasă dar curată, și-l lăsă singur.

Nu trecu nici o jumătate de ceas și auzi pe cineva bătând în ușă.

— Intră, strigă doctorul.

În prag apăru făptura pe care sufletul lui o dorea în fiecare clipă.

— Roseta!

Atât fu tot ce putu spune Sternau.

Vocea ei tremura când îl întrebă:

— Senior Carlos, tot nu m-ai uitat?

— Să te uit? răspunse el. Cere-mi orice, numai un singur lucru să nu-mi ceri, și anume să te uit vreodată!

— Și totuși acest lucru e inevitabil. Astăzi însă trebuia să ne mai vedem și de aceea îți mulțumesc că ai venit. Lasă-mă acum să-ți spun ce m-a făcut să te invit aici.

— Rândurile dumitale nu erau destul de clare. Ele m-au făcut să presupun că viața contelui este în continuare în primejdie. Apoi, la Manresa, am auzit că trebuie să sufere o operație.

— Așa e, dar mă mai îngrijorează și altceva, lucruri pe care nu ți le pot spune decât dumitale, deoarece am în dumneata o încredere nețărmurită. Nu știu precis, dar bănuiesc că pe conte îl mai paște o primejdie, în afara celei pricinuită de boală. Dar acum că ești aici, cu noi, m-am liniștit.

La această afirmație ochii lui se luminară și îi întinse amândouă mâinile:

— Atât de mare e încrederea dumitale, Roseta? Înseamnă că în mod sigur mă mai iubești.

Ea își puse mâinile într-ale lui și spuse:

— Da, te iubesc, Carlos, te iubesc la fel de mult ca atunci când ne-am despărțit și n-am să încetez să te iubesc. Până acum am fost pentru dumneata o enigmă, pe care însă mâine vei putea să o dezlegi și atunci vei înțelege că soarta noastră este să fim despărțiți.

— De ce mâine și nu astăzi?

— Pentru că... pentru că buzele mele nu pot spune ceea ce au tăinuit până acuma. Așadar, urmă ea, trebuie să te pun la curent cu starea contelui. Știi că boala lui de ochi e fără leac, nimic nu-i mai poate reda vederea. La suferințele acestea s-au mai adăugat și altele. După spusele medicilor, ar avea piatră la rinichi și numai o operație îl poate salva. Contele s-a hotărât să o facă. Contesa își iubește nespus tatăl, ea e aceea care îi conduce pașii în bezna nenorocitei lui vieți. Sărmana se roagă zi și noapte, Atotputernicului, ca bolnavul să scape, deoarece se teme că s-a pornit pe o cale greșită. Medicii care îl caută sunt oameni fără suflet în care nu poate avea încredere. Notarul Cortejo și seniora Clarissa, care nu-l slăbesc o clipă măcar, par să fie niște adevărați demoni lacomi de sânge, iar Alfonso, fiul contelui... Ah, ce nenorocită e sărmana contesă!

Și Roseta își acoperi fața cu mâinile și izbucni în lacrimi.

— Nu plânge, seniorita, o rugă Sternau cu milă, spune-mi tot ce ai pe suflet și ușurează-ți inima.

— O voi face, răspunse fata ștergându-și ochii. Ascultă: contesa era o fetiță micuță de tot, când

l-a văzut pentru ultima oară pe fratele ei. Au trecut de-atunci aproape optsprezece ani și se bucura din toată inima când a auzit că se va întoarce. Tânărul conte sosi; contesa vru să se repeadă în brațele lui, dar rămase ca țintuită în loc: omul care stătea în fața ei îi era străin, nu trebuia să se atingă de ea. O sfială lăuntrică îi paraliza mișcările. De ce? Nici ea nu știa. Privirea tăioasă a ochilor lui, glasul cu care îi vorbea nu erau ale unui frate. Și zi de zi o îngrozeau privirile pe care tânărul le arunca contelui. Ele păreau că spun: „Ce, nu mori odată? Nu vezi că atât aștept?" Atunci i se făcu frică, bănui primejdia tainică și se hotărî să-ți... adică să mă pună să-ți scriu să-i vii în ajutor.

— Voi face tot ce-mi va sta în putință, o asigură Sternau. E vorba să se facă operația mâine, nu-i așa?

— Da. Nu vor cu nici un chip s-o mai amâne. Am auzit că au hotărât-o pentru ora unsprezece dimineața.

— Pot să-l văd pe conte înainte de operație?

— Negreșit, după ce vei fi primit mai întâi de contesă. Vino la nouă. Ai făcut d-ta singur vreodată o astfel de operație?

Sternau zâmbi.

— Foarte des chiar, seniorita. Aș putea zice chiar că e specialitatea mea, răspunse el.

— Și e primejdioasă?

— Nu pot spune nimic până nu văd cum stă cazul. S-așteptăm până mâine.

— S-așteptăm. Am o încredere nețărmurită în d-ta, numai d-ta ești singurul care îl poți scăpa,

dacă mai există scăpare. Şi-acum, noapte bună doctore.

— Pleci, seniorita?

— Trebuie. Nu vreau să se observe lipsa mea. Aşadar, ne-am înţeles: mâine la nouă să fii la castel.

— Voi fi. Îmi dai voie să te însoţesc?

— E întuneric şi nu ne poate vedea nimeni. Vino.

Când ajunseră la poarta castelului, Sternau îi luă mâna şi i-o sărută.

— Noapte bună, Carlos, somn uşor, îi ură ea.

— Noapte bună, seniorita.

La despărţire, tânăra fată îl apucă de braţ şi-i şopti cu glas întretăiat:

— Dragul meu... iartă-mă... şi nu fi nenorocit din pricina mea...

Apoi dispăru în noapte.

În timp ce acești doi tineri își luau rămas-bun unul de la altul, într-una din camerele castelului avea loc următoarea convorbire între Gasparino Cortejo, avocat și notar, și unul din medicii veniți pentru operație:

— Și crezi că operația e mortală?

— Nu încape nici o îndoială.

— Colegii dumneavoastră nu se vor împotrivi?

— Nu o să aibă curajul să fie de altă părere decât mine. Ei știu că mă număr printre cei mai mari chirurgi, răspunse doctorul cu mândrie.

— Bine, dar l-ați lăsat pe conte să creadă că va fi salvat?

— Bineînțeles.

— Atunci rămâne cum am discutat. Operația va avea loc, fără ca domnișoara contesă să bănuiască ceva, chiar mâine, la ora opt. Onorariul va fi princiar și vi-l voi înmâna la locuința mea din Manresa. Noapte bună!

— Noapte bună!

Cei doi și-au dat mâna cu politețe, de parcă fiecare l-ar fi considerat pe celălalt un gentleman perfect, după care se despărțiră. Avocatul nu se

duse însă în camera lui ci-și anunță vizita la seniora Clarissa, care-l întâmpină cu atâta grabă, încât el își dădu ușor seama cu câtă nerăbdare aceasta îl așteptase. Cei doi s-au retras în apartamentul doamnei și au închis cu grijă ușile în urma lor, ca să fie siguri că nu vor fi ascultați de vreun nepoftit.

Notarul nu mai era îmbrăcat în portul național spaniol, ci într-un costum negru. Silueta sa lungă și subțire, ușor aplecată în față, dădea impresia unei umbre care se strecoară de-a lungul zidurilor, iar fața sa ascuțită, scoasă în relief de gulerul tare, îl făcea să semene cu o pasăre de pradă. Toată această înfățișare inspira teamă. Impresia respingătoare era accentuată de privirea cercetătoare și bănuitoare a ochilor săi.

Seniora Clarissa era o femeie ecorpolentă, cu trăsături grosolane, lipsite de feminitate, la care se adăuga impresia neplăcută provocată de ochii șășii.

— Bine ai venit, Gasparino, spuse ea, în timp ce se lăsa greoi pe un divan acoperit cu mătase. A trebuit să aștept multă vreme. Care-i situația?

— Foarte bună, îi răspunse notarul, în timp ce se așeza lângă ea. Chirurgul s-a declarat de acord cu propunerile mele.

— Înseamnă că ne vom putea bucura în sfârșit de fructele lungii noastre așteptări. Operația va fi mortală?

— În mod precis.

— Nu putem să schimbăm soarta, spuse ea, privind în sus cu un aer plin de cuviosenie. Trebuie să-i dorim contelui ca Domnul să-l izbăvească

de chinurile lui. Dar nu o să se împotrivească din nou contesa?

— De astă dată nu, draga mea. Ea știe că operația va fi făcută la orele unsprezece, când, de fapt, noi ne apucăm s-o facem la ora opt.

— Și contele Alfonso? întrebă ea, cu un clipit semnificativ al ochilor sașii.

— El este pe de-a-ntregul omul care să încoroneze opera noastră de artă.

— Da, într-adevăr, a fost o veritabilă capodoperă, pe care lumea nici nu o bănuiește și de care nici nu va avea vreodată idee. Noi doi, bătrânul meu Gasparino, ne-am iubit, dar am fost nevoiți să ne căsătorim în secret, deoarece eu eram fiica unui *hidalgo* mândru și tu erai sărac, lipit pământului. Ar fi trebuit să-l nedreptățim pe copilul nostru, dacă ție nu ți-ar fi venit ideea prețioasă și năstrușnică să-l trimitem la Mexico, în locul micului conte Alfonso, la fratele contelui Manuel. Acum suntem părinții unui conte și mâine vom dispune de milioanele familiei Rodriganda. Vino, fă-te comod și hai să savurăm perspectiva frumosului viitor care ne așteaptă!

Sternau nu a putut dormi. Întâlnirea cu fata iubită îl urmărea și nu-și găsea odihna. Toată noaptea se plimbă în sus și-n jos prin cămăruța sa, când la ivirea zorilor observă că vecinul lui se trezise, se duse la el pentru a-l ruga să-i înșeueze catârul.

El încălecă și porni la plimbare, fără o țintă precisă, doar ca să-și pună în ordine gândurile și simțămintele. Fără să-și dea seama se trezi în fața Manresei, pe drumul ce ducea la castelul Rodri-

ganda și pe care se întorsese acasă cu o seară înainte. Acolo se afla o *venta*, o cârciumioară izolată, în fața căreia era priponit un cal înșeuat, semn că înăuntru se mai afla un client. Sternau descălecă și el. Nu mâncase din seara zilei precedente și se gândea să încerce să obțină o cafea. Când intră, văzu un om, îmbrăcat nu prea elegant, care ședea la una din mese, cu un pahar de rom în fața sa și o trusă chirurgicală pe masă. Era medicul din Manresa, care trebuia să participe la operația contelui. Sternau nu bănuia însă identitatea lui.

Cârciumarul, care ședea lângă tejghea, își continuă convorbirea întreruptă la sosirea lui Sternau, prin preluarea comenzii acestuia.

— Deci, senior doctor, ați venit să-l consultați pe conte?

— Așa cum v-am mai spus, confirmă acesta.

— Astăzi va fi, în sfârșit, operat?

— În mod sigur. La ora opt.

— Dar contesa se va împotrivi din nou.

— N-o s-o întrebe nimeni nimic. I s-a spus că operația va fi efectuată abia la ora unsprezece.

— Credeți că se va mai însănătoși contele?

— Da și nu, cine știe!

În sfârșit Sternau își primi cafeaua. Dar ceea ce auzise îi era de-ajuns ca să-l pună pe gânduri. Bău repede cafeaua, plăti și părăsi localul, fără să scoată vreun cuvânt prin care să trădeze cât de important era pentru el ceea ce auzise. Galopă spre casă și ajunse acolo la ora șapte și jumătate.

După ce i-a înapoiat vecinului catârul, își luă instrumentele și porni, în grabă, spre castel. Intră

prin poarta lângă care își luase adio cu o seară înainte de la iubita sa. După ce intră în parc se îndreptă cu pași repezi spre castel, când, brusc, se opri surprins. În fața sa se afla Roseta, care-și făcea plimbarea de dimineață. Nu mai purta veșminte elegante pariziene și nici costumul tradițional spaniol, ci o combinație armonioasă de port maur și nordic care punea în valoare frumosul ei trup.

Când o zărise Sternau, ea tocmai se despărțea de una din slujnice.

— Roseta! o strigă acesta pe nume.

Ea se întoarse brusc.

— Senior Carlos! Cum de ești atât de devreme în parc?

— Oh Doamne! Visez? Bănuiesc grozăvia! Seniorita, donia nu ești Roseta, doamna de companie a contesei, ci...

— Ci? Continuă senior!

— Sunteți însăși contesa Roseta!

— Da, într-adevăr, ai dreptate, Carlos, îi răspunse ea în timp ce-i întindea mâinile. Poți să mă ierți?

— Să vă iert? Oh, Doamne, cât de nefericită e situația noastră. Acum îmi dau seama de ce trebuie să ne despărțim. De ce mi-ați făcut asta, de ce donia Roseta?

Ea-și coborî privirea și mărturisi cu voce tremurândă:

— Pentru că te iubeam și doream să fiu fericită alături de dumneata, măcar câteva clipe. Acum totul s-a terminat și pedeapsa e cu atât mai dureroasă. Tatăl meu... dar văd că ai adus cu dumneata trusa cu instrumentele necesare ope-

rației și ai venit atât de devreme, se întrerupse ea speriată. Există vreun motiv special pentru această grabă?

— Un motiv special, întrebă el încă pe jumătate amețit de lovitura primită. Ah, da, am uitat ce era mai important. Contesă, tatăl dumneavoastră se află într-o primejdie teribilă!

Pe frumoasa ei față se așternu groaza.

— Tatăl meu? șopti ea, pălind. Ce fel de primejdie?

El își scoase ceasul, aruncă o privire pe el și spuse:

— Doamne, e timpul! Seniorita, operația va începe chiar acum.

— Acum? Păi, nu era vorba să înceapă la orele unsprezece?

— Nu, ați fost înșelată. S-a hotărât, fără știrea dumneavoastră, să înceapă operația la ora opt. Am aflat asta de la medicul din Manresa, peste care am dat în cursul unei plimbări, fără ca el să mă cunoască.

— Sfântă Madonna! Se pune la cale o mârșăvie, altminteri nu ar fi recurs la această înșelăciune. Vino senior, vino repede, trebuie să zădărnicim o asemenea grozăvie.

Se întoarse repede și porni grăbită, într-o stare de nemaipomenită agitație, spre castel. Sternau o urma îndeaproape.

Când intrară în castel, întâlniră un servitor care trecea grăbit.

— Contele s-a deșteptat din somn? îl întrebă Roseta.

— Da, contesă, de vreun sfert de ceas.

— A, atunci poate că n-am sosit prea târziu, zise ea răsuflând ușurată și vru să intre în camera contelui. Servitorul însă se așeză în dreptul ușii și zise respectuos dar hotărât:

— Am ordin să nu las pe nimeni să intre.

— Cine ți-a dat acest ordin?

— Contele Alfonso.

— A, așa! Dă-te la o parte.

— Vă rog... nu se poate... domnul conte...

— Dă-te la o parte când îți spun!

Servitorul nu cuteză să mai zică un cuvânt.

Roseta deschise ușa și intră împreună cu Sternau în anticameră. Se apropiară de ușa care ducea la camera bătrânului conte și ea bătu într-însa.

— Cine-i acolo? întrebă cineva.

Era glasul lui Alfonso.

— Eu, deschide! spuse ea aproape gâfâind.

— Tu? N-ai ce căuta aici. Te rog să te înapoiezi în camera ta, m-ai înțeles? se răsti el. Doctorii nu dau voie nimănui să intre în camera bolnavului, cu atât mai puțin ție. Operația va începe imediat și nu e o priveliște pentru o femeie.

— Trebuie să vorbesc imediat cu tata!

— Nu se poate.

— Alfonso, sparg ușa!

— Încearcă! se auzi glasul batjocoritor al lui Alfonso.

— Doamne, Doamne, ce e de făcut...? murmură fata frângându-și mâinile cu disperare.

Sternau îi făcu semn să pună urechea la gaura cheii.

— Cinci-șase-șapte-opt-nouă-zece-unsprezece..., auzi ea.

— Ce-nseamnă asta? întrebă Roseta îngălbenindu-se.

— Îl cloroformizează, răspunse Sternau încruntat.

— Atunci... au și început... Nu, nu, asta nu trebuie să se întâmple! Senior, ajută-mă, nu mă lăsa!

— Îmi dai voie să întrebuințez forța? o întrebă el cu hotărâre.

— Da, dar repede... nu e nici o clipă de pierdut.

Sternau puse atunci umărul, se opinti, și cu o pârâitură grozavă scoase ușa din balamale.

— Ce e asta? răcni Alfonso apropiindu-se. Îți dai seama că bolnavul poate muri dintr-o astfel de emoție? Dar individul ăsta cine mai e? întrebă el mirat dând cu ochii de Sternau.

— Domnul doctor Sternau, un medic din Paris pe care l-am chemat eu. Vreau să fie de față la operație, răspunse contesa dârz.

— Cine ți-a dat voie? răcni înfuriat Alfonso. Nu e treba ta să te amesteci. Să plece imediat, dacă nu vrei să-l dau afară în brânci.

La mojicia aceasta, Roseta se făcu albă ca varul la față.

— Nu uita cu cine vorbești, zise ea mândră. Aici nu are de poruncit decât contele Manuel de Rodriganda și, dacă el nu poate s-o facă, am și eu aceleași drepturi ca și tine să poruncesc. Operația nu se va face până ce acest domn medic nu va examina și el pe bolnav. Așa vreau, și așa trebuie să fie, încheie ea apăsat.

— Tu... tu să poruncești... o fată? Operația se va face imediat, și dacă nu pleci de bunăvoie,

pun slugile să te ia cu de-a sila, ai înţeles? Iar dumneata, şterge-o cât mai repede, altminteri o păţeşti rău de tot, adăugă el adresându-se lui Sternau.

— Am fost chemat de contesă, şi trebuie neapărat să-l văd pe bolnav, răspunse foarte calm germanul. Stimată contesă, fiţi vă rog bună şi prezentaţi-mă domnului de colo, care trebuie să fie un coleg, adăugă el arătând spre medicul care stătea şi asculta în tăcere.

— Domnul doctor Sternau, medic-şef în clinica profesorului Letourbier din Paris — doctorul Francas din Madrid. A, uite-i şi pe asistenţii săi, zise ea arătând pe alţi doi inşi care se apropiaseră şi ei. Doctorul Milanos din Cordoba şi doctorul Cielli din Manresa.

Nu mai era nimic de făcut. Lăsară pe Sternau şi Roseta să intre în camera bolnavului. Cloroformizarea nu fusese făcută pe de-a-ntregul şi contele se dezmeticise în timpul cât se certaseră.

— Ce e, ce s-a întâmplat? De ce nu începeţi? întrebă el privind cu ochii lui stinşi în juru-i.

— Tată, tată, zise Roseta cuprinzându-l de gât. Mulţumesc Sfintei Fecioare că nu s-a început încă... Acum sunt sigură că nu vei fi omorât...

— Omorât? Şi de cine, copila mea?

— O, ai fi murit, ştiu, presimt... îngână ea printre suspine.

— Numai dragostea ta pentru mine şi frica te fac să vorbeşti astfel, zise bătrânul zâmbind. Nu trebuia să ne întrerupi, fetiţo...

— Ţi-am adus un medic de la Paris, tată, am în el o mare încredere. Uite-l, e aici, lângă patul tău, ocoli Roseta răspunsul.

— Aici?

— Da, aici sunt, domnule conte. Scrisoarea disperată a unei fiice iubitoare m-a făcut să părăsesc totul și să vin, răspunse cu glas blajin Sternau.

— Senior, zise contele, de când mi-a fost răpită lumina ochilor am învățat să judec oamenii după glas. Al d-tale îmi insuflă încredere. Poftim, examinează-mă.

De când era doctor, Sternau examinase mulți oameni, dar pe nici unul cu atâta grijă și dragoste ca pe acest bătrân. Era doar tatăl făpturii pe care o iubea mai mult ca orice pe lume. După ce sfârși, zise:

— Pe cât știu, domnule conte, sunteți orb. Îmi dați voie să vă examinez și ochii?

— Cum să nu?

Cu o răbdare într-adevăr îngerească, bătrânul răspunse la toate întrebările medicului. Acesta îl ascultă zâmbind, dar nu zise nimic.

— Și-acum, zise germanul adresându-se medicilor spanioli, vă rog să-mi spuneți și mie cum socotiți să faceți operația?

— Nu îngăduim nimănui să se amestece în treburile noastre, răspunse răstit chirurgul din Madrid. Operația o vom face fără ajutorul d-tale, și așa cum credem noi că trebuie făcută.

— Totuși, v-aș ruga să-mi spuneți și mie procedeul.

Unul din asistenți, om cinstit, deși nepriceput în ale operației, lămuri în câteva cuvinte ce-avea chirurgul de gând. Procedeul îl îngrozi pe Sternau;

contele ar fi murit cu siguranță sub cuțit. De aceea zise înfiorat chirurgului:

— Vă rog, mai întâi să vă gândiți bine la ce vreți să faceți. O astfel de operație nu numai că nu poate folosi, dar...

Nu-și sfârși vorba. Chirurgul, văzându-și planul descoperit, începu să zbiere:

— Cum, d-ta mă înveți pe mine ce am de făcut? Un venetic... un străin! Nici n-am auzit măcar de numele d-tale! Haidem, domnilor colegi, să plecăm! Nu mai avem ce căuta aici!

Își strânseră instrumentele și ieșiră din cameră.

— Salvat! Ești salvat, tată! strigă Roseta izbucnind în plâns.

În clipa aceea, Alfonso, care îi condusese pe medici, se întoarse turbat de furie, nădăjduind încă să-și ajungă scopul.

— Cum, tată, ai gonit pe medici? strigă el indignat.

— Nu i-am gonit eu, au plecat singuri. Acum însă să lăsăm asta. Știți, copii, că doctorul Sternau mi-a examinat și ochii?

— Și ce-ai găsit, domnule doctor? întrebă Roseta repede pe german.

— Că și aici s-au înșelat medicii.

— Cum așa!

— Domnul conte își poate recăpăta vederea.

— O, Doamne! strigă bătrânul împreunându-și mâinile, îngăduie-mi bucuria asta!

Roseta începu să plângă de emoție, iar Alfonso zise de-abia stăpânindu-și mânia:

— Aș fi fericit să te văd iar sănătos, zise el, mă gândesc însă că e o nesocotință să-ți dea speranțe care poate nu sunt realizabile.

— Dumnezeu va fi milostiv cu mine, fiul meu. Cât crezi că va dura tratamentul? îl întrebă contele pe Sternau.

— Operația la rinichi o vom face peste două săptămâni. După ce vindecarea va fi completă, putem începe tratamentul ochilor, răspunse medicul.

— Vei putea lipsi d-ta atâta de la clinică?

— Ar trebui să-mi iau un concediu mai lung, poate chiar să-mi dau demisia.

— Fă-o fără grijă, doctore. Vei găsi în casa mea un cămin și o despăgubire mulțumitoare pentru ceea ce vei pierde părăsindu-ți slujba la clinică.

— Cea mai bună răsplată ar fi să știu că v-am redat sănătatea și vederea, domnule conte. Voi scrie chiar astăzi profesorului Letourbier.

— Vei fi găzduit, bineînțeles, la castel. Roseta îți poate arăta îndată camera pe care o vei locui pe tot timpul ședерii d-tale la noi.

Alfonso îl dusese pe chirurgul din Madrid, complicele mârșăviei lor, în camera Clarissei, și acum Cortejo, Alfonso, medicul și Clarissa țineau sfat.

— Și când te gândești că eram atât de siguri de izbândă... zise ea. A venit străinul ăsta și ne pune bețe în roate. Te pomenești că ne strică tot...

— D-ta crezi că operația pe care o va face el îl va scăpa pe conte? întrebă Gasparino pe chirurg.

— Cu siguranță...

— Dar cu vindecarea ochilor?

— Știu și eu ce să zic! Cu afurisitul ăsta de neamț te poți aștepta la orice. Ar trebui să-l înlăturăm din calea noastră.

— E cel mai bun lucru ce avem de făcut. Trebuie să fim însă cu băgare de seamă, ca să nu cadă bănuiala asupra noastră. De aceea zic să nu ne vadă nimeni împreună, ca să nu bată la ochi. Un lucru e sigur: contele nu trebuie să se însănătoșească, și mai ales nu trebuie să-și recapete vederea ca să-l vadă pe Alfonso la față. Doctorul german trebuie să moară sau să dispară pentru totdeauna de la castel.

— Pe ce cale? întrebă Clarissa.

— Las' pe mine! Am eu niște prieteni colo sus, în munți. Proștii le spun bandiți, mie însă îmi sunt foarte devotați, și cei mai siguri părtași pe care mă pot bizui fără grijă. Numai ei mă pot scăpa de afurisitul ăsta de neamț.

Între timp doctorul Sternau, după noaptea grea de veghe, se odihnea în micul său apartament. După-amiază, când s-a dus la castel, contesa Roseta a fost prima persoană care l-a întâmpinat.

— Fii bine venit, senior! Fie ca venirea dumitale să ne aducă sănătate și binecuvântare!

— Mai întâi ne va aduce însă numai o luptă dificilă, seniorita, îi răspunse el. Este ceea ce mi-a promis cu fermitate doctorul Francas.

— S-ar putea să aibă dreptate în această privință, îi replică ea privindu-l cu ochi plini de lumină. Dar lupta pe care o începem noi nu este o luptă numai împotriva necinstei, a minciunii și a crimei ci o să fie și o luptă pentru dragoste. În mine veți avea un tovarăș credincios și curajos.

Prin munții înalți, cu piscurile în nori ale Pirineilor, înainta cu greu, sprijinit într-un toiag, un bătrân zdrențăros, cu chipul bătut de arșiță și ploi. Moșneagul era tras la față și părea bolnav, căci o tuse seacă îi tăia din când în când respirația.

Bătrânul urca gâfâind povârnișurile, cobora în văgăuni, și picioarele lui, ostenite de cale lungă, de-abia îl mai țineau.

În sfârșit se opri, privi cercetător în juru-i, și murmură:

— Aici, da, aici am adus băiatul. Pe urmă am pornit în Mexico și a început chinul vieții mele întregi, chin care mi-a scurs măduva din oase și mi-a ros inima din piept. Moșneagul se lăsă pe un bolovan, puse capul în mâini și urmă în șoaptă: O, mare păcat am făcut, și aspru am fost pedepsit. Acum mă întorc bătrân, bolnav și prăpădit să-mi ispășesc păcatul. Doamne Atotputernic, ajută-mă să-l regăsesc! Oare o mai fi trăind băiatul? Să-l fi ucis? Trebuie să știu cu orice preț. Nu pot să mor, până ce nu voi da de banditii cărora l-am încredințat. Dar nimeni nu trebuie să bănuiască pentru ce am venit și cine sunt.

Bătrânul se ridică de jos și porni mai departe. Ajunse la un luminiș și se-așeză pe un zăpran. Auzi pași în spatele lui, o mână i se lăsă pe umăr, și un glas răstit îl întrebă:

— Ce cauți aici, moșule?

— Să mor, răspunse moșneagul lăsând capul în pământ.

— Să mori? Pentru ce?

Acela care-i punea mirat această întrebare era un tânăr voinic înarmat până în dinți.

— Nu mă mai slujesc picioarele să mă duc mai departe... oftă bătrânul.

— Ce te-a adus până aici? Ce-ai venit să cauți?

— O buruiană care să-mi aline suferințele, dar nu pot s-o găsesc.

— De unde vii?

— De departe, fătul meu, tocmai de la Orense, la hotarul Portugaliei.

— Cum te-ai încumetat să faci un drum atât de lung, așa bolnav cum ești? Ai luat merinde cu tine?

— Nu.

— Păi o să mori de foame, până ce vei ajunge la vreo așezare omenească! Stai, mă duc să întreb dacă-mi îngăduie să te duc la ei.

Tânărul dispăru printre copaci, dar se întoarse îndată.

— Haide, moșule, o să te duc într-un loc unde poți să te odihnești cât vrei, dar mai întâi să mă lași să te leg la ochi, zise cu blândețe tânărul.

— Să mă legi la ochi... de ce?

— Trebuie, nu se poate să vezi unde te duc.

— Ah, cine sunteți voi? întrebă moșneagul cu mirare.

— Suntem banditi, altminteri oameni tare de ispravă, să știi, moșule.

— Banditi, adică hoți de codru? Bine, taică, eu sunt sărac, n-aveți ce-mi lua, de aceea n-are de ce să-mi fie frică de voi. Leagă-mă la ochi și du-mă unde vrei.

Tânărul scoase o basma din buzunar, îl legă la ochi, îl apucă de mână și porni cu el. Trecură printr-un gang în pământ și ajunseră într-o peșteră mare. Când îl dezlegară, bătrânul văzu vreo douăzeci de inși cu înfățișarea sălbatică șezând jos pe piei de animale, bând și pălăvrăgind. Fu dus înaintea căpitanului, care număra banii deșertați dintr-o pungă.

— Cum te cheamă? îl întrebă acesta cu glas aspru.

— Bernardo, senior.

Banditul ridică ochii și-l privi încruntat.

— Pare-mi-se că te cunosc, zise el.

— N-ai avea de unde, senior.

— Mi s-a spus că vii tocmai de la granița Portugaliei. Cine te-a pus să pleci de-acasă, dacă ești bolnav?

— Păi, de-aceea am plecat, să caut prin munții voștri o buruiană de leac.

— N-ai vreun fecior să-l fi trimis să ți-o aducă?

— N-am nici feciori, nici fete, și nici un prieten în lumea asta largă.

— Bine. Îți îngădui să rămâi, dar nu poți pleca fără învoirea mea. Dacă ești un trădător,

ferește-te, nu scapi viu din mâinile noastre. Eu nu glumesc cu astfel de lucruri.

I se făcu moșneagului un culcuși și i se dădu de mâncare.

După câtăva vreme, tânărul care stătea de pază la gura peșterii veni să-i spună căpitanului că-l caută cineva. Căpitanul banditilor, cu revolverul la brâu, ieși din peșteră. Zărind pe noul sosit îi ieși grăbit înainte; pesemne că-l cunoștea, căci îi întinse mâna și-i zise:

— Bun-venit, senior Gasparino. Nu te-am mai văzut de când nu mai țin minte! Ce vânt te-aduce la mine?

— Sst! răcni avocatul privind cu grijă în juru-i. Nu-mi spune pe nume, fiindcă s-ar putea să te audă cineva.

— Nu-ți fie teamă, senior, nu e nimeni străin pe-aici. Ei, ai vreo treabă pentru mine?

— Aș avea, dacă nu o să-mi ceri prea multe parale. Cât ar trebui să mă coste să faci să dispară doi oameni?

— Păi... ce fel de oameni?

— Un conte și un doctor.

— Care conte?

— Bătrânul Manuel de Rodriganda y Sevilla.

— Stăpânul d-tale! Halal să-ți fie! Credincioasă slugă, n-am ce zice! Din păcate nu-ți pot împlini dorința. Contele e ocrotit de un prieten de-al meu și nu mi-e îngăduit să m-ating de el.

— Ei aș! Te plătesc împărătește...

— Tot ce se poate, dar nu merge, crede-mă. Noi, tâlharii, suntem oameni cinstiți față de prietenii noștri, așa că, vezi și d-ta. Și cel de-al doilea cine zici că e?

— Un doctor din Germania.

— Asta da, mai merge.

— Şi mai ieftin, nu-i aşa?

— Bine-nţeles. Unde locuieşte?

— La castelul de Rodriganda.

— A, atunci nu mai poate fi aşa de ieftin. Înseamnă că e sub aripa contelui şi cu greu ne putem atinge de el.

— Dumneata vorbeşti astfel? Cine se poate împotrivi unui vestit căpitan ca d-ta!

— Eu însumi. Nu pot călca singur legile făcute de mine. Şi pentru ce vrei ca acest om să dispară?

— Îmi stă în cale, mai mult nu pot să-ţi spun.

— Bine, trebuie să moară sau numai să dispară?

— Cel dintâi mijloc e mai sigur.

— Atunci să-mi dai o mie de dubloni de aur.

— O mie de dubloni? ! Ce, eşti nebun, căpitane?

— Dacă nu, nu, zise cu nepăsare banditul. Adio, senior.

— Ia stai, frate, ce te pripeşti aşa? Hai, fie. Plătibili?

— Jumătate acum şi jumătate pe urmă.

— Şi dacă afacerea dă greş?

— Nu se poate să dea greş. Cum îl putem avea în mână?

— Nu-ţi pot spune încă. Va fi însă nevoie de câţiva oameni, pe care îi vei trimite la mine. Îi voi găsi în parc, unde le voi da toate intrucţiunile trebuincioase. Poftim cinci sute de dubloni. Dar, ia spune, ce s-a făcut cu băieţaşul de atunci?

— E tot la mine. S-a făcut coşcogeamite flăcău.

— De ce l-ai lăsat să trăiască?

— Fiindcă mi-ai plătit atunci numai ca să dispară, nu să și moară. Spune-mi și mie, senior Gasparino, al cui e?

— O să afli mai târziu. Ce crede el că e?

— Un copil găsit.

— Știi că aș fi curios să-l văd și eu o dată la față...

— Să-ți treacă pofta, senior. Dumneata mă plătești, și eu îți fac treaba, în ale noastre n-ai să-ți vâri nasul.

— Bine... bine. Când trimiți oamenii la mine?

— Mâine seară. Adio, senior!

— Adio.

Peștera care slujea de vizuină hoților era împărțită în mai multe încăperi, în care dormeau banditii. După ce se înnoptă, tânărul care-l adusese pe moșneag la peșteră veni să-l ia, și-l duse într-una din aceste celule.

— Aici e cămara ta, moșule, îi zise el cu blândețe. Să-ți las lumânarea?

— Chiar te rog, flăcăule; cine știe dacă voi mai ieși viu de-aici... Să am barem o lumânare la căpătâi, ca orice creștin...

— Te doare ceva? îl întrebă tânărul cu milă.

— Sufletul, fiule, mai mult decât trupul. Dar poate că mi-ai putea fi de ajutor, cine știe!

— Dacă se poate, moșule, de ce nu!

— Nu cunoști tu printre voi pe vreunul care nu știe al cui e și de unde vine?

Tânărul ciuli urechile.

— Pentru ce mă întrebi, moșule? zise el cu interes.

— Pentru că pe un astfel de om îl caut eu.

— Păi, atunci eu sunt unul dintr-aceia, răspunse banditul fără înconjur.

— Şi cum te cheamă?

— Mariano.

— Alt nume nu mai ai?

— Nu.

— Şi cum ai ajuns printre bandiţi?

— Căpitanul m-a găsit rătăcind prin munţi, m-a luat el şi m-a crescut.

— De câţi ani eşti?

— Nu ştiu!

— Şi de când eşti la el?

— De vreo optsprezece ani.

— Nu-ţi aduci nimic aminte de când erai mititel?

— Nu, nimic, dar am visat adesea la lucruri pe care le credeam rămase în minte de pe vremea copilăriei mele.

— Povesteşte-mi şi mie visurile tale.

— Am visat de multe ori o păpuşă mică. Ea stătea culcată într-un pătuţ alb, care avea pe colţul uneia din tăblii o coroană aurie. Şi era vie.

— Poate mai ştii şi ce nume purta?

— Da, răspunse el. Ştiu precis că îi zicea Roseta. Am mai visat un bărbat falnic, înalt, care mie îmi spunea Alfonso. Mă lua pe genunchii lui şi purta totdeauna o frumoasă uniformă aurie. Mai era mereu acolo, la noi, o femeie mândră, frumoasă, care ne iubea mult de tot, pe mine şi pe Roseta, desmierdându-ne şi sărutându-ne. Eram mic, dar ştiu că le spuneam mămico şi tăticule. Iar eu dormeam într-un pătuţ care avea o coroană. Odată,

pe când dormeam, a venit un bărbat străin. M-am trezit și mi-am dat seama că aveam legată, peste gură, o basma. Dar asta nu s-a întâmplat în castelul nostru, ci într-un oraș în care venisem împreună cu părinții mei. Am vrut să strig, pentru că mi-era teamă de bărbatul acela străin, dar atunci el a legat mai tare basmaua și atunci am adormit din nou, de teamă. Când m-am trezit din nou, mă aflam într-o pădure. Asta am visat.

— Nimic altceva? Chiar nimic? Nu știi cum se numea bărbatul care purta uniformă?

— Slugile îi ziceau conte sau chiar excelență.

— Ah, cu alt nume nu ai auzit să i se adreseze?

— Nu!

— Ascultă, fiul meu, toate astea tu nu le-ai visat, ci le-ai trăit aievea.

— M-am gândit un timp la asta. Dar când îi vorbeam căpeteniei despre aceste lucruri se înfuria și îmi poruncea să tac. Despre coroană nu aveam voie nici măcar să amintesc, deși eram în stare să o descriu cu precizie. Când încercam să o fac, mă amenința cu bătaia, așa că am tăcut.

— Îți mai aduci aminte de ea și acum?

— Foarte exact. Avea franjuri cu perle și dedesubt erau două însemne argintii.

— Ce fel de însemne erau?

— La început nu știam, dar după ce am învățat să citesc, mi-am dat seama că, de fapt, erau două litere, un *R* și un *S*.

— Era o coroană de conte. Să nu uiți niciodată semnele, adică literele.

— N-o să uit niciodată nimic din ce-ți povestesc acum, deși n-am să spun o vorbă nimănui despre aceste lucruri.

— În afară de tine n-a mai existat printre tâlhari alt copil găsit?

— Niciodată.

— Atunci tu ești acela pe care-l caut.

Mariano se uită mirat la bătrân.

— Tu m-ai căutat pe mine? De ce?

— Fiul meu, dacă este voința Domnului, ai să afli, poate, cine ești în realitate. Fie ca ceea ce vei auzi de la mine să te călăuzească spre adevăr.

Pe fața tânărului se așternu o mare bucurie. El aproape că strigă:

— E oare adevărat? Domnul fie lăudat pentru această mărinimie!

— Stai liniștit, îl avertiză cerșetorul. Nu trebuie să știe nimeni că am vorbit cu tine despre aceste întâmplări. Dacă află căpetenia tâlharilor, ești pierdut. De fapt, tu trebuia să fi fost omorât, dar căpetenia n-a făcut-o. Dacă află cumva că ți-am povestit aceste lucruri, va trebui să-ți ia viața, pentru ca secretul să nu fie carecumva trădat. Norocul a făcut ca tocmai tu să fii acela care m-ai adus aici, în acest adăpost. Nimeni, înțelege bine, nimeni nu trebuie să afle ceva despre ce-ți spun eu. Să vii la mine, aici, numai când nu-ți observă nimeni lipsa.

— Voi veni când ceilalți dorm.

— Adu cu tine hârtie, toc și cerneală, pentru că va fi nevoie să scrii tot ce-ți povestesc eu. Să te îngrijești și de mai multă lumină, căci vei avea mult de scris.

Mariano plecă și bătrânul rămase singur. Mulțumescu-ți Ție, Madonna, mormăi el, că mi-ai dat putere să ajung până aici. Poate mă va ierta Domnul dacă voi încerca să repar răul pe care l-am săvârșit cu ușurătate. O nouă criză de tuse îi strânse ca-ntr-un clește pieptul.

Peste puțină vreme tâlharii s-au retras în culcușurile lor, rămânând doar unul dintre ei să doarmă sub cerul liber. Încă nu trecuse de miezul nopții, când și ultimul dintre ei dormea dus. De strajă au rămas numai sentinelele, care vegheau ca niciun străin să nu se apropie de tabără.

După ce s-a convins că nu era nici un pericol ca să fie văzut, Mariano și-a părăsit cotlonul. Abia reușea să-și stăpânească emoția. În sfârșit, avea să-și afle trecutul. Visurile, pe care nu le uitase, deveneau realitate. Inima îi bătea puternic în timp ce se furișa, fără cel mai mic zgomot, spre adăpostul bătrânului cerșetor. Acesta era încă treaz și se ridică în clipa în care îl văzu intrând. Mariano puse felinarul pe podea și se așeză alături de bătrânul care respira greu. Acesta întinse mâna și o apucă pe cea dreaptă a lui Mariano.

— Dragul meu, își începu el istorisirea, împotriva ta s-a săvârșit o crimă odioasă. Și eu, da, eu am contribuit la săvârșirea ei. Încă nu-ți cer iertare. Mai întâi ascultă cum am păcătuit împotriva ta.

Bolnavul tăcu puțin și respiră adânc, de parcă ar fi încercat să-și adune toate puterile pentru a putea continua.

— Mariano, trebuie să știi că pe vremuri am făcut și eu parte dintre tâlhari.

— Tu? Ai făcut parte din această bandă?

— Da. Căpetenia ei a fost și șeful meu. Mă numesc Sertano și sunt din Mataro. Eram un marinar pârlit, care transporta mătase adusă din Franța prin contrabandă. Am fost prins. Mi s-a confiscat barca și marfa și m-au băgat la închisoare. Am reușit să evadez și, pentru că nu eram în siguranță nicăieri, m-am aciuit pe lângă o bandă de tâlhari. Prima nelegiuire pe care a trebuit să o săvârșesc a fost să înlocuiesc un copil cu altul. Dacă ar fi fost vorba de o mică contrabandă, nu m-aș fi temut; dar fapta aceasta, de a răpi un copil și de a pune altul în locul lui, m-a înfricoșat teribil. Nopțile nu mai puteam dormi. Așa încât atunci când căpetenia mi-a mai poruncit să și omor un om am călcat jurământul de credință pe care i-l făcusem și am fugit din bandă.

— Spune-mi povestea cu substituirea copilului, îl rugă Mariano.

— A fost, după cum ți-am spus, prima netrebnicie pe care a trebuit s-o fac pentru ca să fiu acceptat în bandă. Căpetenia a participat la ea, ca să fie sigur de reușită. Ne-am dus la un han din Barcelona, unde am rămas peste noapte. La miezul nopții, în odaia noastră, a venit un om, care a pus pe masă o legătură. Când a desfăcut-o, am văzut, spre uimirea mea, că în ea era un băiețel de vreo patru ani. Totul mirosea a eter, și atunci mi-am dat seama imediat că băiețelul fusese adormit. Eu trebuia să-l schimb pe acest copil cu un altul, care se găsea în altă încăpere a hanului, care și el dormea. Odaia nu era încuiată. Mi s-a dat o sticluță cu eter, pentru ca să-l adorm din nou

dacă se trezește, așa cum se procedase și cu primul. După ce am schimbat între ei îmbrăcămintea celor doi copii, m-am întors cu copilul străin în tabăra tâlharilor.

— Știi toate acestea cu precizie?

— Da. Doar am fost tot timpul acolo și eu am fost cel care a purtat copilul în brațe. Copilul acela ești tu.

— Ești sigur de acest lucru?

— Pot să jur că așa e. Tu crezi că ai visat, dar te înșeli, căci visul tău s-a petrecut în realitate. Când am schimbat îmbrăcămintea celor doi copii, am văzut, pe hainele băiețelului pe care l-am adus în ascunzișul nostru, o coroană de conte, cu cele două litere — *R* și *S*, brodate sub ea. Îmi mai aduc aminte că lucrurile astea s-au întâmplat la 1 octombrie al anului 1830, mai precis în noaptea de 1 spre 2 octombrie.

— Nu l-ai recunoscut pe omul care vi l-a adus pe primul băiețel? E foarte important pentru mine să aflu acest lucru.

— Nu-l cunoșteam, dar îi auzisem numele. Căpetenia l-a desconspirat, spunându-i odată pe nume: senior Gasparino; și când și-a luat rămas-bun de la el, afară, pe scări, crezându-se singuri, neobservați de nimeni, i-a mai repetat încă o dată numele. Ușa fiind întredeschisă, l-am auzit perfect. Dacă l-aș mai întâlni vreodată, l-aș recunoaște imediat.

— Cum era ca statură?

— Lung și slab. Avea o voce hârâită și vorbea folosind cuvinte și expresii comune.

— Deci spui că pe băiețelul care avea pe îmbrăcăminte o coroană de conte l-ai adus aici. Ce s-a întâmplat cu el?

— A rămas aici în peșteră și a fost bine îngrijit. Vorbea tot timpul de tatăl său, de mica Roseta și de bunul Alimpo, ca și de buna Elvira. Până la urmă, căpetenia tâlharilor i-a interzis să mai rostească vreunul din aceste nume; cu timpul cred că le-a și uitat.

— Nu, îl întrerupse Mariano. Nu le-am uitat decât pe ultimele două, într-adevăr. Dar acum îmi amintesc și de aceștia doi. Bunul Alimpo m-a purtat mult timp în brațe. Nu mai știu, ce era el, acolo, la castel. Avea o mustață nemaipomenită. Vârfurile ei erau tușinate, dar sub nas îi atârnau două smocuri de păr care-i cădeau până peste gură, de aceea nu-mi plăcea să mă sărute. Își încheia totdeauna spusele cu afirmația: „asta o spune și Elvira mea". Elvira fiind soția lui. Era foarte grasă. O văd în minte atât de bine, că aș putea să o recunosc de cum aș întâlni-o. Povestește mai departe.

După ce bătrânul a reușit să-și potolească un alt acces de tuse, și-a continuat relatarea:

— Câteva săptămâni după substituirea copilului, mi s-a poruncit să omor un călător. N-am vrut. Căpetenia m-a amenințat cu moartea dacă nu-i îndeplinesc ordinul. M-am prefăcut că mă supun și am pornit unde m-a trimis. Dar odată plecat din tabără nu m-am mai întors. M-am dus la Saint-Jean-de-Luz, în Franța, și m-am îmbarcat ca marinar pe un vas care naviga spre Antile. De atunci am servit pe diferite nave americane

care practicau cabotajul; până când, la un moment dat, pe când mă aflam la San Juan de Callao, m-am îmbolnăvit. După ce m-am făcut bine am intrat în serviciul unui mexican bogat, care m-a luat cu el la Mexico, capitala țării. Aici am lucrat mai mulți ani la rând, până ce stăpânul a murit. De atunci mi-a mers din ce în ce mai rău. Micile mele economii s-au terminat și pieptul a început să mă doară. Simțeam că nu pot scăpa de moartea care mă pândea. Și atunci au început să mă macine remușcările și dorința neogoită de a obține iertarea păcatelor săvârșite. Mă tot muncea gândul să dau de băiețelul răpit și să-i cer să mă ierte. Am cerșit de pretutindeni bani pentru a putea plăti călătoria cu vaporul peste ocean, în Spania. Boala mi-a distrus trupul și nimeni nu m-ar mai putea recunoaște. De aceea am îndrăznit să vin până aici, la vechea peșteră unde sălășluia odinioară banda, să mă interesez de soarta băiețelului de atunci. Domnul m-a ajutat să-l găsesc chiar din prima zi și asta e bine, pentru că nu știu dacă o să mai apuc ziua de mâine.

O criză teribilă de tuse îl zgudui din nou pe bietul bătrân, pe când termina de povestit. Inima lui Mariano era agitată de cele mai contradictorii sentimente. El pășea, îngândurat, dintr-un colț într-altul al încăperii. În fața lui zăcea un om care-i făcuse un rău imens. Dar acest om acționase ca instrument al unui ticălos, ale cărui porunci se simțea obligat să le îndeplinească. Putea să-i mai poarte ranchiună acestui om zdrobit fizic și psihic, asupra căruia plutea umbra morții?

Bolnavul ridică brațele, îndreptându-și privirea rugătoare spre Mariano. Acesta se apropie de el și-i întinse la rândul său mâinile, spunându-i:

— Tito Sertano, te iert... Îmi dau seama cât de mare e răul pe care mi l-ai făcut, dar și eu am păcătuit și Domnul să mă ierte pe mine, așa precum te-am iertat și eu.

Cerșetorul își lăsă capul să cadă înapoi pe pat, ochii i se închiseră și peste trăsăturile sale se așternu expresia unei păci profunde.

— Oh, cât de ușor și de bine mă simt acum! șușoti el. Doamne, îți mulțumesc, acum pot să mor liniștit. Dar înainte de asta îngăduie-mi să fac ceea ce este necesar ca să readuc fericirea unei familii greu încercate. Văd că ai adus hârtie și toc, precum ți-am cerut. Scrie tu ce ți-am povestit și eu am să semnez declarația prin care te recunosc pe tine drept copilul răpit atunci.

— Bine, așa vom face! îi răspunse Mariano, pregătindu-se să întocmească documentul. Deși, ceea ce am aflat de la tine încă nu reprezintă tot ce îmi trebuie, cu ajutorul Domnului, am să descopăr unde se găsește numitul Gasparino și pe cei cărora le-a fost substituit copilul. Cum se numea hanul în care s-a făcut schimbul de copii?

— Era hanul „Il hombre grande", spuse cerșetorul.

— Și în ce cameră s-au întâmplat cele relatate de tine?

— Eu l-am adus pe băiețel din ultima încăpere, care se găsea cu un etaj mai sus decât celelalte. Noi ne aflam într-a doua încăpere, socotind de la scară.

— Străinii și-au dat seama cumva că le-a fost înlocuit copilul cu un altul?

— Nu știu, pentru că noi am părăsit hanul înainte de ivirea zorilor, în vreme ce toată lumea mai dormea încă.

Mariano se apucă să redacteze documentul care trebuia să consemneze tot ceea ce era esențial din relatarea bătrânului. Îndată ce a terminat, acesta și-a pus semnătura pe el.

— Așa! spuse Mariano. Voi păstra ca pe ochii din cap această declarație. Acum trebuie să plec, dar nu înainte de a-ți mulțumi pentru toate câte mi le-ai dezvăluit. Prin ele mi-ai luat o grea povară de pe inimă. Eu te-am iertat. Fie ca Domnul să fie și el milostiv cu tine!

Cu aceste cuvinte Mariano s-a întors în culcușul lui dar nu și-a găsit odihnă tot restul nopții. Lucrurile pe care le aflase aveau o asemenea însemnătate pentru el, dar erau, în același timp, învăluite într-un întuneric atât de greu de pătruns, încât nu se putea gândi la altceva.

Până acum socotise că șeful bandei era un fel de binefăcător pentru el. Acum aflase, însă, că era autorul unei crime abominabile, smulgându-l pe el, un copil nevinovat, din brațele unor părinți iubitori, pentru a-l aduce în mijlocul unei cete de nelegiuiți. Simțămintele lui față de căpetenia tâlharilor s-au transformat într-o clipă în adversitate. Asupra sceleratului se concentra acum întreaga sa ură, pentru că cerșetorul nu fusese decât o unealtă a acestuia, obligat să asculte de porunca lui; nemaivorbind de faptul că acum el se afla pe marginea mormântului. Mariano se hotărî să-și

ascundă față de căpetenie noile sentimente, pentru ca strădania de a limpezi taina obârșiei sale să fie încununată de succes.

Mariano nu putu închide ochii în noaptea aceea. Căpitanul de asemenea.

„Gasparino ăsta e mai rău decât cel mai mare bandit, își zicea el. De ce-o fi vrând să-l omoare pe doctorul acela străin? Nu e vorbă, nu e treaba mea, mă plătește bine și asta-mi ajunge. Dar parcă tot aș vrea să știu ce are cu el". Se sculă din așternut, se plimbă câtva timp de colo până colo, apoi își schimbă firul gândurilor. „Și afacerea cu Mariano nu e încă isprăvită, o să-i mai storc eu parale și pentru asta. Zicea că era bine să fie omorât băiatul. Ce, eram prost! Așa îl am în mână pe preastimatul domn avocat. Ba mi-e și drag acum flăcăul și mi-ar părea rău dacă ar trebui să-i fac de petrecanie". Căpitanul se mai plimbă puțin prin încăpere, apoi hohoti o dată scurt. Se apropie de un perete al peșterii, dădu la o parte o lespede, și scoase dintr-o gaură o foaie de hârtie îngălbenită de vreme. „Ce s-a mai zbătut ticălosul până să mi-o dea! mormăi căpitanul zâmbind mulțumit. Dar a trebuit, fiindcă îl aveam în mână..." Despături hârtia, ridică fitilul lămpii și citi:

„Declar prin aceasta că am însărcinat în ziua de 1 oct. 1830 pe pescarul Tito Sertano din Mataro să fure un copil și să pună în locul lui altul în schimbul sumei de o mie de piaștri, la hanul «El hombre

grande» din Barcelona. Copilul furat trăiește sub numele de Mariano sub bună pază într-o peșteră din munți.

Manrese *Gasparino Cortejo"*
15 noiembrie 1830 *Notar*

Căpitanul împături hârtia, o puse la loc, își mângâie cu mulțumire barba lui stufoasă, și își zise frecându-și mâinile:

„Așa îl am la mână pe bătrân, și o să-i storc bine punga. Păcat numai că nu vrea al dracului să-mi spuie cine erau cei doi copii. O slabă indicație am eu, nu-i vorbă. El e administratorul averii contelui Manuel de Rodriganda. O să cercetez. Am auzit că tânărul conte se întoarce acasă. Poate că s-o fi și întors. Cel mai bun lucru ar fi să aflu ce e pe la castel. Dar prin cine?" Deodată chipul i se lumină. Hohoti, apoi își începu din nou firul gândurilor: „Ce-ar fi să-l trimit pe Mariano? E singurul în stare să facă față împrejurărilor. Ideea nu e rea. L-am trimis la școală, a căpătat învățătură, a trăit alături de copiii de boieri... Știe să vorbească limbi străine, să călărească, să înoate — tot ce-i trebuie unui adevărat senior. Și-apoi, băiatul e viteaz, deștept și șiret. Mi-e credincios — da, da, așa o să fac. Notarul nu l-a văzut niciodată, deci n-o să-l recunoască. Nici prin gând n-o să-i treacă ticălosului că tânărul acesta frumos, elegant și simpatic e băiatul pe care vroia odinioară să-l ucidă. *Per dios!* Asta e o farsă pe care numai deșteptăciunea mea a putut s-o născocească!"

Banditul se mai plimbă niţel prin încăpere, apoi se duse să se culce. A doua zi dimineaţă când se deşteptă, unul din bandiţi veni să-i spună că bătrânul pe care-l găzduiseră aseară a murit peste noapte.

— Bine, am scăpat lesne de el. Îngropaţi-l şi daţi-mi pace. Mariano s-a sculat? Trimiteţi-l îndată la mine.

Peste puţin tânărul intră la căpitan, şi-l salută prieteneos dar respectuos, după cum avea obiceiul, fără să lase să se ghicească ura care-i clocotea în piept.

— Ce-ţi face armăsarul? îl întrebă căpitanul bandiţilor.

În ochii lui Mariano luci o sclipire de bucurie, căci îşi iubea calul ca pe un bun prieten.

— L-am legat de-o parte de ceilalţi cai, fiindcă zvârle şi-i muşcă pe toţi. O să fie greu de călărit, mai ales că de o lună nu l-am mai scos din peştera cailor, răspunse el.

— O să-l scoţi astăzi, dar bagă de seamă să nu-ţi frângi gâtul.

— Ah! Mă trimiţi undeva?

— Da. La castelul Rodriganda.

— E departe, căpitane.

— Nu face nimic, o să ai vreme să te odihneşti, fiindcă va trebui să stai vreo câtva săptămâni acolo.

Chipul tânărului se înseninâ. Gândul că va putea sta câtva timp departe de locurile acestea blestemate îl umplea de bucurie.

— Cu o însărcinare? întrebă tânărul.

— Da. Şi încă una destul de grea. Hainele şi rufele îţi sunt în bună stare?

— Toate.

— Şi uniforma?

— Trebuie să mă îmbrac militar?

— Da, ca ofiţer francez. Vorbeşti doar foarte bine franţuzeşte. Îţi voi da un paşaport cu numele de Alfred de Lautreville, locotenent de husari. Vei căuta să te introduci într-un fel oarecare în castelul de Rodriganda şi să te porţi astfel ca să te reţină cât mai mult cei de acolo. În vremea asta vei lua bine aminte la ce se petrece în castel. Îmi vei da pe urmă un raport amănunţit. Eşti destul de inteligent ca să îndeplineşti o astfel de însărcinare.

— N-ai vrea să-mi spui de pe acum ce trebuie să aflu, căpitane?

— Deocamdată nu prea am ce. E acolo un notar, un om care administrează averea contelui, pe care trebuie să-l observi mai de-aproape. Aş vrea să ştiu în ce raporturi e cu membrii familiei Rodriganda. Pe urmă vine contele Alfonso, care a trăit multă vreme în Mexic. Ia bine seama ce atitudine are faţă de bătrânul conte şi de notar. Ţin mult să ştiu dacă tânărul conte seamănă cu acesta din urmă. Acum du-te şi pregăteşte-te de drum. Banii de care ai nevoie ţi-i voi înmâna îndată, ca şi paşaportul. Trebuie să ai o înfăţişare

de om subțire și bogat, de aceea îți voi pune la dispoziție o sumă mai mare. Îți voi da și un servitor priceput, care să-ți slujească și de ștafetă, în caz că vei avea ceva grabnic de comunicat. Ne-am înțeles, nu-i așa?

— Da, zise Mariano de-abia stăpânindu-și bucuria.

12. O LOVITURĂ CARE DĂ GREȘ

În castelul Rodriganda domnea o tăcere adâncă. Contele poruncise să fie liniște, deoarece se simțea foarte obosit. Nimeni nu asculta mai cu sfințenie de această poruncă decât bătrânul intendent al castelului, Juan Alimpo. Se strecura în vârful picioarelor ca o pisică, urca nesimțit treptele, trecea ca o umbră prin coridoarele castelului. Tot astfel și soția lui, Elvira, deși nu cu atâta succes, căci pe cât era bătrânul de mic și slab, pe atât era ea îndesată și grasă. Altminteri o femeie blândă și bună — pâinea lui Dumnezeu. Se potrivea de minune cu bărbatul ei, de aceea trăiau în cea mai bună înțelegere și se iubeau ca în ziua când se luaseră.

Într-o zi, bătrânii stăteau la taifas în camera lor și, dintr-una într-alta, veni vorba despre doctorul german.

— Ce om de treabă, zise intendentul.

— Și frumos, cadră! adăugă ea cu admirație.

— Domnul conte ține la el lucru mare!

— D-apoi contesa!

— Dar de tânărul conte ce zici?

— Hm! Știu și eu ce să zic? Tu ce părere ai?

— Păi... păi... din partea mea, ar putea să-l ia dracu!

— Nu seamănă defel cu domnul conte, stăpânul nostru, ca și când nu i-ar fi tată.

— Am băgat și eu de seamă. Știi tu, Alimpo, cu cine seamănă?

— Cu... cu... senior Cortejo, notarul.

— Ba parcă și cu seniora Clarissa, ce zici?

— Zic că ai dreptate.

În vreme ce acești doi bătrâni cumsecade își schimbau între ei părerile, Cortejo ardea de nerăbdare să vină mai curând vremea hotărâtă pentru întîlnirea lui cu banditii. Când se înseră, se strecură afară din castel și se duse la locul de întâlnire. Banditii îl așteptau la capătul parcului care dădea în pădure. Scoase un fluierat scurt și așteptă. Se auzi un foșnet, și dintr-un tufiș se ivi o umbră. Era un om îmbrăcat în portul țărănesc.

— Dumneata ești, senior? întrebă omul în șoaptă. De când te-așteptăm!

— Afacerea s-a hotărât pentru astă-seară, răspunse Cortejo fără să ia în seamă vorbele lui.

— În sfârșit! La ce oră?

— Când s-o ivi prilejul. Individul nu se află acum în castel.

— Știu. L-am văzut plimbându-se prin pădure.

— Are obiceiul să iasă pe seară la plimbare. Nădăjduiesc că nu veți da greș.

— Gloanțele noastre își nimeresc întotdeauna ținta.

— Nu gloanțe. Împușcăturile ar da alarma. E mai bine cuțitul. I-l veți pune apoi în mână; o să se creadă că s-a omorât singur.

— De, trebuie să fac cum îmi poruncești; eu zic însă că ar fi fost mai sigur glonțul. Omul e voinic și o să încerce să se apere.

— Aha! vă e frică, râse Cortejo cu dispreț.

— Nici gând! De omorât o să-l omorâm noi, dar cu banii ce e? Căpitanul mi-a spus să-i iau eu în primire.

— Bine, vino la miezul nopții aci și ți-i voi da, răspunse Cortejo și plecă.

Sternau se plimbase multă vreme prin pădure fără să bănuiască măcar ce-l aștepta. Se întorcea acum agale spre castel, cu pușca la spate, pierdut în gânduri. Deodată tresări și rămase pironit în loc. În fața lui stătea Roseta, care ieșise de sub copaci.

— Te rog să mă ierți, senior, că ți-am ieșit în cale, zise ea roșind, dar a întrebat notarul de d-ta.

— Bănuiam. Am cam întârziat și de aceea o să mă grăbesc. D-ta mai rămâi? o întrebă el privind-o cu drag.

— Dacă vrei să mă iei cu d-ta, mă întorc și eu la castel.

— Cu plăcere, zise Sternau oferindu-i brațul.

Porniră mai departe vorbind, când deodată Roseta scoase un țipăt. Tufișul din fața lor se dădu la o parte și un om cu privirea sălbatică strigă:

— Pe el, băieți! Ucideți-l!

Și în aceeași clipă alți câțiva asemenea indivizi se repeziră cu cuțitele la doctor. Din fericire

acesta nu se afla pentru întâia oară într-o astfel de situație. În călătoriile lui pe meleaguri străine se luptase cu indienii sălbatici în America de Nord, cu beduinii pustiului, cu malaiezi în Indii și cu papuașii din Noua-Zeelandă. Își însușise acea prezență de spirit care nu cunoaște frica, nu șovăie o clipă, și știe să facă față oricărei împrejurări.

— Asta e pentru mine! strigă el dând drumul brațului contesei și sărind cu iuțeala fulgerului la o parte. Cu tot atâta repeziciune smulse pușca de pe umăr și ochi; două împușcături detunară și doi banditi se prăbușiră la pământ. Apoi, în mai puțin de o secundă, pocni cu patul în cap pe un al treilea, încât îi sfărâmă țeasta. Dar în același moment simți o înțepătură în braț. Se întoarse atunci repede, apucă de beregată pe individul care îi înfipsese cuțitul în carne și-l izbi cu pumnul în tâmplă, pe când al cincilea și cel din urmă bandit o luaseră la fugă pierind în pădure.

Roseta, rezemată de un copac, rămăsese înlemnită de spaimă. Toată scena nu durase mai mult de un minut.

— Roseta, liniștește-te, primejdia a trecut, zise el atingându-i brațul.

Fata deschise ochii.

— Sfântă Fecioară! Ești rănit! țipă ea arătând spre brațul din care curgea sânge.

— Nu te teme, contesă, e numai o zgârietură fără însemnătate, răspunse el zâmbind.

În momentul acela se auziră pași, și Alimpo împreună cu grădinarul se apropiară de ei. Pe când Alimpo făcea un buchet de flori ca să-l pună în camera contesei, auzise împușcăturile, ceea ce era

un lucru neobișnuit; bănuise că se petrecuse ceva și alergase cu grădinarul să vadă ce e.

— Domnișoară contesă! Senior doctore, ce s-a întâmplat? spuse el speriat.

— Au vrut să-l ucidă pe senior Sternau, zise Roseta foarte agitată.

— Să-l ucidă! O, Doamne! Cum se poate una ca asta? Trebuie să-i spun și Elvirei mele...

— Dar doctorul a învins, căci i-a ucis pe toți patru, răspunse cu mândrie Roseta.

— Patru! Ah! Ah! strigă Alimpo încremenit. Auzi! Patru dintr-odată...!

— Numai trei, zise cu modestie doctorul. Cel de-al patrulea e numai amețit. Acum să vedem cine sunt indivizii ăștia.

— Doamne, Doamne, se tânguia bietul intendent, o încercare de crimă la castel...

Cercetară chipurile banditilor, dar nimeni nu-i cunoștea.

— Are cineva o sfoară? întrebă Sternau. Trebuie să-l legăm pe bandit ca să nu ne scape. Acum e leșinat, dar se va trezi în curând din leșin și vom afla de la el imediat cine e și de ce-au voit să mă omoare.

— Ne va spune... trebuie să ne spună, altminteri îl fac bucățele! zise indignat Alimpo. Fiindcă trebuie să știi senior că eu, cât mă vezi de blând, sunt groaznic la mânie.

— Ai avut prilej să te mânii vreodată? îl întrebă Sternau zâmbind.

— Nu, nu încă, simt însă că aș fi... aș fi... ca un tigru. Și acum senior, ce porunciți? întrebă bătrânul după ce-l legă zdravăn pe bandit.

— Eu și contesa ne întoarcem la castel ca să trimitem oameni să-l păzească pe tâlhar. Pe ceilalți trebuie să-i lăsăm pe loc până ce va veni alcadele să facă ancheta.

— Las' că-l păzesc eu, senior, că dracul să fie, și tot n-ar scăpa din mâinile mele, zise intendentul, făcând pe grozavul.

— Foarte bine, numai că s-ar puteà să mai fie și alți tâlhari pe aproape care să vină să-și scape tovarășul.

— Cum? Ce-ai spus? strigă speriat bătrânul. Să mai fie și alți tâlhari care să vină să-și scape tovarășul? Și eu să rămân aici singur? Te pomenești că trag cu pușca, ba, Doamne ferește! te înjunghie ca pe un mieluțel... Primejdie... mare primejdie, senior doctore, dac-ar ști Elvira mea...!

— Te credeam mai curajos, senior Alimpo... spuse Sternau zâmbind.

— Curajos? Asta n-ar fi nimic, dar sunt un viteaz și jumătate, mai ales la primejdii sunt foarte îndrăzneț... chiar prea îndrăzneț..., dar vezi d-ta, senior doctore, pumnalul e lucrul dracului, și glonțul e și mai al dracului.

— Bine, bine, o să-ți las pușca mea încărcată, și sunt și pumnalele bandiților uciși. Ai cu ce să te aperi.

Doctorul îi întinse pușca, dar intendentul se dădu înapoi, și zise apărându-se cu mâinile:

— Să mă ferească Dumnezeu să pun mâna pe ea! strigă el. Te pomenești că se descarcă singură și... m-am dus pe copcă! Mai bine iau un pumnal, și dacă vine vreun tâlhar, îl fac harcea-parcea!

Doctorul nu mai zise nimic, zâmbi numai și-i dădu brațul contesei ca să se întoarcă la castel, de unde să trimită după alcadel. După ce o conduse până la camera ei, porni să însărcineze pe câțiva argați să păzească pe banditul leșinat. Pe coridor se întâlni cu Clarissa. Când îl văzu cu brațul legat, ea se opri și întrebă mirată:

— Ce ți s-a întâmplat, senior? Ce ai la braț?

— Mai nimic, seniora, sunt rănit, răspunse el cu răceală, căci femeia aceasta îi era antipatică.

— Rănit? E cu putință? Și de cine?

— De niște indivizi necunoscuți. A fost un atentat, au vrut să mă omoare.

— Sfântă Fecioară! Cum, am ajuns să nu mai fim siguri aici la castel nici măcar de viața noastră? I-a mai văzut cineva în afară de dumneata? iscodi ea îngrijorată.

— Da, intendentul și grădinarul.

— Și banditii ce-au făcut?

— Unul sau mai mulți au fugit, pe trei i-am omorât, și pe al patrulea l-am legat. Trebuie să-l aducă numaidecât oamenii la castel.

Clarissa se îngălbeni; de-abia se putu târî până în camera ei și trimise numaidecât după Gasparino Cortejo.

— Ce e? De ce m-ai chemat? o întrebă el când o văzu palidă și tremurând toată.

— S-a întâmplat o mare nenorocire... îngăimă ea.

— Ce nenorocire?

— Ah, e ceva îngrozitor...!

— Hai, spune, și nu te mai boci așa! Ce e?

— Doctorul Sternau a fost atacat de banditi la intrarea în parcul care dă în pădure.

Pe chipul viclean al notarului se ivi un zâmbet de bucurie. Crezu că planul lui reușise și întrebă cu nepăsare:

— Ei și! Nu e nici o nenorocire, dimpotrivă... Cine ți-a spus de atentatul ăsta?

— Vezi, aici e nenorocirea... Mi-a spus chiar el!

Notarul sări ca mușcat de șarpe.

— Sternau? Cu neputință! exclamă el peste măsură de tulburat.

— L-am văzut cu ochii mei... Am vorbit chiar cu el.

— Lua-l-ar dracu! scrâșni Cortejo. Atunci ne-a scăpat!

— A fost numai ușor rănit la braț.

— Nenorociții! O să-i învăț eu cum să mânuiască pumnalul...

— N-o să mai ai pe cine învăța, fiindcă pe trei din ei i-a ucis, și al patrulea zace legat burduf.

— Afurisiții! exclamă el scos din fire. Morții nu mai pot vorbi, dar prizonierul mă poate da de gol.

— Crezi?

— Ticălosul m-a văzut vorbind cu căpitanul și știe cine sunt. Și-apoi a trebuit să le spun eu singur astăzi ce au de făcut.

— Vai, ce neprevăzător ai fost! Ce-o să facem noi acum...?

— Lasă bocetele și nu mă mai necăji și tu! Trebuie să găsim o cale...

— Eu am și găsit! strigă ea cu însuflețire. E poate singura care ne poate salva. Să-l facem scăpat pe prizonier.

— Hm... ar fi ceva, va trebui însă să așteptăm momentul prielnic și nu se știe dacă va tăcea

până atunci. Fiindcă autoritățile care trebuie să facă așa-zisele constatări nu vor putea fi aici decât mâine, când îl vor lua pe prizonier la oraș; acesta va rămâne peste noapte închis undeva în castel. În cursul nopții ar fi ușor să-l facem scăpat. Vorba e, n-o să spună el nimic până atunci?

— N-ai decât să-i faci un semn.

— Bine zici! Nimeni n-o să bănuiască dacă mă duc în parc să văd și eu ce-a fost. Afurisitul ăsta de neamț mi-a scăpat el astăzi, dar nu te teme, tot îi vin eu de hac! Auzi, frate! Să biruie el singur atâția inși! Trebuie să aibă o putere de taur! Cu omul ăsta nu merge decât cu vicleșug.

— Cum crezi că o să scăpăm de el?

— „Cum", nu știu încă nici eu, voi întrebuința însă toate mijloacele ca să-l înlătur din cale, altminteri ne va dejuca toate planurile. Acum mă duc să văd și eu locul „atentatului".

După cum prevăzuse Cortejo, banditul fu dus la castel. La un moment dat, notarul reuși să-i facă într-ascuns semn ca să tacă, punând degetul pe buze. Banditul dădu din cap că a înțeles, și zâmbi mulțumit.

Când află contele că medicul și oaspetele lui era cât p-aci să fie ucis, se făcu foc, și cu mare greutate reuși Roseta să-l potolească. Totuși, dădu ordin să se facă o anchetă severă. Dar banditul nu vru să mărturisească nimic, nici cine e, nici de unde vine și nici din îndemnul cui a lucrat.

În aceeași seară, pe când doctorul Sternau se afla în camera contelui, Roseta veni să-i spună plină de bucurie că a primit o veste bună.

— Aș putea s-o aflu și eu? întrebă contele mulțumit de veselia ei.

— Cum să nu! Uite ce-mi scrie prietena mea Amy Dryden:

„Scumpa mea Roseta,

Deși ți-am scris de curând, mă grăbesc să-ți comunic o noutate. Tata a fost numit ambasador în Mexic, unde trebuie să plece cât mai repede și, bineînțeles, și eu cu el. Aș vrea însă să te mai văd înainte de plecare. Poimâine sper să fiu la Rodriganda. Dacă poți să-mi ieși înainte la Pons, unde vreau să mă odihnesc o jumătate de ceas, mi-ai face o mare bucurie.

Cele cuvenite domnului conte, iar tu primește cele mai calde îmbrățișări de la prietena ta

Amy Dryden".

— Ei, ce zici, tată, așa-i că e bună vestea?

— Negreșit, copila mea, răspunse contele, apoi întorcându-se spre Sternau spuse: Amy Dryden e fiica lui Sir Henri Dryden, conte de Notinghwell, care a trăit multă vreme ca ambasador al Angliei la Madrid. Fetele noastre au învățat la același pension, unde s-au împrietenit și au rămas bune prietene până în ziua de astăzi.

— Îmi dai voie să mă duc mâine la Pons ca s-o întâmpin pe Amy? întrebă Roseta pe conte.

— Desigur, dragă. Mi se pare că mâine e zi de târg la Pons, cred că n-ar fi rău să-l iei pe intendent cu tine.

— Că e și tare curajos! râse ea.

Sternau ar fi vrut să se ofere el s-o însoțească, dar se temea că e ceva ce nu se cuvine, și apoi

nu-l putea lăsa nici pe conte singur. De aceea cuvintele i se opriră pe buze și tăcu.

Puțin mai târziu, după ce toată lumea se culcase, doi inși se strecurară în beciul în care era închis prizonierul. Erau Alfonso și notarul Cortejo. La ușa beciului stăteau doi servitori de pază. Când se apropiară, notarul rămase în urmă, pe când Alfonso călca mai apăsat ca să-l audă paznicii venind.

Aceștia stăteau pe jos, cu un felinar între ei, și păreau nemulțumiți de corvoada la care fuseseră puși. Văzându-l pe tânărul lor stăpân, se ridicară în picioare.

— Aici ați închis banditul? întrebă Alfonso.

— Da, răspunseră ei.

— Sper că veți ști să vă faceți datoria. Să nu cumva să vă scape că e vai de voi, ați înțeles? se răsti Alfonso. Ia dați încoace felinarul.

Se prefăcu că vrea să-și aprindă țigara la flacără, dar dădu servitorului ca din greșeală peste mână și-l făcu să scape felinarul. Flacăra se stinse.

— Neghiobule! strigă el cu o mânie prefăcută. Stai s-aprind felinarul.

Împinse însă felinarul cu piciorul, se aplecă, îl ridică binișor și-l ascunse la spate. În vreme ce-l ocăra pe servitor, Cortejo se furișă pe ușa beciului, și când ieși după câteva momente de acolo și puse mâna pe umărul lui Alfonso, acesta înțelese că treaba s-a făcut. Alfonso lăsă încet felinarul pe pământ și strigă:

— Ce, vreți să vă caut eu felinarul, nemernicilor? Căutați-l mai departe, că n-am vreme de stat.

— Uite că l-am găsit, don Alfonso, zise unul din servitori, dar s-a vărsat uleiul.

— Duceți-vă și aduceți altul, până atunci o să mă căznesc s-aprind fitilul.

Cortejo se furișase prin întuneric afară din beci, trăgând pe prizonier după el, și ieșise din castel, în vreme ce Alfonso se prefăcea că privește cu un chibrit aprins în mână înăuntru la bandit.

— Doarme, ori se preface că doarme, zise el servitorilor și plecă după ceilalți doi.

Când ajunseră în capătul parcului și nu mai era primejdie să fie zăriți de cineva, Cortejo se opri și zise cu ironie banditului:

— Ți-ai îndeplinit însărcinarea cum nu se poate mai bine, băiatule. Acum vei fi vrând să-ți plătesc, nu-i așa?

— Iertați și dv., senior, dar nu izbutește omul întotdeauna, răspunse banditul cam rușinat.

— În astfel de întreprinderi importante trebuie să izbutească. Se pare că n-a prea știut căpitanul vostru ce s-aleagă; mi-a trimis niște lași și nevolnici.

Banditul făcu un pas spre el și zise cu glas amenințător:

— Vrei să mă insulți, senior?

— Defel, dar când atâția inși pot fi biruiți de unul singur, înseamnă că aceștia sunt niște nevolnici.

— N-ai decât să-l ucizi dumneata, dacă faci pe grozavul. Ești doar toată ziua în preajma lui! Eu zic că acela care pune pe alții să-l ucidă, când îl are mereu la îndemână, e nevolnic și laș, nu noi. D-ta nu ești nici căpitanul meu și nici omul care

să aibă dreptul să-mi vorbească astfel. Nu ești mai bun decât unul de teapa noastră și, dacă te-aș denunța, ai fi pierdut. De aceea zic să fii cu băgare de seamă, în loc să mă insulți pe mine, altminteri ți-e pielea în joc, m-ai înțeles? Nici eu, nici tovarășii mei nu suntem lași, așa să știi!

— Atunci cum de nu l-ați putut birui?

— Cine dracu putea să bănuiască că are atâta putere?

— Dar erați atâția!

— Păi ne-ai poruncit să-l înjunghiem; un glonț de pușcă n-ar fi dat greș, fii pe pace! Vina e numai a dumitale, senior, nu a noastră.

— Aha, asta e! râse notarul. Te pomenești că acum îmi ceri și parale pentru neîndemânarea voastră.

— Ba bine că nu! Din vina dumitale au fost omorâți tovarășii mei și trebuie să plătești!

— Nu dau nici un gologan până ce nu-i faceți de petrecanie doctorului, m-ai înțeles?

— Omoară-l dumneata dacă poți!

— Asta e treaba voastră, nu a mea.

— Noi am făcut ce-am putut. Lovitura a dat greș, nu ne privește! Plătește! Nu vrei, să știi că va fi mai rău, fiindcă o să trebuiască să-i dai căpitanului o despăgubire pentru oamenii uciși.

— Duceți-vă la dracu! pungașilor.

— Iaca mă duc, zise banditul râzând ironic, și pieri în întunericul nopții.

La asta nu se aștepta Cortejo. Strigă după bandit, dar nu-i răspunse nimeni. „Ce-ar fi ca ticălosul să se ducă să mă denunțe? își zise el. Aș fi pierdut!"

Se înapoie îngândurat la castel și se culcă. Îngrijorarea însă nu-l lăsă să închidă ochii. Auzi spre ziuă pași în subsol prin coridoarele castelului, apoi exclamații și o forfotă neobișnuită. Se sculă din pat și începu să se îmbrace în grabă. Auzi un servitor bătând în ușă și întrebând:

— V-ați trezit, senior Cortejo?

— Da.

— Veniți numaidecât la domnul conte, vrea să vă vorbească. S-a întâmplat ceva neplăcut. Banditul a reușit să fugă peste noapte.

— Nu se poate! zise avocatul cu o mirare prefăcută. Vin îndată.

Când intră în camera contelui, găsi aci pe Roseta, pe Clarissa și pe Alfonso.

— Ai auzit ce s-a întâmplat? îl întrebă contele cum păși pragul.

— Am auzit, dar nu-mi vine să cred, răspunse el. Banditul era doar bine păzit.

— Și tot a pierit fără urmă.

— Ciudat... foarte ciudat... V-a spus don Alfonso că s-a dus singur peste noapte să se încredințeze de siguranța închisorii?

— Da, și l-a găsit pe bandit dormind.

— Atunci e sigur că servitorii l-au ajutat să fugă, altfel nu se poate.

— Mă-ndoiesc. Păreau atât de înspăimântați, încât nu-i pot bănui de așa ceva.

— Nici eu. Sunt slugi vechi și credincioase, care n-ar face una ca asta, zise Roseta cu convingere.

— Dar bine, stimată contesă, cum ar fi putut ieși banditul de acolo fără știrea sau chiar ajutorul lor? întrebă avocatul.

— Va stabili ancheta. Tata te-a chemat ca să fii de față la cercetări.

— Să sperăm că nu vor fi zădărnicite. Mă duc imediat acolo.

După cum era de prevăzut, cercetările nu duseră la nici un rezultat.

Sternau auzise și el gălăgie și se deșteptase din somn. Când ieși din camera lui, se întâlni pe coridor cu intendentul, care părea îngrozit.

— Senior doctor, știți că ticălosul acela, pungașul de bandit, a fugit? zise el gâfâind.

— Imposibil! strigă doctorul speriat.

— Ba e foarte posibil, senior, a luat-o la sănătoasa, așa zice și Elvira mea.

— Nu înțeleg cum s-a putut.

— Nimeni nu înțelege, nici chiar Elvira mea. Pusesem doar doi servitori de bază să stea să-l păzească. A fost și don Alfonso peste noapte acolo, să se încredințeze, și a văzut cu ochii lui că banditul dormea. Dar azi-dimineață, când paznicii au deschis ușa beciului ca să-i dea de mâncare, nu l-au mai găsit.

— Mare minune! Trebuie cercetat. Dacă omul a scăpat, îmi va fi cu neputință să aflu ce-a fost cu atentatul de aseară.

— Ai dreptate, senior. Acu au să vină autoritățile să ancheteze, și persoana principală, ucigașul, a dispărut. E o rușine pentru noi, ca să zic așa... cum zice și Elvira mea. Acu mă duc. Am o grămadă de treabă, trebuie s-o însoțesc pe contesa Roseta la Pons.

Și Alimpo se îndepărtă în grabă, căci înainte de toate avea cinstea să ia sub ocrotirea lui pe

tânăra lui stăpână ca să nu i se întâmple ceva pe drum. Era foarte mândru de misiunea lui și se simțea curajos și tare ca un leu-paraleu. I se părea că e un cavaler medieval căruia i s-a încredințat viața celei mai frumoase *doña* din frumoasa Spanie.

La Pons era zi de târg și o forfotă neobișnuită domnea pe străzile orașului și pe șoselele care legau orașul de satele învecinate. Doi oameni veneau pe o uliță lăturalnică, furișându-se pe cât le era cu putință. Purtau puști cu țeava lungă pe umeri, și la brâu pistoale ghintuite. Unul din ei era banditul care scăpase ca prin minune din mâinile doctorului, iar celălalt fugarul de la castel. După ce se despărțise de notar în chip atât de brusc, o luase peste câmp și pornise pe șoseaua ce duce la Pons, unde se întâlni cu tovarășul său, care pândea să afle ce s-a mai întâmplat la castel.

— Și-acu, Bartolo, începu unul din ei, ce-ai de gând să faci?

— Mă întorc la căpitan.

— Eu nu. Drept să-ți spun, n-am defel poftă să-mi aprind paie-n cap cu el.

— Pentru ce?

— Cum mă, tontule, nu știi ce te-așteaptă când va auzi că lovitura a dat greș? N-o să ne dea nici un gologan din ce i-o da notarul, ba o să ne mai ia și la înjurături.

— Ştiu, Juanito, dar n-avem încotro, am făcut jurământ de credinţă.

— Ah, jurămintele făcute unei căpetenii de banditi nu trebuie ţinute, mă băiatule. Eu am să fac ceea ce zic negustorii. Adică am să lucrez de-acu înainte pe contul meu. Vrei să-mi fii tovarăş?

— De, ştiu şi eu?

— Chibzuieşte bine, fratele meu. Căpitanul ne dă, din ce ia el, mai nimic.

— Ia, un fleac. Aici bine zici.

— Apăi dacă-i aşa, de ce n-am câştiga noi amândoi atâţia bani? Punem mâna pe vreun grangur din ăia mari şi-i cerem o groază de lănet pentru răscumpărare.

— Ei drace! Ştii că n-ar fi rău, Juanito? Ar trebui însă s-o roim de pe meleagurile astea.

— Să plecăm, de ce nu?! Dar să facem mai întâi rost de ceva părăluţe de drum. Azi e zi de târg la Pons şi vin oamenii cu punga doldora.

— Bine, ne-am înţeles. Arme ai?

— Da, am şi două pumnale; unul ţi-l dau ţie.

— Nu se poate să intrăm în târg aşa înarmaţi. Când ne-o vedea lumea cu pistoalele la brâu se sperie.

— Măi, da' prost mai eşti! Ce nu ne trebuie ascundem, până om putea să le luăm iar. Acu să căutăm un adăpost pentru la noapte.

Dormiră peste noapte în pădure, şi în zori îngropară ce era de prisos la rădăcina unui copac, apoi porniră pe jos la târg. Gândul lor nu era să intre în oraş, ci să se aţină la drumul mare, ca îndată ce se va ivi cineva care li s-ar părea mai

gros la pungă să-l jefuiască și s-o șteargă cât mai repede.

Se ascunseră într-un tufiș de la marginea drumului și așteptară. Deodată auziră tropot de cai și huruitul unei trăsuri. Bartolo se uită printre tufe și se dădu îndărăt, speriat.

— Ce e? Pe cine-ai văzut? îl întrebă Juanito.

— Tii, da' rău m-am speriat! Știi tu, mă, cine era în trăsură? Domnișoara de la Rodriganda, care era cu neamțul ăla pe care trebuia să-l omorâm noi.

— Ei, fir-ar să fie! Să punem mâna pe ea!

Juanito se uită și el, apoi zise iar:

— Ea era. Da' a trecut așa de repede, că nici n-am avut vreme să trag.

— Ce, mă, Bartolo, nu cumva vroiai s-o împuști? întrebă mirat Juanito.

— Caii, mă, tontule! Dac-ar fi căzut caii, trebuiau să oprească, n-aveau încotro. Ne cădeau în mână cât ai clipi...

— Așa mai zic și eu! Pe Sfânta Fecioară! Ar fi fost păcat de Dumnezeu să omorâm așa mândrețe de fată! Cu vizitiul isprăveam noi repede, și ălălalt, auzeam aseară că-i zic *intindent* — e fricos ca un iepure. Eu socot că seniorita trebuie să aibă o groază de parale la ea. Ce zici, n-ar fi bine s-o așteptăm până s-o întoarce?

— Bine zici, așa chilipir mai rar. Împușcăm caii, pe urmă om vedea noi ce-o mai fi.

În vreme ce banditii își făceau planul, trăsura intră în oraș și trase la hanul cel mai de seamă al orașului. Roșeta se duse în camera arătată de hangiu ca să se odihnească puțin.

Iată că sosi la han diligența, și din ea coborî, printre alți călători, o doamnă elegantă, îmbrăcată într-o manta de călătorie și cu fața acoperită de un voal. Intendentul castelului Rodriganda se apropie de ea și îi zise, ploconindu-se până la pământ:

— Bună ziua, bine-ați venit. Nu-i așa că dv. sunteți miss Amy, seniorita lady Dryden?

— Da, prietene, eu sunt, răspunse fata într-un hohot de râs, dar dumneata cine ești?

— O, dona lady seniorita, eu sunt senior Juan Alimpo, intendentul castelului Rodriganda. Așa zice și Elvira mea.

Fata izbucni în râs.

— Și cine e această Elvira?

— Elvira e soția mea, preastimată miss Amy, seniorita lady Dryden.

— Așa... Și n-ai vrea să-mi spui, scumpe domnule intendent, dacă ai venit să mă întâmpini singur sau mai e cineva cu d-ta?

— Ba e și seniorita contesa Roseta aici. E sus, în camera dumisale, și v-așteaptă.

— Bine, să mergem, senior Alimpo.

Roseta stătea la fereastră, și când o văzu venind îi ieși înainte. Se îmbrățișară cu dragoste, pe când Alimpo privea cu admirație la chipul gingaș al noii-sosite.

Cele două prietene se așezară apoi la fereastră și, tot vorbind, priveau la lumea care forfotea pe stradă. Deodată englezoaica zise arătând cu degetul.

— Cine să fie tânărul acela?

— A, un ofițer! se miră Roseta.

— Îl cunoști?

— Nu. După uniformă trebuie să fie francez.

Era Mariano, care trecea prin Pons ca să se ducă la Rodriganda. Cine îl vedea atât de chipeș în uniforma lui cu fireturi, călărind pe armăsarul acela falnic, nu ar fi putut bănui pentru nimic în lume că tânărul acela făcea parte dintr-o bandă de hoți. Un bandit îmbrăcat ca ordonanță mergea la câțiva pași în urma lui.

Tânărul se îndreptă spre han ca să mănânce ceva și să-și odihnească armăsarul. Dar o căruță încărcată cu portocale îi împiedica oarecum calea. În loc să cotească într-o parte, Mariano strânse zăbala calului și sări peste căruță, ca și când ar fi fost un mușuroi de furnici.

— Bravo! strigă Roseta bătând din palme.

— Așa călăreț mai zic și eu! adăugă Amy privind cu admirație la tânărul acela frumos și elegant.

Mariano ridică din întâmplare ochii și le zări. Își struni calul, sări din șa, și aruncând servitorului său frâul, intră în restaurantul hanului.

Roseta povesti pe scurt prietenei sale cele întâmplate în timpul din urmă la castelul Rodriganda, și când pomeni numele doctorului Sternau o ușoară roșeață îi acoperi obrajii.

— Nu cumva...? zise Amy amenințând-o șăgalnic cu degetul.

— Da, draga mea, doctorul acesta mi-e drag, răspunse Roseta suspinând. Spre nenorocirea mea și a lui, ne desparte o lume... Dar o să-ți povestesc mai pe larg pe drum. Acum să plecăm, suntem așteptate cu nerăbdare la castel.

Roseta chemă pe Alimpo și-i dădu ordin să tragă trăsura la scară. Mariano, care se afla în restaurant, auzi trăsura huruind și alergă la ușă.

— A cui e trăsura? întrebă el pe birtaș.

— A contelui de Rodriganda, și tânăra care s-a urcat acum în trăsură e fiica sa, contesa Roseta, răspunse birtașul.

— Dar cealaltă?

— După cât mi-a spus intendentul castelului, ar fi o prietenă de-a contesei, o englezoaică, care a venit pentru câteva zile la castel.

Mariano aruncă o monedă de argint pe masă, încălecă și strigă servitorului său: „La drum!" Apoi porni în galop. Văzu trăsura cotind după un colț și pierind din văzul lui. Deodată ascultă înspăimântat. Auzise o împușcătură, apoi încă una. Dădu pinteni calului; într-o clipă fu după cotitură și văzu ce se întâmplase. Trăsura contesei se oprise pe șosea și caii zăceau morți la pământ. Vizitiul stătea ghemuit pe capră tremurând de frică, iar intendentul pierise ca intrat în pământ. Pe scara trăsurii, un om cu fața mânjită de funingine ținea pistolul îndreptat spre cele două femei, pe când un alt individ întinsese pușca amenințător spre vizitiu. La tropotul calului care se apropia în goană, cei doi bandiți întoarseră capul.

— Na, am pățit-o, mormăi Bartolo, care-l recunoscuse pe tânăr.

— Ce ne pasă nouă de el? zise Juanito, împușcă-l!

Bartolo ochi și trase, dar Mariano simțise primejdia și aplecase capul. Glonțul trecu pe lângă el fără să-l atingă. Se repezi apoi la bandit, și

izbindu-l cu sabia îi spintecă, cât ai clipi, capul, îndreptă apoi pistolul, trase, și glonțul găuri fruntea celuilalt bandit, care se prăbuși mort la pământ. Mariano sări de pe cal, se înclină în fața fetelor, înlemnite de spaimă, și întrebă îngrijorat?

— Sunteți rănite, doamnelor?

Amy tăcu, dar o roșeață vie îi acoperi obrajii. Roseta, care-și venise repede în fire, răspunse:

— Din fericire nu, domnule locotenent. Dar dacă nu veneai dumneata la timp, nu știu zău ce s-ar fi întâmplat cu noi. Te rog, senior, să primești toate mulțumirile noastre și să-mi dai voie să mă prezint. Eu sunt contesa de Rodriganda, și prietena mea e domnișoara Amy Dryden.

— Mă numesc Alfred de Lautreville, seniorita, răspunse Mariano înclinându-se. Îmi dați voie, doamnelor, să vă ofer serviciile mele?

— Vom fi nevoite să le primim, zise Roseta zâmbind, fiindcă după cum văd oamenii noștri au dispărut.

În momentul acela vizitiul ieși de sub trăsură, unde se ascunsese când văzuse pe cei doi banditi căzând, și dintre niște tufe se ivi și intendentul tremurând ca varga. Deodată, de pe ochii lui Mariano căzu parcă o perdea. I se păru că-și aduce aminte că pe omul acesta îl văzuse el cândva, demult, demult de tot... în copilăria lui... Că omul acesta îl purtase pe brațe. Dar nu era timp acum să se lase în prada gândurilor care îi năvăleau în minte. Puse să se înhame calul lui și al servitorului său la trăsură, și porniră spre Rodriganda.

Roseta se întreba mirată ce să fi însemnat atentatul acesta și cine să-l fi pus la cale, pe când

Amy nu-și mai lua ochii de la tânărul ofițer din fața ei.

Făcură drumul în tăcere. Când ajunseră la castel, văzură pe Cortejo privind nedumerit la ei.

— Senior Gasparino, administratorul nostru, spuse Roseta.

Mariano îi cunoștea numele din povestea Lătrânului cerșetor. Era omul care pusese la cale răpirea lui.

Notarul se uita mirat și îngrijorat la tânăr. „Cine să fie străinul acesta? se întreba el. Ce asemănare! Pare-ar fi contele Manuel acum treizeci de ani. Să fie o simplă coincidență sau altceva?"

O clipă numai ochii lui Mariano se înfipseră iscoditori într-ai lui, dar în privirea aceea era parcă o întrebare și o amenințare.

Când coborâră din trăsură, Cortejo se apropie de ei și zise cu glas mieros:

— Sunt fericit că v-ați întors, contesă. N-ați vrea să fiți atât de bună și să mă prezentați persoanelor de față?

— Cu plăcere, răspunse Roseta.

La numele locotenentului, chipul notarului se însenină. Ofițerul era francez — deci asemănarea era o simplă coincidență.

Cînd servitorii văzură cai străini înhămați la trăsură, alergară toți din toate părțile să afle ce s-a întîmplat. Doctorul Sternau și seniora Clarissa ieșiră în întâmpinarea musafirului. Alfonso, auzind gălăgie, veni și el să vadă care e pricina.

— Domnul de Lautreville, îi lămuri Roseta, a avut amabilitatea să-mi împrumute caii săi, căci ai noștri au fost împușcați.

— Împușcați? Cum, și de cine? întrebă mirat Cortejo.

— De individul care a fugit azi-noapte.

Povesti apoi cum se petrecuseră lucrurile. Toți ascultară cu mult interes și mulțumiră călduros tânărului locotenent; până și Cortejo îi strânse mâna. Ticălosul era cât se poate de mulțumit știindu-i morți pe cei doi banditi care l-ar fi putut da de gol. Contele, de bucurie că Roseta scăpase dintr-o primejdie atât de mare, pofti pe ofițer să fie câtva timp oaspetele său, ceea ce Mariano primi cu multă plăcere.

Când ieși de la conte ca să se ducă în camera rezervată lui, se întâlni pe coridor cu Elvira, soția lui Alimpo. Femeia rămase o clipă înmărmurită pe loc, îl privi cu ochii holbați, apoi strigă înspăimântată:

— Sfinte Dumnezeule, contele Manuel!

Vederea ei îl impresionă atât de puternic pe tânăr, încât se dădu un pas înapoi. Femeia aceasta îi era cunoscută, nu o vedea pentru întâia oară în viața lui. Brațele ei îl legănaseră adeseori în copilărie și nu o dată adormise în poala ei.

— Da, senior. Mă recunoașteți?

— Am auzit vorbindu-se de dumneata. Dar de ce mi-ai spus contele Manuel?

— Fiindcă... fiindcă sunteți leit contele, așa era acum douăzeci de ani.

— Zău? Se întâmplă adesea ca doi oameni să semene foarte bine unul cu altul.

— Dar chiar atât de mult, senior...?

— După cum vezi. Și-acum, ia spune, seniora, ai timp să stăm câteva clipe de vorbă?

— Pentru dumneavoastră și pentru domnul Sternau oricând, senior.

— Vrei să spui doctorul acela german? Ce fel de om e?

— Un om... un om aproape tot atât de viteaz și bun ca Alimpo al meu. A venit anume de la Paris ca să-l tămăduiască pe domnul conte Manuel, și aud că o să-l facă să-și recapete vederea. Să dea Dumnezeu! Dar nu știți ce era să pățească ieri, săracul?

— Ce?

— Era cât p-aci să-l omoare banditii!

— Am auzit adineauri. Și pentru ce vroiau să-l omoare? Are p-aci vreun dușman?

— Dușmani, el? Da' de unde! Toată lumea îl iubește aici la castel.

Încercarea aceasta de omor asupra doctorului îi dădea mult de gândit lui Mariano. Era sigur că în asta era amestecat cu siguranță și căpetenia banditilor. Trebuia însă să fie cineva care avea interes ca doctorul să dispară și plătise pe căpitan să-l omoare. Castelul Rodriganda ascundea deci taine ce trebuiau descoperite.

— Voi petrece probabil câtva timp aici la dv. urmă Mariano, de aceea te rog să-mi dai câteva lămuriri, seniora. Nu te superi, nu-i așa?

— Vai de mine, cum să mă supăr! întreabă-mă cât poftești!

— Mulțumesc. Dar senior Gasparino Cortejo ce fel de om e?

— De, domnule locotenent... nu știu ce să-ți spun... e un om pe care nimeni nu-l poate suferi. E de foarte multă vreme administratorul

averii contelui și un fel de mâna dreaptă a lui. Un om fudul și rău, și gura lumii zice că a cam tras pe sfoară pe domnul conte și și-a adunat o avere frumușică de pe urma lui.

— Dar dona Clarissa?

— E dama de companie a contesei. Face pe mironosița, dar nici pe ea n-o are nimeni la stomac.

— Și tânărul conte?

— E numai de câtva timp la castel, de câteva luni.

— Și înainte unde a fost?

— În Mexic. L-a luat de mic copil un unchi al lui să-l înfieze și să-i lase lui toată averea.

— Când a fost dus băiatul în Mexic?

— Păi... bine nu-mi aduc aminte, dar mi se pare că era la 1 octombrie 1830.

Mariano era foarte emoționat, inima îi bătea cu putere și se stăpânea cât putea pentru ca femeia să nu bage de seamă emoția lui.

— Și pe băiat îl chema Alfonso, nu-i așa?

— Da.

— Un arendaș al lui don Fernando, pe care l-a trimis anume pentru asta.

— Cum îl chema pe arendaș?

— Pedro Arbellez.

— A mai plecat și altcineva cu băiatul?

— Da, fosta lui doică, Maria Hermoyes.

— De unde s-a îmbarcat Arbellez?

— De la Barcelona.

— Și-au dus chiar părinții copilul pe vapor?

— Nu, s-au întors la Rodriganda, după ce-au lăsat copilul în seama doicii și a arendașului, la han.

Ceea ce auzise Mariano era întocmai cum îi povestise bătrânul care venise să moară în peștera banditilor.

— Senior Cortejo era și pe-atunci în slujba contelui Manuel? întrebă el mai departe.

— Da.

— E însurat, are copii?

— Nu.

— Nici rude mai apropiate cu copii?

— Are un singur frate în Mexic, care are o fată.

— Don Fernando trăiește?

— A murit, săracul, anul trecut.

— Și Alfonso e moștenitorul lui?

— Da. Contele Fernando n-avea copii și a lăsat o mare avere.

— Alfonso e iubit la Rodriganda?

— Deloc. Ce copil drăguț și bun era când l-a luat în Mexico; toată ziua îl purtam în brațe, și ce urâcios și nesuferit s-a făcut... Pesemne că i-au schimbat firea pe acolo.

— Dar dona Amy Dryden cine e?

— O prietenă de-a contesei. E tare bogată, după cum am auzit.

— Am isprăvit cu întrebările, și-ți mulțumesc foarte mult, seniora.

— N-ai pentru ce; acum te-aș ruga să-mi îngădui și mie o întrebare, domnule locotenent.

— Mă rog...

— Nu cumva ești ceva rudă cu familia Rodriganda?

— Din nefericire nu, dragă seniorita. Dar de ce mă întrebi? Pe mine mă cheamă Lautreville...

— Semeni cu domnul conte ceva de speriat...

— O simplă întâmplare, seniorita.

— Pesemne... Acu mă duc, fiindcă am o grămadă de treabă. Când vei avea nevoie de ceva, domnule locotenent, eu aicea sunt. La revedere.

— La revedere, dragă seniorita Elvira, zise Mariano privind cu dragoste după bătrâna care se îndepărta repede.

Tânărul rămase câtva timp adânc tulburat. Dacă presupunerile lui erau întemeiate, atunci el era adevăratul fiu al contelui de Rodriganda, și Alfonso nu era altul decât băiatul trimis în locul lui în Mexic și a cărui obârșie numai Cortejo o știa. Poate că și căpitanul.

Dar care era motivul pentru care acesta vroise să-l trimită la Rodriganda? Iată ce nu putea el înțelege. Dacă era într-adevăr fiul contelui Manuel, nu era o imprudență să-l lase în apropierea acestuia, când o împrejurare neprevăzută ar fi putut dezvălui taina care-l înconjura?

În timp ce aceste gânduri se zbăteau în creierul lui Mariano, Gasparino Cortejo îi spunea Clarissei:

— De când am aflat că banditii sunt morți, parcă mi s-a luat o piatră de pe inimă. Mare serviciu mi-a făcut și locotenentul ăsta!

— Numai că asemănarea lui cu don Manuel poate deveni tot atât de primejdioasă pentru noi, răspunse ea îngrijorată.

— Ai dreptate, n-am văzut de când sunt o astfel de asemănare între doi oameni cu de săvârșire străini unul de altul. Cine l-ar vedea cu Alfon-

so alături de conte, l-ar lua cu siguranță pe ofițer drept fiul său.

— E într-adevăr de mirare.

— Nu cumva căpitanul...

— Ce-ți trece prin gând, Clarissa? Un tâlhar nu e niciodată atât de neprevăzător. Eu zic că băiatul a mai fost schimbat o dată, și banditul crede că adevăratul copil al contelui e la el.

— Cum adică, băiatul contelui să fie locotenentul ăsta? Dar de unde până unde a ajuns el în Franța la familia Lautreville?

— Dracu' știe! Multe se întâmplă în lume.

— Trebuie neapărat să iscodim pe locotenent. Unui tânăr fără experiență cum pare el să fie, îi capeți repede încrederea și afli ce vrei de la el. Știe căpitanul al cui era copilul?

— Nu.

— Atunci tot e posibil ca tânărul să fie adevăratul Rodriganda. Poate că a avut el, căpitanul, metodele lui să-l trimită la castel pe locotenentul Lautreville.

— Greșești, dragă. Locotenentul nu e crescut printre bandiți, se vede numaidecât după înfățișare și după felul cum vorbește, se cunoaște că e om cult. Nu, nu e cu putință să fie un bandit.

— Dacă mă gândesc mai bine, înțeleg că ai dreptate. Și-apoi, dacă ar fi băiatul pe care l-am încredințat noi căpitanului, nu și-ar fi ucis astăzi tovarășii.

— Tocmai asta mă liniștește și pe mine. Totuși a fost o slăbiciune prostească a noastră că n-am lăsat atunci să omoare copilul, scăpam de orice grijă.

— O și mai mare prostie, Gasparino, a fost că ai iscălit țidula aceea pe care ți-a cerut-o căpitanul. Tocmai tu, un avocat...!

— Eram la mâna lui, ce vroiai să fac?

— Un bandit nu se adresează niciodată justiției.

— Justiției nu, dar ce te faci dacă se duce la conte și-i aduce pe adevăratul lui fecior? Dar nu de asta mi-e mie frică. Sunt sigur că ticălosul plănuiește să-mi stoarcă bani.

— Cum să-l ducă pe tânăr contelui, dacă nici nu știe că e fiu-său?

— De știut n-are cum să știe fiindcă nu i-am spus, dar un bandit e șiret, și se prea poate să fi cercetat în urmă și să fi aflat. Și-apoi, faptul că n-a ucis băiatul mă face să cred că bănuia el ceva. De altfel, chestiunea e limpede: voi vedea eu dacă devine primejdios, îl împușc și gata.

Prezența celor doi musafiri aduse puțină animație la castel. Pentru conte era o distracție jumătatea de ceas pe care tinerii o petreceau zilnic în camera lui. Prinsese drag de locotenent și tânăra englezoaică, cu firea ei calmă și îngăduitoare, parcă îi mai alina suferințele. Cum cei trei medici spanioli părăsiseră castelul, contele se afla acum în îngrijirea lui Sternau, care își dădea osteneala să-i elimine piatra de la rinichi fără operație.

Tinerii își petreceau ziua în plimbări prin parc și făcând muzică; după-amiază sosea factorul, care aducea scrisorile la castel, și fiecare se ducea în camera lui să-și citească epistolele și să-și rezolve apoi corespondența.

Într-una din zile, după plecarea poștașului, Cortejo intră foarte agitat la Clarissa și-i zise:

— Ia citește ce-mi scrie Landola.

Scrisoarea era din Barcelona și conținea următoarele rânduri:

„Senior,

Am sosit chiar acum în port cu vasul meu «Pendola», după ce-am făcut afaceri minunate.

Te aștept să vii aci neîntârziat, căci vreau să mă folosesc de timpul prielnic navigației și să pornesc iar în larg.

Henrico Landola".

— Și acu pleci la Barcelona? îl întrebă Clarissa după ce citi scrisoarea.

— Nu, o să-i scriu să vină el aici. Situația noastră la Rodriganda a devenit în ultimul timp foarte primejdioasă, așa că nu pot lipsi nici măcar o zi. De altminteri mi-a sosit o ștafetă de la căpitan, zice că vrea să-mi vorbească la noapte.

— Nici nu se putea mai bine! zise Clarissa. Vom putea afla acum ce legături există între acest locotenent și banditi. Cred că face parte din banda lui, deci e sigur că nu va lăsa căpitanul să-i scape prilejul de a se întâlni amândoi în taină. Trebuie neapărat să-l spionăm pe tânăr și să vedem dacă nu se furișează astăzi în parc.

— Bine zici. Ideea ta e minunată.

Așa și era. Spre seară, Cortejo, care pândea, îl văzu pe locotenent furișându-se în parc și îndreptându-se spre poarta care dădea spre pădure. Se luă tiptil după el.

„A avut dreptate Clarissa", gândi avocatul.

Se ascunse după un trunchi gros de copac și așteptă. Nu trecu mult și căpitanul apăru dintr-un tufiș, aținând calea tânărului.

Cele dintâi cuvinte ale banditului când se întâlni cu Mariano fură spuse în șoaptă, apoi, crezându-se singur, conversația se însufleți din ce în ce, vorbele venind acum deslușit până la Cortejo.

— Cum ai reușit să pătrunzi atât de lesne în castel? întrebă căpitanul pe Mariano.

— Am avut norocul — și spre norocul tău, căpitane — să o scap pe contesă și pe o prietenă de-a ei din mâinile a doi inși care voiau să le jefuiască, poate chiar să le omoare, răspunse tânărul.

— Ah, cine erau? Să mai fie și alți banditi pe-aici? Le fac eu repede de petrecanie...

— Nu mai e nevoie, din două motive: mai întâi fiindcă i-am lichidat eu, și apoi nu erau străini, ci de-ai noștri.

— La dracu! Și cine erau?

— Juanito și Bartolo.

— Nu se poate! Cum au cutezat să se atingă de contesă?

— Asta e treaba lor, ori mai bine zis a dumitale.

— Ce-ai făcut cu ei?

— Pe unul l-am împușcat, iar celuilalt i-am crăpat capul. Au murit amândoi.

— Omule, nu mă minți?

— Deloc, ți-am spus numai ce s-a întâmplat.

Urmă o pauză, apoi căpitanul strigă mânios:

— Așadar ți-ai ucis tovarășii! Știi tu ce pedeapsă meriți?

— Da, moartea. Dar eu nu am cum să mă tem de ea, răspunse calm Mariano.

— De ce? Crezi cumva că o să te scutesc fiindcă am fost întotdeauna îngăduitor cu tine?

— Nu-ți cer nici o favoare, ci dreptate. Le-ai poruncit lor să o jefuiască pe contesă?

— Nu.

— Atunci nu se cheamă că i-am omorât, ci i-am pedepsit.

— Cine îți dă dreptul? Numai eu, căpitanul vostru, pot hotărî pedeapsa.

— Nu i-am recunoscut, erau mânjiți cu funingine pe față.

— Trebuia totuși să-ți închipui că sunt tovarăși de-ai tăi.

— Nu erau tovarășii mei, răspunse Mariano înciudat. Eu nu fac parte din banda voastră. M-ai adăpostit și m-ai crescut, dar ai uitat să-mi ceri să depun jurământul, așa că n-am nici o obligație față de voi.

— Foarte bine, vei depune îndată jurământul.

— Nici prin gând nu-mi trece!

— Nemernicule! șuieră printre dinți căpitanul, care nu se aștepta la atâta împotrivire din partea tânărului. Asta mi-e răsplata pentru binele pe care ți l-am făcut?

— Bine? strigă cu amărăciune Mariano. Să mă smulgi de lângă părinți și să mă vâri printre tâlhari...

Cortejo se înfioră. Așadar tot el e, și știe că a fost răpit... își zise ticălosul.

— Cum? Ce vrei să spui...? mormăi banditul înspăimântat.

— Că am fost luat cu forța și s-a pus alt copil în locul meu.

— Tot ce se poate, dar ce amestec am eu în afacerea asta? Te-am găsit rătăcind prin pădure și mi-a fost milă de tine. Nu știu nici astăzi cine te-a dus acolo.

— Nu minți, căpitane! Tu ești acela care m-a răpit! strigă tânărul indignat.

— Dovedește-o! Jur că nu eu te-am smuls dintre ai tăi...

— Da, știu, dar din porunca ta. Cunoști tu pe unul Tito Sertano din Matare?

— De unde știi tu numele ăsta? strigă cu ciudă banditul.

— Mai departe: Cunoști hanul „El hombre grande" din Barcelona, din care a fost răpit în noaptea de 2 octombrie 1830 un copil și pus altul în locul lui?

— Cine ți-a băgat năzbâtia asta în cap?

— Treaba mea.

— Îți cer să-mi răspunzi de unde ai mai scos minciunile astea! Te-am trimis la Rodriganda să supraveghezi pe Gasparino Cortejo, nu să născocești bazaconii fără de rost. Vreau să știu!

— Nu-ți mai strica gura de pomană, căci n-o să afli nimic.

— Ba o să aflu, fiindcă te pot sili să-mi spui.

— Ei aș!

— Nu cumva crezi că mi te poți împotrivi? Tu mie? Aida de! Îți poruncesc să te întorci imediat la peșteră, ai înțeles?

Tânărul râse batjocoritor.

— Nici prin gând nu-mi trece!

— Așadar te răzvrătești? șuieră căpitanul scos din fire.

— Da. Trebuie să rămân unde sunt. Ce-ar zice contele Rodriganda de domnul locotenent de Lautreville, care fuge peste noapte ca un hoț? Și-apoi, n-ai idee ce mult îmi place la castel și — adăugă el cu subînțeles — mă simt aici ca și când aș face parte din familie.

— Bine, măi băiete, nu vrei să înțelegi de cuvânt? Pleacă de bunăvoie, altminteri...

— Ascultă-ncoa' la mine, căpitane. Nu-ți port nici o pică, începu Mariano cu blândețe, deși m-ai smuls de pe lângă tulpina unde am răsărit, dar cu ajutorul tău am putut să-mi însușesc cele ce se cuvin unui tânăr ca să poată face față cerințelor mediului în care va trebui să trăiască de-acum încolo. De aceea nu voi căuta să mă răzbun, ci-ți spun: suntem chit! Ce voi face mai departe, nici eu nu știu, ceea ce știu însă hotărât e că nu mă voi mai întoarce niciodată printre voi. De silit nu mă poți sili. Sunt tot atât de puternic și îndemânatic ca și tine, și cu vicleșug nu mă poți birui.

— Zău? Dar dacă aș face așa ca să afle contele că ești un bandit? râse batjocoritor căpitanul.

— Cel dintâi lucru ce-l va face e să mă întrebe unde îmi sunt tovarășii, și n-o să mă sfiesc să-i spun, fii pe pace...

— Nemernicule! izbucni înfuriat banditul.

— N-avea nici o grijă, căpitane, atâta timp cât nu mă amenință vreo primejdie, o să tac. Mă cunoști, și știi că te poți bizui pe cuvântul meu. Dar eu nu ți-am făcut jurământul de credință, și dacă mă vei sili prin vicleșug și amenințări, tu și banda ta veți deveni dușmanii mei, și voi ști eu cum să mă apăr. Atât aveam să-ți spun.

— E ultimul tău cuvânt?

— Da. Ei, căpitane, lasă-ncolo cuțitul, am ochi ageri și văd bine prin întuneric, pe când tu nu vezi că de când am început discuția stau cu țeava pistolului întinsă spre tine... Până s-ajungă pumnalul tău la mine, te-am și dat gata! Asta s-o știi

și pentru mai târziu. Băiatul s-a făcut acum bărbat și va ști să procedeze ca atare. Rămâi cu bine, căpitane!

Acesta auzi pașii tânărului pierzându-se în întuneric.

— Mariano! strigă căpitanul cu glas poruncitor.

Nici un răspuns.

— Mariano! repetă. el De astă dată glasul suna aproape rugător.

Dar pașii nu se mai auzeau.

— S-a dus!... murmură el. Vrea să se elibereze, dar nu va izbuti. Cine a încăput în mâna mea, acela nu-mi mai scapă. Dracu' m-a pus să-l trimit tocmai pe el la Rodriganda! Dar de unde o fi aflat el ce s-a petrecut atunci? Trebuie să aflu cu orice preț...

Tot mormăind așa, banditul dispăru în pădure.

Acum ieși și avocatul din ascunzătoarea lui, se întoarse la castel și se duse de-a dreptul la Clarissa, care-l aștepta nerăbdare. Găsi aci și pe Alfonso. Cei doi complici se înspăimântară grozav când aflară că locotenentul nu era altul decât copilul furat.

— Doamne sfinte! Ce e de făcut? strigă Clarissa. Să știți că tânărul bănuiește toată afacerea.

— Atunci stăm cu toții pe un vulcan ce poate izbucni din moment în moment, zise Alfonso. Omul acesta trebuie să dispară.

— Ce înțelegi prin asta, dragul meu? întrebă Cortejo.

— Să moară! Morții nu mai pot glăsui... E viața noastră în joc și nu trebuie să ne fie milă de

el. De altminteri, nu e altceva decât un tâlhar de codru și ar fi un serviciu pe care l-am face societății scăpând lumea de el.

Clarissa dădu din cap, dar avocatul zise rar și cu chibzuință:

— Se înțelege de la sine că trebuie să dispară, fie că vom pune să-l omoare, fie pe altă cale. Aceasta nu o pot hotărî decât după ce mă voi sfătui cu căpitanul. Voi afla la noapte la ce mă pot aștepta.

Când ceasornicul contelui bătu miezul nopții, notarul se duse la locul unde se întâlnea întotdeauna cu căpitanul. Îl găsi așteptându-l.

— Mi-ai trimis vorbă să te găsesc aici și m-ai scutit de un drum în munți, îi zise Cortejo.

— Aveai vreo treabă cu mine? îl întrebă banditul, curios.

— Cum, te faci că nu știi? zise avocatul prefăcut. Ți-am dat o însărcinare pe care n-ai îndeplinit-o nici până astăzi, fiindcă în loc să-mi trimiți oameni acătării, mi-ai trimis niște nevolnici.

— Îmi faci imputări pe nedrept, Cortejo. La ce bun să ne jucăm de-a v-ați-ascunselea? Mai bine să ne înțelegem de la început. Tot mai vrei să-l lichidezi pe doctor?

— Mă mai întrebi? Și cât se poate de curând.

— Bine. Atunci o să-ți spun condițiile mele.

— Condiții? Cred că ne-am înțeles o dată!

— De-atunci s-a schimbat situația. Am aflat de cele ce s-au întâmplat și — deși n-am fost de față — îmi cunosc destul de bine oamenii ca să ghicesc adevărul. Doctorul a fost atacat cu pumnalele.

— Așa e.

— După sfatul, sau mai bine zis, după porunca d-tale.

Notarul se codi o clipă, apoi răspunse:

— Nu, așa a vrut Bartolo.

— Nu minți! zise aspru banditul. Oamenii mei știu care e deosebirea dintre un tăiș de cuțit și un glonț, pentru a fi făcut de bunăvoie o astfel de gugumănie. Nu trebuia atacat un om voinic ca doctorul cu pumnalul. Ai vrut să nu se facă gălăgie, de aceea le-ai interzis să tragă. Așa-i sau nu?

— N-ai dreptate.

— Știu eu ce spun. Bartolo și Juanito au fost uciși în altă împrejurare. Ce îi va fi îndemnat să atace pe contesă, nu pricep; vreau însă să presupun că n-a fost din vina dumitale, îmi vei plăti așadar câte două sute de duros pentru fiecare din oamenii uciși în lupta cu doctorul, pe urmă vom discuta mai departe afacerea.

— Ceri imposibilul!

— O să vezi că e foarte posibil. Oamenii au căzut în slujba dumitale și trebuie să plătești. Te asigur că nimic nu-mi poate clinti hotărârea. Mă cunoști, orice împotrivire va atrage după sine mărirea pretențiilor mele.

Notarul îl ascultă cu încordare, apoi zise rar și apăsat:

— Poate că voi ceda pretențiilor d-tale, dacă îmi vei mai împlini încă o dorință. În afară de doctor, mai e un om care-mi stă în cale.

— Adică să dispară, vrei să zici. Cine e?

— Un ofițer.

— Ei, știi că mă interesezi?... în ce garnizoană e?

— În nici una. Acum e în concediu. Nu e nici spaniol, ci francez.

— Și unde se află în momentul de față?

— Aici, la Rodriganda.

— Cum îl cheamă?

— Alfred de Lautreville.

— Alfred de... mormăi căpitanul, nu-l cunosc.

— Cred, răspunse cu ironie avocatul. De altfel, deși nu-l cunoști, ai avea și d-ta o răfuială cu el. Doar ți-a omorât doi oameni din bandă, pe Juanito și pe Bartolo. Nu cumva vrei să-i lași nerăzbunați?

— Nici nu mă gândesc! Dar d-ta ce ai împotriva lui?

— Ți-am mai spus: omul ăsta îmi stă în cale. Ei, vrei ori nu vrei? Dacă nu, o să mă adresez altcuiva, care o să mă servească mai bine decât dumneata și oamenii d-tale.

— Aș vrea s-o văd și pe asta! Eu n-am concurență, așa să știi, senior. Și-apoi, francezul mi se cuvine mie. Mi-a ucis doi oameni, și cine își vâră coada în treburile mele are de-a face cu mine, bagă bine de seamă ce-ți spun, senior Cortejo!

— Mai domol, căpitane! Nu cumva vrei să spui că individul e sub ocrotirea d-tale?

— Dimpotrivă, omul acesta trebuie să dispară cu orice preț!

— Cu alte cuvinte, să moară.

— Nu, în nici un caz. Am alte planuri cu el. Îți dau însă cuvântul meu că nu-ți va mai sta în cale.

Notarul aflase acum ce vroia să știe.

— Bine, te cred. Așadar, îți voi da patru sute de duroș pentru oamenii uciși; în schimb, cer însă ca doctorul să moară și străinul să dispară.

— Fie! Va trebui însă să plătești restul de cinci sute de duros pentru neamț, și tot atât pentru francez.

— Ești un pungaș, căpitane!

— De, ce să-i faci, trebuie să trăiască omul! adăugă banditul râzând.

— Ne-am înțeles. Banii îi vei primi după ce vei face treaba.

— Să nu cumva să încerci să mă tragi pe sfoară, că n-o să fie bine de dumneata, crede-mă...

— Nu-ți fie frică. Și-acu, pe când...?

— Nu pot hotărî încă ziua, în orice caz în curând. Rămâi sănătos, senior.

— Noapte bună, căpitane.

Banditul pieri, și notarul se îndreptă spre castel.

„Ha-ha-ha! râse în sinea lui, crezi că mă tragi pe sfoară, nemernicule, dar te înșeli amarnic! O să iau eu singur lucrurile în mână și-o să reușesc mai bine ca tine."

A doua zi dimineață, când Elvira veni să-i aducă doctorului cafeaua, acesta îi zise:

— Adu-mi, te rog, mai bine un pahar cu lapte, seniora; n-aș vrea azi să beau cafea.

— Nu cumva ești bolnav, senior doctore? întrebă ea îngrijorată.

— Nu, e altceva. Astăzi am ceva de făcut, care cere ca nervii să fie cât se poate de liniștiți, or cafeaua irită nervii.

— Atunci trebuie să fie ceva serios.

— Așa e. Roagă-te lui Dumnezeu, seniora, ca să reușesc. Voi opera astăzi pe contele Manuel la ochi.

— ‚O Doamne! Și o să-și recapete vederea? strigă ae cu bucurie.

— Așa nădăjduiesc. Te rog să-i spui intendentului să aibă grijă ca să domnească o liniște desăvârșită în castel. Acum du-te de-mi adu un pahar cu lapte, fiindcă mă grăbesc.

Când, după câteva minute, medicul intră în salon, îi găsi pe toți discutând cu însuflețire.

— E-adevărat, domnule doctor, că vrei să-l operezi astăzi pe tata? îl întrebă Alfonso încruntat.

— Da.

— Ești sigur că operația va reuși?

— Așa sper.

— Aha, sperî! Nu ți se poate ierta ca pe o vagă speranță să te joci cu viața unui om. Eu, ca fiu al bolnavului, îți cer să fii asistat de încă vreo câțiva medici, altminteri nu-ți dau voie să faci operația.

— Ascultă, domnule conte, nu vreau să se repete scenele de rândul trecut, zise doctorul foarte serios. De aceea, fii bun și lasă-mă să procedez așa cum găsesc eu de cuviință. De altminteri, domnul conte Manuel mi-a dat mână liberă să fac ce cred, deci nu mai e nevoie și de consimțământul d-tale.

— Oho! strigă cu mânie Alfonso, am și eu dreptul să poruncesc aci în casă!

— Se poate, dar nu medicului. Acum, domnilor, fiindcă operația va începe peste zece minute,

vă rog să se facă liniște. Vă atrag atenția că orice zgomot, cea mai ușoară iritație sau emoție poate primejdui starea bolnavului și vă fac răspunzători de consecințele pe care le-ar avea.

— Voi asista și eu la operație! zise cu hotărâre Alfonso.

— E drept că va trebui să am pe cineva la îndemână, dar persoana o voi hotărî eu. Domnișoara Roseta, vrei să fii d-ta această persoană?

— Din toată inima!

— Și eu, adăugă Amy cu gravitate.

— Stărui să fiu și eu de față, se răsti Alfonso.

— N-am nevoie de spectatori, ci de ajutoare, răspunse aspru doctorul. Și acum, aș vrea să te rog și pe d-ta ceva, domnule de Lautreville.

— Mă rog... îți stau la dispoziție.

— Știi care sunt ferestrele camerei contelui, nu-i așa?

— Da.

— Atunci vei fi atât de bun să faci de planton sub aceste ferestre, ca să nu survină ceva în timpul operației. Nimeni n-are voie să se apropie.

Locotenentul aruncă o privire în semn c-a înțeles, se înclină și răspunse:

— E o mare cinste pentru mine să apăr, cu slabele mele mijloace, o cauză care poate fi spre binele unui om atât de bun și de nobil cum e contele Manuel.

— Cinste? râse Alfonso ironic. E o rușine să fii un cățeluș dus de lanț de un...

Dintr-o săritură Mariano fu lângă el.

— Să-ți retragi imediat cuvintele!

— Ei aș! Le repet chiar...

— Atunci îmi vei da satisfacția cuvenită, cum se obișnuiește între oamenii de onoare.

— Om de onoare... D-ta? Ha-ha-ha! Ești doar...

Nu-și sfârși vorba, căci notarul îi puse repede mâna pe gură.

— Oprește-te, conte, nu e acum nici timpul, nici locul pentru o astfel de discuție, îi zise el aspru.

— Așa e, încuviință doctorul. De altfel, dacă ai trebuință de un martor pentru duel, domnule de Lautreville, sunt la dispoziția d-tale. Acum, rog pe domnișoare să mă urmeze.

Când rămaseră singuri, Cortejo îi spuse necăjit lui Alfonso:

— Nesocotitule! Erai cât p-aci să dai totul pe față!

— Ei și!? Ce bucurie aș fi avut să văd mutrele ăstora când ar fi aflat că „domnul de Lautreville" al lor nu e decât un bandit oarecare...

— Și ce bucurie pe tine, când le-ar fi spus că tu i-ai luat locul în familie!... Căci, nu numai că o știe, dar ține cu orice preț să afle cine ești și al cui. Mi-am luat eu însă măsurile necesare, pentru a ne descotorosi repede de el.

— Și doctorul ăsta! Face pe stăpânul la castel! zise cu ciudă Clarissa.

— Și ce grijă pe el, ca să nu se facă zgomot; dar vom face noi așa ca să-i dăm o emoție bolnavului care să zădărnicească operația.

În timp ce puneau ei la cale toate acestea, în camera contelui se făceau pregătirile, și în curând operația începu.

Locotenentul păzea sub ferestrele bolnavului. Servitorii păşeau în vârful picioarelor şi de-abia respirau. Deodată apăru Alfonso, care se ducea la vânătoare urmat de câinii săi... Tocmai când fu aproape de Mariano smuci puşca de pe umăr, ochi o cioară care sta cocoţată pe o cracă şi vru să tragă.

— Ticălosule! şopti deodată cineva la urechea lui.

Nu mai auzi nimic, căci urechile începură să-i vâjâie, i se întunecă privirea şi respiraţia i se opri.

Mariano, care văzuse gestul, se repezise la el, îi puse o mână în beregată, cu cealaltă îi smulse puşca, şi îl trânti la pământ. Tânărul conte se prăbuşi fără zgomot.

Câţiva servitori, văzând cele ce se petrecuseră, alergară în grabă.

— O, Doamne! A vrut să tragă! se tânguia bietul intendent. Şi doctorul care ne-a spus să nu facem zgomot... Ce facem acum cu el?

— Nimic. Lăsaţi-l în seama mea. Mort nu e, ci numai leşinat.

— Locotenentul îl ridică în braţe pe Alfonso, intră cu el în castel, îl duse în beci, încuie uşa pe dinafară, vârî cheia în buzunar şi se aşeză iar la postul său.

În sfârşit operaţia fu terminată. Medicul recomandă cea mai mare linişte şi ieşi din camera bolnavului.

— Gata, doctore? întrebă Mariano când îl văzu.

— Da, şi operaţia a reuşit mai bine decât m-aşteptam. Totuşi bolnavul nu tebuie s-o afle încă. Dar ce puşcă e asta din mâna d-tale?

— E a lui Alfonso, pe care l-am încuiat în beci.

— Încuiat? Pentru ce?

Locotenentul povesti cele întâmplate.

— Ce nemernic! exclamă doctorul indignat. Să știi că n-a făcut-o fără intenție. Copil denaturat! Și acum ce-ai de gând cu el?

— Ce zici d-ta. Știi mai bine decât mine dacă mai poate fi primejdios sau nu.

— Adineauri da, însă acum nu mai este. Du-mă, te rog, la el.

Alfonso se trezi din leșin și-i auzi venind. Când deschiseră ușa vru să se repeadă la Mariano, dar doctorul îl apucă de braț și-l ținu ca într-un clește.

— Tâlharilor! Bandiților! răcni el cu spume la gură.

— Spune ce poftești, cuvintele unui om ca d-ta nu ne pot atinge, spuse doctorul cu scârbă. O să-ți dăm drumul, mai întâi însă avem ceva de vorbit amândoi.

— Duceți-vă la dracu, pungașilor! dacă nu vreți să pun să vă dea pe brânci afară.

— Mai domol, tinere... Nu te las să pleci de-aci până nu vei auzi ce am să-ți spun.

— Hai, spune! se răsti Alfonso la doctor.

—Mai întâi, purtarea d-tale mi se pare foarte suspectă. Nu înțeleg motivul, dar dacă vei îndrăzni să te apropii de conte până ce nu-ți voi da eu voie, sau dacă vei face cel mai mic lucru care i-ar putea dăuna sănătății, voi face cunoscută în ziare atitudinea d-tale și te voi da pe mâna parchetului.

— Fă-o! Fă-o, dacă-ți dă mâna! O să pun pe urmă să te ia la goană cu biciul!

Mariano nu mai putu răbda. Deși voise să păstreze tăcerea, acum nu se mai putu stăpâni. Puse mâna pe umărul ticălosului și-i zise:

— Dacă îndrăznești să mă amenințI, te fac praf! Nu cumva crezi că n-ai de ce te teme, tu și părinții tăi nemernici? Procurorul va dovedi lesne că nu ești adevăratul Alfonso de Rodriganda y Sevilla. Și-acu, cară-te, derbedeule!

Îi dădu un pumn în piept și-l izbi de zid. Alfonso se dezmetici repede și o luă la fugă pe scări.

— Cum? Nu e fiul contelui? întrebă uimit doctorul.

De-abia acum înțelese Mariano greșeala pe care o făcuse. Își trecu mâna peste fruntea fierbinte și zise:

— Senior, poți păstra o taină?

— Da, răspunse doctorul simplu.

— Vrei să-mi fii prieten?

— Vreau! răspunse el cu tărie.

— Atunci împlinește-mi o rugăminte: nu spune deocamdată nimănui nimic din ce-ai aflat.

— Bine. Voi tăcea. Cu o condiție însă.

— Care?

— Să te bizui pe mine și să-mi acorzi mai târziu încrederea d-tale.

— Îți jur pe tot ce am mai scump că o voi face.

— Atunci, să lăsăm deocamdată acestea, deși îți mărturisesc că mă preocupă foarte mult. Acum trebuie să mă duc repede la conte, ca nu cumva ticălosul de Alfonso să strice tot ce-am făcut.

Alfonso însă se dusese de-a dreptul la Clarissa și strigă de cum intră pe ușă:

— Mamă, trimite repede să-l cheme pe tata. S-a întâmplat ceva nemaipomenit!

— Mai încet, nenorocitule, nu zbiera așa, vrei să te audă toată lumea! Ce e, ce s-a întâmplat? întrebă ea speriată.

— O ticăloșie nemaipomenită! Văd că slujnica nu e nicăieri, mă duc eu să-l aduc pe tata.

Alergă să-l caute pe Cortejo și se întoarse numaidecât cu el. Le povesti întâmplarea și întrebă ce e de făcut.

— Să taci! strigă Cortejo. Ai făcut o prostie cât capul tău de mare. Cine te-a pus să tragi pe sub ferestrele contelui? Ne zădărnicești toate planurile. Altă scăpare nu e decât să plec imediat la Barcelona ca să-l caut pe Landola.

— Când pleci? îl întrebă Clarissa.

— Peste o jumătate de ceas. Îți cer însă o supunere totală, Alfonso. Dacă aflu că iar ai făcut vreo nesocotință în lipsa mea, te las în plata Domnului, m-ai înțeles, neghiobule? Și-acu, du-te!

La asta nu se-așteptă Alfonso. Niciodată nu-i vorbise tatăl său atât de aspru. Ieși din cameră fără să îndrăznească să răspundă.

La trei zile după cele povestite mai sus, Sternau se hotărî să-i scoată bolnavului pansamentul. Numai Rosetei i se îngăduise să fie de față. Doctorul se apropie de bolnav și-i zise, tremurând de emoție:

— Vă rog, domnule conte, să întoarceți capul de la fereastră.

Bătrânul întoarse capul, și Sternau îi scoase încet bandajul de la ochi.

— Ce vedeți? întrebă doctorul.

Tonul cu care fusese pusă întrebarea era atât de solemn, încât contele nu cuteză să deschidă ochii. Stătea în picioare, cu mâinile rezemate de masă, și un sentiment ciudat puse stăpânire pe el. În sfârșit, înainte de a deschide ochii, murmură:

— Ce zi mare pentru mine! Doamne Atotputernic, fă o minune, redă-mi vederea!

Apoi, încet, încet de tot, clipi, ridică pleoapele...

Sternau, care stătea în spatele lui, nu-i putu vedea expresia feței, dar îl văzu făcând câțiva pași spre Roseta și-l auzi strigând cu bucurie:

— Sfinte Dumnezeule! E-adevărat?! E vis sau aievea?! Văd! Domnule doctor, e-adevărat?

— Da.

— Mă vezi, tată? zise Roseta, și se aruncă în brațele bătrânului, care căzu într-un fotoliu și închise ochii.

— A leșinat! strigă ea înspăimântată.

— Fii fără grijă, seniorita, e numai copleșit de fericire și nu leșinat.

Într-adevăr, contele deschise ochii.

Sternau se apropie de el și-i întinse mâinile.

— Da, zise contele, după ce-l privi câtva timp, așa mi te-am închipuit, doctore. Orice ți-aș spune, n-ar putea reda ceea ce simt în clipa de față. Cuvintele mele de mulțumire ar suna sterpe și n-ar putea exprima recunoștința pe care ți-o voi păstra până în cea din urmă zi a vieții mele. Îmi dai voie să te îmbrățișez?

Îl strânse în brațe pe medic, îl sărută cu dragoste, apoi zise:

— Și-acum să vină și ceilalți.

— Ajunge deocamdată, don Manuel. Ochii trebuie cruțați cel puțin până după-amiază. Pe urmă, poate...

— Nu-l pot vedea nici măcar pe fiul meu?

— Nu, răspunse Sternau, căruia un gând îi fulgeră prin minte. Contesa Roseta poate rămâne la dv., pe ceilalți îi veți vedea de-abia spre seară, când lumina e mai puțin puternică.

— Bine, mă supun, dar vreau ca toată lumea să se bucure împreună cu mine. Să afle întreg Rodriganda! Să se facă o serbare, și cine are vreo dorință i-o voi împlini. Toți slujbașii mei să capete câte o satisfacție. Voi... o, voi...

Se gândi puțin, apoi întrebă:

— Ai rude, doctore?

— Da, mama și o soră.

— Unde?

— Acasă, în Germania.

— Crezi că pot citi?

— Puteți, dar încă nu aveți voie.

— Nici măcar câteva minute?

— Atâta, da.

— Dar de scris vreo două rânduri? Nu mai mult.

— Bine, scrieți, însă cu spatele la fereastră.

Contele se apropie de birou, scoase din sertar un cec și-l completă. Pe urmă îl împături și i-l întinse Rosetei.

— Roagă-l tu să-l primească, fetița tatei. E pentru mama și sora lui. Ceea ce a făcut el pentru mine nu se poate plăti cu toate averile din lume, dar vreau ca ai lui să știe cât ne e de drag și câtă recunoștință îi păstrăm.

Roseta vru să-i dea cecul, dar Sternau nu vru să-l ia.

— Te rog, Carlos... Nu e un dar pe care ți-l face tata, ci o favoare pe care i-o faci dumneata lui primind, dragul meu, te rog eu...

Tânărul nu se mai putu împotrivi. Mulțumi încurcat și ieși repede din cameră. Când fu singur, își aruncă nepăsător ochii pe hârtie și rămase înmărmurit: cecul era în valoare de cincizeci de mii de pesos, o adevărată avere.

15. „POHON UPAS!"

Gasparino Cortejo plecase la Barcelona.

Printre celelalte vase ancorate în port se afla și o corabie cu trei catarge, care purta numele „La Pendola". Era proprietatea lui Landola și era foarte ciudat construită. Ușoară, într-adevăr, ca o „pană" — după cum îi era numele — spinteca valurile cu repeziciune, dar era adesea în primejdie să-și frângă șira spinării.

— Sunt mulțumit de d-ta, Landola. Partea ce mi se cuvine e de treizeci de mii de duros, mai mult decât mă așteptam.

Căpitanul nici nu clipi, doar întrebă:

— Vrei să-ți număr banii sau mi-i lași să lucrez mai departe cu ei?

— Ți-i las.

— Atunci ne-am înțeles. Mai ai ceva de spus?

— Hm... n-ai avea nevoie de un marinar?

— Nevoie am oricând. Ce fel de marinar? Unul care să dispară în apă? întrebă piratul, zâmbind cu înțeles.

— Din partea mea, și pe uscat, numai să nu se mai întoarcă.

— Ca și contele Fernando de Rodriganda, nu-i așa?

— Sst! exclamă speriat notarul. Dacă te-ar auzi cineva! Să nu mai pomenești numele ăsta! Don Fernando e... mort!...

— Și mai rău... pierdut pentru totdeauna, fii fără grijă. Și cine e marinarul în chestie?

— Unul care se dă drept ofițer, dar care în realitate nu-i decât un aventurier.

— Mă bucur! Ăștia îmi convin mai bine. Și unde-i de găsit individul?

— La Rodriganda.

— Așa? Dar cum o să-l aduci la mine?

— O să vii să ți-l iei singur.

— Și asta se poate. E voinic?

— Cât un munte.

— Viteaz?

— Mai mult decât atât!

— Atunci o să se apere.

— Cred și eu!

— N-o să-i dăm noi timp! Și cât dai, senior?

— Trei sute de duros pentru toate la un loc: să fie luat fără să se bage de seamă și fără gălăgie, să dispară fără urmă, și să nu se mai întoarcă niciodată.

— Bine, mă-nvoiesc, deși știu că d-ta câștigi mai mult la afacerea asta.

— Și unde o să-l duci?

— Nu știu încă nici eu. Poate în Borneo sau Celebes. Malaiezii dau bucuroși aur sau pietre prețioase pentru albi, pe care îi sacrifică în cinstea zeilor sau morților.

— Mare pișicher ești, căpitane!

— Las' că nici dumitale nu-ți lipsește nimic! Când să vin să-mi iau „marinarul"?

— Poți fi mâine seară la Rodriganda?

— Da. O s-aduc și o căruță cu mine. Unde să trag?

— O să-ți ies eu înainte. Fă așa ca să te afli la ceasurile zece în capătul parcului.

— Bine. Introducerea o las în seama d-tale. Flăcăul trebuie să fie ceva deosebit, altminteri nu ți-ai da atâta osteneală. Eu zic că un strop de otravă ar folosi mai repede.

— Pe otravă nu te poți bizui întotdeauna; și-apoi te poate da de gol.

— Zău? Ha-ha-ha! Am descoperit eu una... ceva grozav! Stai să ți-o arăt și d-tale.

Căpitanul deschise un dulăpior bătut în peretele cabinei și scoase o sticluță cu un lichid albicios.

— Știi ce efect are otrava asta? întrebă zâmbind Landola.

— Nu, răspunse Cortejo.

— Dacă-i dai cuiva numai trei picături, înnebunește; îi dai zece, moare pe loc. Ei, ce zici de descoperirea mea?

— Vrei să-mi vinzi și mie câteva picături?

— Pentru cine? Nu cumva pentru tânărul cu pricina?

— Nu, pentru altcineva.

— Să știi că e foarte scumpă: zece duros picătura.

— Nu face nimic. Dă-mi zece picături și trece-le la socoteală.

Landola turnă zece picături într-o sticluță și o întinse notarului.

— Poftim, senior. Atât ajunge să omori un om, ori să înnebunești trei. Sper că o să fii mulțumit de efect.

Când se înapoie Cortejo la Rodriganda, află despre marele eveniment care bucura tot castelul: contele Manuel își recăpătase vederea.

După ce soarele asfinți, contele stărui iar să-și vadă feciorul. Doctorul nu se mai putu împotrivi și trimise să-l cheme pe contele Alfonso și pe locotenentul de Lautreville.

— Să vină amândoi odată, dar să nu intre în același timp în camera contelui, zise el servitorului.

Mariano habar n-avea de planul doctorului. Astăzi era îmbrăcat civil și se întâlni în anticameră față în față cu Alfonso, care nici nu se uită la el.

Bătrânul își luase legătura de la ochi și, când îl văzu pe Mariano, înaintă spre el și strigă plin de bucurie:

— Mi-am recăpătat vederea, fiul meu!

Oricât de mișcat era tânărul și oricât ar fi vrut să se arunce în brațele contelui, totuși se stăpâni și vru să spună ceva, dar Alfonso i-o luă înainte și zise:

— Te înșeli, tată, eu sunt fiul tău!

Bătrânul îl privi cu asprime și răspunse mânios:

— Cine își permite astfel de glume cu mine? Nu ești d-ta fiul meu!

— Și totuși eu sunt. Nu-mi recunoști glasul?

— A, da, glasul... când l-am auzit pentru întâia oară nu mi-am închipuit că poate fi al copilului meu... Dar cestălalt cine e?

— Locotenentul de Lautreville, răspunse Sternau.

— Locotenentul! Oh, senior de Lautreville, e-adevărat?

— Da, așa e, domnule conte.

Din pieptul bătrânului ieși un suspin adânc, întoarse capul și-i spuse Rosetei:

— Spune acestor domni să plece; să rămână numai doctorul cu mine.

Mariano și Alfonso ieșiră din cameră.

Când acesta din urmă intră la Clarissa, îl găsi aci pe Cortejo, care-l aștepta cu nerăbdare.

— Ei? îl întrebară ei.

— Contele nu vrea să știe de mine, vroia să-l îmbrățișeze pe locotenent, luându-l drept fiul său.

— Era și el acolo?

— A intrat în același timp cu mine la conte.

— Să știi că lovitura a fost pusă la cale de cineva. Nu cumva va fi bănuind doctorul ceva? Noroc că astă-seară lucrurile vor lua altă întorsătură, căci mâine ar fi poate prea târziu.

— Astă-seară? Ce vrei să spui? întrebă mirată Clarissa.

— O s-aflați voi la vreme. Cu cât știu mai puțini despre afacerea asta, cu atât mai bine pentru noi. Acu duceți-vă la culcare și lăsați-mă pe mine.

Cortejo se duse în camera lui, dar în curând ieși în parc și porni spre poarta care da în pădure. Îl găsi aci pe Landola, care îl aștepta cu o căruță cu doi cai. Șase marinari voinici stăteau ascunși după copaci.

— Crezi c-o să meargă? îl întrebă căpitanul „Pandolei" pe avocat.

— Și încă foarte lesne, răspunse acesta. E petrecere în sat și slugile sunt toate la joc. Locotenentul s-a dus să vadă și el petrecerea. Vă voi duce în castel pe ușa din dos și vă veți ascunde în camera lui. Cum îl veți vedea intrând puneți mâna pe el.

În vreme ce se punea la cale răpirea, Mariano se întorcea cu Amy Dryden din sat. Aproape de castel, tânăra fată se opri în loc și zise cu glas scăzut:

— Domnule locotenent, în viața d-tale e o taină, nu-i așa?

— Da, miss, o mare taină, răspunse el după o clipă de șovăială.

— N-aș putea s-o aflu și eu?

— Nu încă.

— N-ai încredere în mine?

— Mai mult ca în oricine, sunt însă lucruri pe care omul nu cutează să le mărturisească nici chiar sieși.

— Dar mai târziu?

— Miss Amy, d-ta vei fi poate cea dintâi care o vei afla, când...

— Când?...

— Când... îmi vei îngădui să te revăd...

Fata îl privi cu drag și răspunse cu glas tremurat:

— Te voi aștepta...

— Cât... cât timp...? Spune-mi, miss Amy...

— Toată viața! zise ea, rezemându-și capul de pieptul lui.

Cu sufletul beat de fericire, Mariano se întoarse în camera lui. Dar cum păși pragul, se pomeni cu un pumn zdravăn în tâmplă și-și pierdu cunoștința fără să poată scoate un țipăt. Doi marinari îl luară pe umeri și coborâră cu el repede scara. Afară îi aștepta Cortejo. Merseră în tăcere până la căruță, unde-l puseră jos. Avocatul aprinse un felinar și lăsă să cadă lumina pe chipul tânărului. Acesta ținea ochii deschiși.

— A, te-ai trezit, nemernicule! rânji Cortejo. Socoteala pe care ți-ai făcut-o cu Rodriganda s-a încheiat. Umblă sănătos și nu mă uita.

Îi trânti apoi nenorocitului un pumn în față, fără ca acesta să se poată apăra, și făcu semn marinarilor să-l urce în căruță.

Landola îl luă pe avocat la o parte și-l întrebă încet:

— Ce zici, senior, să-l omor sau...?

— Hm! Mort e mai sigur.

— Da, dar pierd o afacere bănoasă.

— Atunci mai scade din socoteala mea încă două sute de duros.

— Așa mai merge. A, uite că băieții au încărcat „marfa". Te mai văd înainte de-a pleca din port?

— O singură dată numai, pe urmă... să ne vedem sănătoși!

Căruța porni și avocatul se întoarse la castel. Era convins că nimeni nu va veni să-i zădărnicească de-acum încolo planurile. Dacă ar fi văzut însă rânjetul de pe buzele piratului la despărțire, care-și zicea în gând că Mariano și Cortejo îi vor aduce încă o groază de bani, n-ar mai fi fost atât de sigur de izbândă.

A doua zi dimineața, pe când Amy Dryden ieșise să ia aer în grădină, se întâlni față-n față cu doctorul Sternau, care părea dus pe gânduri.

— Ce e, doctore, la cine te gândești? îl întrebă ea glumind.

— La d-ta, seniorita, răspunse el foarte serios.

— Zău? Și ce anume te face să te gândești la neînsemnata mea persoană?

— Era mai mult o asociație de idei, ca să zic așa. Plecarea d-tale apropiată mă ducea cu gândul la țara îndepărtată care îți va sluji în curând de patrie.

— Vrei să spui Mexicul? Ai fost vreodată pe acolo?

— Da. Am cutreierat pustiul Mapimi călare pînă la capitala țării, unde am trăit chiar o bucată de vreme. De acolo am pornit în California, ca să cunosc mai de aproape viața căutătorilor de aur.

— Serios? Ai fost în Mexic? Ce bine îmi pare că am găsit pe cineva care să-mi spună cum e pe acolo! Fiindcă, trebuie să-ți mărturisesc sincer, mi-e o frică teribilă de ținuturile acelea. Se zice că e țara groazei și a crimei. Gândește-te la istoria ei.

— Într-adevăr, istoria acestei țări e scrisă cu sânge omenesc, și astăzi încă moravurile ei nu sunt tocmai pașnice. Totuși se exagerează. Mexic e una dintre cele mai frumoase țări de pe suprafața globului, și viața în capitală e cât se poate de animată.

— Dar în provincie? Am auzit că bande întregi de tâlhari cutreieră ținuturile, punînd în primejdie viața oamenilor de ispravă.

— E drept, zise doctorul zâmbind, că orice mexican are în el sânge de bandit, dar te deprinzi repede.

— Cum poți să te obișnuiești să trăiești la un loc cu astfel de oameni? strigă Amy speriată.

— Foarte lesne, miss. Banditii aceștia sunt oameni foarte manierați. Faci cunoștință în societate cu un ofițer superior de care ești încântată, cu un magistrat cunoscut ca unul dintre cei mai drepți judecători, cu un savant care te uimește prin știința lui; într-o bună zi te pomenești că o bandă de tâlhari dă năvală peste d-ta și recunoști în șeful ei pe ofițerul superior de care ai rămas încântată, pe judecătorul integru, ori pe savantul care te-a uimit cu știința lui. Acestea sunt lucruri obișnuite la ei, și nu te costă decât o dezamăgire și o sumă mai mare sau mai mică de bani. Se vor purta foarte cuviincios cu d-ta, și când acest șef de banditi te va întâlni mai târziu într-un salon îți va oferi brațul cu multă amabilitate, rugându-te să binevoiești a trece sub tăcere întâmplarea fără însemnătate la care ai fost martoră.

— Știi că e cât se poate de romantic ce-mi spui d-ta! Atunci oamenii aceștia nu râvnesc la viața, ci la punga ta?

— Mai totdeauna. Dar în provinciile îndepărtate e ceva mai primejdios. Cine încearcă să opună rezistență plătește cu viața curajul său. De aceea nu te poți încumeta să te îndepărtezi prea mult de capitală, decât sub escortă militară. Totuși, toate aceste primejdii sunt nimicuri față de cele prin care treci prin nesfârșitele savane sălbatice, unde te pândește moartea la tot pasul. Cine nu e

înzestrat cu o putere într-adevăr uriașă, nu e destul de bine înarmat, sau e lipsit de experiență, acela nici să nu încerce.

— Așa am citit și eu. E adevărat că oamenii care cutreieră savanele și pustiurile pot descoperi orice urmă de om sau de animal?

— Desigur. Se cere însă nu numai mult exercițiu ci, înainte de toate, o agerime a ochilor care trebuie să fie înnăscută în om. Trebuie să întrebi, ca să zic așa, fiecare grăunte de nisip, fiecare firicel de iarbă, fiecare mlădiță; trebuie să iei în seamă sute de împrejurări la care altul nici nu s-ar gândi.

— D-ta ai făcut toate astea?

— Am fost nevoit s-o fac.

— Atunci ai fost și d-ta unul din acei vestiți cercetători care duc o viață atât de romantică?

— La ordinele dv., domnișoară! răspunse doctorul înclinându-se râzând.

— Ah! cât aș vrea să am și eu prilejul să văd un astfel de temerar! făcu Amy oftând.

— Mă rog, dorința ți se poate împlini chiar acum, dragă domnișoară, căci văd aci urme ce ne pot sluji de exemplu.

Tot vorbind, ajunseră la capătul parcului care dădea în pădure. Un altul n-ar fi zărit urmele de pași pe pietriș, dar ochiul experimentat al doctorului le zărise.

— Urme? întrebă mirată englezoaica, eu nu văd nimic.

— Te cred, miss Amy, se cere ochiul unui indian sau al unui cercetător al preriilor, care să poată recunoaște că pe poteca aceasta lăturalnică au călcat peste noapte pașii mai multor inși.

— Peste noapte? Ştii că afirmaţia d-tale mă face să cred că s-a petrecut ceva neobişnuit?

— Oh, s-ar putea să nu fie nimic, seniorita. Dar... se întrerupse el deodată şi o trase înapoi, stai te rog puţin pe loc, să nu calci peste urmele întipărite pe nisip.

Se aplecă apoi, examină locul şi zise:

— Ia uită-te şi d-ta, nu ţi se pare că se vede o urmă de picior?

Amy se aplecă, privi cu atenţie, şi răspunse:

— Aşa e!

— E o urmă de cizmă, cu tocul şi talpa lată, cum poartă de obicei marinarii şi pescarii. Uite colo alte urme la fel, toate proaspete, semn că oamenii au trecut pe aici nu de mult, probabil în cursul nopţii.

— Pe cât ştiu eu, nimeni în castel nu poartă astfel de încălţăminte.

— Atunci erau străini. Ştii că încep să am bănuieli...

— Zău? întrebă fata cu frică.

— Da. Oamenii au venit încoace de la castel; să vedem din ce parte.

Se luară după urme şi văzură că paşii duceau la uşa din spate.

— A, strigă doctorul, ia te uită, au venit încoace pe alt drum, nu pe acela pe care s-au întors. Afacerea devine într-adevăr suspectă. Să mergem repede să vedem încotro s-au dus.

Urmăriră paşii până la capătul parcului. Deodată Sternau se aplecă, se uită cu mare atenţie, şi zise:

— Ceea ce văd e foarte ciudat, seniorita. A fost şi un om de la castel printre străini. Uite,

urma asta e o urmă de gheată subțire. O să-i desenez conturul.

Scoase din buzunar o bucată de ziar și un creion, după care desenă exact conturul tălpii și al tocului, astfel ca gheata să se potrivească bine pe hârtie. Căută apoi mai departe urmele și scoase o exclamație de mirare.

— Ce e? îl întrebă Amy îngrijorată.

— Ceva foarte curios, răspunse el. Uite ce adânc sunt întipărite urmele în nisip, semn că oamenii duceau ceva greu cu ei. Și aici, a, asta e și mai ciudat! Aici a fost și o căruță, se văd bine dârele lăsate de roți și urme de copite.

Se aplecă iar, văzu iarba călcată, și agățat de un mărăcine, un smoc de păr.

Sări în sus, smulse repede firele de păr și rămase o clipă mut, alb ca varul la față.

— Știi d-ta, miss Amy, zise el cu glas tremurat, ce au dus străinii din castel până la căruță?

— Vai de mine, doctore, mă sperii! Ce era?

— Un om. Uite câteva fire de păr care s-au agățat de mărăcini când l-au lăsat jos în iarbă.

— Un om?

— Da. Firele sunt lungi și negre ca ale locotenentului de Lautreville. În nici un caz nu e păr de femeie.

Englezoaica se îngălbeni.

— Senior de Lautreville? întrebă ea speriată. Sir, să știi că s-a întâmplat o nenorocire! Să mergem repede să aflăm dacă lipsește cineva de la castel.

— Hm! mormăi doctorul, ceva neobișnuit pare să se fi întâmplat, dar o crimă nu cred să fie. Doar nu trăim în pădurile sălbatice ale Americii, ci

într-o țară civilizată ; probabil că ne-am cam aprins fantezia cu aceste căutări de urme după sistemul cercetătorilor savanelor întinse.

— Uiți, se vede, că era cât p-aci să fii ucis chiar aci în parc pe când te plimbai cu Roseta. Și atacul de mai deunăzi asupra noastră în drum spre castel? rosti fata tremurând de frică.

— Bine zici, domnișoară, să ne întoarcem repede. Te rog însă să nu spui deocamdată nimănui nimic, lasă-mă pe mine să aflu ce s-a întâmplat. Mai întâi de toate trebuie să-l cruțăm pe cât posibil pe bătrânul conte. E foarte slăbit, și o emoție i-ar putea face rău. Du-te acum în salon și fă-te că nu știi nimic până ce nu vei vorbi cu mine.

Pe când Amy urca scara, Sternau se duse în camera portarului, la ușa căruia stătea înșirată la ora aceea încălțămintea celor din castel. Scoase din buzunar bucata de ziar pe care desenase urma ghetei din parc și găsi, în cele din urmă, o gheată care se potrivea.

— A cui e gheata asta? îl întrebă el pe portar, care ieșise în ușă și-l privea nedumerit.

— A lui senior Gasparino Cortejo, răspunse portarul.

— Bine, mulțumesc, atât am vrut să știu, zise el și se duse la intendent să afle ce mai e nou la castel.

— Nimic, senior doctore, toată lumea s-a sculat astăzi mai târziu din pricina chefului de aseară, răspunse Alimpo, zâmbind. Barem domnul locotenent a făcut-o pesemne lată, că nu s-a trezit nici până acum.

— Atunci hai să-l trezim noi, senior Alimpo.

— Oare nu s-ar supăra?

— Nu cred.

Găsiră camera locotenentului goală și patul nedesfăcut. O oarecare dezordine dovedea că aci trebuie să se fi petrecut ceva neobișnuit. Văzură jos pe podele o bucată de frânghie ca acelea cu care măsoară marinarii adâncimea apei, și pălăria pe care o purtase în ajun tânărul.

Doctorul fu încredințat acum că lui Lautreville i se întâmplase ceva. Întrebă pe toți ai castelului, și i se spuse că nimeni nu-l văzuse încă în dimineața aceea. Se îndreptă hotărât spre apartamentul lui Cortejo și intră fără să bată la ușă. Îl găsi fumându-și tacticos țigara de după cafea.

Notarul păru mirat de vizita doctorului și-l întrebă cu răceală:

— Mă rog, cu ce vă pot servi, domnule doctor?

— Cu o lămurire, răspunse scurt doctorul.

— S-auzim. Dar repede dacă se poate, nu sunt obișnuit să fiu deranjat așa de dimineață.

Spuse cuvintele astea cu un ton cât se poate de plictisit și aproape necuviincios.

Sternau însă nu se sinchisi deloc, se apropie de el și-l privi țintă în ochi.

— Voi fi cât se poate de scurt, senior, cu condiția ca și răspunsul d-tale să fie tot atât de scurt și, mai ales, precis: Unde e locotenentul de Lautreville?

La întrebarea asta nu se aștepta avocatul. Se îngălbeni, și-i trebui un timp ca să-și revină în fire. Zise apoi rar și apăsat:

— Senior Sternau, mi se pare că ai greșit adresa; ce-mi pasă mie de locotenentul d-tale!

— Cel puțin tot atât cât de oricare altă persoană de la castel. Trebuie să știi că domnul de Lautreville a dispărut și nu poate fi găsit nicăieri.

— A dispărut? N-ai decât să-l cauți. N-ar fi de mirare să fi fugit, bănuiam eu de mult că nu-i altceva decât un aventurier.

— Lasă, că sunt aici alți aventurieri pe care îi știu eu foarte bine, răspunse calm doctorul. Cine erau indivizii care au atacat împreună cu d-ta pe locotenent și l-au dus în căruța care aștepta la poarta parcului?

Cortejo tresări. Credea că nu-i văzuse nimeni și acum înțelese că fuseseră spionați. Dar își dădu seama că nu putea fi așa, altminteri nu i-ar fi lăsat pe marinari să plece cu prada lor. Atunci, afirmația lui Sternau nu era decât o presupunere. Răspunse deci cu o indignare prefăcută:

— Ești nebun, domnule? Ori ai devenit somnambul ziua-n amiaza mare? Fii bun și te cară, altminteri nu știu zău de ce aș fi în stare...

Sternau zâmbi la amenințare.

— Știi ce, senior Cortejo! Să dăm cărțile pe față. Mi-ai fost drag de când te-am văzut pentru întâia oară. De aceea te-am observat clipă cu clipă și m-am convins că meriți dragostea mea. Acum, cînd îți cunosc adevărata valoare, tare mă tem că nu mă voi mai putea stăpâni, și de atâta drag te voi strânge în brațe până te voi zdrobi! Ți-am spus ce am avut de spus. Adios senior! încheie doctorul făcând o plecăciune batjocoritoare și ieșind din cameră.

Avocatul rămase ca trăsnit.

— Ce-a fost asta? se întrebă el cuprins de mânie. Omul ăsta își bate joc de mine... mi-a ghicit pla-

nurile... Trebuie neapărat să-l înlătur. De unde știe el ce s-a petrecut aseară și că sunt și eu amestecat în afacere...? Trebuie... trebuie să scap de el... cu orice preț... chiar dacă m-ar costa o avere! De altfel, nori amenințători plutesc deasupra capului meu; să-i împrăștiem cât mai e vreme... Contele... să-i dăm și lui vreo câteva picături de otravă. L-aș omorî, dar vreau mai întâi să văd dacă otrava face într-adevăr pe cineva să-și piardă mințile. Și-apoi... nebunia e mai rea decât moartea. Nebunul e pus sub tutelă și Alfonso va fi stăpân pe toată averea, tot ca și când ar fi murit contele. Voi învinge!... Trebuie să învinș, chiar dacă aș avea pe dracul împotriva mea!

În timp ce ticălosul își spunea acestea, Sternau adună pe toți ai castelului și le comunică dispariția locotenentului de Lautreville și urmele găsite în parc. Nu spuse însă nimic despre bănuiala pe care o avea împotriva notarului.

Acesta se dusese în camera Clarissei și se sfătuia cu ea ce e de făcut. Hotărâră să nu mai întârzie cu otrava, deoarece primejdia pentru ei sporea din zi în zi.

Pe când Cortejo ieșea de la ea, se întâlni pe coridor cu servitorul contelui, care-i ducea cafeaua. Așteptă până ce-l văzu ieșind, alergă în camera lui, luă sticluța cu otravă și alergă la conte cu un teanc de hârtii sub braț. Contele stătea singur la masă. Purta un fel de cozoroc peste ochi, ca să nu-l supere lumina. Starea sănătății lui părea să fie cât se poate de bună și era foarte bine dispus.

— Bună dimineața, Cortejo, tocmai voiam să te chem, îl întâmpină bătrânul zâmbindu-i prietenos.

— Oricând la poruncile dv., din toate puterile mele și cu tot devotamentul, răspunse acesta cu glas slugarnic.

— Știu, dragul meu. M-ai slujit ani de-a rândul cu credință și nădăjduiesc că va veni vremea să-ți dovedesc recunoștința mea. Am fost poate aspru uneori, dar suferințele pe care le înduram, trupești și sufletești, erau pricina. Și-acum, când Dumnezeu s-a milostivit și mi-a redat vederea, vreau să-i văd pe toți în jurul meu fericiți. Ai vreo dorință, Cortejo? Spune-o și ți-o voi împlini pe dată.

— Eu nu cer niciodată nimic pentru mine, domnule conte, răspunse el mândru. Rugămintea pe care o să v-o fac acum e pur comercială. Îmi dați voie să vă citesc copia contractului cu arendașul Antonio Firenza?

— Să mi-o citești? Stai să încerc, poate că voi putea s-o citesc singur. Doctorul Sternau a plecat la Barcelona și vreau să-i fac o surpriză la întoarcere spunându-i că pot citi fără să-mi obosesc ochii.

Cortejo îi întinse actele. De ce-i tremura mâna? Cuvintele contelui erau pricina emoției care-l stăpânea. Așadar, doctorul se dusese la Barcelona. Pentru ce? Știa el că Mariano fusese transportat acolo?

Contele se apropie de fereastră ca să citească actul de arendare și făcu semn cu mâna notarului să ia loc. Acesta se așeză cât mai aproape de măsuța pe care se afla ceașca plină încă, în vreme ce

bătrânul citea cu glas tare. Pe când glasul lui acoperea orice alt zgomot, Cortejo scoase din buzunar sticluța cu otravă și picură trei picături în ceașcă, apoi se așeză iar pe scaun.

— Contractul e întocmai cum l-aș fi dorit; acum să-l iscălesc și trimite-l arendașului, să-l iscălească și el, zise contele; după ce sfârși se apropie de masă, întinse notarului hârtiile și începu să-și soarbă cafeaua.

Cortejo îi urmărea mișcările încordat. Nu simțea nici milă, nici îndurare. Un suspin de ușurare ieși din pieptul lui când îl văzu pe conte deșertând ceașca până la fund. Întrebă apoi cu supunere dacă mai are vreun ordin de primit.

— Aș mai avea să-ți fac o rugăminte, dragul meu, răspunse contele. M-am gândit să-l numesc pe doctorul Sternau medicul casei. Fă un concept de angajament prin care să se prevadă, în afară de casă și masă la castel, o leafă anuală de o mie de duros, pe care doctorul o va primi oricând la cerere. Acum poți să pleci, Cortejo, și îți mulțumesc încă o dată pentru credința de care ai dat dovadă întotdeauna față de mine.

Cortejo se înclină și ieși.

— O mie de duros! mormăi el. Ca să trăiască toată viața ca un baron; lasă că-l fac eu să-i treacă pofta de bogăție... Mă duc după el la Barcelona. În vremea asta otrava își va face efectul în lipsa mea și nimănui nu-i va trece prin minte să mă bănuiască.

Nu trecu nici o jumătate de ceas și ticălosul se afla pe drumul pe care apucase Sternau. După o altă jumătate de ceas, Alimpo, intendentul caste-

lului, bătea la ușa contelui ca să-l întrebe ceva. Ca slugă veche ce era, îi era îngăduit să intre neanunțat. Îl auzi pe conte gemând și tânguindu-se. Speriat, deschise ușa și rămase înmărmurit. Bătrânul stătea ghemuit într-un fotoliu și murmura cuvinte neînțelese.

— O, nu-mi faceți nimic... se ruga el. Eu nu știu... nu știu cine... cine sunt!

Intendentul nu era un erou, dar dragostea pentru stăpânul său îi dădea curaj. În loc să fugă, se apropie de el și strigă deznădăjduit:

— Domnule conte, don Manuel, am venit să vă întreb...

— Nu mai întreba... nu... nu mai știu... nimic..., se tânguia bătrânul.

— Sfinte Dumnezeule, ce s-a întâmplat? Stăpâne, sunt eu, Alimpo...

— Alimpo? A-lim-po? întrebă contele îngândurat. Se ridică apoi din fotoliu, făcu un pas înainte și zise cu hotărâre: Alimpo, așa e, eu sunt Alimpo... Acum știu... știu... sunt Alimpo!

Privirea lui stinsă căpătă viață; el începu să se plimbe prin cameră murmurând, aci cu bucurie, aci îndurerat:

— Da, da, eu sunt Alimpo, acum știu cine sunt... Mă cheamă Alimpo.

Bietul intendent își pierdu capul. Alergă zăpăcit la contesă și strigă împreunându-și mâinile:

— Seniorita... vă rog... nu vă speriați... s-a întâmplat ceva îngrozitor... ceva...

— Ce... ce s-a întâmplat? bâigui ea.

— A înnebunit cineva...

— Cine a înnebunit? Hai, spune mai repede...!

— Don... don Manuel... Domnul conte a... a înnebunit!

— Tata?! strigă ea îngrozită. Își reveni însă numaidecât și zise zâmbind: vorbești prostii, Alimpo...

— Nu, nu, don Manuel e într-adevăr nebun.

— Și ce te face să crezi că e nebun? întrebă ea tot zâmbind.

— Când am intrat la dumnealui stătea ghemuit într-un fotoliu și mârâia ca un câine. Privea cu ochi sticloși și se ruga de mine să nu-i fac nimic. A uitat cine e, și crede că este Alimpo, adică eu.

Roseta îl privi cu neîncredere, totuși o luă pe prietena ei de braț și porni în fugă spre camera contelui, urmată de intendent. Când păsiră pragul, îl găsiră pe bătrân plimbându-se de colo până colo prin odaie, repetând mereu aceleași cuvinte. O clipă rămase ca trăsnită, apoi se lăsă moale în brațele prietenei ei. Se dezmetici însă repede și se repezi la conte.

— Tată, ce-i cu tine, pentru Dumnezeu?

Bătrânul se opri din mers, o privi în neștire și întrebă cu nepăsare?

— Ce-i cu mine? Nu știu, dar să nu-mi faci nimic rău...

— Tată, tată, izbucni ea în plâns strângându-l la piept, nu mă mai cunoști?

— Să te cunosc? Nu cunosc pe nimeni. Eu sunt Alimpo.

— Nu, nu ești Alimpo, ești tatăl meu, tatăl meu scump și drag... Vino-ți în fire, tată, te rog...

Îi mângâie obrajii, îl dezmierdă, îl sărută pe față și pe păr, dar el rămase nepăsător. În cele din urmă o dădu la o parte strigându-i:

— Lasă-mă, nu mă strânge așa că acuma știu cine sunt. Eu sunt Alimpo, da, sunt Alimpo!

Roseta căzu cu inima frântă pe un divan și începu să plângă cu amar pe când bătrânul se uita la ea cu ochii lui sticloși, fără viață.

— Nu plânge, că doar nu ți-am făcut nimic, eu sunt Alimpo, repetă el.

— Doamne! Ce e de făcut? se tânguia biata fată.

— Doctorul nu e la castel? întrebă Amy îndurerată.

— Doctorul? strigă Roseta sărind în picioare. Cum de nu m-am gândit îndată? El, numai el îl poate salva. Dar e plecat la Barcelona. Alimpo, trimite imediat un om călare să-l aducă îndărăt.

— La Barcelona? Dar unde a tras? întrebă intendentul vrând să se repeadă pe ușă.

— Ah, Doamne, nu știu! Trimite doi, trei, zece oameni după el. Să gonească cât pot, să nu cruțe caii... Aici e viața unui om în joc! strigă Roseta ca scoasă din minți.

Contele Alfonso se afla în camera Clarissei, când văzu ieșind câțiva călăreți pe poartă în goana cailor.

— Trebuie să se fi întâmplat ceva neobișnuit, zise el. Încotro or fi alergând așa? A, au luat-o pe șoseaua care duce la Barcelona.

— Du-te de vezi ce e, îl sfătui maică-sa. În situația noastră orice lucru poate fi de mare însemnătate, cu atât mai mult cu cât pare să fie ceva serios la mijloc.

În clipa aceea Alfonso îl văzu pe intendent trecând buzna prin curte. Deschise fereastra și-l întrebă:

— Cine a trimis ștafetele acelea?

— Eu, domnule conte, răspunse Alimpo.

— Unde?

— La Barcelona.

— Cu ce însărcinare?

— Mi-a poruncit seniorita Roseta să trimit după domnul doctor.

— Ce nevoie e de doctor?

— Don Manuel s-a îmbolnăvit pe neașteptate. Mi se pare că...

— Ei, că...?

— Și-a pierdut mințile...

— Ei drăcia dracului, zise Alfonso încremenit.

Un bun observator ar fi văzut însă că în ochii acestuia sclipi un fulger de mulțumire. Se stăpâni totuși, și zise prefăcându-se îndurerat:

— Bine, mă duc îndata să văd ce e.

Cum se îndepărtă intendentul, Clarissa, care auzise tot, îl apucă pe Alfonso de mână și izbucni în strigăte de bucurie:

— Am câștigat, Alfonso! Suntem stăpâni pe situație! Știi tu cine a provocat nebunia contelui?

— Cine? întrebă el cu mirare.

— Tatăl tău!

— Cu neputință! Cum poți face pe cineva din bun, zdravăn, nebun?

— Și cu toate acestea, așa e. Gaspàrino nu mi-a povestit amănuntele, m-a asigurat însă aseară că astăzi se va întâmpla ceva cu contele.

— Ideea e minunată. Nu s-a făcut nici o crimă și, totuși, iată-mă stăpân pe averea contelui! replică bucuros Alfonso, crezându-se sigur pe viitorul său.

Când ajunse la Barcelona, Cortejo se duse de-a dreptul în port la Landola.

— Deși nu te-așteptam așa de curând, ai făcut foarte bine că ai venit, îi zise acesta. Hârtiile îmi sunt toate în regulă și de-abia aștept să ridic ancora.

— Foarte bine o să faci. Pleacă, și cât mai curând cu putință, îi răspunse îngrijorat notarul.

— De ce? Nu cumva s-a întâmplat ceva neplăcut?

— Nu, venisem numai să-ți spun că urmele căruței au fost văzute și se bănuiește cine a fost transportat în ea. Peste un ceas trebuie să sosească la Barcelona cineva care ți-a luat urma.

— N-are decât să sară în apă și s-o pornească înot după mine! Ai timp să facem socotelile?

— Da.

— Foarte bine, într-un sfert de ceas suntem gata și pe urmă ridic ancora.

— Ce-ți face prizonierul?

— Mulțumesc de întrebare; e bine sănătos, închis în cală. Până acum nu i s-a dat nimic de mâncare și de băut, și nu i s-a îngăduit să vorbească.

— Trebuie să moară cu orice preț! Nu uita învoiala noastră.

— Fii fără grijă. Acum haidem jos în cabină să ne socotim.

După o jumătate de ceas Cortejo se afla iar pe uscat și „La Pendola" ridica ancora.

Când doctorul Sternau părăsi Rodriganda, văzu că urmele căruței duceau la șoseaua care leagă Levida de Barcelona. Aci însă urmele se amestecau cu multele făgașuri lăsate de căruțele și carele ce trecuseră pe acolo spre oraș.

Sternau nu prea avea acum după ce să se orienteze, dar, spre norocul lui, văzu lângă șosea un cioban care-și păștea oile și care fusese probabil peste noapte acolo. Se apropie de el și-l întrebă:

— Ia spune, flăcăule, ai fost azi-noapte tot aici?

— Da, senior, răspunse ciobanul.

Doctorul îi arătă o piesă de argint și-l întrebă mai departe:

— A trecut multă lume pe șosea?

— Nu, numai o căruță care s-a îndreptat spre Rodriganda.

— Pe la ce ceas?

— Cam cu vreun ceas înainte de miezul nopții, poate să fi fost și mai devreme.

— Și ai văzut-o întorcându-se?

— Da, la vreo două ceasuri după ce-a trecut.

— Cine era în căruță?

— Păi... au fost mai mulți inși.

— Cunoști pe vreunul din ei?

— Nu.

— Nu cumva ai băgat de seamă ce fel de straie purtau?

— Pare-mi-se că portul le era cam ca al marinarilor.

— Bine, mulțumesc băiatule, na, ține! încheie doctorul și-i aruncă moneda de argint.

Dădu pinteni calului și porni mai departe pe șosea. Multe nu aflase, avea totuși un punct de

plecare. Se oprea la toate cârciumile și întreba dacă nu văzuse cineva o căruță cu niște marinari trecând pe acolo. Ajunse astfel la un han unde se cunoștea după grajd că era loc de popas pentru drumeții călări și căruțe. Descălecă și intră în cârciumă.

Cârciumarul era un bătrânel simpatic și guraliv, care începu numaidecât să-l descoase.

— Încotro, senior?

— La Barcelona cred, nu știu încă bine, răspunse Sternau cu gândul aiurea.

— Aha, ceva treburi în drum, nu-i așa? zise bătrânul zâmbind.

— Caut o căruță care trebuie să fi trecut azinoapte pe-aici.

— O căruță? Hm! Poate c-am văzut-o... Sunt bătrân, senior, și nu prea mai sunt bun de treabă, de aceea stau mai toată vremea la fereastră și casc gura la cine trece pe șosea. Ce fel de căruță era?

— O căruță trasă de doi cai și încărcată cu niște marinari, ori cam așa ceva.

— Așa? Și cam pe la ce oră crezi c-o fi fost?

— După cât bănuiesc, au trecut în sus pe la zece, și s-au întors după vreo patru ceasuri.

— Chiar așa precum zici, senior, încuviință bătrânul.

— I-ai văzut d-ta, moșule?

— Când s-au întors nu i-am putut vedea, fiindcă era întuneric, dar când au trecut s-au oprit nițel la cârciumă.

— A! Uite, îți dau moneda asta de aur dacă-mi spui a cui era căruța, zise repede Sternau arătându-i o piesă de aur.

Ochii bătrânului luciră de bucurie. Era sărac, și hanul lui — o cârciumă dărăpănată — nu-i prea aducea cine știe ce câștig, așa că banul de aur i-ar fi prins tare bine.

— Dă-l încoa', senior! zise el zâmbind. Pentru atâta bănet o să afli mai mult decât vrei. Căruța e a unui hangiu din Barcelona. Pot să jur pe cruce.

— Era și el cu ceilalți în căruță?

— Ce e nebun? Cu Landola nu e bine să intri-n cârd...

— Cine e Landola ăsta?

— Un căpitan de corabie. „La Pendola" îi zice corabiei.

— Ce amestec are Landola în afacerea noastră?

— Sfântă Fecioară! Păi el stătea pe capră și făcea pe vizitiul... Pesemne că se ducea la Rodriganda să se întâlnească cu senior Gasparino Cortejo.

— Cum, se cunosc?

— Ba bine că nu! Gura lumii zice precum că fac și afaceri între ei, afaceri nu tocmai curate... Henrico ăsta e omul dracului... o viață de om pentru el e un fleac! Cic-ar fi pe jumătate pirat, eu zic că pe de-a-ntregul. Am auzit că face negoț și cu „abanos"*.

— Și Cortejo e tovarăș cu el?

— Chiar așa, senior. Stai să-ți spun. D-ta îl cunoști pe contele de Rodriganda?

— Așa, puțin...

— Contele Manuel de Rodriganda a fost multă vreme bolnav de ochi și la urmă a orbit. Ce era să

* Negoț cu sclavi negri.

facă omul? Și-a lăsat toate afacerile pe seama administratorului său.

— E și de-nțeles...

— Apoi, contele e tare bogat, și administratorul, adică senior Cortejo, e un mare pungaș. Ce să-ți mai spun? Ai înțeles d-ta cum vine treaba...

— Perfect!

— Ca să nu se afle că o parte din averea contelui a trecut la el, Cortejo și-a pus o sumedenie de bani în negoțul pe mare. S-a întovărășit cu Landola și-și împart câștigul pe din două.

— Ești sigur de ceea ce spui?

— Așa zice lumea. Da' mi-a ajuns și mie ceva la ureche aseară, când au băut marinarii lui câteva kile aici în cârciumă, măcar că se fereau de mine.

— N-ai auzit pentru ce se duceau la Rodriganda?

— De auzit n-am auzit, dar la cine era să se ducă Landola dacă nu la Cortejo?

În clipa aceea un cal plin de spume se opri în fața cârciumei și un om care zărise calul doctorului priponit descălecă.

— Bine că v-am găsit, senior! zise omul gâfâind. Am fost trimiși mai mulți odată de la castel ca să dăm de dv.

— Cine v-a trimis?

— Contesa. Zicea să poftiți numaidecât, fiindcă domnul conte s-a îmbolnăvit pe neașteptate.

— Ce are?

— Păi... s-a scrântit la minte.

— Nu se poate!

— Ba e chiar așa cum vă spusei, senior.

— Bine. Bea un vin și hai repede înapoi la Rodriganda.

Deodată doctorul își schimbă gândul.

— Știi ce, băiete? zise el argatului. Pleacă numaidecât la Barcelona și caută să afli când pornește corabia „La Pendola" din port. Ai înțeles ce vreau să-ți spun?

— Înțeles, senior!

— Bine. Dar fiindcă s-ar putea să fie și senior Cortejo în oraș, fă așa încât să nu te vadă. O să-ți dau un bacșiș bun când te vei întoarce.

Cele trei ceasuri de drum până la castel Sternau le făcu într-un singur ceas. O găsi pe Roseta frângându-și mâinile de disperare, pe când Amy încerca zadarnic s-o consoleze. Când se apropie de bolnav, acesta gemea și se ruga cu glas plângăreț:

— Nu-mi faceți nimic... eu sunt... eu sunt Alimpo...

— Cine zici d-ta că ești? se răsti doctorul la el privindu-l țintă.

— Eu sunt... Alimpo, răspunse bătrânul îngândurat.

— Nu-i adevărat! Adu-ți aminte bine! Ești... ești... ei?

— Sunt Alimpo... murmură glasul plângăreț al contelui.

— Taci, ticălosule! Tu nu ești Alimpo! Să-mi spui numaidecât cine ești, auzi! zbieră doctorul și izbi cu pumnul în tăblia patului.

Fetele îl priveau îngrozite, pe când bolnavul se ghemuia sub plapumă.

Sternau însă trase jos plapuma de pe el și răcni iar:

— Hai, ce mai stai? Te-am întrebat cine ești, răspunde!

Bolnavul se zvârcolea în pat și se tânguia:

— Nu-mi faceți nimic... eu sunt... Alimpo...

Acum doctorul se întoarse spre Roseta și-i zise:

— Vă rog să mă iertați că am procedat astfel, dar n-aveam încotro. Credeam că frica îl va face să-și vină în fire. Văd însă că e degeaba. Să mi se aducă îndată gheață, șervete și un vas, ca să-i las sânge și să-l fac să verse.

— E în primejdie de moarte? întrebă Roseta, speriată.

Doctorul însă nu-i răspunse și o trimise să-i aducă lucrurile cerute.

— Ce-a mâncat astăzi contele? întrebă Sternau.

— Doar o cafea, răspunse Roseta.

— Cine i-a preparat-o?

— Chiar eu cu mâna mea.

— Și cine i-a adus-o?

— Feciorul.

— Don Manuel a fost otrăvit.

— Doamne! strigă Roseta și căzu deznădăjduită într-un fotoliu. Cu ce?

— Cu „Pohon Upas", o otravă groaznică, al cărei efect îl cunosc foarte bine. Ți-am spus, contesă, deși n-ar fi trebuit. Totuși n-am pierdut speranța că-l pot salva pe conte. Să vină îndată un servitor să-mi ajute să-i las sânge bolnavului.

Când sângele țâșni negru ca păcura din vena bolnavului, doctorul porunci să prindă cineva câteva muște și să le lase peste ligheanul cu sânge. Muștele gustară din sânge, apoi începură să tremure și muriră toate aproape îndată.

— Nu m-am înșelat, zise medicul, e „Pohon Upas". După cantitatea care i-a fost dată contelui se vede bine că ticălosul criminal a avut intenția nu să-l omoare, ci să-l facă să-și piardă mințile.

— Și crezi că e vreo speranță să scape? întrebă Roseta tremurând.

— Da. Trebuie să găsesc acum antidotul. Efectul pe care-l are otrava dată în doză mică este că omul înnebunește și nu-i rămâne în minte decât persoana pe care a văzut-o în clipa din urmă sau ceea ce făcea în momentul acela. De aceea contele, care l-a văzut chiar atunci pe Alimpo, credea că el e acela și nu-și mai aducea aminte de nimeni și de nimic.

— Și când vrei să-i dai antidotul? întrebă Roseta îngrijorată.

— În nici un caz astăzi sau mâine. Deocamdată bolnavul are nevoie de multă liniște și somn. Luarea de sânge l-a slăbit foarte mult. Acum să-l lăsăm să doarmă.

Tocmai spre seară se întorcea și Gasparino Cortejo de la Barcelona. Începuse să se întunece și mai avea încă vreun ceas de drum, când își opri deodată calul în loc. Văzu pe o întindere mare de la marginea pădurii un sălaș de țigani. Pe un foc de vreascuri clocotea o căldare pusă pe niște pirostrii. O bătrână învârtea cu un linguroi în fiertura din căldare.

— Nu cumva o fi Zarba? se întrebă Cortejo în gând. Bine s-ar mai nimeri!

În vremea asta îl zăriră și țiganii, și într-o clipă fu înconjurat de o droaie de puradei.

— Nu vrei să-ți ghicesc în ghioc, senior? îl întrebă o țigancă tânără și voinică.

— Dă-te la o parte, fa! Eu știu să ghicesc mai bine ca tine... Zău așa, boierule! strigă o țigancă bătrână și urâtă ca muma-pădurii.

— Dă-mi un gologan, săru' mâna... se milogeau câțiva puradei, atârnându-se de coama calului.

Cortejo zâmbi zărind la câțiva pași de el un țigan tânăr și chipeș care-l privea supărat pe străin.

— Ia ascultă, flăcăule, nu cumva ești Garbo? Ce te uiți așa la mine, nu mă mai cunoști? îi strigă notarul.

Flăcăul se apropie, privi pe sub borurile largi ale pălăriei și zise mirat:

— A, senior Cortejo! Zău că nu te-am recunoscut! Nu cumva ai vreo lulea de tutun?

— Am, dar ți-aș da mai mult decât atât dacă..., răspunse notarul curmându-și însă deodată vorba.

— Hai, dă-i drumul, senior, știi că nu mă dau în lături când e vorba de câștigat bișțari!... Ai vreo treabă de făcut?

— Se prea poate. Baba Zarba e și ea cu voi? întrebă Cortejo ocolind răspunsul.

— Da. Uite-o colo, lângă foc.

— Bine. Ține calul până mă întorc.

Notarul descălecă, dădu frâul țiganului și se apropie de bătrână.

— Bună ziua, zise el.

Țiganca își văzu de treabă, și întrebă fără să întoarcă măcar capul:

— Cine e?

— Un prieten de demult.

— Cum îl cheamă?

— Uită-te și o să știi. Oare floarea de odinioară a țiganilor să fie oare acum atât de mândră încât nici nu vrea măcar să-și vadă foștii admiratori?

Bătrâna se întoarse încet spre notar. E greu de cunoscut după chip vârsta unei țigănci bătrâne. Nici la aceasta nu se puteau ghici anii, dar se vedea bine că femeia trebuie să fi fost odinioară de o rară frumusețe.

— A, Cortejo! zise ea prietenoasă și veni sprijinindu-se într-un baston spre el. Drept e că

era îmbrăcată în zdrențe, dar mergea mândră și maiestuoasă ca o regină.

— Spune, tot mai trăiești, senior? zise țiganca măsurându-l cu ochii ei sclipitori. Credeam că ești de mult în fundul iadului.

— Ha-ha-ha! râse el, tot glumeață după cum te știu! De când ești pe-aici?!

— Numai de la amiază.

— Aha, de-aceea nu v-am văzut azi-dimineață când am trecut. Dar ia spune, Zarba, tot prieteni am rămas, nu-i așa?

— Da, răspunse ea, privindu-l iscoditor pe sub gene.

— Ori am fost cândva supărați?

— Nu-mi aduc aminte de așa ceva, măcar că ne-ai plătit cam puțin cu afacerea aia din urmă.

— Glumești, pesemne, Gasparino plătește întotdeauna împărătește.

— Știu, dar cere în schimb muncă grea și primejdioasă.

— Ca de pildă astăzi. Care sunt prețurile de acum?

— Tot cele dinainte.

— Pentru... un mort?

— Cinci sute de duros.

— Un dispărut?

— Două sute.

— De furat un copil?

— O sută.

— De deschis un mormânt?

— Cincizeci.

— Așa e, tot prețurile vechi. Știi că de când nu ne-am mai văzut am fost silit să lucrez cu altcineva?

— Știu, cu căpitanul Landola. Ești mai mulțumit de el decât de noi?

— Nu prea. Așadar, un mort costă cinci sute de duros?

— Da, unul de rând.

— Dar un conte, de pildă?

— Cum adică... nu cumva...? și Zarba arătă cu mâna în direcția castelului Rodriganda.

— Hm, tot ce se poate, răspunse Cortejo zâmbind.

— Să moară ori să dispară?

— Nu e încă hotărât. Care ar fi prețul?

— Nu e încă hotărât... râse țiganca. Dintr-acolo venim.

— Da? Și ce mai e pe la castel? Nimic nou?

— Ba da, am auzit că bătrânul conte s-a îmbolnăvit pe neașteptate.

— De ce boală?

— Nu știu, aud că-l caută un neamț, doctorul Sternau.

— Nu prea cred că o să-l tămăduiască...

— Aha, bănuiesc ce e... boala asta nu e lucru curat, ți-ai vârât coada la mijloc...

— Mai știi! râse Gasparino. Pe doctorul ăsta o să ai prilejul să-l cunoști și tu peste puțin. Ce faci diseară? Poți să te repezi până la capătul parcului?

— În ce loc să te aștept?

— La poarta care dă în pădure.

— Bine, vin.

Cortejo încălecă și porni spre castel. Aici domnea o liniște și o tăcere adâncă. Află de la Clarissa cele întâmplate și că doctorul Sternau știe cum se numește otrava care-i fusese dată contelui.

— Afurisitul ăsta le știe pe toate! mormăi Cortejo cu necaz. Dacă într-adevăr cunoaște ce fel de otravă i s-a dat contelui, știe atunci cu siguranță și care-i antidotul.

— Există un astfel de antidot? întrebă Clarissa.

— Da.

— Am auzit zvonindu-se în castel că atunci când contele își va recăpăta mințile îl va recunoaște pe acela care i-a dat otrava. Nu vrei să fii sincer cu mine, Gasparino, și să-mi spui...?

— Voi femeile nu trebuie să le știți pe toate! îi curmă el vorba. Atât pot să-ți spun doar: contele nu trebuie să-și recapete mințile.

Cortejo se duse în camera lui și începu să se plimbe agitat de colo până colo, chibzuind, până când în cele din urmă luă o hotărâre, pe care trebuia s-o ducă la îndeplinire cu orice preț. Ieși apoi din castel și se furișă în parc, căutând de data asta să nu i se cunoască urmele. O găsi pe Zarba așteptându-l.

— Ei, ce-i cu contele? întrebă ea.

— Trebuie să moară.

— Cum adică? De boală?

— Nu, de mâna voastră.

— O să te coste multe parale...

— Cât ceri?

— Păi... treaba e grea de tot.

— Știu. Mi-am și făcut planul. Don Manuel trebuie să moară, adică să-și zdrobească oasele.

— Să-și zdrobească oasele? întrebă țiganca neînțelegând. De ce tocmai o moarte atât de cumplită?

— Fiindcă e nebun.

— Am înțeles! E păzit, ca orice nebun, se-nțelege! Scapă de sub pază și se aruncă într-o prăpastie de sus, de pe vreo stâncă. Asta vrei să spui, nu-i așa?

— Chiar așa, încuviință notarul.

— Foarte bine, dar cum putem pătrunde la el, dacă e atât de bine păzit?

— Paznici anume n-are. Fiică-sa sau doctorul sunt mereu în apropierea lui, mai bine zis în camera de-alături. O altă ușă a camerei lui dă în bibliotecă. Cheia e la mine. Eu vă dau drumul înăuntru și pe urmă e treaba oamenilor tăi să facă cum cred.

— Garbo îi va conduce.

— Bine, îl știu destoinic în astfel de lucruri. Așadar, cât ceri pentru afacerea asta — dacă izbutește, bineînțeles?

— Trei mii de duros.

— Cum?... Ce-ai spus?... Ești nebună pesemne!

— Senior, mă cunoști. Prețuri mari și treabă bună!

— Hm! Și când vrei să-ți dau banii?

— După ce voi sfârși treaba. Vezi că-s cinstită...

— Bine, ne-am înțeles!

— Dar ce-mi ziceai azi, că să-mi bag bine în cap numele doctorului?

— Pentru că și el trebuie să dispară. Nu imediat, fiindcă două morți deodată ar da de bănuit.

— Și ce moarte i-ai hotărât?

— Las' că vorbim noi pe urmă, deocamdată să ne vedem scăpați de conte.

— Când vrei să ne-apucăm de treabă?

— Mâine. Vino la miezul nopții tot aici. Iei și tu parte la tărășenie?

— Nu. Astea-s treburi de bărbați. N-ai destulă încredere în Garbo?

— Ba da.

— Atunci, noapte bună senior.

— Noapte bună!

Cum plecă notarul, o umbră răsări de după un copac și se apropie de țigancă.

— Ai auzit tot, Garbo? întrebă ea.

— Da.

— Așadar, e vorba de contele Manuel. Vrei să-l ucizi?

— Nu, Zarba. Omul ăsta ne-a făcut numai bine, și-i datorăm recunoștință.

— Dar trei mii de duros sunt parale nu glumă!

— Știu. De aceea am plănuit ceva. Am auzit azi în sat la Loriba că zilele astea a murit acolo brutarul.

— A, am înțeles! zise baba zâmbind.

— Îl dezgropăm pe brutar...

— Îl îmbrăcăm cu hainele contelui...

— ... și-l aruncăm de pe stâncă jos în prăpastie.

— Cred că o să meargă treaba, Garbo. Dar ce facem cu contele?

— Îl ascundem. Ne poate aduce pe urmă multe parale afacerea asta.

— Să-l ascundem, dar unde?

— În far, la prietenul meu Gabrillon.

— Bine zici. N-are să-i treacă nimănui prin gând să-l caute acolo.

— Zii, te-nvoiești cu planul meu, Zarba?

— Da. Multe parale o să-i mai stoarcem noi ticălosului ăstuia de avocat de-acum încolo... Acum, haidem!

Când văzură că locotenentul de Lautreville nu apăru nici a doua zi la castel, toți fură încredințați că i se întâmplase o nenorocire. Sternau găsi cu cale că e mai bine să nu spună încă nimănui nimic despre bănuielile lui, mai ales că pentru moment toată grija lui era îndreptată spre starea în care se afla bătrânul conte.

Acesta părea să fie grozav de slăbit. Zăcea dus, și nu se trezea decât atunci când îi aduceau mâncarea. Murmura câteva cuvinte, printre care revenea mereu numele lui Alimpo, apoi cădea iar în toropeala de mai înainte.

Nici Alfonso, nici Cortejo și nici Clarissa nu călcau în camera bolnavului. Stăteau mereu împreună și țineau sfat între ei. Alfonso zicea că se va adresa tribunalului ca să-l pună în stăpânirea averii, dar Cortejo îl sfătui să mai aștepte o zi.

La vreo trei sferturi de ceas de drum de Rodriganda se afla satul Loriba. Groparul, care locuia în sat, acoperise groapa brutarului numai pe jumătate, cu gând să vină peste vreo două zile să arunce și restul de pământ peste mort.

Era o noapte fără lună, dar la lumina stelelor se putea vedea destul. Câțiva inși se apropiau tiptil de cimitir. Vreo doi din ei rămaseră de pază la poartă, pe când alți cinci săriră gardul și intrară în cimitir.

— Știi bine că ăsta e mormântul? întrebă unul din ei oprindu-se la groapa pe jumătate astupată.

— Da, am cercetat și am aflat că în afară de brutar n-a murit nimeni de vreo lună în sat.

Dădură pământul la o parte, scoaseră coșciugul afară și aprinseră un felinar. Luminară fața

mortului, și unul din țigani, căci ei erau, zise râzând:

Hm, moșule, vrem să te ducem nițel la plimbare.

Ceilalți râseră pe înfundate. Puseră coșciugul gol înapoi în groapă, o astupară la loc, apoi plecară luând cu ei cadavrul. Trei dintre țigani porniră cu mortul în spate spre Rodriganda și-l ascunseră în pădure.

La ora hotărâtă așteptau să sosească Cortejo la poarta parcului. Acesta veni la miezul nopții și se apropie de stejarul cel bătrân, unde se întâlnise în ajun cu Zarba.

Zărindu-l, țiganii îl înconjurară.

— Garbo? întrebă Cortejo.

— Aici sunt, boierule!

— Sunteți toți ori mai așteptați pe cineva?

— Nu.

— Atunci să mergem!

O luară prin parc, pășind astfel ca picioarele lor să nu lase urme, și intrară tot pe ușa din dos, pe unde îi dusese pe marinari. Trecură prin mai multe încăperi pustii, până la o cameră mare, unde se țineau cărțile și hrisoavele castelului.

Avocatul se apropie de o ușă și puse ochiul la o crăpătură.

— Ia te uită și tu, îi zise el în șoaptă țiganului. Cutezi să faci cum ne-am vorbit?

— Da, răspunse Garbo, după ce aruncă o privire prin crăpătură.

Bagă de seamă să nu trezești fetele.

— N-avea mata grijă, știu eu ce am de făcut.

— Atunci luați-l binișor, să nu vă simtă.

Bătrânul zăcea dus, nemișcat ca un mort. Pe un divan, Roseta și Amy dormeau adânc, obosite de emoțiile prin care trecuseră în ziua aceea. Nu-l auziră pe țigan strecurându-se în cameră și stingând lampa. Cortejo rămăsese de pază în bibiliotecă. Auzi un fâșâit ușor pe care-l făcu pânza cearșafului, și după o clipă țiganii se întoarseră cu povara lor.

— Încuie ușa după noi, senior, șopti Garbo.

Porniră pe același drum pe care veniseră. Contele nu făcea nici o mișcare.

— E mort? întrebă notarul.

— Așa cred. Ca să-l țin liniștit a trebuit să-l strâng cam prea tare. Parc-așa era vorba — nu?

— Ba da, zise avocatul înfiorându-se fără să vrea. Știți unde să-l duceți?

— O să-l ducem, n-avea grijă. Te-aș putea ruga să ne dai acum ce ni se cuvine?

— Cum să nu! Ați făcut treabă bună; poftim banii. Când voi mai avea nevoie de tine, îi spun eu Zarbei. Umblați sănătoși!

— Noapte bună, senior.

Țiganii se îndepărtară cu trupul contelui și o luară spre locul unde le era sălașul.

— Ați izbutit? îi întrebă Zarba, când îi văzu venind.

— Da, contele e leșinat.

— Na, ține hainele brutarului. Îmbracă-l cu ele, pe urmă urcă-l în căruță, Garbo, și pleacă numaidecât cu el. Dar să știi, băiete, nu trebuie să se atingă nimeni nici de-un fir de păr din capul lui... m-ai înțeles? Acum îmbrăcați cadavrul cu rufele contelui și duceți-l unde a fost vorba.

În vremea asta avocatul se întorsese la castel; avusese grijă să ia cu el o mătură și acoperise urmele pașilor, ca să nu se cunoască nimic. Nu se culcă însă, așteptându-se din moment în moment s-audă țipetele Rosetei.

Dar nu se întâmplă nimic până la ziuă. Fetele erau prea obosite și nu se treziră defel până dimineața. Sternau se deșteptă și el de-abia după răsăritul soarelui. Se îmbrăcă și porni spre camera contelui. Auzi în clipa aceea un țipăt groaznic. Văzându-le pe Roseta și pe Amy lângă patul bolnavului privind cu ochii rătăciți nu știu ce să creadă mai întâi.

— Unde e contele? întrebă el mirat.

— Doamne Dumnezeule! Unde e tata? strigă Roseta deznădăjduită.

— N-ați vegheat?

— Vai, nu! Ne-a furat somnul și am adormit... se tânguia ea.

— Și eu tot așa... mărturisi Amy cu rușine.

— Nu poate fi departe, e prea slab ca să poată umbla, zise doctorul încercând să le liniștească.

— Nu cumva o fi în anticameră? întrebă Roseta plină de speranță.

— Am trecut eu pe-acolo, dar nu l-am văzut.

— Atunci trebuie să fie în bibliotecă.

Îl căutară și aici, dar în zadar, nu-l găsiră nicăieri.

— Nu înțeleg cum a putut să se dea jos din pat în starea de slăbiciune în care se afla, zise doctorul clătinind capul a mirare. Și-apoi, ferestrele sunt bine închise, așa că e exclus să fi sărit pe fereastră. Să fie în vreo altă cameră?

Tot castelul fu pus în picioare. Nici unul dintre servitori nu îl văzuse pe conte ieșind și toate căutările fură zadarnice, nu i se putea da de urmă. Numai trei inși din toți care locuiau la castel rămaseseră nepăsători față de agitația care domnea. Aceștia erau notarul, Clarissa și Alfonso. Știau ei că nu va trece mult și vor veni să le ceară ajutor.

Într-adevăr, peste puțin timp Roseta intră tremurând toată în biroul fratelui ei, unde îl găsi stând de vorbă cu notarul.

— Dar bine, Alfonso, tata nu poate fi găsit nicăieri și ție nici nu-ți pasă? strigă ea indignată.

Tânărul ridică din umeri și răspunse cu glas tăios:

— Ce vrei să fac? Mi-ați interzis cu forța să mă amestec în treburile voastre, ca și când aș fi un străin.

— Ai luat-o tu așa, dar nu ți-a interzis nimeni nimic.

— Să nu mai vorbim degeaba. Ați făcut ce-ați vrut, acum trageți consecințele. Dacă s-a întâmplat vreo nenorocire tatei numai voi sunteți de vină; eu îmi spăl mâinile ca Pilat din Pont.

— Tata trebuie să fie pe undeva... nu se poate să fi pierit așa, ca intrat în pământ!

— Nu e în castel? Atunci căutați-l pe-afară. Senior Cortejo, ca administrator al bietului meu tată, la d-ta mi-e nădejdea; ia situația sub control și fă cercetările necesare ca să poată fi găsit.

Avocatul se sculă cu demnitate de pe scaun și întrebând-o pe Roseta zise:

— Cum era îmbrăcat contele, stimată contesă?

— Numai în cămașă de noapte, era prea slab, sărmanul, ca să se poată scula din pat fără ajutor, dar să se mai și îmbrace!

— Asta poate fi părerea doctorului Sternau, eu însă știu că un bolnav de minte, oricât de slăbit ar fi trupește, e în stare, într-un moment de exaltare, să facă lucruri care cer puteri cu adevărat uriașe. Voi pune să fie căutat pretutindeni domnul conte, și ca să stimulez oamenii, le voi făgădui o recompensă bănească.

— Da, da, da, așa să faci, senior Cortejo, zise Roseta ieșind în grabă din cameră.

— Ei, așa-i c-am avut dreptate? întrebă notarul după ce o văzu plecată. Ca administrator al averii contelui iau eu lucrurile în mână și aș vrea să văd cine ar cuteza să se amestece în treburile mele!

Sternau nu admitea cu nici un preț ca bătrânul conte, slăbit cum era în urma luării de sânge, să se fi putut scula singur din pat, dar încă să plece din castel! Era aproape sigur că aci era vorba de o răpire. Ieși din castel și începu să caute cu băgare de seamă urme. Nu găsi însă nimic și se întoarse direct la Roseta, care era într-o stare de adâncă disperare.

În acest timp, Cortejo trimisese ștafete în sat ca să se adune oamenii și să pornească în căutarea contelui, făgăduind aceluia care îl va găsi o răsplată bănească de cinci sute de duros. Totuși, nici măsura aceasta nu dădu vreun rezultat. Contele pierise fără urmă.

Zi și noapte trecură în căutări zadarnice. Sute de inși căutau cu înfrigurare în speranța câștigului. De dimineață, pe când cei din castel

se aflau adunați în salon, un servitor veni să spună că un țigan vrea să arate ceva boierilor de la castel. Îl chemară îndată înăuntru, bănuind că e vorba de contele dispărut.

Țiganul păși pragul. Era Garbo. Îmbrăcat în zdrențe, își răsucea încurcat pălăria în mână, ca și când n-ar fi știut cum să înceapă.

— Cine ești? îl întrebă Cortejo.

— Un biet țigan, boierule... Am venit să vă spun că...

— Hai, spune mai repede!

Țiganul își juca de minune rolul. Chipul lui părea al unui om simplu și cinstit, care nu știe cum să se poarte într-o societate atât de aleasă. Tuși, apoi începu:

— Eu, boieri dumneavoastră, sunt un biet țigan care-mi câștig codrul de pâine tămăduind oamenii și vitele gospodarilor cu buruieni, de aceea colind pădurile ca s-adun buruieni de leac. Așa și azi-dimineață. Ajunsei la o stîncă și văzui la marginea ei agățată de un mărăcine o bucățică de pânză subțire cum nu mai văzusem până atunci. Pe ea se afla o corană, și dedesubtul coroanei un R și un S...

— Sfinte Dumnezeule, blazonul familiei noastre! strigă Roseta îngrozită.

— Și ce-ai făcut cu bucata de pânză? întrebă ea gâfâind de emoție.

— Am desprins-o de pe mărăcini. Auzind însă că se caută un boier mare care a pierit fără urmă, am coborât jos în prăpastia aceea grozavă și am găsit acolo... am găsit...

Țiganul se cutremură cât putu, ca și când s-ar fi înfiorat de groază, și bolborosi ceva neînțeles.

— Mai departe, omule, spune mai departe! strigă Roseta tremurând toată.

— Un om cu oasele zdrobite... mort!

— Doamne, Doamne! Tata, tata! Tatăl meu drag...! izbucni Roseta frângându-și mâinile.

Sternau se apropie de ea, îi puse mâna pe braț, și-i spuse cu blândețe:

— Dona Roseta, nu dispera așa... Poate să fie altcineva... sau poate omul nu e încă mort...

— Ba e mort de-a binelea, fiindcă nici nu i se mai cunoaște fața, e tot un morman de carne și oase, răspunse țiganul cu obidă.

— Unde e bucata de pânză? întrebă Alfonso.

— Uite-o.

Țiganul scoase din buzunar petecul și i-l întinse.

— Așa e, blazonul nostru! zise Alfonso și trecu bucata de pânză Rosetei.

— E mort! Nu mai e nici o speranță! strigă Roseta și căzu zdrobită într-un fotoliu.

— Ești sigură că petecul e din cămașa contelui? o întrebă Sternau.

— Da, i-am dat-o chiar eu cu mâna mea înainte de a-i lua d-ta sânge, răspunse ea cu glas stins. Apoi întorcându-se spre țigan: Și unde e acum trupul?

— Jos, în fundul prăpăstiei de-i zice Bateria.

În spaniolă cuvântul Bateria înseamnă o ruină sau sfărâmătură de stâncă, așa că toți cei de față înțeleseră că nu mai e nici o nădejde. Cine cade între bolovanii aceia nu mai poate avea scăpare, e făcut praf.

— O, Doamne, Doamne! se tânguia sărmana Roseta, eu, numai eu sunt ucigașa lui!... Dormeam ca un om fără grijă pe când el își dădea sufletul! Tată! Sărmanul meu tată!

În hohote de plâns ieși din salon urmată de Amy Dryden, care nu găsea cuvinte de mângâiere la durerea ei cumplită.

— Se poate ajunge până la cadavru fără primejdie de moarte? îl întrebă avocatul pe țigan.

— Da, pentru cine cunoaște locurile.

— Tu le cunoști, vrei să ne duci acolo?

— Vă duc, boierule, dar eu sunt un biet țigan calic și...

— Bine, ți se vor da cinci sute de duros, dacă mortul e într-adevăr acela pe care-l căutăm. Don Alfonso, trebuie să mergi și d-ta ca să recunoști cadavrul și să vezi dacă e într-adevăr al contelui Manuel.

Alfonso aprobă din cap. Lui Sternau nu i se spuse să-i însoțească și doctorul nu se miră, căci se aștepta la aceasta, deși era de la sine înțeles că trebuie să fie și el de față.

Vestea că se găsise cadavrul contelui se răspândi ca fulgerul. Toți servitorii contelui vroiau să meargă și ei, de asemenea o mulțime de oameni din sat.

Sternau plecă singur, însoțit numai de bătrânul intendent Alimpo.

Prăpastia se afla la vreo jumătate de ceas de castel. Jos curgea un pârâu cu apă rece ca gheața și cu prea puțină vegetație pe mal, deoarece razele soarelui nu puteau pătrunde până în strâmta și fioroasa văgăună. Deși coborâșul era cât se poate de primejdios, Alimpo spuse doctorului că în

tinerețe coborâse adesea în fundul prăpastiei, pe o potecă neștiută de nimeni.

Avocatul trimisese un om la Manresa să cheme pe doctorul Gelli și pe alcade*, dând astfel anchetei o aparență de oficialitate. Servitorii luaseră și ei o targă, ca să poată aduce trupul, dacă se va dovedi că mortul e într-adevăr don Manuel.

Alimpo era greoi la mers, așa că Sternau ajunse la prăpastie în urma celorlalți. Dar, deoarece poteca pe care o știa intendentul era mai ușoară, la coborâre, decât aceea pe care pornise avocatul cu însoțitorii săi, ajunse în același timp cu ei în fundul prăpastiei.

Privelișteа pe care o avu în față îl înfioră. Pe malul pârâului zăcea cadavrul zdrobit al unui om. În cădere, trupul se izbise de colțurile de stâncă și de bolovani, astfel încât nu mai era decât un morman de carne și oase imposibil de recunoscut.

Bietul Alimpo își acoperi fața cu mâinile și izbucni în lacrimi.

— Sărmanul domnul conte! Ce moarte cumplită! N-am să uit în viața mea ce-au văzut ochii mei bătrâni... se tânguia el.

Ceilalți servitori, până și țăranii, lăcrimau. Avocatul privea în tăcere, pe când Alfonso înainta spre cadavru și vru să îngenuncheze. Se dădu însă îndărăt îngrozit.

Sternau îl privi sever, se apropie de grămada aceea diformă de carne și se aplecă să se uite.

— Stai! strigă Cortejo. Interzic orice cercetare până la sosirea autorităților.

---

* Primar.

Germanul îl măsură din ochi cu dispreț și-i răspunse cu răceală:

— Nu știu cu ce drept îndrăznești să poruncești; știu că doctorul Gelli e medic legist și se cuvine să examineze el întâi cadavrul, de aceea nici nu mă gândeam s-o fac. Vroiam doar să-l văd mai de aproape.

— Ca administrator și împuternicit al răposatului conte nu am numai dreptul, ci și datoria să iau măsuri ca ancheta să se facă în mod legal, zise cu mândrie avocatul. Eu am constatat că don Manuel e nebun și am stăruit să fie supravegheat cu strictețe. D-ta însă mi te-ai împotrivit și l-ați lăsat să fugă. Ești singurul vinovat de moartea contelui și nu cred că ți se va îngădui și de-aci încolo să lucrezi după cum te taie capul și să faci pe stăpânul în castel, pricinuind numai nenorociri.

Sternau înălță din umeri cu dispreț și nu găsi de cuviință să-i răspundă.

Trecu o bună bucată de vreme pînă să sosească medicul din Manresa. În timpul acesta, cei de față se uitau cu mirare la cele ce făcea Sternau. Acesta se plimba de colo până colo pe malul pârâului și examina foarte atent bolovanii și colțurile de stâncă. Ba o dată se cățără pe peretele neted de piatră, cu riscul de a-și frânge gâtul, și studie locul de unde se presupunea că s-ar fi rostogolit trupul.

Avocatul îl privea zâmbind ironic, deși nu mai putea de ciudă și necaz.

În sfârșit sosi și Gelli.

— Bine c-ai venit doctore, te așteptam cu mare durere în suflet, îl întâmpină Cortejo. Ai aflat ce s-a-ntâmplat?

— Da, mi-a spus argatul pe care l-ai trimis după mine. Sărmanul conte! Ce moarte îngrozitoare! A, dar cine e omul de colo care se cațără ca o pisică pe stâncă? întrebă doctorul arătând spre Sternau care căuta printre bolovani.

— E celebrul d-tale coleg. Caută, se vede, ouă de rață sau cuiburi de păsărele, răspunse Cortejo în batjocură.

Acum îl zări și Sternau pe Gelli. Începu să coboare povârnișul cu atâta repeziciune, încât privitorilor le venea amețeală.

— Ăsta e maimuță, nu om, spuse Gelli râzând.

— Sper că nu-i vei îngădui să se amestece, zise Cortejo.

— Nici prin gând să nu-i treacă. Eu sunt medic legist și-mi cunosc obligațiile. Putem începe?

— Da.

Vorbiseră cu glas scăzut, așa că nu-i auzise nimeni.

Alcadele făcu un semn și se apropie împreună cu Gelli și Cortejo de cadavru.

— Trebuie să constatați mai întâi dacă omul mai e în viață, zise avocatul medicului.

— În viață?! Nu vezi că e zdrobit tot?

— Ia notă, domnule alcade, porunci avocatul. Acum trebuie să se stabilească ce-a provocat moartea.

— Căderea în prăpastie, adăugă doctorul.

— Ia notă, domnule alcade. Principalul însă e să se recunoască identitatea cadavrului. E îmbrăcat cu cămașa de noapte a contelui Manuel de Rodriganda și cu picioarele goale, așa cum zăcea contele în pat. Contele a fost cuprins de un acces

de nebunie și a alergat să se arunce în prăpastie — confirmă cele spuse de mine, doctore?

— Da.

Cortejo se întoarse apoi spre intendent:

— Senior Alimpo, d-ta știi cu ce era îmbrăcat contele azi noapte?

— Da, răspunse el tremurând.

— Asta e?

Bătrânul se aplecă și se uită la cămașa zdrențuită de pe cadavru.

Cortejo arătă o gaură în cămașă și zise:

— Țiganul acesta a găsit la marginea prăpastiei agățat de un mărăcine un petec din cămașă. Nu mai încape îndoială că e bucata care lipsește, căci era pe ea blazonul contelui. Identitatea e deci bine stabilită. Persoanele de față care l-au cunoscut pe conte să se apropie și să spună dacă cred că se află într-adevăr în fața cadavrului contelui.

Toți se apropiară înfiorați și recunoscură cadavrul. Ba Alimpo făcu și o observație, care nu era lipsită de temei:

— Domnilor, strigă el, uitați-vă la mână: pe degetul inelar se află verigheta domnului conte, pe care n-a scos-o niciodată din deget.

Așa și era. Țiganii avuseseră prevederea să scoată inelul din degetul contelui și-l puseseră într-al brutarului.

— După cum se vede, nu mai încape îndoială, cadavrul e al contelui, încheie Cortejo. Domnule alcade, ia notă.

Alcadele, care în Spania are atribuțiile unui judecător sau primar, scrise cele dictate de notar, adăugând câteva observații, și iscăliră actul.

— Acum așezați-l pe targă, porunci Cortejo. Să ducem cadavrul la castel.

Sternau care privise scena de la oarecare depărtare, se apropie și zise cu hotărâre:

— Stați! Mă opun la ridicarea cadavrului. Locul lui nu e în castelul Rodriganda.

— Ce faci? Nu cumva crezi d-ta că te poți amesteca ș-aci? Din ce motive, și, mai ales, în ce calitate?

— În calitate de medic al contelui.

— Ai fost, acum nu mai ești!

— Fie! Mă opun însă în calitatea de om, și cred că ajunge. Într-un caz atât de serios, reprezentanții antorităților au datoria să asculte pe oricine ar avea de făcut vreo observație importantă.

— Foarte bine, senior, dar observația d-tale nu mi se pare deloc importantă, ci ridicolă. Cum adică nu e locul acestui cadavru în castelul contelui de Rodriganda?

Privirile tuturor erau ațintite asupra lui Sternau. Notarul vorbisè cu glas semeț și ironic, pe când doctorul Gelli zâmbea batjocoritor. Chiar și tânărul conte clătina necăjit capul. Ceilalți însă, toți, așteptau cu încordare explicația doctorului străin.

— Nenorocitul acesta nu e contele Manuel, ci altcineva, zise el răspicat.

Pe când oamenii scoaseră o exclamație de mirare, potrivnicii lui Sternau izbucniră în hohote de râs:

— Ha-ha-ha! cadavrul nu-i al contelui Manuel! repetă notarul amuzat. Mi se pare că domnul acesta suferă de aceeași boală care l-a dus pe bietul conte la groapă... Luați trupul și plecați! porunci el apoi oamenilor.

— Stați! strigă germanul. Nu ridicați trupul până când nu vă explic motivele presupunerilor mele, care trebuie notate în anchetă. Pe urmă, faceți ce vreți.

— N-avem trebuință de motivele d-tale! La drum!

— Iartă-mă, domnule Cortejo, dar eu reprezint aci parchetul și trebuie să iau în seamă depoziția domnului Sternau, zise alcadele. La drept vorbind, cadavrul nu se poate mișca din loc până ce nu e de față și *corregidorul**. Totuși, în cazul de față se poate face o excepție, nefiind vorba de o crimă ci de o nenorocire și identitatea cadavrului fiind pe deplin stabilită. Trebuie însă să-l ascult pe domnul Sternau. Mă rog, vorbește, domnule doctor.

Acesta dădu din cap afirmativ și începu:

— Vă întreb, senior alcade, de când a dispărut don Manuel de la castel?

— De ieri dimineață.

— Cât poate să fie de când a murit?

— Cel mult o zi.

— Foarte bine. Uitați-vă acum la cadavru. E intrat în putrefacție, ceea ce înseamnă că omul acesta e mort de cel puțin patru zile. Nu e nevoie să fii medic ca să vezi că moartea a survenit nu acum douăzeci și patru de ore, ci cu mult înainte. Ș-apoi, în frigul și umezeala care domnește aci, ca un cadavru să fi ajuns în starea aceasta trebuia să fi trecut pe puțin două săptămâni. Mă adresez acum la judecata acestor oameni de ispravă și le spun: nu vă lăsați amăgiți de o înșelătorie criminală și...

---

* Procurorul.

— Să taci! se răsti notarul. Te rog alcade să oprești pe acest individ să mai urmeze.

Dar alcadele răspunse:

— Senior Cortejo, știu eu mai bine ce am de făcut. Continuă, domnule doctor.

— Am spus, urmă Sternau, că mă adresez judecății voastre. Tăiați o oaie sau o capră și lăsați-o câtva timp aici. În cât timp va ajunge în starea acestui cadavru?

— Ai dreptate, în cel puțin două săptămâni, răspunse alcadele.

— Ia auziți! Să compari un om cu o capră... ! râse Gelli.

Sternau se întoarse spre medic și-i zise fără să se tulbure:

— M-am servit de acest exemplu ca să mă pot face înțeles de toată lumea. Văd că ei s-au lămurit pe deplin, pe când d-tale, care ești medic, nu-ți intră deloc în cap. Destul de trist...

— Îndrăznești să-ți bați joc de mine? zbieră Gelli.

— Situația e prea gravă ca să-mi ardă de astfel de lucruri. Îți atrag însă atenția, domnule doctor, să-ți dai și d-ta osteneala să nu iei împrejurarea de față ca o glumă. Primul motiv al presupunerilor mele l-am spus, acum vine al doilea. Măsurați, vă rog, piciorul drept al cadavrului, care a rămas întreg. Am văzut piciorul gol al contelui. Era mult mai mic. Pe urmă, talpa și călcâiul acestuia e groasă și bătătorită ca la un om muncitor nu ca la un conte care n-a umblat în viața lui desculț și-și îngrijește trupul.

Oamenii se apropiară iar și văzură că germanul avea dreptate.

— Și cămașa contelui? întrebă îngrijorat Cortejo.

— I-a fost pusă.

— Dar inelul?

— Și inelul.

— Așadar d-ta crezi că a fost o crimă la mijloc?

— Sunt sigur. Deși căderea a fost groaznică, trupul nu se putea zdrobi într-atât încât să nu se mai cunoască nimic din el. Susțin că omul a fost azvârlit în prăpastie, apoi a venit cineva aici și i-a sfărâmat complet capul cu un bolovan.

— Zău! Ce idee nebunească! zise Alfonso, care tăcuse până atunci.

— Dacă vă spuneam eu că nu e în toate mințile! strigă notarul.

Țiganul se îngălbenise, dar văzu că nu toți din cei de față erau convinși de cele spuse de german.

Acesta urmă:

— Vă voi da îndată dovada celor susținute de mine.

Se îndepărtă puțin, luă de jos o piatră și o întinse alcadelui.

— Ce vezi d-ta pe piatra aceasta?

— Sânge.

— Nu, nu e sânge. Arată-i-o seniorului Gelli, o să-ți spună el ce e.

Doctorul n-avu încotro, se uită la piatră și răspunse:

— Nu e sânge. E creier. Mortul o fi căzut în cap.

— Nu, zise Sternau. Voi dovedi acum contrariul. Urmați-mă, domnilor!

Merse până la locul de unde ridicase piatra, trecu însă pe partea opusă și arătă o adîncitură în pământ care se potrivea întocmai cu piatra.

— Vedeți, domnilor, aci a fost bolovanul înțepenit în pământ și a fost scos cu forța. Cu acest pietroi a fost sfărâmat capul mortului — se văd și acum bucăți de creier pe el —, apoi a fost aruncat încolo. Acela care a făcut treaba asta a fost cât se poate de neprevăzător.

— Într-adevăr, e chiar așa cum spui! strigă alcadele.

— Cu neputință! E numai o presupunere! exclamă Alfonso, neînțelegând nimic.

— Acum să mergem sus, domnilor, o să vă mai arăt ceva, zise Sternau. O luă înainte; ceilalți îl urmară în neștire. Sus, la marginea prăpastiei, germanul se opri: Uitați-vă aci domnilor. Acesta e locul de unde a fost aruncat mortul. Iarba e călcată. Are exact forma unui corp omenesc care a fost întins pe iarbă, iar împrejur urme de pași de om. Aceasta s-a întâmplat chiar azi-noapte, după cum arată urmele.

— Ce spirit de observație! se minună alcadele.

— Afurisit individ! mormăi Cortejo.

Țiganul însă se îngălbenise și mai tare. Sternau, care-i privea cu atenție pe toți, băgă de seamă. Zise iar alcadelui:

— Vom vedea acum dacă și d-ta ai puțin spirit de observație, senior. Poți ghici d-ta de la cine am putea afla noi ce s-a petrecut aici azi-noapte?

Alcadele se gândi puțin, apoi dădu din cap negativ.

— Atunci o să-ți spun tot eu. Se apropie de țigan, îi puse mâna pe umăr și zise: de la flăcăul ăsta! El a găsit cadavrul, deci numai el e în măsură să ne spună. Ia vino încoace, băiete!

Cu aceste cuvinte, germanul îl apucă pe țigan de braț și-l trase la locul unde se vedeau deslușit urmele de picioare.

— Uitați-vă la sandalele lui: sunt încă pline de noroi.

— Adevărat! exclamă alcadele.

— Și piciorul se potrivește exact cu urma, adăugă germanul, silindu-l pe țigan să pună piciorul pe urma întipărită în pământ.

— Și asta-i adevărat! încuviință iar alcadele. Hai, țigane, mărturisește!

— Ce să mărturisesc, boierule? Umblam cu doi tovarăși după buruieni și am ajuns până aici, la marginea prăpastiei. M-am întins nițel jos, în iarbă, să mă hodinesc, iar ei s-au dus mai departe. Urma trupului e a mea.

— Ești isteț, flăcăule! Și petecul cămășii l-ai găsit agățat de un mărăcine, nu-i așa?

— Da, răspunse Garbo încurcat.

— Arată-ne și nouă mărăcinele.

— Să vi-l arăt?

Căută câtva timp, apoi zise:

— Nu mai știu care era.

— Îmi închipuiam eu! Află, băiete, că în cădere cămașa se putea sfâșia sau se putea rupe un petec, dar în formă neregulată; bucata pe care ai adus-o tu însă era ruptă cât se poate de regulat, și pe fir. Nu-i nevoie de cine știe ce deșteptăciune ca să cunoști că ai rupt-o tu și nu mărăcinele.

— Bine zici! zise alcadele, din ce în ce mai uimit.

— Vă rog deci să treceți în anchetă depozițiile mele și să luați măsuri ca urmele arătate de mine să rămână în aceeași stare, iar cadavrul să nu fie mișcat din loc până când va veni procurorul la fața locului. Afirm și susțin că mortul nu e contele Manuel de Rodriganda, și că la mijloc e o substituire de persoane făcută cu scop criminal.

— Bine, răspunse alcadele, așa se va face.

— Voi pune oameni să păzească urmele și cadavrul.

— Ne-am înțeles, întări alcadele.

— Țiganul acesta să fie arestat.

— Dacă dorești, îl vom aresta.

Acum se apropie de alcade și contele Alfonso — care aflase de la Cortejo că țiganul era în slujba lor și se temea ca să nu divulge închisoare pentru cine lucrase — zicând:

— Asta n-o îngădui eu! Vrei să te iei după vorbele unui străin, alcade? Știi d-ta cine poruncește aici după moartea tatălui meu? Eu, fiul contelui de Rodriganda!

Sternau ridică din umeri și zise cu o liniște exasperantă:

— Dovedește mai întâi că ești într-adevăr fiul contelui de Rodriganda. Adevăratul conte Alfonso de Rodriganda e pe mare cu Landola, căpitanul corabiei „La Pendola". A fost răpit cu forța.

Ceea ce spunea el erau numai bănuieli, dar cuvintele lui avură efectul unui trăsnet. Cortejo se clătină pe picioare gata să cadă, dar Alfonso se repezi la Sternau și strigă scos din fire:

— Nemernicule! Te sugrum acum pe loc!

Germanul se îndreptă din șale, îl apucă pe conte în brațe, se apropie cu el de marginea prăpastiei și îl ținu deasupra ei în gol.

— Să mă sugrumi tu pe mine, stârpitură! râse el. Vrei să te arunc colo, jos, lângă paiața înșelătoriei voastre? Dar nu, nu e nici un merit să învingi și să ucizi un ticălos de teapa ta! Te las mai bine să te înăbuși în mocirla nenorocirii tale! Du-te unde ți-e locul, vierme! Cu aceste cuvinte, îl aruncă pe Alfonso cât colo, apoi se întoarse spre alcade și-i zise cu răceală: Nădăjduiesc că veți ști să vă faceți datoria, senior. Contrariul ar putea avea urmări neplăcute pentru dv. Și acum, domnule intendent, să mergem!

Plecă însoțit de Alimpo, fără a fi oprit de cineva.

Alfonso se ridică de jos. Spumega de furie, dar nu cuteza să se ia la harță cu Sternau, care îl putea strivi ca pe o muscă. Se simțea umilit în fața acestor oameni care trebuiau să-l considere de-acum înainte ca pe domnul și stăpânul lor. Înaintă spre alcade și-i strigă mânios:

— Numai d-ta ești de vină! N-am să ți-o iert niciodată, fii pe pace!

— Mi-am făcut numai datoria! bâigui alcadele cu teamă. Era doar un simplu sătean, un supus al contelui. Procedase după lege, influențat fără să vrea de puterea de convingere a puternicului german și a autorității sale. După ce acesta plecase, omul își pierduse curajul, simțindu-se mic și umil în fața contelui, mai ales că acum luă și notarul cuvântul:

— Ia spune, domnule, știi d-ta cine sunt eu? se răsti el.

— Da, administratorul și împuternicitul contelui.

— Bine. Și știi ce înseamnă împuternicit?

— Da, adică să-l reprezinți de fapt și de drept în afacerile sale.

— Foarte bine. Află deci că autoritatea mea stă încă în picioare, și ceea ce hotărăsc eu e ca și când ar face-o contele. Și vrei d-ta într-adevăr să-l arestezi pe acest țigan care na-re nici o vină?

Bietul alcade era în mare încurcătură, de aceea mai bine tăcu. Atunci notarul se întoarse spre țigan, și-i zise cu trufie:

— Poți să pleci, băiete, și să poftească să te oprească, dacă-i dă mâna...!

— Ochii țiganului luciră de bucurie.

— Mulțumesc, boierule; eu, săracul de mine, sunt nevinovat... zău așa!

— Și-acu, adăugă Cortejo întorcându-se spre argați, așezați cadavrul pe targă și duceți-l la castel. Cine n-ascultă e dat imediat afară.

Oamenii se supuseră, atât de mare era teama pe care le-o inspira notarul, încât nici unul nu cuteza să protesteze, cu toate lămuririle pe care le dăduse germanul și pe care le găseau drepte. Până și alcadele îi urmă în tăcere.

Cortejo și cu Alfonso rămaseră în urmă, ca să nu se audă ce vorbeau.

— Cu siguranță că Sternau o să trimită după procuror; de la omul acesta te poți aștepta la orice, zise Alfonso.

— Degeaba, o să știu eu să-l împiedic, răspunse notarul sigur pe el.

— Dar de unde până unde i-a venit ideea că n-aș fi eu fiul contelui? se miră nemernicul.

— Dracu' știe!

— Și că adevăratul conte de Rodriganda e pe mare?

— Asta o poate ști numai mama dracului! El e singurul adversar care ne-a rămas; trebuie să ne descotorosim cât mai repede de el.

— Și Roseta?

— Nu mi-e mie frică de-o muiere!

În timp ce vorbeau ei așa, locuitorii din Rodriganda își schimbau între ei părerile. Auziseră toți afirmațiile lui Sternau, și în sufletele lor se treziseră bănuieli care nu-i erau deloc favorabile tânărului conte.

Ajunseră la castel. Notarul porunci să se ducă cadavrul într-o clădire retrasă din curte, iar el se îndreptă spre camera lui. Aici găsi o mulțime de scrisori sosite de dimineață. Cea dintâi pe care o deschise îl făcu să zâmbească satanic.

— Admirabil! S-a potrivit de minune, mormăi el. Mai bine nici că se putea!

Alergă cu scrisoarea în mână la Clarissa, unde-l găsi și pe Alfonso, care-i povestise cele întâmplate.

— Gasparino, e-adevărat ce-am auzit? strigă ea. Ne aflăm în mare primejdie, dacă-i așa.

— Ne aflam, vrei să zici, fiindcă primejdia a trecut, răspunse el vesel.

— Zău? întrebă Alfonso.

— Uite salvarea! strigă notarul fluturând scrisoarea.

— Ce scrie, tată? întrebă tânărul.

— O confirmare a banilor depuși de conte pe numele germanului la o bancă din Barcelona.

— Atâta tot? făcu Clarissa dezamăgită. Era doar de așteptat...

— Da, dar nu-l dă de-a dreptul în mână. Onorariul a fost plătit în cec, și neamțul a trimis cecul la bancă, dând ordin ca banii să fie expediați în Germania. Bancherul s-a conformat ordinului și comunică d-lui Manuel plata cecului.

Alfonso clătină din cap.

— Nu pricep ce-are a face cecul, bancherul și neamțul cu cele ce ne preocupă pe noi, zise el morocănos. Fii, te rog, mai explicit.

— Vezi că suma e ceea ce o să-i frângă gâtul. Na, citiți și voi!

Cum își aruncară ochii pe scrisoare, cei doi scoaseră o exclamație de uimire.

— Cu neputință! strigă Clarissa.

— Imposibil! adăugă Alfonso. Asta-i o adevărată avere!

— Așa-i? întrebă Cortejo. Un onorariu împărătesc! Pesemne că vederea e un lucru de preț; don Manuel era om foarte bogat, și de bucurie că și-a recăpătat vederea a făcut o adevărată risipă.

— Totuși, urmă Alfonso, eu tot nu-nțeleg...

— Stai c-o să înțelegi numaidecât. Contele era orb. Nu scria niciodată...

— Mai departe!

— Toate lucrările scrise i le făceam eu, până la iscălitură. Deodată apare ceva semnat de el...

— Aha, încep să pricep! strigă Alfonso.

— ...despre care eu n-am idee și care nu e trecut în nici un registru.

— Cum nu e trecut?

— Nu. Am uitat să trec, de trei zile-ncoace, cheltuielile și încasările; voi trece acum suma de o mie de duros pe care mi-a poruncit contele s-o dau germanului drept onorariu. E o dovadă zdrobitoare împotriva lui.

— Admirabil! strigă Clarissa. Deștept te-a mai făcut Dumnezeu, Gasparino! Vom birui, în sfârșit.

— Voi înscrie îndată suma. Tu, Alfonso, încalecă și pleacă numaidecât la Manresa.

— Ce să fac acolo?

— Cum ce să faci? Să depui o plângere și să vii cu poliția ca să-l arestezi imediat pe neamț.

— Și Roseta? Dacă va afla? O să depună, ca martoră, în favoarea lui.

— O să facem așa ca să nu afle; nu e vorba să ni se restituie banii sau să fie condamnat pentru plastografie. Ceea ce ne trebuie deocamdată e să fie arestat, ca să-l înlăturăm din cale. Vom vedea pe urmă ce mai e de făcut. Mă voi sfătui cu prietenul meu, procurorul din Barcelona. Mai târziu, dacă Roseta ne va deveni o piedică, îi vom da și ei câteva picături de otravă ca să ne lase în pace.

În vreme ce se puneau acestea la cale, Sternau spuse pe scurt Rosetei și prietenei sale cele ce se petrecuseră și convingerea lui că don Manuel trăia și că fusese dus undeva. O asigură însă pe contesă că în curând va descoperi locul unde se afla contele. De asemenea îi spuse și despre bănuielile lui că Alfonso nu era el fiul contelui ci locotenentul de Lautreville, și că Alfonso, Cortejo

și Clarissa uneltiseră dispariția bătrânului conte. Scopul se va vedea mai târziu.

După ce sfârși, Roseta plecă s-o conducă pe Amy până la Pons, deoarece englezoaica primise o scrisoare de la tatăl ei care o chema la Madrid, fiindcă trebuia să-și ia cât mai curând în primire postul de ambasador în Mexic.

Sternau se duse și el în sat să-l caute pe Mindrello. Acesta se întorsese de la prăpastie unde, de la distanță, fusese un martor foarte atent la cele petrecute acolo cu un ceas mai înainte. Germanul îi spuse despre bănuielile lui și-l întrebă dacă nu vrea să se însărcineze el cu cercetările privitoare la dispariția contelui și să pornească în taină în căutarea lui.

Contrabandistul primi, și Sternau îi dădu o sumă de bani pentru cheltuielile necesare, apoi se întoarse la castel ca să urmărească aci mișcările celor trei ticăloși care juraseră pieirea contelui.

Sternau stătea în camera lui și gândurile i se duceau neîncetat la evenimentele din ultimul timp. Deodată auzi o bătaie în ușă.

— Intră! strigă el.

Ușa se deschise, și un om pe care nu-l mai văzuse niciodată până atunci se ivi în prag.

— Am cinstea să vorbesc cu domnul doctor Sternau, medicul contelui Manuel? întrebă străinul politicos.

— Da.

— Contesa Roseta de Rodriganda m-a trimis la dv.

— După câte știu, contesa e plecată la Pons.

— Așa e. A tras la mine și vă roagă să veniți și dv. acolo.

— Pentru ce?

— Nu mi-a spus; mai era încă o doamnă cu dumneaei.

— D-ta ești hangiu?

— Da.

— Ai venit cu trăsura contesei?

— Nu. Caii erau cam osteniți.

— Bine, șezi.

Sternau se obișnuise să procedeze cu prevedere de când se afla la castel; își zise însă că s-ar putea ca în drum să fi survenit ceva neprevăzut care o hotărâse pe Roseta să trimită după el. Își schimbă deci hainele, încuie biroul și ieși cu străinul în curte. La scară aștepta o trăsură închisă, trasă de doi cai voinici; se urcară în ea și trăsura porni.

Avocatul stătea la fereastră, ascuns după perdele, împreună cu cei doi complici ai săi.

— A plecat, zise el.

— În sfârșit, îl avem în mână! răsuflă ușurat Alfonso.

— Bună idee ai avut, Gasparino, să te-nțelegi cu procurorul, zise Clarissa.

— Doar mi-e prieten, și multe afaceri am făcut eu cu el, de pe urma cărora s-a ales cu parale bunișoare. Ce haz făcea când l-am învățat să se dea drept hangiu!...

— Grozav aș vrea să-i văd mutra neamțului când va afla adevărul, râse Alfonso.

În vremea aceasta trăsura merse câtva timp pe drumul care ducea la Manresa, apoi coti pe șoseaua dinspre Barcelona.

— Vizitiul a greșit drumul, zise Sternau.

— Deloc, răspunse străinul.

— Nu mergem la Manresa?

— Nu, la Barcelona.

— Cine ești d-ta, senior, și ce vrei de la mine?

— Sunt *corregidorul* din Manresa. Ce vreau? Să te duc la Barcelona. Domnul Juez de la „criminal" vrea să-ți vorbească.

— Judecătorul de instrucție? Pentru ce?

— Nu știu. O să aflați acolo.

— M-ai mințit, senior.

— Asta nu se cheamă minciună; e o simplă șiretenie de care ne servim în meseria noastră, ca să înlăturăm unele dificultăți.

— Și dacă n-aș vrea să te urmez ce s-ar întâmpla?

— Privește și d-ta în spatele trăsurii, vei vedea oameni de-ai poliției înarmați până-n dinți care ne escortează la mică distanță.

— Ei drace! Asta înseamnă că duci cu d-ta un criminal fioros.

— Nu, e numai o mică formalitate, senior. Știu sigur că te vei înapoia încă astăzi la castel, ești însă un străin și am ordin să te duc sub pază.

— Escorta nu m-ar împiedica pe mine să fug dacă aș vrea, dar mi-e cugetul curat, de aceea te urmez de bunăvoie.

— Și foarte bine faci, senior. Omul nu trebuie să judece după aparențe sau să-și înrăutățească situația. Poate că te vei întoarce chiar imediat la Rodriganda; mi-ar face o plăcere deosebită să te însoțesc și la înapoiere.

— La castel se știe unde mergem?

— Da.

— Cui ai spus?

— Câtorva servitori.

Nu era adevărat, căci în afară de Cortejo, Clarissa și Alfonso nimeni nu știa cine era străinul venit să-l ia pe doctor, și nici unde îl ducea.

Procurorul din Manresa tăcu. Sternau de asemenea. N-aveau chef de vorbă. Doctorul făcea fel

de fel de presupuneri, nici una însă nu era cea adevărată.

Tocmai spre seară ajunseră la Barcelona și trăsura se opri în fața unei clădiri mari cu ferestrele zăbrelite.

— Coboară, zise corregidorul.

Când Sternau coborî din trăsură fu încadrat de cei patru polițiști care îi escortaseră și trecu printr-un coridor cu mai multe uși. Deschiseră una din ele și-l băgară într-o cameră mare, apoi închiseră ușa după ei. Sternau privi în jur. Ferestrele erau cu gratii. În fața uneia din ferestre se afla un birou enorm plin cu dosare, și la birou stătea un omuleț uscățiv, cu ochelari, care îl privi cu răutate. Omulețul luă o foaie de hârtie, un condei, și începu să-l întrebe:

— Cum te cheamă?

— Carol Sternau.

— Naționalitatea?

— German.

— Meseria?

— Doctor în medicină. Dar te-aș ruga, senior, să-mi răspunzi și mie la o întrebare: Cine ești d-ta și pentru ce am fost adus aici?

— Eu sunt judecător de instrucție, și pentru ce ai fost adus aici o vei afla în cursul interogatoriului.

— Un interogatoriu? S-ar zice că sunt acuzat de ceva!

— Nu „s-ar zice", ci așa e! răspunse omulețul zâmbind răutăcios. De altminteri, nu d-ta pui întrebări ci eu. Ce vârstă ai?

— Treizeci de ani.

— Ai mai fost condamnat? Ești căsătorit?

— Nu. Nu.

— Ai avere?

— Nu.

— Zău? Câți bani ai la d-ta?

— Vreo treizeci de duros.

— Dă-i încoa'!

Sternau îi întinse portofelul, și judecătorul numără banii, apoi înscrise suma după cum făcea și cu răspunsurile.

— Unde-ai locuit în ultimul timp? întrebă judecătorul mai departe.

— La Rodriganda.

— Și înainte?

— La Paris.

— De ce-ai plecat de-acolo?

— Fiindcă am fost chemat la Rodriganda ca să îngrijesc de contele Manuel, care era bolnav.

— Ți-era îngăduit s-o faci?

— Cine putea să mă împiedice?

— Eu! zise cu asprime omulețul. Aveai autorizație specială ca să practici medicina într-o țară străină?

— Nu.

— Ai dat vreun examen în Spania?

— Nu.

— Și cu toate acestea vindeci, tratezi bolnavii fără să ai dreptul. Primul delict se constată de la întâiul interogator. Pentru astăzi am terminat.

— Cum primul delict? Nu cumva mai sunt și altele?

— Oho, și încă multe!

— Și acum unde să mă duc?

— Unde să te duci?! Auzi întrebare! Nu te duci nicăieri, rămâi aici. Coridorul doi, camera numărul patru.

— Asta înseamnă că sunt arestat?

— Se înțelege!

— Pentru care motiv? întrebă Sunders, care începuse să se enerveze serios.

— O să-l afli mai tîrziu.

— În urma cărei acuzații și din partea cui?

— O să afli și asta.

— La dracu', senior, cred că am dreptul să pun și eu o întrebare! izbucni tânărul.

Omulețul se făcu parcă și mai pipernicit de bucurie, și răspunse clipind vesel din ochi:

— Dreptul îl ai, dar și eu am dreptul să nu-ți răspund! râse el.

— Ți-am spus și ai luat notă pe hârtie că sunt supus german? Cer să vorbesc cu consulul nostru!

— Bine, bine, o să vorbești.

— Acum, îndată, senior!

— Foarte bine.

Judecătorul se uita amuzat la arestat și apăsă pe un clopoțel. Intră un vlăjgan fioros, îmbrăcat într-un fel de uniformă.

— Domnul acesta vrea să vorbească numaidecât cu consulul german, zise judecătorul. Du-l repede la el.

Vlăjganul rânji, arătă spre ușă și-i zise lui Sternau:

— Înainte, marș!

Sternau era cât p-aci să se repeadă la el, dar se stăpâni.

— Te-aș putea ruga, senior, să-mi dai îndărăt portofelul? zise el judecătorului.

— Da, poți, dar de dat nu ți-l dau, răspunse acesta clipind șiret. Aici nu e voie să aibă cineva bani la el, nu suntem la piață. Hai, du-te la consulul dumitale!

Se vedea bine că omul își bătea joc de Sternau, totuși acesta se gândi că n-avea ce face și plecă împreună cu ușierul, care-l duse prin două coridoare, se opri la ușa cu numărul patru și o descuie.

— Înainte, marș! zise el iar, și-l împinse înăuntru. Ușa se închise cu zgomot în urma lui, se auzi cheia răsucindu-se în broască — era arestat.

Încăperea era întunecoasă, cu o fereastră mică zăbrelită așezată sus de tot. Pe jos două mindire care miroseau urât. De pe unul din ele se ridică un individ, care zise cu glas stins:

— A, musafiri! Bună seara, prietene.

— Bună seara, răspunse Sternau.

— Ești unul nou? întrebă pușcăriașul.

— Da.

— Pentru ce te-au adus aici?

— Nu știu.

— Zău! Ia nu te mai preface.

— Îți spun că nu știu.

— Așa zic toți. Șezi jos, colea, pe mindir.

— E curat?

— Hm!

Sternau înțelese, dar n-avu încotro, se lăsă pe paiele mucede.

— Ce meserie ai? îl întrebă iar pușcăriașul.

— Sunt medic.

— Medic?! întrebă omul bucuros. O, atunci vă rog să mă iertați, senior, că v-am vorbit așa de

mojicește. Acum vă cred că nu știți pentru ce ați fost arestat. Cine v-a luat interogatoriul?

— Judecătorul de instrucție.

— Al dracului om! Știți când o să vă cheme iar? De-abia peste două, trei luni.

— Ar fi groaznic.

— Așa face. Ți-e foame, ți-e sete?

— Nu.

— Paznicul a adus adineauri mâncare pentru doi și am înțeles că o să-mi vie un tovarăș.

— Ce fel de mâncare?

— Pâine uscată și apă stătută.

— Și dimineața ce vi se dă?

— Nimic.

— La prânz?

— O zeamă lungă cu vreo câteva boabe de mazăre sau linte.

— Altceva?

— Altceva nimic.

— De când te afli aici?

— De aproape un an.

— Cum ai putut trăi atâta cu o astfel de hrană?

— Păi, hrana asta mi-a scurtat viața. Sunt tare bolnav, și mă bucur că dv. sunteți doctor, poate mi-oți da ceva... Nu-i vorbă, nu prea trag nădejde să mă vindec, aș vrea însă să știu dacă mai am mult să mă canonesc.

Deși nu-i putea vedea fața din pricina întunericului care era în celulă, Sternau era convins că omul nu era un ucigaș. Îl întrebă deci cu blândețe:

— Și câți ani mai ai de făcut?

— Încă doi.

— Pentru ce-ai fost condamnat?

— Pentru crimă.

— Ai ucis un om?

— Bine făceam dacă-l omoram! Scăpam lumea de un ticălos...

— Ce boală ai?

— Parcă știu! Mă doare grozav șira spinării. La început sufeream numai de dorul de mare, de libertate — boală care suge măduva din oase.

— Ai fost marinar?

— Da, timonier.

— Ce contrast! Spațiul, întinderea nesfârșită de apă, aer și lumină, și-acum gaura asta puturoasă...

— Așa e, senior. Întâi am plâns și-am suspinat, pe urmă am urlat și m-am zbuciumat, m-am dat cu capul de pereții ăștia plini de umezeală, m-am tăvălit pe podeaua murdară, dar n-a folosit la nimic. Și când m-au părăsit puterile și m-a prididit foamea, m-am potolit și mă voi potoli din ce în ce, până când într-o zi mi-or târî stârvul de-aci și-l vor arunca într-o groapă. Și toate astea mi se trag de la un nemernic de avocat.

— Atunci suntem tovarăși de suferință, dragul meu. Nu știu de ce sunt învinuit, dar sunt sigur că tot din pricina unui avocat am fost închis.

— De unde te-au adus?

— De la Rodriganda.

— Sfinte Dumnezeule! Tot de acolo m-au ridicat și pe mine.

— Adevărat? zise Sternau cu mirare. Cum îl cheamă pe avocatul despre care mi-ai vorbit?

— Gasparino Cortejo.

— Nu mai spune! Atunci e același. Ziceai adineauri că ai vrut să omori un om. Nu cumva pe acest Cortejo?

— Da. Ți-aș povesti cum s-a întâmplat, dar sunt prea slăbit și vorba m-a obosit, așa că amân pe altă dată. Uite colo, în colțul din dreapta, e o oală cu apă și alături un codru de pâine. Asta ți-e cina. Noapte bună.

Sternau se lipsi de mâncare și se aciui cum putu pe saltea.

Când se trezi de dimineață, putu deslușì la o lumină slabă care pătrundea prin ferestruică lucrurile din celulă. Tovarășul său stătea în capul oaselor și-i spuse bună dimineața.

— Stau de o bucată de vreme și mă uit la d-ta, senior, și văd bine că locul nu ți-e aici. Știu că ți-ar plăcea mai mult să fii singur, dar te rog să nu mă părăsești.

— Și să vreau, nu mi-ar sta în putință, îi răspunse cu blândețe Sternau.

— Ba da. Celulele sunt toate numai pentru câte unul singur, numai mie mi s-a dat un tovarăș. Dacă ai cere să te mute, te-ar muta numaidecât.

— N-am să cer să mă mute, și rămân bucuros cu d-ta.

— Mulțumesc, senior; poate că n-ai să te căiești de fapta bună pe care o faci.

— Când vine paznicul în celulă?

— De-abia la amiază.

— Și pot să-i fac vreo cerere?

— Da, dar nu-ți răspunde. Soarta ți-e pecetluită; nu-ți ajută nici rugăminți, nici șiretenia sau forța.

— Eu sunt străin și am dreptul să-l chem pe consulul meu ca să mă ocrotească.

— L-ai chema degeaba, pentru că nu s-ar duce nimeni să-l aducă. Ai fost arestat din porunca lui Cortejo, care e prieten la toartă cu judecătorul, și amândoi sunt cei mai mari ticăloși de pe suprafața pământului.

— Știi că mă sperii?

— Îți spun care e situația. Eram un om voinic, plin de voie bună și sănătate. Uită-te în ce hal am ajuns din pricina lor...

Nenorocitul era numai piele și oase, și chiar dacă n-ar fi fost medic, Sternau vedea bine că omul mai avea doar câteva săptămâni de trăit. Oare aceeași soartă îl aștepta și pe el? Nu, de o mie de ori nu! Trebuia să lupte din răsputeri ca să scape de-aci.

La amiază ușa se deschise și veni un paznic să le aducă mâncarea.

— Ascultă, gardian, începu medicul, n-ai vrea să fii atât de bun să...

— Dar paznicul îi trânti ușa în nas fără să-i răspundă.

— Uite, vezi? Asta o să se repete în fiecare zi până când o să te convingi că-ți strici gura de pomană și nici n-o să mai încerci măcar, zise oftând tovarășul lui.

Seara li se aduse iar câte un codru de pâine și o cană cu apă.

Trecu o săptămână, apoi încă una, fără să se producă vreo schimbare. Sternau își pierduse răbdarea. Ce să se mai fi întâmplat la Rodriganda? Și Roseta? Își frământa creierii ce era de făcut.

De fugit nici nu putea fi vorba ; zidurile erau prea groase și înalte, iar fereastra prea strâmtă și prea înaltă.

Și iar mai trecu o săptămână, apoi alta. Se împlinise o lună de când lîncezea pe salteaua umedă a închisorii.

— Domnule, zise într-una din zile tovarășul de suferință al germanului, am fost în viața mea un voinic și jumătate ; dacă aș mai avea puterea de atunci și s-ar întâmpla să-mi cadă în mână Cortejo ăsta, n-ar mai scăpa cu zile, crede-mă !

— Poate că va cădea cândva în mâinile mele, răspunse întunecat doctorul.

— Să dea Dumnezeu ! Ești voinic ca un uriaș, în stare să sfărâmi pietre... Erai bun de marinar. Cu o biciușcă în mână ai putea birui douăzeci de negri ori zece englezi o dată.

— Ce-ți veni să spui vorba asta ?

— Păi să vezi d-ta : eu - știu că o să mă crezi un ticălos, și pe bună dreptate — am fost dintru început un marinar destoinic, dar am apucat pe calea pierzaniei și m-am făcut negustor de sclavi, adică de negri, și pe urmă... pirat.

— Mă mir !

— Nu-i așa că nu-ți vine să crezi când mă vezi în halul ăsta ? Numele meu e Jacques Tardot, și mă trag dintr-un neam de oameni tare de ispravă. Nenorocirea mea a fost că am încăput pe mâna unor ticăloși. Asta s-a întâmplat pe corabia „Lion" a căpitanului Grandeprise. Habar n-aveam că ăsta era negustor de sclavi și am băgat de seamă de-abia a doua zi, când vasul era în largul mării. Căpitanul Grandeprise era mai rău decât dracul și a făcut din mine un nemernic.

Pe mulți negri i-am văzut cu ochii mei aruncându-se în mare de disperare, am doborât mulți englezi care ne pândeau și am bătut adesea pe nevinovați până curgea sângele pe ei șiroaie. Dar mi-am primit pedeapsa; nu îndrăznesc să cârtesc. Așa am meritat. Tăcu o clipă, apoi urmă: Căpitanul făcea afaceri în tovărășie cu notarul...

— Cortejo? întrebă uimit Sternau.

— Da. Ce fel de afaceri nu știu, dar de câte ori ancoram la Barcelona notarul venea pe corabie, se închidea ceasuri întregi cu căpitanul și socoteau și iar socoteau.

— Ciudat! zise Sternau îngândurat. Cunoști d-ta cumva pe un căpitan Henrico Landola?

— Nu.

— Sau o corabie cu numele de „La Pendola"?

— Nu. Dar ce e cu el?

— Cu acest Landola știu că face avocatul afaceri.

Sternau habar n-avea că Landola și căpitanul Grandeprise era una și aceeași persoană, iar „La Pendola" era fosta corabie „Lion".

— Se prea poate, răspunse prizonierul; par amândoi să aibă multe parale. Odată ne-am oprit în Mexic să facem o afacere pentru Cortejo și...

— În Mexic zici? Unde anume? întrebă repede doctorul.

— La Veracruz. Dar de ce mă întrebi?

— Fiindcă am fost și eu pe-acolo.

— Așa! Și cum îți spuneam, era vorba să luăm la bord un prizonier. Omul a fost închis într-o încăpere din spatele cabinei căpitanului și nu avea nimeni voie să intre la el.

— Nici chiar d-ta?

— Ba da, eu da. Era un bărbat foarte frumos, deși om mai în vârstă. Mi se pare că l-am auzit o dată pe căpitan zicându-i Fernando. L-am dus până la Bella, unde l-am debarcat și l-am vândut cuiva din Harar.

— Era un alb?

— Da.

— Dar bine, asta e ceva groaznic!

— Tot așa de îngrozitor, ca și când ar fi fost un negru. De altminteri n-aveam ce-i face, măcar că m-a mustrat multă vreme cugetul. Când ne-am întors, căpitanul neputându-se duce la Rodriganda, m-a trimis pe mine să-i spun lui Cortejo că mexicanul e la loc sigur. Și fiindcă notarul se înțelesese cu Grandeprise ca omul să fie ucis, când a aflat că trăiește s-a înfuriat și m-a luat pe mine la înjurături. Cum nu mi-era nici mie gura cusută, i-am răspuns la fel. Atunci notarul s-a repezit la mine să mă bată. I-am dat un pumn zdravăn și l-am umplut de sânge. A căzut grămadă la pământ și n-a mai mișcat. Eu mi-am văzut de drum și m-am întors pe corabie. A doua zi Cortejo a venit la Barcelona și s-a închis cu căpitanul în cabină până seara. Ce-or fi vorbit între ei nu știu, dar dimineața căpitanul mi-a dat o scrisoare s-o duc judecătorului de instrucție. Acesta m-a primit foarte prietenos și m-a predat paznicului, care m-a închis aici, de unde n-am mai ieșit de-atunci. Într-o zi m-am pomenit cu judecătorul în celulă; venise să-mi comunice condamnarea. Asta e toată poveste mea, senior.

Omul tăcu, istovit. Sternau nici nu bănuia cât de mult îi va folosi mai târziu povestea prizonierului.

Jacques Tardot slăbea din zi în zi. Apropierea clipei când avea să dea socoteală în faţa lui Dumnezeu pentru nelegiuirile sale îl îngrozea. Paznicul, văzând că omul nici nu se mai putea ridica de jos, făcu ceea ce nu făcuse încă niciodată: îi spuse câteva cuvinte de îmbărbătare şi făgădui să-i trimită pe medicul închisorii.

Nenorocitul condamnat se stingea încetul cu încetul. Într-o zi, pe înserat, cheia se răsuci scârţâind în broască, şi uşa se deschise. Medicul intră urmat de paznic, care-i strigă lui Sternau:

— Înainte, marş!

Atunci prizonierul făcu un efort, se ridică în capul oaselor şi şopti cu glas stins:

— Lăsaţi-l aici, mi-a fost singura mângâiere în nenorocirea mea... nu mă despărţiţi de el în clipele din urmă...

Paznicul se uită întrebător la medic. Acesta dădu din cap încuviinţând în tăcere, şi paznicul plecă. Atunci medicul se apropie de bolnav, se-aşează jos pe saltea, şi la lumina felinarului se uită cercetător la cei doi întemniţaţi. Începu apoi să pună câteva întrebări neînsemnate bolnavului, în vreme ce strecură pe furiş o cheie în mâna lui Sternau, probabil cheia de la poarta închisorii. Germanul era cât p-aci să scoată un ţipăt de bucurie, dar o privire a medicului îl făcu să se stăpânească.

Bolnavul răsufla acum tot mai greu. Totuşi, chipul lui părea senin.

— Sfârşitul meu se apropie... murmură el. Dumnezeu s-a îndurat de chinurile mele... Nu mă lăsaţi singur... în... în clipa... de pe urmă...

— Nu te teme, omule, nu te părăsim, zise cu blândeţe medicul. Şi în vreme ce se apleca peste bolnav, scoase binişor un portofel din buzunar şi-l trecu într-ascuns în mâna lui Sternau. Acesta aruncă o privire spre uşă şi zări sclipind printr-o crăpătură ochiul paznicului, care pândea.

Deodată bolnavul începu să horcăie.

— Rămâneţi... cu bine... Dum... nezeu... să v-ajute ... mai avu el putere să spună, apoi închise ochii pentru totdeauna.

Medicul închisorii se ridică de pe saltea şi se îndepărtă în tăcere. Cheia scârţâi din nou în broască şi paznicul intră în celulă.

— Mort? întrebă el aruncându-şi ochii pe cadavru.

— Da, răspunse medicul.

— Să fie luat de-aici! zise paznicul scurt. Se uită lung la Sternau, şi văzându-l atât de voinic, adăugă:

— Îl duci?

— Bine, îl duc, răspunse acesta cu nepăsare, deşi inima îi bătea să-i spargă pieptul.

— Ia-l în spate! Să mergem! porunci paznicul.

Sternau luă cadavrul în braţe şi păşi în urma paznicului. Trecură prin mai multe coridoare şi ieşiră în curtea pustie, în care dădea gangul pe unde intrase acum două luni. Paznicul alese din grămadă o cheie şi descuie o hrubă întunecoasă de piatră, pe care se aflau două mese lungi de brad.

— Morga, mormăi el. Pune-l jos!

Germanul se înfioră. Puse pe masă cadavrul

și rămase cu ochii ațintiți spre ușă. Cheile atârnau în broască.

— Înainte, marș! porunci paznicul.

— Nu, înapoi marș! răspunse Sternau și, ca fulgerul, pumnul lui de oțel izbi tâmpla paznicului, care se prăbuși la pământ.

— În sfârșit! Slavă ție, Doamne! Puterile nu m-au părăsit încă de tot, murmură el; lăsă felinarul jos, lângă paznicul leșinat, încuie beciul pe dinafară și o luă la fugă prin gangul întunecos. Scoase din buzunar cheia pe care i-o strecurase mai înainte medicul închisorii, tremurând de emoție, neștiind dacă se va potrivi; cheia se potrivea! La iuțeală o răsuci în broască și ieși în stradă. Era liber! Lâncezise atâta vreme în întuneric, acum ieșise la lumină. Cei doi întemnițați erau izbăviți în același timp: unul prin moarte, celălalt prin libertate...

După ce văzu îndepărtându-se diligența în care se afla prietena ei, Roseta porni în grabă îndărăt spre Rodriganda. Inima îi spunea că atâta timp cât nu se afla sub ocrotirea lui Sternau, o pândea o nenorocire. De aceea porunci vizitiului să nu cruțe caii și să mâne cât se poate de repede.

Ajungând la castel, alergă îndată la intendent.

— Unde e doctorul? întrebă ea gâfâind.

— S-a dus la plimbare, răspunse intendentul foarte liniștit.

— Nu ți-a spus unde?

— Nu.

— Era singur?

— Nu, a venit cineva cu o trăsură și l-a luat cu el.

— Știi a cui era trăsura?

— Da, a prefectului din Manresa.

— Ah! făcu Roseta tresărind speriată. Elvira, povestește d-ta cum a fost.

— Păi, a fost așa... începu bătrâna. A venit o trăsură și din ea a coborât corregidorul. Pe urmă corregidorul s-a urcat sus la domnul doctor, și peste puțin au ieșit amândoi din casă, s-au suit în trăsură și vizitiul a dat bice cailor pornind spre Manresa.

— Bine, Alimpo spune să se înhame repede caii la trăsură, încheie Roseta și se duse numaidecât de-a dreptul la camera avocatului. Acesta stătea la birou și răsfoia niște hârtii. Când o văzu intrând — contesa nu-i călcase niciodată pragul — se sculă în picioare nedumerit.

— A, doamna Roseta! Dv. la mine! Mă rog, luați loc... zise el oferindu-i un scaun.

— N-am venit să iau loc, ci să-ți pun o întrebare, răspunse ea clocotind de mânie. Unde e doctorul Sternau?

— De unde să știu eu?

— D-ta l-ai văzut plecând cu corregidorul din Manresa?

— Habar n-am de așa ceva, răspunse el clătinând din cap.

— Așadar nu știi că a fost corregidorul, și nici n-ai vorbit cu el?

— Nu.

— Minți! senior, strigă ea pătimaș. Minți cu nerușinare!

— Contesă! se răsti el amenințător.

— Îndrăznești să mă înfrunți? Mă voi duce imediat la corregidor să aflu ce ticăloșii ați mai uneltit iar, și o să știu eu să vă dejoc planurile, fii pe pace! Adio!

Și tânăra fată ieși în fugă, pe când nemernicul rămase încremenit de aerul ei hotărât.

Se apropie de fereastră. După ce-o văzu plecând, se duse numaidecât la Clarissa, care o văzuse și ea prin fereastră pe Roseta plecând.

— Unde s-o fi dus? îl întrebă ea pe avocat.

— La corregidorul din Manresa, ca să afle ce s-a întâmplat cu Sternau.

— Știi ce zic eu, Gasparino? Fata asta a început să ne fie primejdioasă.

— Văd și eu. O să caut să-mi iau măsurile de prevedere. Nu știi tu cum i-am putea da și ei vreo câteva picături?

— Aș ști, dacă aș avea picăturile la mine.

— Când?

— Seara, când își bea ceaiul înainte de culcare.

— Cine i-l pregătește?

— Nevasta intendentului, dar lasă, știu eu ce să fac.

— Bine, o să-ți dau picăturile.

— Și în schimb cu ce m-aleg? iscodi ea cu lăcomie.

— Cu jumătate din averea ei.

— Dar cu jumătatea cealaltă ce faci?

— Aia e pentru mine.

— Bine, mă învoiesc. Adu-mi picăturile.

În vreme ce Roseta ajunse la Manresa și opri trăsura la casa corregidorului, soția lui îi ieși înainte, măgulită de vizita contesei, și o pofti în salon.

— Pot vorbi cu domnul procuror? o întrebă contesa.

— Îmi pare foarte rău, domnișoară contesă, dar nu e acasă. E plecat în călătorie.

Roseta păli.

— Și nu știi unde se află?

— Soțul meu nu mă amestecă niciodată în treburile lui, așa că nu am de unde știi.

— Dar pricina călătoriei o cunoști?

— Nu, socot însă că a fost trimis de fratele dv., don Alfonso.

— Alfonso? A fost pe-aci?

— Da, a venit călare și părea foarte grăbit. Soțul meu a trimis imediat după oamenii poliției.

— Nu ți-a spus când se întoarce?

— Nu.

— Atunci o să vin mâine.

Roseta aflase destul ca să știe că se punea ceva la cale. Se întoarse acasă și trimise după Alfonso. Acesta era pus la curent de Cortejo cu cele petrecute și veni liniștit.

— Ai fost la Manresa? îl întrebă ea.

— Da, răspunse el fără să se tulbure.

— Ce-ai căutat acolo?

— Cum ce-am căutat? În afacerea care ne privește.

— Care afacere?

— Afacerea cu aflarea cadavrului.

— Adevărat?

— Știi că ai haz? Ce alta putea să fie? Ce s-a întâmplat de pari așa de agitată.

— Pentru ce a luat corregidorul cu el patru polițiști?

— Fiindcă se bănuiește că trupul a fost aruncat de cineva în prăpastie și polițiștii sunt pe urmele criminalului, minți Alfonso cu nerușinare.

Roseta îl crezu.

— Așa? Nu cumva l-ai văzut pe Sternau? Aș avea treabă cu el.

— Nu suntem în relații de prietenie.

— Bine, poți să pleci.

— Alfonso se înclină cu ironie și zise:

— Contele Alfonso de Rodriganda nu binevoiește să se lase concediat de prea mărita sa soră ca un servitor, de aceea nu va pleca.

Ea îl privi înmărmurită.

— Nerușinatule!

— Nu știu, zău, ce ai cu mine, e o părere, sau, într-adevăr, o silă pe care n-o înțeleg? Nu ești defel drăgăstoasă cum ar trebui să fie o soră cu fratele ei. Hai să facem pace, Roseta...

Alfonso se apropie de ea s-o sărute, dar tânăra fată îi trase o palmă zdravănă care-l făcu să se poticnească.

— Chiar de n-aș ști, purtarea ta față de mine ar fi de-ajuns ca să-mi dovedească faptul că nu ești decât un impostor, un străin, și nu fratele meu! strigă ea cu ochii fulgerând de mânie.

— Nu sunt fratele tău? De unde ai mai scos-o și pe asta?

— O să dea Sternau lucrurile la lumină, fii pe pace! Și chiar dacă el nu s-ar mai întoarce, o să vă dau eu pe mâna poliției, pe tine și pe toată banda ta...!

— Aha, zii, așa stau lucrurile? Sunt un impostor și un mincinos? Palma ți-o iert fiindcă ești

femeie, dar cuvintele nu, și-mi vei plăti scump învinuirile!

Ieși trântind ușa, clocotind de furie.

Roseta trimise s-o cheme pe Elvira.

— D-voastră nu l-ați văzut pe doctor, domnișoară contesă? întrebă bătrâna când intră în cameră.

— Nu.

— Oare unde să fie?

— A fost arestat.

Bătrâna holbă ochii și nu mai zise nimic. O strângea parcă de gât emoția. Doctorul Sternau fusese întotdeauna prietenos cu ea și-l îndrăgise ca pe copilul ei. Alergă la Alimpo să-i spună vestea rea pe care o aflase.

Se întunecase de-a binelea, când un călăreț își opri calul la marginea pădurii. Descălecă, legă calul de un copac, intră în parc, și se îndreptă spre castel. Când să urce scara, un servitor îi ieși înainte si-l întrebă pe cine caută.

— Vreau să vorbesc cu domnul Gasparino Cortejo, răspunse străinul.

— Cine ești d-ta? întrebă servitorul.

— Un bun prieten de-al lui pe care nu l-a văzut de mult. Anunță-mă.

— Ce dorești? îl întrebă notarul când îl văzu. Zici că-mi ești prieten, dar eu nu te cunosc.

— Nu? Stai că o să mă cunoști numaidecât.

Străinul își smulse barba falsă și peruca și-l privi zâmbind.

— Căpitanul! strigă Cortejo înnebunit.

— Da, căpitanul, care a venit să-ți pună o întrebare: Unde e locotenentul de Lautreville?

— Nu știu.

— Ba știi foarte bine! Poți trage pe alții pe sfoară, dar nu pe mine. Locotenentul a dispărut.

— Ei și! Ce mă privește pe mine?

— Te privește, și încă foarte mult. M-am gândit la ultima noastră discuție. Ziceai că vrei să-l știi mort.

— Da, și nu numai pe el, ci și pe doctorul acela german. De ce nu te-ai ținut de cuvânt?

— Pentru că am vrut să văd dacă te ții și d-ta.

— Bine, să nu ne mai jucăm de-a v-ați-ascunselea. Mărturisește că locotenentul era adevăratul conte Alfonso de Rodriganda!

— Da.

— Pentru ce l-ai trimis aici?

— Treaba mea!

— Știa el cine e?

— Nu. Unde e acum?

— Mort!

Banditul se dădu un pas înapoi. Mantaua îi căzu de pe umeri și armele de la brâu sclipiră.

— Mort! strigă el. O să mi-o plătești, fii pe pace! Am să fac să afle toată lumea că ești un pungaș nemernic, un ticălos fără pereche...

— Nu mi-e frică, doar ai fost unealta mea.

— Am să depun la parchet adeverința semnată de d-ta. E la mine, am adus-o ca să ți-o dau în schimbul tânărului. Spune-mi adevărul: e mort sau nu?

Pe chipul viclean al avocatului apăru un zâmbet de bucurie. Răspunse:

— O să-ți arăt o scrisoare pe care am primit-o zilele astea. Stai puțin.

Trecu în camera de alături și luă un revolver încărcat și o scrisoare. Băgă revolverul în buzunar și veni cu o hârtie în mână.

„A picat la țanc, își zise el ironic. Acum pun mâna pe adeverința cu semnătura mea și, în același timp, scap de un martor primejdios. Am învins deci pe toată linia!"

Banditul îl atepta cu nerăbdare.

— Uite ce e, începu Cortejo, trebuie mai întâi să mă încredințez că ai într-adevăr adeverința la d-ta.

— E aici, zise banditul bătându-se în piept.

— Atunci citește ce scrie în scrisoare.

Banditul luă hârtia din mâna avocatului și văzu că era o simplă scrisoare de afaceri în care nici nu era vorba de Mariano. Ridică ochii și-l privi mirat pe Cortejo. În aceeași clipă zări țeava unui revolver îndreptată spre el; auzi cuvintele: „Mori câine!" și răsună o detunătură. Banditul căzu fulgerat la pământ. Glonțul îi găurise fruntea.

Avocatul încuie ușa și sfâșie haina mortului. Căută cu înfrigurare prin buzunare, scotoci fiecare îndoitură, dar nu găsi nici urmă de adeverință.

— M-a tras pe sfoară nemernicul, murmură el. În mâna lui hârtia era sigură, pe când dacă va cădea în mâna altcuiva, sunt pierdut.

Se auziră pași pe coridor. Detunătura alarmase pe servitori care alergau să vadă ce s-a întâmplat. Cortejo încheie repede hainele mortului, îi smulse de la brâu un pistol, îl puse jos, alături de bandit, și descuie ușa.

— Veniți încoace! strigă el. Am fost atacat...

Servitorii dădură buzna; veni și Clarissa cu Alfonso, apoi și intendentul.

— Îl vedeți pe omul acesta? zise Cortejo prefăcându-se speriat. S-a dat drept un vechi prieten de-al meu și, când s-a văzut singur, m-a amenințat cu moartea dacă nu-i dau bani. M-am prefăcut atunci că bag mâna în buzunar ca să scot banii și... l-am împușcat.

— Doamne sfinte! Un tâlhar! Un adevărat tâlhar! strigă Clarissa. Uitați-vă aici: perucă și barbă falsă!

— Căutați-l bine, zise Cortejo sperând că servitorii vor găsi la bandit adeverința, dacă îi va fi scăpat lui cumva vreun colțișor de haină. Nu se găsi însă nimic decât armele și o pungă plină cu bani.

— Acum duceți-l în beci; mâine voi depune o plângere. Spălați imediat podelele ca să nu rămână vreo pată de sânge.

Când plecară servitorii și rămaseră numai Clarissa și Alfonso, acesta îl întrebă:

— Îl cunoșteai?

— Nu.

— Hm! S-ar putea să fie „căpitanul" despre care mi-ai vorbit adesea. Mi-am închipuit că ai avut vreo ceartă cu el și l-ai împușcat.

— Nu știu cine era, dar oricum ar fi, ce ziceți, luăm astă-seară ceaiul cu Roseta?

— Îl bea singură chiar acum în camera ei, răspunse Clarissa.

După tonul cu care vorbea și din privirea pe care i-o aruncă, notarul înțelese că picăturile de

otravă fuseseră turnate în ceai. Așa și era. Notarul slujise și de astă dată planul lor diabolic. Când se auzi detunătura, Roseta stătea tocmai de vorbă cu Elvira, care îi adusese ceaiul din bucătărie.

— Ce-a fost asta? strigă bătrâna speriată.

— O împușcătură, răspunse tânăra fată. Oare ce s-a întâmplat? Mă duc să văd.

— Nu, nu, scumpa mea, draga mea contesă... De câtva timp la castel se petrec lucruri ciudate și mă tem să nu ți se întâmple ceva.

— N-are ce să mi se întâmple; împușcătura a pornit din camera lui Cortejo. Ascultă, se aud pași și glasuri pe coridor.

— Da, da, dar noi să nu ne mișcăm de-aci. Alimpo al meu e un viteaz; o să vadă el ce e și o să vină să ne spună.

Presupunerea ei se adeveri, căci intendentul alergă la contesă să-i spună, speriat, că notarul fusese atacat de un bandit și, ca să se apere, l-a împușcat.

Toată seara întâmplarea fu discutată cu aprindere. După ce-și bău ceaiul, Roseta spuse că enervarea de peste zi o obosise și-și simțea capul greu, așa că ar vrea să se culce.

De dimineață, camerista contesei veni în fugă plângând la Elvira și-i spuse că nu știe ce s-a întâmplat cu stăpâna ei. Probabil că e bolnavă.

— Sfântă Fecioară! strigă bătrâna înspăimântată, chiar zicea aseară că o doare capul.

Lăsă treaba baltă și alergă în camera Rosetei. O găsi în genunchi lângă pat, cu mâinile împreunate, părând că se roagă. Era albă ca varul la față și părea o statuie de marmură.

— Scoală, draga, scumpa mea stăpână... se ruga camerista.

Dar Roseta nu se mișcă.

— Uite, așa am găsit-o când am venit s-o trezesc, se tânguia fata. Am ridicat-o și am pus-o pe scaun, dar s-a lăsat jos în genunchi. Ajută-mă, te rog...

O apucară de subsuori și o așezară pe divan. Dar contesa se lăsă iar în genunchi și-și împreună mâinile pentru rugăciune.

— E bolnavă, sărăcuța! se bocea bătrâna. Doamne, Doamne, și domnul doctor nu-i aici. Pare să nu cunoască pe nimeni, și nici nu ne aude.

— Ce-i de făcut? întrebă fata plângând.

— Nu știu până ce nu-l întreb pe Alimpo al meu; du-te și cheamă-l.

Intendentul veni într-un suflet.

— Așezați-o în pat și puneți-i comprese reci pe frunte, zise el cu lacrimi în ochi. Poate că așa o să-i facă bine.

Apoi ieși din odaie ștergându-și ochii. Pe coridor se întâlni cu Clarissa, care pândea.

— Vii de la contesă? îl întrebă ea.

— Da.

— Cum, s-a și trezit?

— E bolnavă, sărmana.

— Vai de mine! Ce are?

— Nu știu.

— Mă duc să-i duc cuvântul Domnului. E cea mai bună mângâiere în clipe de suferință, zise ea cu glas de mironosiță.

Când o văzu pe Roseta în starea aceea, ieși ca glonțul pe ușă și alergă în fugă la Cortejo.

— Ei, a reuşit, nu-i aşa? Văd după chipul tău, zise el.

— Da, e nebună.

— Ce face?

— Se roagă.

— Zău? Ciudat, foarte ciudat... Cu glas tare?

— Nu. Dacă o aşază în scaun sau o culcă pe divan, ea se scoală şi se lasă în genunchi cu mâinile împreunate. Stă nemişcată şi mută. E mai mult ca sigur că şi-a pierdut cu desăvârşire minţile.

— Aha! A înnebunit pesemne pe când îşi făcea rugăciunea, şi a rămas numai cu gândul ăsta în minte... Hai, vreau s-o văd şi eu.

Intrară amândoi în camera Rosetei, şi Cortejo spuse celor două femei că numai Clarissa va rămâne s-o vegheze pe bolnavă, de altcineva nu mai e nevoie.

Din momentul acela Roseta nu mai putu fi văzută de nimeni. Era ca şi când n-ar fi existat.

Curând după ce se îmbolnăvise contesa, se întoarse şi Mindrello din călătoria pe care o făcuse trimis de Sternau. Se duse numaidecît la intendentul castelului ca să întrebe de el.

Bietul Alimpo stătea trist cu Elvira în camera lor şi ofta.

— Eu nu mai pot îndura... se tânguia el.

— Nici eu, adăugă ea plângând.

— Să ne luăm ce brumă de parale am agonisit şi să pornim în lume.

— Numai nu prea departe, fu de părere bătrâna.

— Ba cât mai departe! izbucni el mânios. La hotentoţi, la cafri ori la eschimoşi, oriunde-o fi... Ce să mai căutăm aici?

— N-ai auzit că e vorba s-o ducă pe contesa noastră de la Rodriganda?

— Ba am auzit. Ei, și ce-are a face?

— Eu nu mă despart de ea nici în ruptul capului; mă duc cu ea până la capătul pământului...

— Și crezi că au să te lase?

— Nu cred.

— Păi atunci?

În clipa aceea cineva bătu în ușă și Mindrello se ivi în prag.

— Bine-ai venit, dragul meu. Parcă te-a adus Dumnezeu! Suntem foarte amărâți. De la o vreme, numai nenorociri au dat peste noi și n-avem suflet de om căruia să ne tânguim, zise cu glas plângăreț intendentul.

— Dar bine, sunt doar atâția inși la castel care să vă compătimească, răspunse contrabandistul.

— Așa e, numai că, vezi d-ta, ăștia nu vorbesc cu noi de frica lui don Alfonso și a notarului.

— Cum, i-a oprit să vorbească?

— Nu chiar, am căzut însă în dizgrație și ceilalți s-au îndepărtat de noi.

— Dar ce-au avut cu dumneavoastră?

— Știu și eu! Fiindcă am vrut s-o îngrijim pe biata contesă, bolnavă, și când am văzut că ne este interzis, am stăruit din toate puterile. Degeaba! Ne-am aprins paie în cap cu notarul, și de-atunci și slugile se feresc de noi.

— Dar doctorul ce zice?

— Păi... a dispărut!

— A dispărut? Ce tot spui, omule?

— Îți spun că a dispărut așa, deodată, și nu știe nimeni unde e. A venit un domn într-o trăsură și l-a luat cu el.

— Ciudat... Trebuie neapărat să-i spun ceva și o să știu eu să-l găsesc, n-avea grijă! Acum mă duc, fiindcă nu vreau să se bage de seamă că stau prea mult de vorbă cu dumneavoastră.

Contrabandistul plecă și o luă în lungul satului tot chibzuind cum să descopere unde se afla Sternau. Dintr-una într-alta află că fusese luat într-o trăsură escortată de patru polițiști care l-au dus probabil la închisoarea din Barcelona. Se hotărî să se ducă acolo și să se împrietenească, dacă-i va fi cu putință, cu paznicul, pe urmă va vedea el ce e de făcut.

Așa și făcu. Din vorbă în vorbă află că printre arestați se află și un doctor german cu numele de Sternau. Acum începu să se gândească serios la posibilitatea de a-l face să evadeze. Se întoarse din nou la Rodriganda și se duse de-a dreptul la Alimpo.

— Bine că și-a mai adus cineva aminte de noi! zise bătrânul când îl văzu. Credeam că ne-ai uitat.

— Nu v-am uitat nici pe voi, nici pe senior Sternau, răspunse contrabandistul. Dovadă că de când am plecat n-am făcut altceva decât să lucrez pentru salvarea lui.

— Cum, știi unde se află?

— Da, e întemnițat la închisoarea din Barcelona.

— Întemnițat! Auzi tu, Elviro!

— Aud și nu mă mir; aici și-a vârât cu siguranță coada Cortejo, răspunse bătrâna oftând.

— Și-o să-l ție mult, dragă Mindrello?

— Până în ziua de apoi dacă nu-l scăpăm noi.

— Noi? O, cu cea mai mare bucurie, dar ce putem face?

— Nimic, sau tot. Ai ceva parale, senior Alimpo?

— Cam cât ți-ar trebui?

— Ca să poată fugi din închisoare, doctorul Sternau are nevoie de bani, mai ales că trebuie să treacă peste graniță. Eu sunt om sărac, n-am de unde-i da.

Alimpo se ridică sprinten de pe scaun, trase sertarul unui scrin și scoase din el un teanc de hârtii și câteva pungi pline.

— Poftim! Ia-i pe toți!... strigă el cu înflăcărare.

— Câți?

— Patru sau cinci mii de duros. Toată agoniseala noastră; îi dăm cu bucurie pentru bunul senior Sternau. Nu-i așa, Elvira?

— Da, dragul meu, numai să dea Dumnezeu să scape! Poate că ar ști el cum s-o tămăduiască pe biata noastră stăpână, oftă ea.

— Unde se află acum? Într-un azil de nebuni probabil, nu-i așa? întrebă Mindrello.

— Nu, e la Lorissa, închisă într-o mănăstire.

— Locul ei nu e acolo, ci într-o casă de sănătate.

— Parcă se poate apăra, sărăcuța! Pe cât am aflat, seniora Clarissa e cu ea. Biata contesă, nici nu mai știe unde e și cum o cheamă.

Mindrello rămase câteva clipe pe gânduri, apoi întrebă:

— Și credeți că doctorul Sternau ar putea s-o vindece?

— Mai mult ca sigur.

— Bine. O să mă duc și eu să văd ce e pe la Lorissa. Și zici că-mi poți da oricâți bani mi-ar trebui pentru salvarea doctorului, senior Alimpo?

— Ia cât vrei... Ia-i pe toți, numai scapă-l! strigă bătrânul.

Mindrello băgă banii în buzunar și plecă. Până la Lorissa era cale de două ceasuri. Află aici că Roseta nu scoate o vorbă și mănâncă foarte puțin. Era tot frumoasă, dar de o paloare teribilă. Stătea toată ziua îngenuncheată în cimitirul mănăstirii și se ruga. Cu mare greutate o puteau aduce seara în chilia ei.

După ce află toate acestea, contrabandistul se duse la Barcelona, unde cumpără un cal pentru medic și unul pentru el; îi lăsă însă la negustor cu gândul să-i ia când va avea nevoie de ei.

Trecură câteva săptămâni până ce Mindrello își putu procura niște hârtii false pe numele unui medic al închisorii, și cumpără un rând de haine potrivite situației și se duse la închisoarea orașului. Paznicul se uită la hârtiile pe care i le arătă contrabandistul, dădu din cap, luă un felinar aprins și lanțul cu chei. În timp ce-și făcea el pregătirile, Mindrello zări agățată lângă poartă o cheie mare. Ghici că trebuie să fie o altă cheie a porții. O strecură în buzunar fără să fie văzut de paznic, apoi porni după el spre celula doctorului.

Ce s-a întâmplat acolo știm cu toții. Contrabandistul îl aștepta afară cu calul de căpăstru. Încălecară și o luară în galop pe șoseaua care ducea la Mandresa. Doctorul sorbea cu nesaț aerul curat

al nopții. După ce mulțumi eliberatorului său, îl întrebă:

— Nu-i așa că ai fost trimis de contesa Roseta, bunul meu Mindrello?

— Nu, ci de senior Alimpo, răspunse acesta.

— De intendent? Desigur, din însărcinarea contesei.

— Nici gând. Contesa e bolnavă, nu mai e în stare să dea cuiva o însărcinare.

— Bolnavă? tresări Sternau speriat. Ce are?

— Păi... tot boala de care era vorba să-l tămăduiești pe bietul conte Manuel.

— Cum?! strigă el îngrozit. Nu cumva e... nebună?

— Da.

— Nebună! răcni el în tăcerea nopții. Opri brusc calul și întrebă cu înfrigurare:

— Și unde se află acum?

— În mănăstirea Sfintei Veronica din Lorissa.

— A, am înțeles! scrâșni germanul. Așa-zisul cadavru al contelui Manuel a fost îngropat?

— Da.

— Contele Alfonso e moștenitor?

— Da.

— Gasparino Cortejo stă cu el?

— Da.

— Și Clarissa?

— La mănăstirea din Lorissa.

— Dar intendentul?

— În Manresa. A fost dat afară. El mi-a dat banii să cumpăr caii și bancnotele pe care ți le-am strecurat în închisoare. Și o să-ți dea atât cât îți trebuie, senior, ca să poți trece granița.

Tăcură. O bucată de vreme nici unul nu scoase un cuvânt. Deodată contrabandistul rupse tăcerea.

— Domnule doctor, aș avea și o veste bună pentru d-ta, începu el.

Sternau tresări ca din vis. Era atât de cufundat în gânduri încât uitase că mai e cineva cu el.

— O veste bună! repetă el cu amărăciune. Nu prea îmi vine să cred; de la o vreme soarta mi-a fost atât de potrivnică, încât nu mă pot aștepta la nimic bun.

— N-ai vrea să mă întrebi, senior, cum mi-am îndeplinit însărcinarea pe care mi-ai dat-o?

— Care însărcinare?

— Căutarea lui don Manuel.

Cu o smucitură doctorul struni calul și se întoarse spre însoțitorul său.

— Don Manuel? Bine zici. Cu gândul la nenorocirea contesei îl uitasem. Ai aflat ce s-a întâmplat cu el?

— Senior, l-am găsit pe don Manuel, zise simplu contrabandistul.

— L-ai... l-ai găsit pe don Manuel? răcni el în neștire.

— Da, și nici n-a fost cine știe ce greu. Țiganii sunt ai dracului de șireți, dar nici contrabandiștii nu se lasă mai prejos. Puseseră ei bine la cale lucrurile ca să nu se afle nimic, însă degeaba, eu tot am aflat.

— Povestește.

— După cum mi-ai spus, m-am luat după ei și le-am găsit repede urma, fiindcă o șatră întreagă de țigani nu poate pieri ca intrată în pământ. Mi-a trebuit însă timp până să-i ajung. Mie mi

s-a părut oarecum ciudată graba pe care o aveau să se îndepărteze de ținutul nostru, s-ar fi zis că au luat-o la fugă.

— N-au poposit nicăieri?

— Ia, un popas acolo de câteva ceasuri. Și cum îți spuneam, am căutat mai întâi să aflu dacă nu lipsește nimeni din sălaș, fiindcă s-ar fi putut prea bine ca vreunul din ei să fi plecat într-altă parte cu contele. Nu era însă așa, doar nu erau ei proști să-l ascundă undeva aproape de moșia lui.

— Cum te-ai încredințat că bolnavul e tot cu ei?

— Vedeam din depărtare cum se ațineau mai ales lângă una din căruțe și când făceau seara popas căruța o așezau la mijloc. Cine să fi fost în căruță dacă nu contele? mi-am zis eu atunci.

— Pe urmă?

— Zile întregi de drum până ce-au ajuns în valea Orionului. Eu — după ei! De la San Sebastiano cotiră în stânga și-și făcură sălașul în apropierea orășelului Orio, la malul mării.

— Ah! De aici l-au îmbarcat pe conte?

— Precum zici, senior. Am bănuit și eu așa ceva și stăteam zi și noapte la pândă ca să nu-mi scape clipa când îl vor porni. S-a întâmplat după cum am prevăzut. Într-o noapte întunecoasă l-au urcat într-o barcă și au pornit. Eu stăteam întins pe burtă într-un fel de groapă pe care o făcusem în nisip și așteptam să văd tot ce se petrece.

— Dacă te-ar fi simțit țiganii?

— Vezi că nu m-au simțit. Și chiar dacă — *caramba*!* am eu pentru împrejurări de-astea un

* La naiba.

cuțit cu tăișul ascuțit, și nu știu cine ar fi pățit-o: eu ori ei?... Și cum îți spuneam, am văzut doi inși înaintând spre mal și urcându-se într-o barcă unde se aflau doi oameni la vâsle. În clipa aceea se ridică un val și clătină barca. Unul din cei doi care puseseră piciorul în luntre se poticni și scoase un țipăt. Am deslușit bine cuvintele: „Eu sunt Alimpo... sunt Alimpo!" D-ta mi-ai spus odată că în nebunia lui contele nu spune altceva decât atât.

— Pe urmă? îl zori Sternau tremurând de nerăbdare.

— Cum spuse vorbele astea, unul din oameni scoase o înjurătură și-l trânti în barcă. Întinseră apoi pânzele și se pregătiră de drum. În vreme ce-și făceau de lucru la pânze, omul care-l însoțise pe conte îi întrebă pe vâslași: „Cât timp vă trebuie până la Saint-Nazaire?" „Dacă ni-e vântul prielnic, ajungem poimâine seară." „Și de-acolo la Avranches?" „Vrei să mergem pe drumul drept ori să facem un ocol pe după muntele St. Michel?" „Vreau să fim cât se poate mai puțin văzuți." „Păi atunci ne trebuie pe puțin două zile ca să ocolim coasta Bretaniei. Numai că trebuie să știi, senior, că drumul e cât se poate de periculos din pricina gherdapurilor." „N-are a face! Plătesc bine. Cunoașteți voi pe paznicul farului din Avranches?" „Nu!" „La el vreau să mă duc. E..." N-am putut auzi mai departe fiindcă vântul împinse barca de la mal și o scoase în largul mării. Îți poți închipui, senior, cu ce încordare ascultasem discuția lor. M-am dus mai întâi în oraș și-am căutat un han să mă satur de somn, fiindcă nu mă mai

odihnisem ca lumea de atâtea zile și nopți. Știam acum ținta țiganilor și nu le mai puteam pierde urma.

Sternau apucă mâna contrabandistului și o strînse cu putere.

— Ți-ai îndeplinit cu prisosință misiunea, și familia Rodriganda îți datorează multă recunoștință. Eu, închis cum eram, n-aș fi putut face nimic în privința asta. Dar povestește, rogu-te, mai departe, stărui el.

— M-am odihnit bine în Orio și mi-am cumpărat alte haine, fiindcă acelea de pe mine se ferfenițiseră rău de tot de atâta drum. Parale aveam doar din belșug! Pe urmă, cum n-aveam pașaport, mă furișai peste graniță de acolo la Bayonne, Nantes și Rennes până ce-am ajuns la ținta călătoriei mele. Aici am închiriat o odăiță la un pescar care-și avea cocioaba pe țărmul mării. Acum nu mai slăbeam din ochi farul. Nici în ziua întâi și nici într-a doua n-am văzut nimic care să-mi dea de bănuit, dar a treia zi am băgat de seamă că paznicul avea un musafir. Seara m-am apropiat tiptil de far și-am văzut sus pe galerie un om înalt și slab care murmura mereu în neștire: „Eu sunt Alimpo... sunt Alimpo." Aflasem acum ce voiam să știu. M-am dus în colibă și m-am culcat. Dimineața și cât ținu ziua m-am plimbat de colo până colo în jurul farului. O dată am vrut chiar să mă urc în far, dar Gabrillon — așa-l chema pe paznic — s-a răstit la mine și m-a luat la goană. M-am prefăcut speriat și am plecat. Peste o săptămână eram înapoi la Rodriganda, unde-am aflat de la Alimpo despre arestarea d-tale și boala contesei.

Ce-a urmat știi și d-ta, senior, așa că nu mai e nevoie să-ți spun.

Își continuară drumul în tăcere și, după două ceasuri, ajunseră la marginea orașului.

— Să lăsăm caii aici la han, zise Sternau. E mai bine să intrăm neobservați în oraș.

Descălecară, legară caii plini de spume în grajd, și se strecurară până la locuința lui Alimpo.

Fostul intendent stătea în odăița lui de vorbă cu Elvira despre întâmplările din ultimele săptămâni și nenorocirile care se abătuseră peste pustiitul castel Rodriganda.

Când îl văzu pe doctor intrând și pe Mindrello încuind ușa în urma lui, sări drept în picioare.

— Senior Sternau! strigă el înmărmurit.

Se dezmetici însă repede, apucă mâinile doctorului și le acoperi de sărutări.

— O, acum știu că toate au să se schimbe în bine... murmură Elvira plângând de bucurie. Scumpa, draga noastră contesă va fi iar liberă!

— Da, va fi iar liberă și sănătoasă... și vai de acela care a adus-o în starea de acum! răspunse Sternau cu privirea aspră și amenințătoare. Și-acum, senior Alimpo, fiindcă n-avem multă vreme de pierdut, te rog să-mi spui pe scurt ce s-a întâmplat.

După ce sfârși Alimpo, Sternau rămase câtva timp îngândurat, apoi zise:

— Contesa e în puterea acestor oameni și nu-i pot lua partea pe față, deoarece sunt un evadat și pot fi arestat imediat. Trebuie deci s-o răpesc și s-o duc peste granița chiar astăzi.

— S-o duci peste granița? Unde? întrebă speriat Alimpo.

— Departe, foarte departe de-aici... la mama... în țara mea.

— Merg și eu, zise Alimpo cu hotărâre.

— Bine, vă iau. Mai întâi însă am ceva treabă la castel.

— Îți dau eu, senior, o cheie de la poarta din dos. Din întâmplare a rămas la mine, zise fostul intendent.

— Mulțumesc, voi intra pe poarta cea mare, răspunse mândru Sternau. Mai e vreunul din vechii servitori la castel?

— Da, chiar mai mulți.

Dacă ai vreo armă, Alimpo, te rog să mi-o împrumuți.

— Senior doctor, nu te las să te duci singur, merg și eu cu d-ta, zise Mindrello.

— Fie. În vremea asta Alimpo să se pregătească de drum.

— Să fac rost de o trăsură, senior? întrebă acesta.

— Nu facem nimic cu o trăsură, a nins și e drum de sanie. Aduc eu sănii de la castel.

— Vai de mine, senior! Dacă te prind, ești pierdut! strigă bătrânul înspăimântat.

— N-avea grijă! Vom vedea noi dacă îndrăznește cineva să mi se împotrivească. Să mergem, Mindrello!

Sternau bagă în buzunar pistolul pe care i-l dăduse Alimpo și plecă urmat de contrabandist.

Nu trecu nici o jumătate de ceas și ajunseră în goana cailor la Lorissa.

Se opriră aproape de o clădire singuratică, a cărei umbră se desena mohorâtă în albul zăpezii.

— Cum pătrundem înăuntru, întrebă doctorul.

— Peste zidul mănăstirii, răspunse contrabandistul.

Zidul era înalt de numai doi metri, aşa că puteau vedea, ridicaţi în scări dincolo de zid. Apropiară caii de zid.

Sternau arătă spre o siluetă întunecată care stătea nemişcată lângă un mormânt.

— Ce-i asta? întrebă el mirat. O statuie de marmură?

Mindrello se uită cu atenţie şi strigă înspăimântat:

— Sfinte Dumnezeule! E ea!

— Cine „ea"? Nu vrei să zici că e contesa?

— E chiar ea, nu mă înşel!

— Acum? La vremea asta şi pe astfel de frig? Dar o să degere cu siguranţă! Nu face însă nimic, împrejurarea îmi uşurează sarcina, încheie doctorul printre dinţi.

Sări zidul şi se apropie de contesă. Îl văzuse ea? Nu. Stătea îngenuncheată printre morminte, pe zăpada îngheţată, şi se ruga.

— Roseta! murmură el cu glas tremurat. Se lăsă în genunchi alături de ea, o cuprinse în braţe şi-i şopti cuvinte calde de dragoste, dar ea nu-l simţi şi nici nu-l auzi. Inima tânărului se strânse de o durere sfâşietoare. Nu era însă vreme de pierdut. O ridică de jos, veni cu ea la zidul cimitirului şi Mindrello o ridică peste zid. Dintr-o săritură doctorul fu iar pe cal, o aşeză în şa în faţa lui şi porni în goană. Se opri la hanul din Rodriganda şi bătu în geam.

— Cine e? întrebă hangiul trezit din somn.

— Aprinde felinarul şi dă-te mai aproape! îi strigă Sternau.

Hangiul aprinse felinarul, îl lipi de geam și cînd văzu chipul doctorului, se sperie.

— Senior Sternau! E cu putință? zise el nevenindu-i să-și creadă ochilor.

— Da, eu sunt. Te-aș ruga să-mi faci un bine, vrei?

— Cu mare bucurie, domnule doctor. Ce anume?

— Du-te imediat la alcade și spune-i să vină numaidecât la castel împreună cu vreo doi din bătrânii satului.

— Ce să facă acolo?

— Las' c-or să vadă ei.

Dădură apoi pinteni cailor și se pierdură în întuneric.

În castel nu se vedea nici o lumină, doar în odăița portarului pâlpâia o lumânare. Sternau bătu în geam și portarul se ivi la fereastră.

— Cine e acolo? Nu e voie să intre nimeni noaptea în castel, zise el răstit.

— Și totuși eu o să intru, Henrico. Nu mă mai cunoști? răspunse cu hotărâre germanul.

— A! Senior Sternau! strigă portarul vesel. Iaca deschid numaidecât!

Henrico descuie poarta și tânărul intră cu Roseta în brațe. Când o văzu portarul, fu cât p-aci să scape felinarul din mână.

— Sfântă Fecioară! Asta e contesa noastră! strigă el înmărmurit.

— Da, ea e, răspunse medicul cu tristețe în glas. Luminează-mi drumul ca s-o duc în camera ei.

— N-ar fi bine să-l scol pe domnul conte?

— Nu încă, îl vom scula noi la vreme.

— Nici pe cameristă?

— E tot aici?

— Da, fiindcă trebuie s-o servească pe seniora Clarissa când vine de la mănăstire.

— Atunci scoal-o, dar vezi să nu faci gălăgie.

Ceea ce îl interesa deocamdată pe doctor era impresia pe care i-o va face bolnavei lucrurile cunoscute. O duse în camera ei și o așeză pe divan. Dar Roseta se lăsă îndată în genunchi pe podele și își împreună mâinile pentru rugăciune. Nici nu simțea că se află în altă parte decât în cimitirul pustiu și înghețat, nici nu vedea lucrurile dragi de odinioară. Lui Sternau i se rupea inima de milă.

Când intră camerista și-și văzu stăpâna nu mai putu de bucurie. Doctorul îi porunci să o îmbrace numaidecît în haine de călătorie, îi spuse portarului să-i adune pe toți servitorii în sala cea mare a castelului, iar el se îndreptă spre camera lui Alfonso.

Acesta dormea adânc. O candelă lumina încăperea. Fără să șovăie o clipă, germanul ridică pumnul și-l izbi în frunte. Alfonso trecu de-a dreptul de la somn la leșin. Sternau rupse cearșaful, făcu din el fâșii lungi cu care îl legă zdravăn pe leșinat, îi puse un căluș în gură, ieși din odaie, încuie ușa în urma lui și băgă cheia în buzunar.

De aci trecu la camera avocatului. Ușa era încuiată. Bătu cu pumnul în ea.

— Cine-i acolo? întrebă Cortejo somnoros.

— Eu, deschide! răspunse doctorul cu glas schimbat.

— Tu ești, Alfonso?

— Da.

— Ce dracu vii să mă scoli din somn la ora asta? Nu puteai s-o amâni și tu până mâine dimineață?

— Nu.

— Bine, stai că-ți deschid.

Se auzi patul scârțâind și pași apropiindu-se. Cheia se răsuci în broască și avocatul apăru în prag. Când dădu cu ochii de german rămase împietrit. Acesta însă intră în cameră, închise ușa în urma lui, și-i zise cu glas tăios ca o lamă de pumnal:

— Te-ai înșelat asupra persoanei, domnule notar. Nu e Alfonso ci eu.

— Sternau... bâigui Gasparino cu glas stins. Făcu un efort și vru să se repeadă la ușă, dar doctorul i-o luă înainte și-i trânti un pumn în creștet, doborându-l la pământ. Cortejo rămase nemișcat, ametit de lovitură. Sternau ieși apoi din cameră și încuie ușa în urma lui. Se duse s-o ia pe Roseta în sala cea mare, unde oamenii castelului așteptau în tăcere cele ce aveau să urmeze. Alcadele cu vreo câțiva bătrâni ai satului se și aflau acolo.

La vederea nenorocitei lor stăpâne, oamenii vrură să se apropie cu milă de ea, dar medicul îi respinse cu un gest și-i întrebă:

— O cunoașteți dv., domnilor, pe doamna aceasta?

— Cum să n-o cunoaștem! E contesa noastră.

— Puteți jura că ea e?

— Mai e vorbă! E dona Roseta, stăpâna noastră! răspunseră toți într-un glas.

— Senior alcade, spune și d-ta cine e femeia din fața d-tale?

— E contesa Roseta de Rodriganda y Sevilla, zise cu glas schimbat alcadele.

— Bine. Acum stai aici și scrie pe foaia asta de hârtie că persoana aceasta e dona Roseta.

Semnează d-ta, pe urmă să semneze toți aci de față, adeverind spusele d-tale.

— Pentru ce?

— Viața contesei e în primejdie; au făcut-o să-și piardă mințile, ca să o înlăture din cale și să-și poată înfăptui planul lor criminal. Eu vreau s-o salvez, de aceea am nevoie de documentul pe care vi-l cer.

Alcadele înțelese că aci e vorba de o taină mare și ar fi vrut să pună câteva întrebări. Sternau însă îl zori, căci nu era timp de pierdut și omul se supuse.

Pe urmă doctorul se duse însoțit de toți în camera lui și își luă în fața lor câteva lucruri de care avea trebuință; făcu același lucru pentru contesă, cercetă sertarele biroului ei unde găsi actul ei de naștere și de botez, le bagă în buzunar, apoi ieșiră în curte unde-i aștepta — după porunca lui — două sănii, la care erau înhămați cai dintre cei mai buni din grajdul castelului. Într-una din sănii se urcă doctorul cu Roseta, în cealaltă Mindrello; dădură bice cailor și porniră în goană.

Toți cei care fuseseră de față la cele întâmplate se treziră parcă dintr-un vis. De-abia acum se dezmeticiră ei și se uitau unul la altul nedumeriți. De unde apăruse așa, deodată, germanul după ce atâta timp lipsise, și unde o ducea pe contesă? De ce nu dădeau nici un semn de viață contele Alfonso și Cortejo?

Alergară la camera celui dintâi. Bătură în ușă, dar ușa era încuiată. Lucrul părea suspect. Auziră în sfârșit gemete înăbușite. Sparseră broasca și intrară înăuntru. Îl găsiră pe Alfonso legat cobză, cu un căluș în gură. Îl dezlegară, îi

scoaseră căluşul, dar contele leşinase în somn, habar n-avea de cele petrecute. Când auzi că Sternau a fost la castel, alergă urmat de ceilalţi la Cortejo şi-l găsiră şi pe el într-un hal fără de hal.

În mare grabă se rândui un fel de poteră care porni în căutarea fugarilor. Alfonso încălecă şi o luă în galop spre Manresa ca să anunţe poliţia.

În vremea aceasta săniile fugarilor ajunseră la Manresa. Bucuria lui Alimpo şi a Elvirei când îşi văzură stăpâna nu se poate descrie. Se urcară şi ei numaidecât în sanie şi porniră mai departe.

Caii erau iuţi şi ţineau la drum, dar zăpada pe alocurea tot mai mare nu-i lăsa să înainteze destul de repede. Spre seară fură atât de obosiţi, încât medicul se hotărî să poposească peste noapte la un han de la marginea şoselei, aşa că de-abia a doua zi dimineaţă îşi putură urma călătoria. Pe la amiază se aflau în mijlocul Pirineilor.

Pe un vârf de munte se afla un han unde drumeţii se gândiră să-şi odihnească puţin caii, care de-abia mai trăgeau. Hanul părea pustiu. În cârciumă ardea pe vatră un foc de buturugi la care fugarii îşi mai dezgheţară un pic oasele. Cerură ceva de mâncare, dar hangiul nu le putu da decât o bucată de pâine uscată, pe jumătate mucegăită. Noroc că Elvira avusese grijă să ia cu ea la plecare ceva de-ale gurii şi vreo două sticle cu vin.

În afară de hangiu, mai era în cârciumă un om care numai încredere nu putea insufla. Purta pantaloni largi de piele, jambiere de piele, un surtuc cu nasturi mari de alamă şi o pălărie mototolită. La brâu avea un pistol şi două pumnale, iar

între genunchi încă o pușcă. Lângă el stătea întins pe podeaua murdară un câine mare lup, câine de munte care s-ar fi putut lupta cu trei inși deodată.

Omul se uită lung la Mindrello. Acesta îi făcu într-ascuns un semn, și când contrabandistul ieși iar din cârciumă să-și facă de lucru la cai, omul se luă după el.

— Ce dracu', măi, de unde până unde ai ajuns tu prieten cu boierii ăștia? spuse omul cu mirare.

— Iac-așa!

— Și dincotro vii?

— De la Manresa!

— După cum văd ai și o sanie pe seama ta.

— Iaca am!

— Și unde te duci?

— La Foix.

— Dar boierii ăștia cine sunt?

— Niște prieteni.

— Atunci îi las în pace. Numa' să nu ne facă vreun bucluc.

— Ce bucluc să vă facă, măi prostule?

— Vezi că așteptăm un transport de marfă care trebuie să sosească spre seară. Suntem vreo treizeci ascunși în han. Dacă grangurii tăi or băga de seamă și ne spun franțujilor, ne-am dus pe copcă!

— N-avea grijă, n-au să bage de seamă, mai ales că peste o jumătate de ceas plecăm.

Contrabandistul se liniști și se întoarse la locul lui în cârciumă. Păru că nici nu se sinchisește de noii-veniți, primi însă cu plăcere paharul cu vin pe care i-l întinse Alimpo.

Trecuse aproape o jumătate de ceas când se auzi deodată tropot de cai și răcnete de triumf. Elvira, care stătea la fereastră și privea afară, se îngălbeni și țipă speriată:

— Santa Madonna, poliția!

Alimpo alergă și el la fereastră.

— E și corregidorul cu ei!

— Care? întrebă Sternau.

— Acela din Manresa.

— Da? Mi-a căzut în sfârșit în mână... mormăi germanul încruntat.

— Oh, senior, nici nu poate fi vorba de împotrivire, sunt peste douăzeci de inși, și noi...

— Totuși nu mă voi lăsa prins ca un șoarece în cursă. Trebuie să mă apăr.

Omul care stătea tăcut în colțul lui se ridică de pe scaun, se apropie de Sternau și-i zise foarte liniștit:

— Fii fără grijă, senior, te iau sub ocrotirea mea.

— Cine ești d-ta? îl întrebă mirat germanul.

— Prietenul dv. M-ați cinstit cu un pahar de vin. Vă voi ocroti. N-ați băgat de seamă că Mindrello a și dispărut? Ne cunoaștem de mult. S-a dus după ajutor. Dv. stați liniștiți pe loc și lăsați-mă pe mine să fac ce știu.

Sternau se așeză la locul lui, ținându-și însă arma pregătită. De afară se auzeau exclamații de bucurie.

— Ei sunt! zise cineva.

— Uite săniile și caii contelui, adăugă altul.

— O să punem mâna pe răsplata făgăduită! strigă un al treilea.

— Descălecați! se auzi poruncitor glasul corregidorului din Manresa.

Ușa se deschise și câțiva polițiști în frunte cu judecătorul intrară înăuntru.

— A, domnul doctor Sternau! Ce plăcere să ne întâlnim iar! spuse el ironic.

— Adevărat! răspunse foarte calm germanul.

— După cum se vede nu ți-a plăcut în Barcelona. Ai fugit din închisoare, senior, și foarte rău ai făcut. Ba ți-ai mai atras și alte bucluciuri pe cap cu isprăvile din urmă.

— Care anume?

— O răpire și încercare de omor, pe lângă furtul comis la castelul din Rodriganda.

— Vai de mine! Știi că acuzațiile astea par să fie foarte primejdioase pentru mine! zise doctorul zâmbind.

— Chiar sunt! Trebuie să-ți pun cătușele și să te arestez.

— Poftim, încearcă! spuse germanul ridicându-se amenințător.

Corregidorul se dădu un pas înapoi și rosti:

— Te avertizez, senior! fără împotrivire! Am cu mine douăzeci de oameni, orice luptă ar fi zadarnică.

— Nu prea cred!

Aceste cuvinte fuseseră spuse de omul care privise până acum în tăcere scena din colțul unde se afla.

Judecătorul se întoarse spre el și-l privi cu mirare.

— Cine ești d-ta?

— Un prieten de-al dumnealor, răspunse omul fără să se tulbure.

— Așa? Atunci i-ai ajutat să fugă!

— Nu, dar o să-i ajut acum.

— Te iau prizonier!

— Ori eu pe d-ta! râse străinul.

— Pe mine! Cum îndrăznești, omule, să glumești cu mine? răcni judecătorul înfuriat.

— Ia te uită în spatele d-tale, zise omul arătând la ușă.

Magistratul întoarse capul și tresări speriat. Prin ușa deschisă, cel puțin zece țevi de pușcă stăteau îndreptate spre el.

— Ei, ce zici, preavoinicule senior corregidor? râse străinul. Socot că nici nu e nevoie de oamenii mei ca să-ți astup gura. Ia te uită la dulăul ăsta. La un singur semn al meu te sfâșie în bucăți pe d-ta și pe acești patru oameni ai dumitale. Noi ăștia din munți știm cum să umblăm cu de-al de voi!

— Sfinte Dumnezeule! suntem pierduți, băigui corregidorul.

— Așa zic și eu. Numai că dacă asculți de vorba mea, o să scapi cu fața curată. Vrei ori nu vrei?

— Ce trebuie să fac?

— Poruncește oamenilor d-tale de afară să lase jos armele și să ne predea caii.

— Nu se... poate! strigă judecătorul îngrozit.

— Trebuie să se poată. Tovarășii mei de colo aud fiecare cuvânt al meu. Uite, voi număra până la trei. Dacă până zic eu trei nu te-ai apropiat de fereastră să dai poruncă, te împușcă ca pe un câine. Noi suntem treizeci de inși, toți bine înarmați, așa că nu ne poate scăpa nici unul de-ai voștri. Acum — unu... doi... tr...

Străinul n-apucă să zică trei şi corregidorul sări la fereastră, o deschise repede şi strigă celor de afară:

— Predaţi armele!

Poliţiştii îl priviră nedumeriţi.

— Predaţi armele, n-auziţi?! răcni el din nou. Duceţi-le la sănii.

— Pentru ce? întrebă unul din poliţişti.

— Pentru că suntem înconjuraţi de contrabandişti care vă vor împuşca îndată dacă n-ascultaţi!

Oamenilor nu le venea să creadă, dar deodată apărură pe uşă douăzeci de contrabandişti cu puştile îndreptate spre ei.

— Predaţi-vă! Predaţi-vă! se ruga judecătorul înfricoşat.

Poliţiştii puseră armele jos în tăcere, predară caii şi se îndepărtară. Când vru şi judecătorul să plece, şeful contrabandiştilor îi puse mâna pe umăr şi-i zise:

— Stai puţin, că mai am o vorbă cu d-ta.

— Cu mine?

— Da. O s-auzi numaidecât. Senior, adăugă contrabandistul întorcându-se spre Sternau, după cum văd eu, nu prea pari să fii mulţumit de acest corregidor!

— Aşa e, răspunse medicul neînţelegând unde vrea s-ajungă.

— Pentru că a vrut acum să te aresteze sau mai ai vreo socoteală veche cu el?

— Da. Odată, nu de mult, a venit să-mi spună că mă cheamă cineva, şi cu vicleşugul ăsta m-a adus la închisoarea din Barcelona, unde am stat întemniţat două luni încheiate.

— Să-și ispășească acum măgăria. Trăgeți-i douăzeci și cinci ca la poliție, să se învețe minte.

Câțiva contrabandiști îl luară pe sus și în curând se auziră țipetele corregidorului, care n-ar fi visat în viața lui că o să fie bătut cu vergele ca mulți condamnați pe care-i trimisese nevinovați la pușcărie.

În acel moment intră și Mindrello — care stătuse prevăzător la o parte, în cîrciumă, și-i zori pe fugari la drum.

Sternau vru să-i răsplătească pe contrabandiști cu bani, dar aceștia nu primiră, se mulțumiră cu armele și caii luați de la polițiști.

18. LA FARUL DIN MONT ST. MICHEL

Nu departe de micul orășel Avranches care se ridică pe o colină ceva mai la o parte de coastă, se află golful din St. Michel.

Pe o înălțime a acestui golf se afla în anul 1848 farul din St. Michel, care slujea de orientare vaselor în trecere prin părțile acelea primejdioase. Paznicul farului se numea Gabrillon, era un individ posac și tăcut care nu făcea prietenie cu nimeni și trecea drept un om ciudat și original. N-avea nici nevastă, nici copii, numai o babă surdă care-i vedea de gospodărie și care se ducea o dată pe lună la oraș ca să-i încaseze leafa și să facă târguielile necesare micii lor gospodării.

Mai înainte se întâmpla uneori ca străinii sau chiar localnicii să se urce în far ca să privească de acolo tabloul veșnic același dar atât de schimbător al întinderii nesfârșite de apă. De la o vreme însă, Gabrillon devenise atât de mojic, încât nu mai îndrăznea nimeni să se apropie.

Oamenii se întrebau care să fie pricina, dar nu găsiră răspunsul. Doar vreo câțiva pescari care pescuiau peste noapte spuneau că văzuseră sus, pe galeria care înconjura farul, un om înalt și slab

care bolborosea în limba spaniolă cuvinte neînțelese. Oamenii începuseră să murmure cum că paznicul farului ar fi făcut legământ cu diavolul, care vine din când în când să-l viziteze, dar primarul știa despre ce era vorba. Gabrillon venise într-o zi să-i spună în câteva cuvinte răstite — cum îi era obiceiul — că îi aduseseră pe cap un neam de-al lui scrântit la minte, fiindcă n-avea cine să-l țină și a trebuit să-l primească.

Primarul nu suflase nimănui despre acest lucru ca să poată face haz pe socoteala oamenilor care credeau că nebunul din far era dracul în carne și oase.

Era într-o frumoasă după amiază de iarnă. În ajun bântuise o furtună strașnică și marea era încă agitată; totuși cerul era senin și aerul străveziu încât se vedeau până în depărtare zburând pescărușii pe creasta valurilor. Penele lor luceau în bătaia soarelui și, din când în când, un albatros fâlfâia din aripile lui întinse tăind văzduhul.

Trenul care venea de la Paris intră în gara din Avranches și se opri pufăind. Un domn înalt, bine îmbrăcat, coborî dintr-un vagon de clasa întâi și privi scrutător în juru-i. În același moment, un om ale cărui veșminte dovedeau că e spaniol, se apropie de el, și după ce schimbară câteva cuvinte se îndreptară amândoi spre sala de așteptare.

— V-aș ruga, senior, să-mi spuneți cum se mai simte contesa? întrebă omul îmbrăcat în haine spaniole.

— Deocamdată s-a mai întremat puțin trupește, răspunse celălalt.

— Dar mintea? Tot nu vă recunoaște?

O umbră de tristețe trecu peste chipul celui întrebat.

— Nu. Nu îndrăznesc să întrebuințez metoda știută până când nu o voi vedea recăpătându-și puterile. Și-acum să revenim la ceea ce ne interesează. Te-am trimis înainte, ca să supraveghezi farul. Contele se află tot acolo?

— Cu siguranță. Eu nu l-am mai zărit, dar din purtarea lui Gabrillon, care nu lasă pe nimeni să se apropie de far, am înțeles că nu a fost încă luat de acolo.

— Bine, acum știu ce am de făcut. Ne ducem de-a dreptul la primar.

— Pe urmă?

— Cu ajutorul lui îl luăm pe conte din far și-l transportăm la Paris, la fiica lui, ca să i se dea îngrijirile necesare.

Îl găsiră pe primar în cabinetul lui de lucru la primărie și fură primiți numaidecât. Se prezentară, apoi luară loc pe scaun.

— Cu ce vă pot servi, domnilor? îi întrebă el cu amabilitate.

— Cu o mică informație, domnule primar, răspunse Sternau. Cine a interzis vizitarea farului?

— După câte știu eu, nimeni.

— Cu toate acestea, eu cred că tocmai dv. erați indicat s-o știți.

— Mă rog, cine v-a vorbit despre o astfel de interdicție?

— Paznicul farului.

— A, Gabrillon! E într-adevăr un om ciudat care fuge de lume și nu-i place să fie deranjat.

— Deranjat? Cu ce l-ar putea deranja cineva când toată ocupația lui e să aprindă seara lumina în far și s-o stingă dimineața? De altminteri, știu că în far se mai află un om bătrân care nu e în toate mințile. Cine e acest om?

— O rudă de-a lui Gabrillon.

— O rudă? Hm...

— Un văr sau unchi, bine nu știu nici eu.

— Cum îl cheamă și de unde vine?

— Îl cheamă... îl cheamă... zău dacă știu! Gabrillon a declarat sosirea lui, dar n-a prezentat nici un act de identitate.

— Credeam că oricine se stabilește într-o comună urbană sau rurală trebuie să prezinte acte.

— Așa și e, dar vedeți... n-am prea dat importanță acestui lucru. Sunt atât de ocupat încât se poate să-mi scape și mie câte ceva.

— Și acum, domnule primar, trebuie să vă mai comunic un lucru: n-am venit numai să vă cer o informație, ci într-o chestiune cât se poate de gravă. E vorba de o afacere criminală și avem nevoie de intervenția dv. oficială.

— Criminală ziceți? întrebă mirat primarul.

— Da. Dați-mi voie să vă spun pe scurt despre ce este vorba: Contele spaniol Manuel de Rodriganda y Sevilla s-a îmbolnăvit subit de alienare mintală și eu, medicul lui, am constatat că boala a survenit în urma unei intoxicații cu puternica otravă „Pohon Upas", care i-a fost dată cu intenții criminale. Sunt persoane care au tot interesul ca don Manuel de Rodriganda să moară sau, dacă nu, să fie adus în stare de inconștiență pentru a i se lua averea. Am luat bolnavul sub controlul meu și vindecarea

ar fi venit cu siguranță, dar a doua zi contele a dispărut de la castel. Mai târziu a fost găsit un cadavru într-o prăpastie din apropiere. Persoanele interesate în cauză au susținut că ar fi al contelui, eu însă am dovedit că nu poate fi vorba de conte, cadavrul fiind al unui străin. Spusele mele n-au fost luate în seamă și trupul a fost depus în cavoul familiei Rodriganda.

— Știi că tot ce mi-ai spus d-ta seamănă cu un roman de senzație? Dar ce legătură am eu, un primar francez, cu o crimă care s-a petrecut în Spania?

— Aveți dreptate. Ceea ce v-am povestit până acum nu vă privește pe dv., dar a fost numai o introducere. Eram mai mult ca sigur că a fost pus un cadavru străin în cripta contelui și că pe acesta l-au îndepărtat de la castel. În urmă, după cercetări minuțioase, am putut stabili adevărul: contele a fost dus cu forța în Franța, unde e ținut prizonier.

— Ei drace! Într-adevăr, acum înțeleg că afacerea ne privește și pe noi, francezii. Dar ce v-a făcut să vă adresați tocmai mie?

— Fiindcă locul unde e ascuns contele e sub oblăduirea d-tale.

— Da? Atunci voi lua imediat măsuri. Unde se află acum contele?

— În far.

Primarul sări drept în picioare.

— Cu neputință!

— Și totuși așa e. Știi că ai putea-o păți, domnule primar?! Ai îngăduit să fie adus aci un iresponsabil fără să ceri vreun act de identitate.

Omul pe care Gabrillon l-a dat drept ruda lui e contele Manuel de Rodriganda.

Pe primar îl trecură năduşelile.

— Ce încurcătură! Dar poţi dovedi d-ta, domnule, că omul acesta e într-adevăr contele?

— Da. Când a fost cuprins de nebunie şi-a pierdut complet memoria. În clipa aceea tocmai intrase în camera lui intendentul castelului, un om de încredere şi vechi slujitor al contelui. Aceasta a fost ultima figură pe care a văzut-o şi i-a rămas în minte. De atunci nu spune altceva decât: „Eu sunt Alimpo... sunt Alimpo...” Îţi dai şi d-ta seama că nu poate exista pe lume alt nebun care să aibă aceeaşi monomanie şi să spună exact aceleaşi cuvinte. Cred că nu poate fi un indiciu mai convingător ca acesta.

— Probabil. Va trebui însă mai întâi să se facă constatarea oficială că bolnavul a pronunţat într-adevăr cuvintele acestea.

— Foarte lesne. Poftim: din hârtiile de faţă reiese clar că am fost medicul de casă al contelui.

Primarul cercetă hârtiile, apoi începu să se plimbe de colo până colo agitat prin cameră.

— Domnule, zise el oprindu-se în faţa medicului. Îţi stau la dispoziţie cu toate puterile mele; te-aş ruga numai să procedezi astfel să nu-mi atrag neplăceri din pricina neglijenţei mele relativ la prizonier.

— Mă voi conforma dorinţei d-tale, domnule primar. Cel mai bun lucru ar fi însă să ne ducem imediat la far însoţiţi de câţiva oameni; pe urmă vom vedea noi ce va mai fi.

— Bine, să facem precum zici!

După o jumătate de ceas, primarul, împreună cu Sternau, Mindrello și trei polițiști se îndreptară spre far. Când fură în apropierea lui, doctorul se opri și le zise:

— Se cere să nu trezim luarea-aminte; de aceea sunt de părere să ne despărțim și să mergem câte unul sau doi, ca și când am face o plimbare. Vom proceda apoi după cum ne vor dicta împrejurările.

Sternau și Mindrello plecară înainte la far, însoțiți de un polițist. Ușa era încuiată. Mindrello văzu însă un clopoțel, sună multă vreme. În sfârșit paznicul deschise ușa, și când dădu cu ochii de spaniol strigă înfuriat:

— Iar ai venit măi? Ia-ți picioarele la spinare și du-te dracului!

Vru să închidă ușa, dar Mindrello o ținu bine.

— Lasă ușa deschisă, vreau să vizitez farul, îi zise el răstit.

— Ți-am mai spus că e interzis. Hai, cară-te!

Gabrillon trase iar de ușă, dar în clipa aceea ieși polițistul în față.

— Ce, ești nebun, Gabrillon? Cine ți-a dat ordin să oprești vizitarea farului? întrebă polițistul încruntat.

Paznicul se dădu un pas înapoi.

— Dar ce, vrei să las pe toți derbedeii să-mi bată capul?

— Domnul acesta n-are figură de derbedeu, mojicule! strigă indignat polițistul. Domnul primar m-a trimis să-ți spun că vizitarea farului e liberă pentru oricine. Dacă se mai întâmplă să faci ce-ai făcut acum, ești dat imediat afară, m-ai înțeles? încheie el și ieși din far.

Mindrello și Sternau intrară în camera paznicului, pe când acesta o luă repede în sus pe scări. Ceilalți doi îl urmară. În vârful farului se aflau două odăițe mici. Una din ele era încuiată. Se auzeau dinăuntru gemete și un glas tânguitor care repeta mereu: „Eu sunt Alimpo... sunt Alimpo..."

Acum înțeleseră ei că Gabrillon le-o luase înainte pentru a-l încuia pe bietul bătrân nebun ca să nu fie văzut de cei doi vizitatori.

— De ce închizi bolnavul? întrebă Sternau.

— Nu e treaba d-tale! răspunse el răstit.

— Trebuie să fie ceva la mijloc, altfel l-ai lăsa liber.

— Domnule, izbucni Gabrillon, ce-ți pasă d-tale de neamurile mele! Sunt nevoit să vă las în far, dar dacă mai îndrăznești să mă insulți, te dau în brânci pe scări! Așa să știi!

— Zău! Dacă nu mi-ar fi scârbă să-mi murdăresc mâinile, te duceai de mult de-a berbeleacul jos, răspunse cu dispreț Sternau.

Se duse apoi la fereastră și-și flutură batista.

— Ce semnal e ăsta? întrebă bănuitor Gabrillon; trupul voinic al germanului făcuse impresie asupra lui.

Acesta nu-i răspunse, ci ascultă cu încordare: auzi pași apropiindu-se și în curând primarul se ivi în capul scării.

— Unde e nebunul? întrebă el.

— Colo! și Gabrillon arătă cu mâna spre ușa închisă.

Acum nu mai părea îngrijorat, văzând că are de-a face cu primarul.

— E o rudă de-a ta, zici? Cum îl cheamă?

— Anselmo Marcello.

— De unde e?

— Din Varissa.

— Unde îi sunt actele?

— Vărul meu care l-a adus aici zicea că o să mi le trimită, dar omul a murit şi n-a mai apucat.

— Atunci trebuia să ţi le procuri prin altcineva. O să mă interesez la Varissa. Acum deschide uşa.

Paznicul se supuse şi intrară cu toţii într-o odăiţă atât de strâmtă, încât de-abia încăpuse o saltea de paie, pe care zăcea nebunul. Sternau îl recunoscu numaidecât: era contele Manuel de Rodriganda. Când îi văzu, bătrânul îi privi cu ochii lui stinşi şi începu să se tânguiască:

— Eu sunt Alimpo... sunt Alimpo...

— Ai auzit, domnule primar? întrebă cu milă germanul.

— Da. E el, într-adevăr, doctore!

Medicul se apropie de bolnav, îi apucă mâinile şi zise cu glas mişcat:

— Da, domnule primar, e chiar el. A slăbit mult şi părul i-a albit de tot, dar îl recunosc foarte bine.

Nebunul se uita la doctor cu ochii lui fără viaţă. Era de o paloare de nedescris, muşchii feţei înţepeniţi ca la un mort. Numai buzele lui albe, fără pic de sânge, murmurau în neştire:

— Eu sunt Alimpo... sunt Alimpo...

Sternau întoarse capul ca să nu se vadă ce emoţie i se întipărise pe faţă. Mindrello, de asemenea, parcă şi primarul tuşi ca să-şi ascundă mila

care-l cuprinsese și care nu se potrivea cu demnitatea lui de înalt slujbaș al comunei.

Gabrillon își făcu atunci curaj și zise cu îndrăzneală:

— Domnul acesta se înșală, bolnavul e unchiul meu Anselmo Marcello, că doar mi-oi fi cunoscând eu neamurile, ce dracu!

— Taci, nenorocitule! strigă medicul. Domnule primar, îți cer să arestezi imediat pe acest ticălos.

— Pe mine! făcu Gabrillon cu o indignare prefăcută. N-am făcut nimic! Bătrânul ăsta nebun e unchiu-meu. Dacă ar fi fost conte, n-ar fi înnebunit. L-am adăpostit la mine de milă, și acum, drept răsplată, să fiu arestat? E caraghios, zău așa!

Primarul se simți jignit, și zise cu mândrie:

— Ceea ce hotărăște tribunalul și poliția nu e niciodată caraghios, așa să știi, băiete! În numele legii, te arestez!

— Zău! Ia încearcă! strigă Gabrillon, și îmbrâncindu-l la o parte pe primar se repezi jos pe scară, dar în loc să nimerească afară se pomeni în brațele polițiștilor care așteptau la ușa farului.

— Fi-ar al dracului!... strigă el speriat.

— Ține-l bine să nu scape! zise primarul. Încercarea aceasta de a fugi e cea mai bună dovadă de vinovăție. Să ne spună încă o dată cum a ajuns contele aici.

Paznicul farului fu dus de-a dreptul la închisoare. După ce-l văzu plecat, primarul îi zise doctorului:

— Ticălosul va avea de furcă cu justiția. Voi face un raport amănunțit, apoi voi comunica la

Rodriganda că în locul contelui a fost îngropat un străin, deoarece adevăratul conte de Rodriganda se află în viață, Dar, mă rog, cu nebunul ce faci? E nevoie și aici de intervenția autorităților?

— Nu, îl luăm cu noi și voi încerca să-l vindec.

— Bine. Acum mă duc să-mi fac datoria. E prea târziu ca să-i mai iau astăzi un interogatoriu arestatului, o voi face deci mâine dimineață anunțându-te și pe d-ta ca să fii de față, căci îmi închipui că te interesează foarte mult mărturia paznicului.

A doua zi seara, contele, Sternau și Mindrello părăseau coasta Normandiei îndreptându-se spre Paris.

Sfârșitul volumului I

CUPRINS

Notă asupra ediției 5

1. **Urmăriți de comanși** 11
2. **Hacienda del Erina** 36
3. **Comoara mixtecașilor** 60
4. **Lacul crocodililor** 72
5. **Cerbul-negru** 94
6. **Pablo Cortejo** 125
7. **O faptă mișelească** 142
8. **Falsul moștenitor** 157
9. **Medicul german** 183
10. **Gasparino Cortejo** 192
11. **Povestea cerșetorului** 205
12. **O lovitură care dă greș** 226
13. **Alfred de Lautreville** 242
14. **Capcane noi** 257
15. **„Pohon Upas!"** 278
16. **Țiganii** 308
17. **În închisoare** 341
18. **La farul din Mont St. Michel** 392

1

karl may

OPERE

DE PE TRON LA ESAFOD

Capodoperă a romanului de aventuri, tradusă pe toate meridianele lumii în milioane de exemplare, apare într-o versiune românească, pentru prima oară în volum. Dragoste și ură, răpiri și travestiuri; urmăriri și execuții, trădare și răzbunare, situații tensionate și caractere romantice, încleștate într-un conflict dramatic pe viață și pe moarte, într-un nou serial de excepție.

Achiziționați din vreme „Opere", vol. 2:

PIRAMIDA ZEULUI SOARE

cu următorul sumar:

Bătrânul Rodenstein * Crăciunul în patrie * Pe urmele piratului * De la Veracruz la Mexico * „Stăpânitorul stâncilor" * Juarez * Căpitanul de lăncieri * Un duel dublu * Un tribunal de onoare * Răpirea * În subteranele piramidei * Pe urmele dispăruților * Inimă de urs și Ucigătorul de bivoli * Iscoadele * Salvați * Pierduți fără urmă * Pantera Sudului.

Vol. 1 - 2 = 2800 lei